

Årsrapport 2024

Et finanskonsern for Sør-Norge

SpareBank 1 Sør-Norge er en av landets største sparebanker, med 2 455 medarbeidere og kontorer i hele landsdelen.

Våre røtter går tilbake til første halvdel av 1800-tallet, da de første bankene ble opprettet i Norge. Vi gir kraft til vekst og utvikling i lokalsamfunn og til kunder rundt oss, enten de er privatpersoner, bedrifter eller organisasjoner.

Våre største eiere er sparebankstiftelser. Syv eierstiftelser eier totalt 45 prosent av SpareBank 1 Sør-Norge. Verdienne konsernet og kundene våre skaper sammen bidrar slik til å skape trivsel og bedre hverdager for alle i lokalsamfunnene rundt oss, motvirke utenforskap blant barn og unge, og fremme bærekraftig utvikling.

Gjennom egne selskaper, deleide selskaper og SpareBank 1-alliansen tilbyr vi et bredt tjenestespekter som inkluderer banktjenester, regnskapstjenester, eiendomsmegling, forsikring, kapitalforvaltning og finansiering.

Finanskonsernet har kontorer i Vestland, Rogaland, Agder, Telemark, Vestfold, Buskerud og Oslo-området. Hovedkontoret ligger i Stavanger.

Om SpareBank 1 Sør-Norge

Hovedtall	4
Konsernsjefen har ordet	6
Konsernet, selskaper og organisering	8

Styrets årsberetning

> Årsberetning	10
> Bærekraft	20
> Bærekraft, miljø	74
> Bærekraft, sosial bærekraft	108
> Bærekraft, styring	140

Redgjørelse og resultat

Resultatregnskap	152
Balanse	153
Endring i egenkapital	154
Kontantstrømoppstilling	156
Noter	
> Innledende noter	157
> Kredittrisiko	168
> Markedsrisiko	185
> Likviditetsrisiko	186
> Resultatregnskap	189
> Balanse	195
> Øvrige opplysninger	214
Revisors beretning	220
Uavhengig bærekraftsrevisors attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet	226
Erklæring fra styret og konsernsjef	230
Nøkkeltall siste 5 år	232

Hovedtall

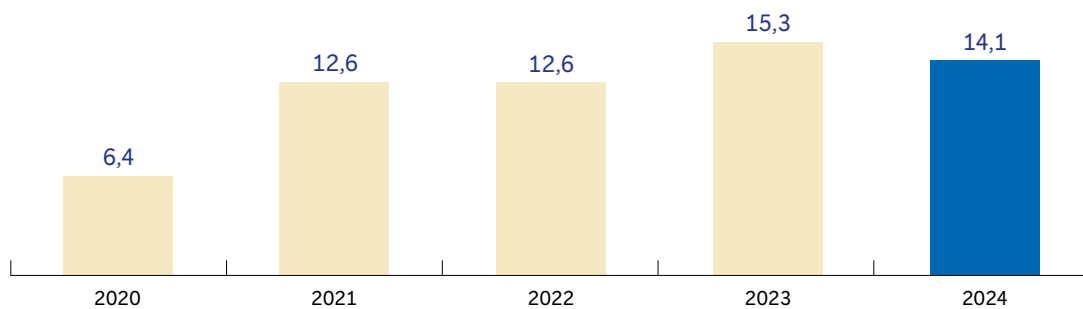
(tall i mill kroner)	2024	2023
Netto renteinntekter	7 517	6 136
Netto provisjons- og andre inntekter	2 286	1 939
Netto inntekter fra finansielle investeringer	937	669
Sum driftskostnader	3 936	3 299
Driftsresultat før nedskrivninger	6 803	5 445
Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	387	-232
Driftsresultat før skatt	6 415	5 677

Nøkkeltall

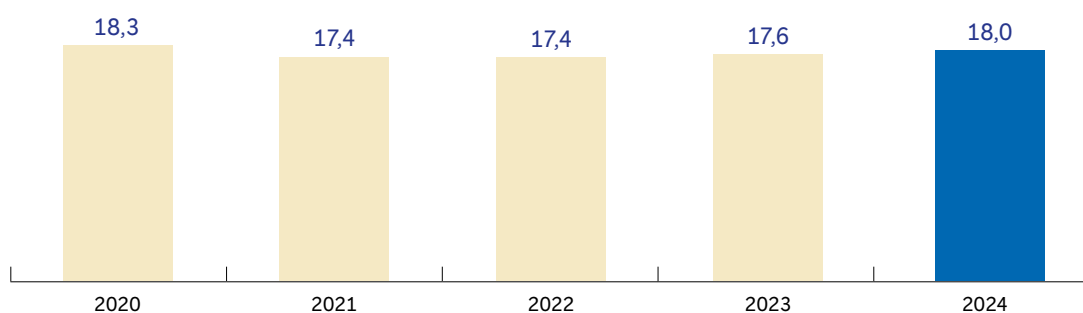
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning %	14,1	15,3
Egenkapitalavkastning justert for goodwill ved fusjon %	14,4	
Kostnadsprosent	36,7	37,7
Gjennomsnittlig rentemargin %	1,87	1,69
Gjennomsnittlig rentemargin inkl. overført til kredittforetak %	1,85	1,69
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	375 678	272 001
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	405 062	272 001
Innskudd fra kunder	204 006	149 076
Innskuddsvekst %	36,8	0,7
Forvaltningskapital 31.12.	479 336	362 186
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning %	18,01	17,6
Kjernekapitaldekning %	20,21	19,7
Kapitaldekning %	23,03	21,6
Uvektet kjernekapital (Leverage Ratio) %	7,7	7,2
Kjernekapital	42 635	28 864
Likviditet		
Likviditetsdekning (LCR) %	189	207
Innskuddsdekning %	54,3	54,8
Innskuddsdekning inkl. overført til kredittforetak %	50,4	54,8
Kontor og bemanning		
Antall årsverk inkludert vikarer	2 364	1 686
Antall kontorer	55	36
SpareBank 1 Sør-Norge aksjen		
Børskurs ved årsslutt	146,60	128,90
Resultat pr aksje	13,08	16,27
Utbytte pr aksje	8,50	7,50
Effektiv avkastning på aksjen %	19,6	12,6

Det vises for øvrig til en fullstendig nøkkeltallsoversikt og definisjoner på sidene 232.

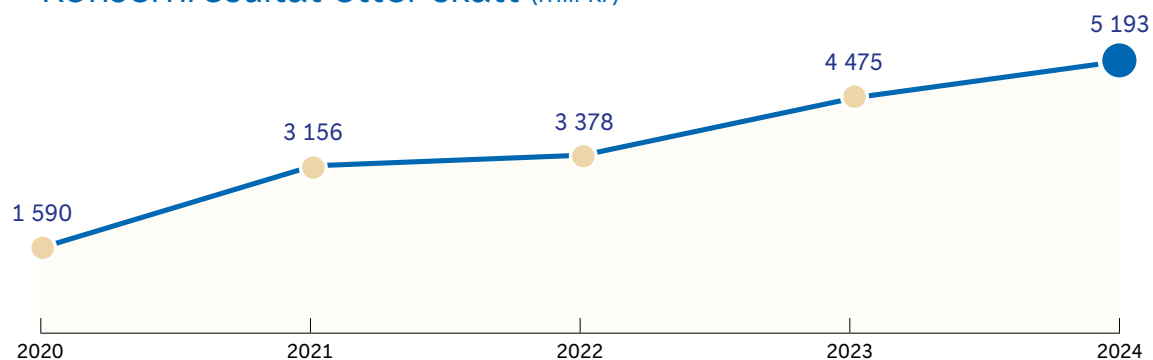
Egenkapitalavkastning (%)

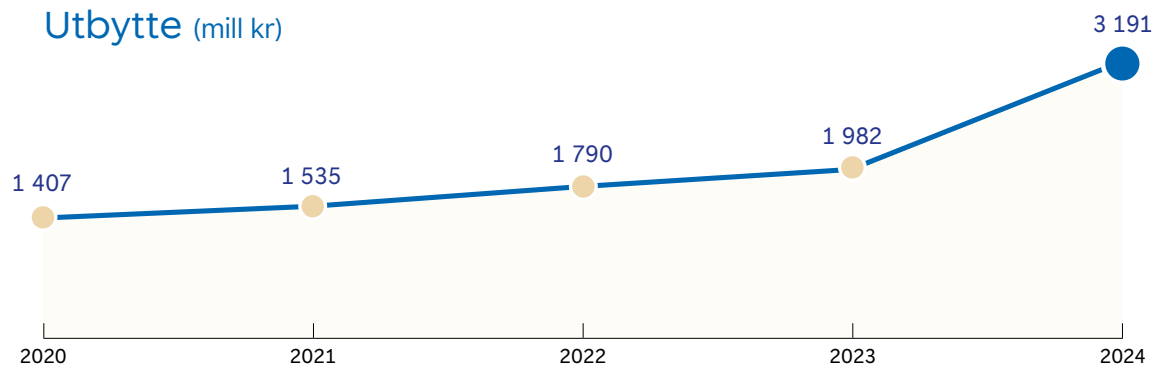
Ren kjernekapitaldekning (%)

Konsernresultat etter skatt (mill kr)

Utbytte (mill kr)

Et år for historiebookene

I 2024 gjennomførte vi den største fusjonen i bank-Norge på 25 år. SpareBank 1 Sør-Norge er et solid og lønnsomt finanskonsern, og godt posisjonert for å ta ytterligere markedsandeler og bidra til vekst og utvikling i landsdelen.

1. oktober 2024 kommer for alltid til å stå igjen i historien til dette finanskonsernet. Det var da SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge gikk sammen og etablerte SpareBank 1 Sør-Norge.

Det gjorde vi for å gjøre konsernet enda sterkere og bedre rustet til å støtte opp om hensikten vår; Å gi kraft til vekst og utvikling i små og store lokalsamfunn i hele Sør-Norge. Samfunnet er i endring, og vi må omstille oss for å være en sterk bidragsyter fremover. Vi skal være en skarp konkurrent i markedet, som gjør at kundene har flere sterke banker å velge mellom.

SpareBank 1 Sør-Norge er summen av hele 55 sparebanker, med en historie tilbake til 1839. Gjennom årene har vi realisert millioner av boligdrømmer, bidratt til etableringen av hundretusener av arbeidsplasser og flere titalls tusen bedrifter.

Godt år – tross utfordringer

2024 ble et år preget av uro internasjonalt, i tillegg til høyere renter og svak kronekurs. Det var utfordrende for mange.

Ved utgangen av året hadde SpareBank 1 Sør-Norge over 450.000 bedrifts- og personkunder. Det store flertallet av disse møtte utfordringer som de måtte håndtere, enten i bedriften eller i egen økonomi. Med fasit i hånden, og med lave nedskrivninger og tap, kan vi slå fast at både kundene våre og norsk økonomi klarte seg godt gjennom året.

For SpareBank 1 Sør-Norge var 2024 et år med god drift og gode resultater. Etableringen av det nye konsernet sto høyt på agendaen, likevel evnet vi å drive effektivt og ta markedsandeler i tøff konkurranse. Med en av landets beste digitalbanker, rådgivere som lykkes med å bygge sterke relasjoner til kundene, og konkurransedyktige betingelser, fikk vi flere kunder og økte inntekter.

Overskudd til samfunnet

Overskuddene gjør det mulig for oss å ruste oss for mer krevende tider. Da er vi klare til å støtte folk og bedrifter når de trenger det, og fylle rollen som en stabil og forutsigbar støttespiller når det blåser rundt oss.

Etableringen av SpareBank 1 Sør-Norge skaper også mer kraft ut til stiftelsene som eier oss. I SpareBank 1 Sør-Norge er det syv stiftelser som i dag eier 45 prosent av aksjene i konsernet. Nesten annenhver krone som betales ut i utbytte, vil gå til stiftelsene.

Store deler av dette deles videre ut til lag, foreninger og organisasjoner der du og vi bor. Vi kaller det for et samfunnsutbytte som gjør lokalsamfunn rundt oss til et bedre sted å bo og vokse opp. Dette betyr mye for oss. Og vi vet at det betyr mye for kundene våre.

Når vi nå har blitt et finanskonsern for hele Sør-Norge, gir det oss en enda større mulighet til å ha en tydelig, positiv påvirkning på livene i lokalsamfunnene gjennom dette samfunnsutbyttet.

Sparebank for hele Sør-Norge

Kraften som ligger i SpareBank 1 Sør-Norge, vises igjen i bredden i konsernet. I løpet av 2025 skal vi fusjonere fire av datterselskapene våre innen megling, regnskap og rådgivning. I datterselskapene jobber 835 av våre 2 455 medarbeidere. Sammenslåingen vil styrke selskapene ytterligere og forsterke vår posisjon i landsdelen.

Når i tillegg samarbeidet med de andre SpareBank 1-bankene er styrket i SpareBank 1-alliansen, blant annet gjennom fusjonene innen kreditt- og forsikringssegmentet, vil kunden få et enda bedre tjenestetilbud fremover.

2025 ser ikke ut til å bli hverken roligere eller mer forutsigbart enn 2024. Vi kan forvente oss lavere renter, en mer

stabil inflasjon og forhåpentlig en mer stabil kronekurs. Men nøyaktig hvordan året blir, er det likevel umulig å være sikker på. Er det én ting vi har lært, er det at vi må være forberedt på å bli overrasket.

Bedriftene i Sør-Norge er heldigvis gode på å være forbedret. De er også forsiktige optimister for det nye året, med forventninger om vekst i økonomien, lav arbeidsledighet, forbedringer i driften og i resultatene sammenlignet med 2024.

Det er et godt utgangspunkt.

Selv om mye er usikkert også i 2025, kan jeg garantere at vi i SpareBank 1 Sør-Norge skal bygge videre på verdiene våre, kompetansen hos våre medarbeidere og driftigheten hos våre kunder, for å skape gode resultater i det nye året.

Vi er her, klare for å være den naturlige og lokale samarbeidspartneren for bedrifter og folk i hele Sør-Norge!

Inge Reinertsen
Konsernsjef SpareBank 1 Sør-Norge

Finanskonsernet SpareBank 1 Sør-Norge

Datterselskaper

Årsverk

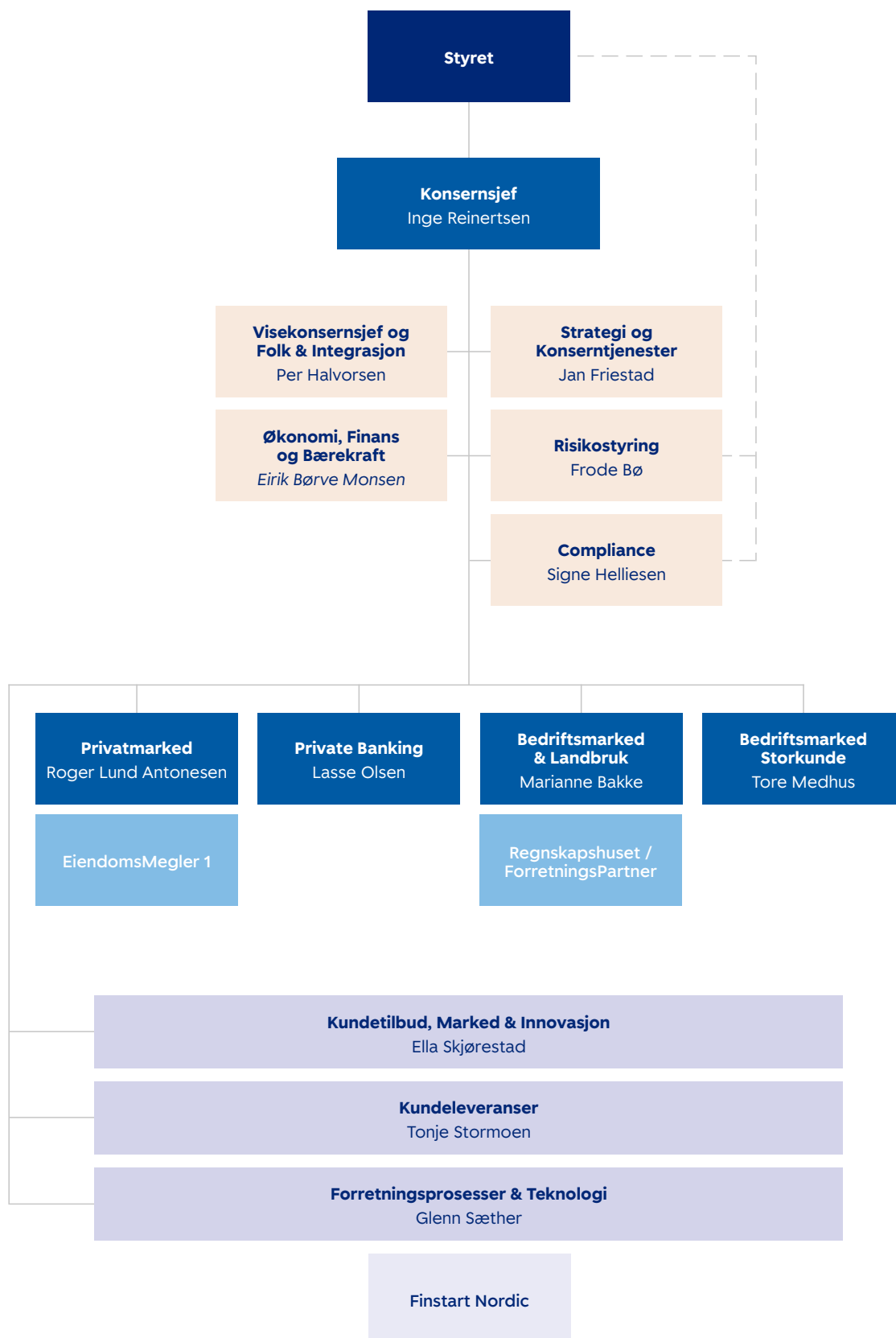
SR-Boligkreditt AS Kredittforetak – utsteder av OMF (boliglån)	 0
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 201,6
EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 97,1
EiendomsMegler 1 Telemark AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 31,5
SpareBank 1 Sør-Norge Forretningspartner AS Regnskap og rådgivning	 367,7
SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS Regnskap og rådgivning	 75,0
Finstart Nordic AS Investeringsportefølje, FinTech	 1

Direkte eide selskaper

Eierandel

SpareBank 1 Gruppen AS Holdingselskap for produktselskaper i SpareBank 1-alliansen	 19,5%
SpareBank 1 Forvaltning AS Fondsforvaltning og porteføljeforvaltning	 42,0%
BN Bank ASA Forretningsbank med hovedkontor i Trondheim	 42,5%
SpareBank 1 Markets AS Kapitalmarkedsforetak	 35,1%
SpareBank 1 Kreditt AS <i>(Kredittbanken ASA fra 7. januar 2025)</i> Kredittkort og lån til bankenes privatkunder.	 27,7%
SpareBank 1 Betaling AS Forvalter eierskapet i Vipps AS (25,0 %)	 26,7%

Overordnet struktur

Årsberetning

SpareBank 1 Sør-Norge ASA

Sammenslåingen av SpareBank 1 Sør-Norge ASA og SpareBank 1 Sørøst-Norge ble gjennomført 1. oktober 2024 med regnskapsmessig effekt fra samme dato. SpareBank 1 SR-Bank ASA var overtakende bank, og endret samtidig med fusjonen navn til SpareBank 1 Sør-Norge ASA.

Sammenslåingen har gitt økt konkurransekraft, økt tilstedeværelse og banken er attraktiv for kunder, medarbeidere og eiere. SpareBank 1 Sør-Norge blir en sparebank og et finanskonsern som øker samlet kredittgivning til norsk næringsliv, med større løfteevne, kompetanse og nettverk for lokale bedrifter og arbeidsplasser.

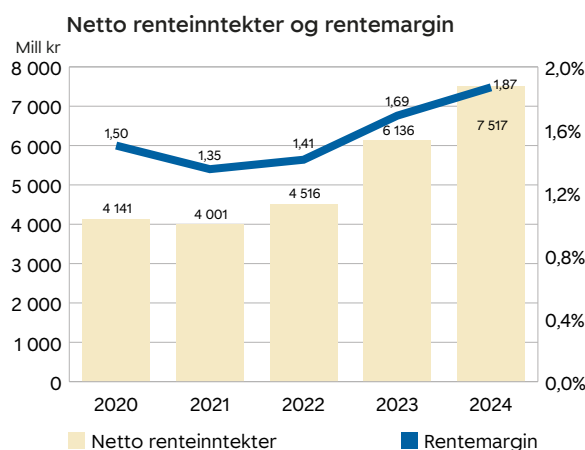
Hovedtrekk

Konsernets driftsresultat før skatt pr 31. desember 2024 ble 6.415 mill kroner, en økning på 738 mill kroner fra samme periode i fjor. Driftsresultatet er i sterk grad påvirket av fusjonen med virkning fra 4. kvartal 2024. I det følgende er 2024-tallene inklusiv tallene for den fusjonerte banken fra og med 1.10.24. Proforma betyr at det er tall samlet for de fusjonerte bankene for hele året.

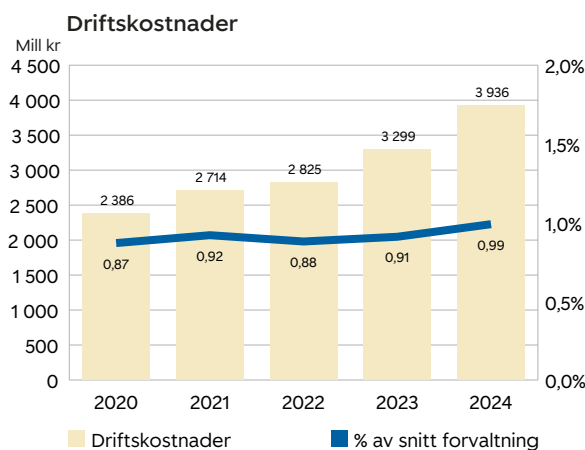

Det har vært en økning i netto renteinntekter på 1.380 mill kroner, som i tillegg til fusjonen, skyldes både vekst og bedring i rentemargin. Netto provisjons- og andre inntekter har videre en økning på 347 mill kroner som i hovedsak skyldes høyere provisjoner fra eiendomsmeglerforetakene og betalingsformidlingsinntekter. Videre er det økte inntekter fra finansielle investeringer på totalt 267 mill kroner, hvorav 452 mill kroner er gevinst fra fusjon Eika Forsikring

og Fremtind Forsikring. Resultatbidraget fra tilknyttede selskaper, ekskl. gevinst fusjon Eika Forsikring og Fremtind Forsikring, har økt med 400 mill kroner. Det har vært en negativ verdiutvikling på finansielle instrumenter med 597 mill kroner, som i hovedsak kan forklares med gevinst på 421 mill kroner i 2023 knyttet til salg av SR-Markets samt negativ verdiutvikling på finansielle instrumenter i 2024.

Sum driftskostnader ble 3.936 mill kroner pr 31. desember 2024, en økning på 637 mill kroner sammenlignet med samme periode i fjor. I 2023 og 2024 er det inkludert henholdsvis 19 mill kroner og 174 mill kroner i fusjonskostnader. Korrigert for fusjonskostnader er det en kostnadsvekst på 482 mill kroner. Kostnadsøkningen skyldes i hovedsak fusjonen, i tillegg til inflasjon, lønnsvekst og økt aktivitetsnivå. Kostnadsprosent for konsernet ble 36,7 prosent pr 31. desember 2024, sammenlignet med 37,7 prosent i samme periode i fjor.

Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser ble 387 mill kroner pr 31. desember 2024, mot en inntektsføring på 232 mill kroner i 2023. Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser i 2024 er primært knyttet til individuelle nedskrivninger og utgjør 0,12 prosent av brutto utlån.

Egenkapitalavkastning etter skatt for konsernet ble 14,1 prosent i 2024, sammenlignet med 15,3 prosent samme periode i fjor. Egenkapitalavkastning justert for goodwill ved fusjon ble 14,4 prosent i 2024.

Virksomhetens art

Konsernet SpareBank 1 Sør-Norge ASA består av morbanken SpareBank 1 Sør-Norge og datterselskaper.

De vesentligste datterselskapene er:

SR-Boligkreditt AS, EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS, EiendomsMegler 1 Telemark AS (51 prosent eierandel), SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS og FinStart Nordic AS.

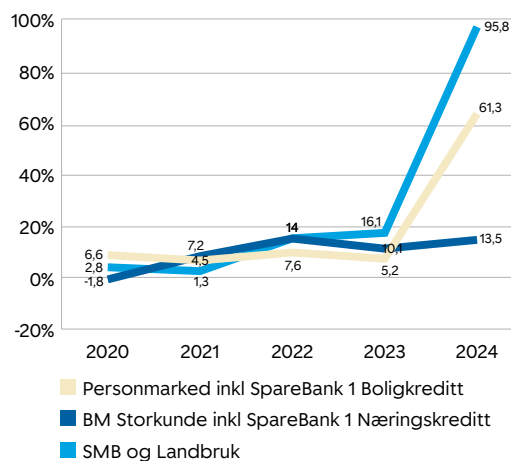
SpareBank 1 Sør-Norge ASA har hovedkontor i Stavanger, og har til sammen 55 kontorer i Rogaland, Vestland, Agder, Buskerud, Vestfold, Telemark og Oslo. Konsernets hovedvirksomhet er salg og formidling av et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester, investeringstjenester, leasing, eiendomsmegling, konsulent- og regnskapstjenester.

Konsernets datterselskaper og strategiske eierskap i produktselskaper i SpareBank 1-alliansen bidrar i betydelig grad til SpareBank 1 Sør-Norge ASA sin inntjening.

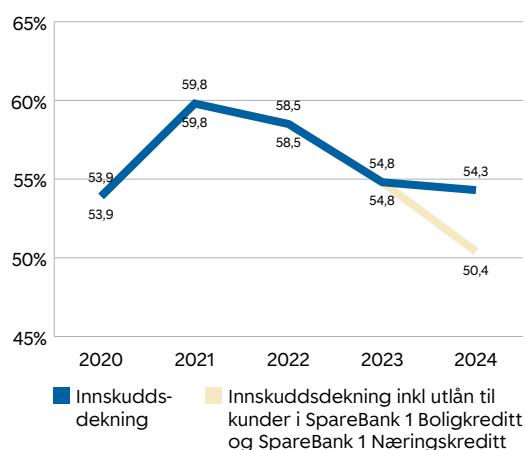
Forretningsområdene

SpareBank 1 Sør-Norge ASA er inndelt i ulike forretningsområder, som er definert ut fra distribusjonsform, produkter og kunder. Rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelens risiko og avkastningsprofil og er delt opp i Personmarked, Bedriftsmarked og Landbruk, Storkunde og datterselskap av vesentlig betydning. I divisjonens resultat og balanseposter er tall fra kredittforetak inkludert.

Brutto utlån, % vekst

Innskuddsdekning

Personmarked

Personmarkedet oppnådde et resultatbidrag før nedskrivninger og skatt på 2.579 mill kroner i 2024, en økning fra 2.049 mill kroner i 2023.

Netto renteinntekter økte med 526 mill kroner, i hovedsak som følge av fusjon og porteføljevækst. Øvrige inntekter økte med 139 mill kroner sammenlignet med samme periode i fjor, mens netto inntekter fra finansielle investeringer ble redusert med 11 mill kroner.

Sum driftskostnader ble 842 mill kroner i 2024, mot 718 mill kroner i 2023. Økningen skyldes i hovedsak fusjonen, generell lønns- og prisvekst og økt satsing i nye markedsområder.

Utlånsvolumet i personmarked var 258,1 mrd kroner ved utgangen av 2024. Personmarked opplever meget god etterspørsel etter lån. Proforma utlånsvest siste 12 måneder var 7,4 prosent (18 mrd kroner). På landsbasis var norske husholdningers 12 måneders gjeldsvest på 3,7 prosent pr desember. Innskuddsvolumet i personmarked var ved utgangen av 2024 på 113,2 mrd kroner, tilsvarende en proforma 12 måneders vekt på 5,3 prosent (43,0 mrd kroner).

Kvaliteten i personmarkedsporteføljen vurderes som meget god, med lavt tapspotensial. Andel utlånseksponering innenfor 85 prosent belåningsgrad utgjorde 94,0 prosent ved utgangen av 2024.

Bedriftsmarked og Landbruk

Bedriftsmarked og Landbruk hadde et driftsresultat før nedskrivninger og skatt på 1.199 mill kroner i 2024, opp fra 990 mill kroner i 2023. Høyere resultatbidrag skyldes hovedsakelig økte renteinntekter, drevet av fusjonen og volumvekst.

Sum driftskostnader ble 170 mill kroner, mot 140 mill kroner i 2023. Økningen skyldes i hovedsak fusjon, generell lønns- og prisvekst og økt satsing i nye markedsområde. Økning i nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser skyldes primært økte individuelle nedskrivninger.

Utlånsvolumet i divisjonen var 42,1 mrd kroner ved utgangen av 2024. Proforma 12 måneders utlånsvest var 13,1 prosent (4,8 mrd kroner). Innskuddsvolumet var 38,1 mrd kroner. Proforma 12 måneders vekt på 5,0 prosent, (1,8 mrd kroner).

Kvaliteten i porteføljen innenfor Bedriftsmarked og Landbruk vurderes som god. Andel engasjement med misligholds-sannsynlighet lavere enn 2,5 prosent gjennom en full tapssyklus utgjorde 83,9 prosent av porteføljen ved utgangen av 2024.

Storkunde

Bidrag før nedskrivninger for Storkunde økte til 2.625 mill kroner i 2024, opp fra 2.489 mill kroner i 2023. Økningen i bidrag var hovedsakelig drevet av økte renteinntekter som følge av fusjon og utlånsvest. Det er i tillegg kostnadsført 210 mill kroner knyttet til nedskrivninger sammenlignet med en inntektsføring på 299 mill kroner i nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser i 2023.

Utlånsvolumet i divisjonen var 97,6 mrd kroner ved utgangen av 2024. Valutakurseffekter utgjorde 1,4 mrd kroner av en samlet vekt på 5,3 mrd kroner siste 12 måneder (proforma). Det har vært god utlånsvest innenfor alle markedsområder. Av divisjonens totale utlånsvolum er

17,2 mrd kroner, 17,5 prosent, klassifisert som grønne eller bærekraftslinkede utlån. Innskuddsvolumet var 54,0 mrd kroner, tilsvarende en reduksjon siste 12 måneder på -0,9 prosent (proforma).

Kvaliteten i Storkunde vurderes som god. Andel engasjement med misligholds sannsynlighet lavere enn 2,5 prosent gjennom en full tapssyklus utgjorde 88,8 prosent av porteføljen ved utgangen av 4. kvartal 2024. Porteføljen innen eiendomssektoren representerte konsernets største konsentrasjon mot en enkelt bransje og utgjorde 12,6 prosent (13,1 prosent) av samlet utlånseksponering. En vesentlig del av denne porteføljen er finansiering av næringseiendom for utleie.

Datterselskapene

Datterselskapene bidrar gjennom sine produkter og tjenester til at konsernet kan gi et bredere tilbud til kundene, og et bedre inntjeningsgrunnlag for banken. Gjennom god samhandling og felles markedsføring er konsernet en totalleverandør av finansielle produkter og tjenester.

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS

Selskapet hadde en omsetning på 505 mill kroner i 2024, en økning fra 401 mill kroner i 2023, og oppnådde et resultat før skatt på 33,8 mill kroner i 2024, en økning fra 5,2 mill kroner i 2023. Omsetningsveksten skyldes både oppkjøp av Ullevål Eiendomsmegling AS samt generelt høyere aktivitet i markedet.

Samlet er selskapet den største aktøren innen eiendomsmegling i fylkene Rogaland, Vestland og Agder med en stabil markedsandel på i underkant av 20 prosent. Beslutning om fusjon med Ullevål Eiendomsmegling AS, ble vedtatt i september 2024, og gjennomføringen ble gjort i desember 2024. I 4. kvartal ble oppkjøp av Kaland & Partners Holding AS og dets datterselskaper meldt. Gjennomføring av fusjonen vil skje i løpet av 1. kvartal 2025. Begge oppkjøpene er gjort for å styrke, og bygge videre på, banken sin satsing i Vestland og i Oslo.

EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS

Selskapet hadde en omsetning på 235 mill kroner i 2024, en økning fra 216 mill kroner i 2023, og oppnådde et resultat før skatt på 8 mill kroner i 2024, opp fra 3 mill kroner i 2023. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak høyere aktivitet.

EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS er ledende eiendomsmeglingsselskaper i Vestfold, Buskerud og Telemark med en stabil markedsandel på i overkant av 20 prosent.

EiendomsMegler 1 Telemark AS

Selskapet hadde en omsetning på 83 mill kroner i 2024, en økning fra 66 mill kroner i 2023, og oppnådde et resultat før skatt på 10 mill kroner i 2024, opp fra 3 mill kroner i 2023. SpareBank 1 Sør-Norge ASA eier 51 prosent av EiendomsMegler 1 Telemark AS.

SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner AS

SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner AS hadde en omsetning på 462,0 mill kroner i 2024, sammenlignet med 463,8 mill kroner i 2023. Resultat før skatt ble 28,5 mill kroner i 2024, på samme nivå som resultatet i 2023.

SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner AS har en solid markedsposisjon innen regnskapstjenester, med kontorer både i Rogaland, Vestland, Agder og Oslo.

SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS

SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS hadde en omsetning på 88 mill kroner i 2024, en nedgang fra 93 mill kroner i 2023. Resultat før skatt ble -1 mill kroner i 2024, ned fra 3 mill kroner i 2023.

SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS har en solid markedsposisjon innen regnskapstjenester, med kontorer både i Buskerud, Vestfold og Telemark.

SR-Boligkreditt AS

Selskapet har som formål å kjøpe boliglån av SpareBank 1 Sør-Norge ASA og finansierer dette ved å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Gjennom SR-Boligkreditt AS kan morbanken diversifisere og optimalisere sin fremmedfinansiering. Moody's har gitt sin beste rating, Aaa, til SR-Boligkreditt AS. Ved utgangen av 2024 har selskapet utstedt obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) pålydende 104,2 mrd kroner og kjøpt lån for 106,5 mrd kroner av SpareBank 1 Sør-Norge ASA. Høy volatilitet i resultatet skyldes store svingninger i markedsverdi på basisswapper.

Selskapet oppnådde i 2024 et resultat før skatt på 388,5 mill kroner, mot 177,3 mill kroner i 2023. Bedring i resultat skyldes i hovedsak økning i netto renteinntekter. Netto renteinntekter økte med 248,1 mill kroner fra 2023 til 899,9 mill kroner 2024 som følge av høyere utlånsmarginer. Markedsverdijustering av basisswap'er var -408,7 mill kroner i 2024 mot 396,7 mill kroner i 2023.

FinStart Nordic AS

FinStart Nordic AS investerer i, og bidrar til utvikling og vekst av innovative finansteknologiselskaper. Hensikten er å styrke og utvide konsernets verdikjeder og bidra til effektivisering av konsernet gjennom tilførsel av innovative produkter og tjenester. Samtidig skal FinStart Nordic AS oppnå

finansiell avkastning på selskapsporteføljen. Selskapet forvalter også porteføljen fra et tidligere datterselskap som primært hadde investeringer knyttet mot oljenæringen. Selskapet fikk i 2024 et resultat før skatt på -30,0 mill kroner, mot -51,9 mill kroner i 2023. Det har vært en negativ verdiendring på porteføljen innen investeringer mot oljenæringen på -48,1 mill kroner, mot -64,9 mill kroner i 2023, mens det ble mottatt utbytte på 25,8 mill kroner knyttet til samme portefølje. Verdijustering knyttet til investeringer i finansteknologi ble -12,1 mill kroner i 2024, mot -14,2 mill kroner i 2023.

Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppe og er et bank- og produksamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider slik at bankene forblir sterke og selvstendige. Hensikten med alliansesamarbeidet er å anskaffe og levere konkurransedyktige, finansielle tjenester og produkter, samt å ta ut stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansesamarbeidet drives gjennom eierskap og deltakelse i SpareBank 1 Utvikling DA, mens utvikling og drift av produkselskaper er organisert gjennom bankenes eierskap i holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS.

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring AS, SpareBank 1 Factoring AS og SpareBank 1 Spleis AS. I tillegg eier SpareBank 1 Gruppen AS 51 prosent av aksjene i Fremtind Holding AS, 69 prosent av aksjene i Kredinor AS og 49 prosent av aksjene i LO Favør AS. SpareBank 1 Sør-Norge ASA sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS var ved utgangen av 2024 på 19,5 prosent.

SpareBank 1 Gruppen AS oppnådde pr 31. desember 2024 et resultat etter skatt på 2.233 mill kroner, en forbedring fra 251 mill kroner i 2023. Majoritetens andel av resultat etter skatt utgjorde 1.155 mill kroner i 2024 sammenlignet med -169 mill kroner i 2023.

Forbedringen i resultat sammenlignet med fjoråret skyldes hovedsakelig at Kredinor ble nedskrevet i 2023 med 769 mill kroner. I tillegg har det vært en sterk forbedring i resultatet fra Fremtind Forsikring konsern.

Egenkapitalavkastning etter skatt ble 13,1 prosent i 2024.

SpareBank 1 Utvikling DA

SpareBank 1 Utvikling DA leverer forretnings-plattformer

og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene. Selskapet bidrar til felles aktiviteter som gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under felles merkevarenavn, SpareBank 1. SpareBank 1 Sør-Norge ASA sin eierandel i SpareBank 1 Utvikling DA var ved utgangen av 2024 på 18,0 prosent.

SpareBank 1 Forvaltning AS

SpareBank 1 Forvaltning AS leverer produkter og tjenester som har som formål å effektivisere og forenkle sparingen for kundene sine. Selskapet eier 100% i datterselskapet ODIN Forvaltning AS. SpareBank 1 Forvaltning AS eies av Sparebank 1-bankene og LO. SpareBank 1 Sør-Norge ASA sin eierandel var 42,0 prosent ved utgangen av 2024.

SpareBank 1 Forvaltning AS oppnådde i 2024 et resultat etter skatt på 247 mill kroner sammenlignet med 171 mill kroner i 2023. Forbedringen i resultat skyldes høyere forvaltningshonorar som delvis motvirkes av høyere kostnader.

BN Bank ASA

BN Bank ASA er en landsdekkende bank med hovedkontor i Trondheim. Banken eies av banker i SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 Sør-Norge ASA sin eierandel var 42,5 prosent ved utgangen av 2024.

BN Bank ASA oppnådde i 2024 et resultat etter skatt på 902 mill kroner, opp fra 764 mill kroner i 2023. Resultatforbedringen skyldes hovedsakelig økning i netto renteinntekter og andre inntekter inkludert provisjoner fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS på 156 mill kroner som følge av økt volum på utlån og innskudd, og bedret utlånsmargin. Innskuddsmarginen påvirket resultatet negativt.

Sparebank 1 Markets AS

SpareBank 1 Markets er et ledende norsk verdipapirforetak som tilbyr tjenester innen aksje- og kredittanalyse, handel i aksjer og obligasjoner, og tjenester innen corporate finance inklusive innhenting av kapital i aksje- og gjeldsmarkedet, fusjoner og oppkjøp, restruktureringer og rådgivningstjenester. Verdiforetaket eies av banker i SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 Sør-Norge ASA sin eierandel etter transaksjonen er 35,1 prosent.

SpareBank 1 Markets AS oppnådde i 2024 et resultat etter skatt på 224 mill kroner sammenlignet med 154 mill kroner i 2023.

SpareBank 1 Kreditt AS

SpareBank 1 Kreditt AS er eid av SpareBank 1 bankene, hvor SpareBank 1 Sør-Norge ASA eier 27,7 prosent. Selskapet

er leverandør av kredittkort-løsninger til SpareBank 1 bankene og oppnådde i 2024 et resultat etter skatt på -53,9 mill kroner, opp fra -69,0 mill kroner i 2023. Resultatforbedringen skyldes høyere driftsinntekter og lavere avskrivninger som delvis ble motvirket av høyere tapskostnader. Samlet portefølje i selskapet var ved utgangen av 2024 på 10,1 mrd kroner (9,1 mrd kroner).

I januar 2025 samlet SpareBank 1 Kreditt AS og Eika Kredittbank sin kredittvirksomhet i et nytt selskap under navnet Kredittbanken ASA hvor SpareBank 1 Sør-Norge ASA eier 23,3 prosent.

SpareBank 1 Betaling AS

SpareBank 1 bankene eier i fellesskap SpareBank 1 Betaling AS, hvor SpareBank 1 Sør-Norge ASA har en eierandel på 26,7 prosent. SpareBank 1 Betaling AS har en aksjepost på 25,0 prosent av aksjene i Vipps Holding AS.

SpareBank 1 Betaling AS fikk i 2024 et resultat etter skatt på -102,2 mill kroner, sammenlignet med -158,2 mill kroner i 2023. Det negative resultatet i 2024 og 2023 skyldes andel av driftsunderskudd i Vipps AS.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til de finansielle rapportene som er tilgjengelige på selskapenes egne hjemmesider.

Risikostyring

Kjernevirksomheten til SpareBank 1 Sør-Norge ASA er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet bruker derfor betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis.

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Sør-Norge ASA skal sikre finansiell robusthet og skape finansiell og strategisk merverdi gjennom:

- En god risikokultur
- En tydelig kontroll- og styringsstruktur som fremmer uavhengighet
- En god forståelse og styring av risikoene som driver inntjening og tap
- Å unngå at enkelthendelser skader konsernets finansielle stilling
- Prising av produkter og tjenester basert på underliggende risiko
- Effektiv kapitalanskaffelse og -anvendelse som gjenspeiler valgt risikoprofil

For ytterligere informasjon om risikostyring vises det til note 6 Finansiell risikostyring.

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og risikjustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap beskriver det beløpet konsernet statistisk må forvente å tape i løpet av en 12 måneders periode, mens risikjustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet er eksponert mot.

Kredittrisiko

Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Den overordnede kredittstrategien fastsetter at konsernet skal ha en moderat risikoprofil.

Kvaliteten i personmarkedsporteføljen vurderes som meget god, med lav tapsrisiko. Andel engasjement med misligholdssannsynlighet lavere enn 2,5 prosent gjennom en full tapssyklus var 98,0 prosent. Det meste av porteføljen er sikret med pant i fast eiendom, og belåningen er gjennomgående moderat sett opp mot sikkerhetsverdiene. Dette tilsier begrenset tapspotensial så lenge disse verdiene ikke forringes vesentlig.

Kvaliteten i porteføljen innenfor BM og Landbruk vurderes som god, med moderat tapsrisiko. Andel engasjement med misligholdssannsynlighet lavere enn 2,5 prosent gjennom en full tapssyklus var 83,9 prosent av porteføljen ved utgangen av 2024.

Kvaliteten i porteføljen innenfor Storkunde vurderes som god, med moderat tapsrisiko. Andel engasjement med misligholdssannsynlighet lavere enn 2,5 prosent gjennom en full tapssyklus var 88,8 prosent av porteføljen ved utgangen av 2024. Porteføljen innen eiendomssektoren representerer konsernets største konsentrasjon mot en enkelt bransje. En vesentlig del av denne porteføljen er finansiering av næringseiendom for utleie. Denne porteføljen preges av langsiktige leiekontrakter og finansielt solide leietakere.

Markedsrisiko

Markedsrisiko i SpareBank 1 Sør-Norge ASA relateres i hovedsak til konsernets langsiktige investeringer i verdipapirer, herunder obligasjoner i likviditetsporteføljen samt børsnoterte egenkapitalposisjoner og investeringer via FinStart Nordic AS. Ved utgangen av 2024 utgjorde obligasjonsinvesteringer 60,8 mrd. kroner og egenkapitalposisjoner utgjorde 745 mill. kroner. I tillegg har konsernet en viss eksponering fra aktiviteter som understøtter ordinær innlåns- og utlånsvirksomhet, herunder rente- og basisspreadrisiko.

Konsernets markedsrisiko måles og overvåkes med bakgrunn i konservative rammer, som fornyes og

godkjennes av styret minimum årlig. Kvantifisering av risiko knyttet til verdifall på likviditetsporteføljen vurdert til virkelig verdi beregnes med utgangspunkt i Finanstilsynets modell for risikobasert tilsyn av markedsrisiko. Verdifall tilknyttet egenkapitaleksponering beregnes med utgangspunkt i egenutviklet VaR-modell. Renterisikoeksponeringen i bankboken måles i henhold til intern metode (IRRBB).

Konsernets eksponering overfor markedsrisiko vurderes som moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen skal være lav. Konsernets utlån finansieres i hovedsak med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld, herunder salg av boliglån til det heleide selskapet SR-Boligkreditt AS. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden utstedes i ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

SpareBank 1 Sør-Norge ASA hadde ved utgangen av 2024 meget god likviditet og legger til grunn fortsatt god tilgang på langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser. Konsernet tilstreber en jevn forfallsstruktur på innlån og vektlegger gode relasjoner til norske og internasjonale investorer og banker. Likviditetsbufferen var 70,4 mrd. kroner ved utgangen av 2024, og dekker normal drift i 29 måneder med stengte markeder. Konsernets forfall på fremmedfinansiering de neste 12 månedene utgjør 31,0 mrd. kroner. I tillegg til likviditetsbufferen har banken 38,0 mrd. kroner i boliglån klargjort for OMF-finansiering via SR-Boligkreditt AS.

Konsernets likviditetssituasjon er meget god, og konsernet har det siste året videreført en høy andel langsiktig finansiering. Net Stable Funding Ratio utgjorde 134 prosent ved utgangen av 2024.

Operasjonell risiko

Styring av operasjonell risiko er viktig for å beskytte konsernets verdier, samt verdier konsernet forvalter på vegne av andre interessenter. Dette gjelder både materielle og immaterielle verdier som kan påvirkes av operasjonell risiko. Herunder økonomi, informasjon, integritet (etterlevelse), omdømme, relasjoner, leveranseevne, mennesker, natur og miljø og fysiske eiendeler.

SpareBank 1 Sør-Norge ASA har som sentral målsetting at konsernet kun skal være eksponert for operasjonell risiko som er kjent, forstått og akseptert i samsvar med konsernets interesser og mål. Styret vedtar årlig sin risikovilje for operasjonell risiko og fastsetter rammer for tillatt eksponering. Rammer for 2024 ble videreført for 2025, men tilpasset det nye konsernets størrelse. Det er et stadig skjerpet

trusselbilde, spesielt knyttet til cyberrisiko. Rammer for operasjonell risiko er ikke vesentlig endret på grunn av dette. Dette er mulig fordi konsernet benytter en systematisk prosess for å identifisere og kvantifisere potensielle operasjonelle risikoer, og løpende vurderer og etablerer nødvendige risikoreduserende tiltak.

For å unngå at konsernet påføres uønsket risiko, er det etablert en tverrfaglig prosess for å risikovurdere og sikre riktig involvering og beslutningsnivå for vesentlige endringer i prosesser, aktiviteter, produkter og systemer. Over hundre endringer har blitt vurdert gjennom denne prosessen i løpet av 2024.

Når det oppstår uønskede hendelser, registreres og kartlegges disse systematisk for å unngå gjentakelse og hente ut læringseffekter. Det har ikke forekommet enkelthendelser i løpet av 2024 med svært alvorlige eller kritiske konsekvenser for konsernets verdier, eller verdier som forvaltes på vegne av andre.

Compliance

SpareBank 1 Sør-Norge ASA har som mål å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar konsernets compliance policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

Compliancerisiko er risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner, bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av regelverket og/eller brudd på konsesjonsbestemmelser.

Konsernet skal ha en lav risikovilje for compliancerisiko. Dette innebærer at regelverk skal tolkes med en konservativ tilnærming. Konsernet skal kunne utfordre, men ikke være i brudd med etablerte eller nye rammebetingelser. Konsernets risikovilje for compliancerisiko er definert av konsernets forpliktelse til etisk adferd, overholdelse av regelverk og beskyttelse av kunder, ansatte og andre interessenter.

Konsernet skal ha nulltoleranse for manglende rapportering av brudd på regulatoriske krav og interne retningslinjer. Alle ansatte er pålagt å rapportere alle identifiserte eller mistenkte etterlevelseshendelser umiddelbart gjennom etablerte rapporteringskanaler. Sentralt i konsernets virksomhetsstyring er konsernets etiske rammeverk, herunder etiske retningslinjer og handlingsregler. Ingen handlinger skal kompromittere konsernets integritet, inkludert bestikkelser, korrupsjon eller uetisk adferd.

Compliancefunksjonen skal avdekke og forebygge risiko relatert til etterlevelse av eksternt og internt regelverk. Compliance gjennomfører minimum årlige risikovurderinger

som danner grunnlaget for kontrollplaner og anbefalinger av tiltak. Observasjoner fra kontrollaktiviteter rapporteres regelmessig til styret og ledelsen. Compliance er involvert i arbeidet med å sikre en ansvarlig produkt- og tjenestestyring gjennom deltakelse i konsernets godkjennelsesprosess for nye produkter, systemer og tjenester. Compliance gjennomfører i tillegg opplæringsaktiviteter og gir veiledning til organisasjonen knyttet til regelverk.

Compliance gjennomfører 2. linje kontroller basert på en risikobasert tilnærming og inngår som en del av den løpende internkontrollen. Eventuelle etterlevelseshendelser blir registrert i konsernets hendelsesdatabase. Forbedringstiltak tildeles ansvarlige i 1. linje og følges opp av 2. linje gjennom konsernets tiltaksdatabase.

Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at SpareBank 1 Sør-Norge ASA blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 Sør-Norge ASA har en vesentlig eierandel og innflytelse. SpareBank 1 Sør-Norge har i hovedsak eierrisiko gjennom eierandelen i

- SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 prosent)
- SpareBank 1 Utvikling AS (18,0 prosent)
- BN Bank ASA (42,5 prosent)
- SpareBank 1 Forvaltning AS (42,0 prosent)
- SpareBank 1 Kreditt AS (27,7 prosent) (Kredittbanken ASA fra 7. januar 2025 (23,3 prosent))
- SpareBank 1 Bank og Regnskap AS (35,3 prosent)
- SpareBank 1 Betaling AS (26,7 prosent)
- SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS (30,1 prosent)
- SpareBank 1 Markets (35,1 prosent)

Eierstyring og selskapsledelse

Styringen av SpareBank 1 Sør-Norge ASA bygger blant annet på regnskapsloven og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse. Dette omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre aksjonærenes, kundenes og andre gruppers interesser i konsernet. Konsernets virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir nådd og realisert. Les mer i redegjørelsen om eierstyring og selskapsledelse i kapittel «Eierstyring og selskapsledelse».

Kapitalstyring

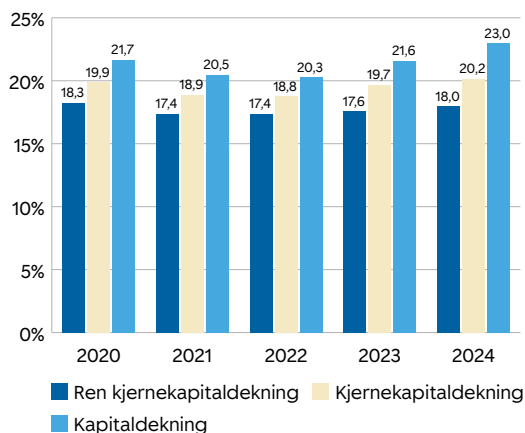
Kapitalstyring sikrer at SpareBank 1 Sør-Norge ASA balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi
- Konkurransedyktig egenkapitalavkastning
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse fremskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Det gjennomføres ulike stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser der konsernet utsettes for en rekke negative makroøkonomiske hendelser gjennom flere år. SpareBank 1 Sør-Norge ASA har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner for i størst mulig grad å kunne håndtere slike kriser hvis de likevel skulle oppstå. SpareBank 1 Sør-Norge ASA har en solid finansiell stilling.

Ren kjernekapitaldekning er 18,01 prosent og kapitaldekning er 23,03 prosent pr 31.12.2024. Dette er over gjeldende krav for ren kjernekapitaldekning på 17,56 og krav til kapitaldekning på 22,11 prosent.

Kjernekapital og kapitaldekning

Klima og miljøforhold

Klima og miljøforhold er omtalt i kapittel om bærekraft.

Medarbeidere og arbeidsmiljø

Medarbeidere og arbeidsmiljø er omtalt i kapittel om bærekraft.

SpareBank 1 Sør-Norge ASA skal være en inkluderende arbeidsplass hvor alle medarbeidere føler trygghet og tilhørighet. Mangfoldet konsernet har, og tiltrekker seg, er viktig for å speile kundene våre og sikre langsiktig verdiskapning. Redegjørelse som følge av krav i Likestillings og diskrimineringsloven §26 er omtalt i rapport: Aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP), som er tilgjengelig på banken sine hjemmesider.

Redegjørelse for arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er omtalt i rapport: Åpenhetsloven, som er tilgjengelig på banken sine hjemmesider.

Bankens aksjer

Kursen på bankens aksjer (SB1NO) var 146,6 kroner ved utgangen av 2024. Dette ga en effektiv avkastning på 19,6 prosent fra utgangen av 2023. Hovedindeksen på Oslo Børs steg i samme periode med 9,1 prosent (ikke utbyttekorrigert).

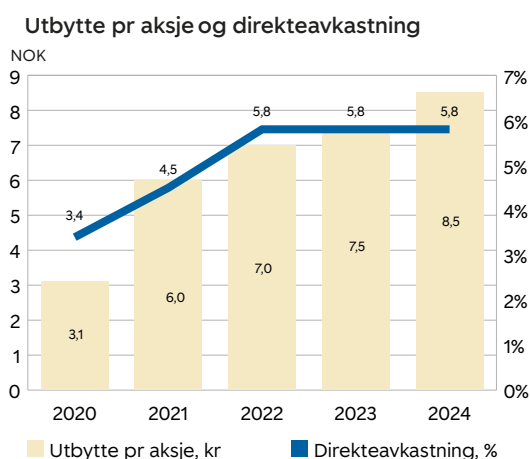
Det var 23.524 (18.693) aksjonærer ved utgangen av 2024. Andelen eid av selskap og personer i utlandet var 17,4 prosent (21,6 prosent), De 20 største eierne eide til sammen 62,4 prosent (57,9 prosent). Bankens egenbeholdning utgjorde 89.059 aksjer, mens ansatte i konsernet eide 1,5 prosent (1,8 prosent). (Tall i parentes er for SB1NO aksjen samme periode i fjor). Les mer i redegjørelsen om eierstyring og selskapsledelse som er tilgjengelig på banken sine hjemmesider.

Disponering av årsresultat

SpareBank 1 Sør-Norge ASA har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå en god og stabil avkastning på bankens egenkapital som er blant de tre beste sammenlignbare finanskonsern i Norge. Derigjennom skapes verdier for eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte tas det hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at om lag halvparten av årets resultat etter skatt utdeles som utbytte. Disponibelt morbankresultat som ligger til grunn for utdeling av utbytte for 2024 ble 3 826. Styret foreslår et utbytte på 8,50 kroner pr aksje for 2024, som tilsvarer 52,0 prosent av proforma konsernresultat pr aksje og 65,0 prosent av konsernresultat pr aksje.

Samlet sett foreslår styret følgende disponeringer for regnskapsåret 2024:

	Mill kr
Morbankresultat etter skatt	3 826
Til disposisjon	3 826
Utbytte (8,50 kroner pr aksje)	3 191
Tilbakeholdt overskudd	635

Fortsatt drift

Banken har god soliditet og markedsutsiktene synes gode. Sammen med iverksatte og planlagte tiltak, bidrar dette til gode forutsetninger for fortsatt framgang for konsernet i 2025. Årsregnskapet er derfor avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Forsikring

Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner. Forsikringen dekker sikredes ansvar for formuesskade som skyldes krav fremsatt som følge av en påstått ansvarsbetingende handling eller unnlatelse.

Ny konsernsjef

Styret ansatte Inge Reinertsen som ny konsernsjef 16. september 2024. Han erstattet Benedicte Schilbred Fasmer. Inge Reinertsen er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole i Bergen, og har bred ledererfaring fra både person- og bedriftsmarked i SpareBank 1 SR-Bank-konsernet siden 2001. De siste 14 årene har han vært CFO.

Fusjon - synergier

Innføringen av nye kapitalkrav i 2025 for IRBA-banker har redusert de tidligere antatte kapitalsynergiene fra ca 2,5 mrd kroner til ca 1,7 mrd kroner.

Konsernet har i løpet av 4. kvartal 2024 arbeidet med identifisering av synergier i forbindelse med fusjonen med SpareBank 1 Sørøst-Norge og har økt estimatet for funding-, drifts- og kostnadssynergier fra 150 mill kroner til 300 mill kroner årlig innen 2027.

Styret er tilfreds med gjennomføring av sammenslåingen og er av den oppfatning at SpareBank 1 Sør-Norge ASA har meget gode forutsetninger for å lykkes framover.

Utsikter

Norsk økonomi har lagt bak seg en periode med sterk prisvekst og lav aktivitet. Det har særlig vært store utfordringer innenfor bygg og anleggsektoren, med svært lav nybyggaktivitet. Selv om det har vært utfordringer i deler av næringslivet, har norsk økonomi totalt sett klart seg godt i 2024. En stram pengepolitikk med høyere styringsrente de siste årene har resultert i redusert prisvekst. Selv om prisveksten fortsatt er høyere enn inflasjonsmålet til Norges Bank, er det en forventning om at styringsrenten vil bli redusert i løpet av første kvartal 2025. Det er imidlertid stor usikkerhet knyttet til videre rentenedgang.

Konjunkturundersøkelsen som ble gjennomført blant bedrifter i markedsområdet i desember 2024 viser at bedriftsledere forventer at 2025 blir noe bedre enn 2024. En overvekt av bedriftene i Sør-Norge venter økt aktivitet, men det er store regionale forskjeller.

Bedriftene har høyest optimisme i Rogaland, Stor-Oslo og Vestland. Det er mer nøytralt i Vestfold, Agder og Buskerud, mens det ventes noe nedgang i Telemark. Optimismen er størst i industrien og blant energibedriftene. Bedriftene forventer økt omsetning og sysselsetting, men er fremdeles forsiktige på investeringer som følge av et høyt kostnadsnivå. Bygg- og anleggsbedriftene venter også i 2025 en fortsatt lavere aktivitet. Videre venter bedriftene at økt sysselsetting vil bidra til jobbvækst og fortsatt lav arbeidsledighet.

Lav arbeidsledighet og forventninger om økt realinntekt i 2025 vil styrke husholdningenes kjøpekraft og etterspørsel.

Dermed vil aktiviteten blant bedriftene øke, noe som igjen vil kunne føre til boligprisvekst, særlig i sentrale byområder.

Fra et norsk perspektiv preges de geopolitiske utsiktene av økt rivalisering mellom stormaktene. Det er knyttet stor usikkerhet til konsekvenser både på kort og lengre sikt av krigen mellom Russland og Ukraina, og innføring av tollbarrierer mellom USA og en rekke handelspartner. Norge er et lite land med en åpen og råvarebasert økonomi som har interesse om å støtte opp omkring samarbeide med andre land, internasjonale institusjoner og avtaler.

For å møte usikkerheten i den økonomiske utviklingen har Norge et godt utgangspunkt med en svært sterk finansformue, og dermed handlefrihet både innenfor finans- og pengepolitikk.

SpareBank 1 Sør-Norge ASA skal være en sparebank og et finanskonsern som vil øke sin kredittgivning til norsk næringsliv, med større løfteevne, kompetanse og være et nettverk for lokale bedrifter.

Bankens utlånsportefølje er robust. Rentehevingene i 2022 og 2023 og et høyere rentenivå i 2024 har ikke medført tap utover det normaliserte. Styret vurderer kvaliteten på utlånsporteføljen som god. Markedsområdet har et sterkt og differensiert næringsliv med god lønnsomhet og vekstutsikter.

Styret er godt fornøyd med konsernets resultat for 2024. Konsernet har likevel økt det langsiktige finansielle målet på egenkapitalavkastning fra over 13 prosent til over 14 prosent. Dette skal oppnås gjennom lønnsom vekst i utlån

og andre inntekter, kostnads- og kapitaleffektivitet og uttak av synergier. Konsernets mål er videre på sikt å være blant de tre best presterende sammenlignbare finanskonsern i Norge.

Konsernet har en målsetting om en kostnadsprosent på under 40 prosent.

Basert på myndighetenes krav til ren kjernekapitaldekning og forventning til kapitalkravsmargin er konsernets mål for ren kjernekapitaldekning minimum 17,56 prosent. Konsernet er ved utgangen av 2024 solid med god margin til myndighetsbestemte kapitalkrav.

Konsernets utbyttepolitikk er å dele ut om lag 50 prosent av årenes overskudd. Ved fastsettelse av størrelsen på det årlige utbyttet skal det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer.

Styret er av den oppfatning at drivere for strukturelle endringer i sparebanksektoren fremdeles er svært aktuelle. Styret vil fortsatt vurdere strukturelle muligheter såfremt disse vurderes å være til fordel for kunder, ansatte, eiere og lokalsamfunn.

Et gjensidig godt forhold mellom innbyggere, næringsliv og bank er viktig for utviklingen i konsernets markedsområde. Styret vil takke konsernets kunder, eiere, ansatte og samarbeidspartnere for øvrig, for god oppslutning om SpareBank 1 Sør-Norge ASA også i 2024, og vil legge betydelig vekt på å videreføre det gode samspillet.

Bærekraft i SpareBank 1 Sør-Norge

Generelle opplysninger (ESRS2) 20

Den doble vesentlighetsanalysen til

SpareBank 1 Sør-Norge har pekt ut følgende vesentlige tema:

● Klima (E1)	74
● Egen arbeidsstyrke (S1)	108
● Forbrukere og sluttbrukere (S4)	128
● Forretningsskikk (G1)	140

1. Opplysningskrav i europeiske standarder for bærekraftsrapportering (ESRS) dekket i bærekraftrapporten (IRO-2)

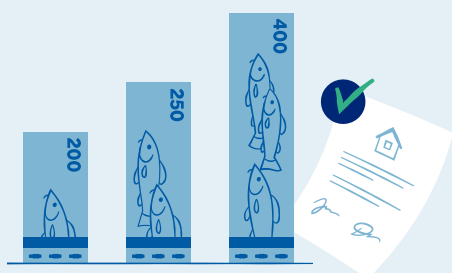
ESRS	Krav (DR)	Beskrivelse	ESRS 2 DR	Henvisning
ESRS 2	BP-1	Generelt grunnlag for utarbeiding av bærekraftsrapporter		1.1 Grunnlag for rapportering
ESRS 2	BP-2	Opplysninger i forbindelse med særlige omstendigheter		1.1.1 Særlige omstendigheter
ESRS 2	GOV-1	Administrasjons-, ledelses- og kontrollorganenes rolle		1.2.1 Rollen til administrasjonen, tilsynsorgan og styret
ESRS 2	GOV-2	Opplysninger som gis til foretakets administrasjons-, ledelses- og kontrollorganer, og bærekraftsforhold som behandles av disse organene		1.2.2 Bærekraftsinformasjon gitt til og vurdert av styrende organer
ESRS 2	GOV-3	Integrering av bærekraftsrelaterte resultater i insentivordninger		1.2.3 Integrering av bærekraft i insentivordninger
ESRS 2	GOV-4	Erklæring om aktsomhetsvurdering		1.2.4 Uttalelse om aktsomhetsvurderinger
ESRS 2	GOV-5	Risikostyring og internkontroll med bærekraftsrapportering		1.2.5 Risikostyring og internkontroll med bærekraftsrapportering
ESRS 2	SBM-1	Strategi, forretningsmodell og verdikjede		1.3.1 Strategi, forretningsmodell og verdikjede
ESRS 2	SBM-2	Interessenters interesser og synspunkter		1.3.2 Interessentene og synspunktene deres
ESRS 2	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell		1.3.3 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og koblingen til vår strategi og forretningsmodell
ESRS 2	IRO-1	Beskrivelse av prosessen for å fastsette og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter		1.4.1 Dobbel vesentlighetsanalyse
ESRS 2	IRO-2	Opplysningskrav i ESRS-standarder som er omfattet av foretakets bærekraftsrapport		1. Opplysningskrav i europeiske standarder for bærekraftsrapportering (ESRS) dekket i bærekraftrapporten 1.4.2 Informasjonskrav/datapunkt fra annen EU-lovgivning dekket i bærekraftrapporten
E1	E1-1	Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer		2.1.1.1 Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer
E1	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell		2.1.1.2 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell
E1	E1-2	Policyer for begrensning av og tilpasning til klimaendringer	MDR-P	2.1.2 Policyer og retningslinjer relatert til klimaendringer
E1	E1-3	Tiltak og ressurser i forbindelse med policyer for klimaendringer	MDR-A	2.1.2.1 Tiltak og ressurser relatert til policy på klimaendringer
E1	E1-4	Mål knyttet til begrensning av og tilpasning til klimaendringer	MDR-T	2.1.3.1 Mål relatert til klimaendringer
E1	E1-5	Energiforbruk og energimiks	MDR-M	2.1.3.2 Energiforbruk og energimiks
E1	E1-6	Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1, 2, 3 og samlede klimagassutslipp	MDR-M	2.1.3.3 Våre klimagassutslipp (Scope 1-3)
E1	E1-9	Forventede finansielle virkninger av vesentlige fysiske risikoer og overgangsrisikoer samt potensielle klimarelaterte muligheter		2.1.3.4 Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer
S1	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell		3.1.1.1 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell
S1	S1-1	Policyer i forbindelse med egen arbeidsstyrke	MDR-P	3.1.2 Policyer og retningslinjer relatert til vår arbeidsstyrke
S1	S1-2	Rutiner for kontakt med egen arbeidsstyrke og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger		3.1.2.1 Rutiner for kontakt med egen arbeidsstyrke og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger

ESRS	Krav (DR)	Beskrivelse	ESRS 2 DR	Henvisning
S1	S1-3	Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer		3.1.2.2 Rutiner for å utbedre negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer
S1	S1-4	Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på egen arbeidsstyrke og strategier for å håndtere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med egen arbeidsstyrke, og effektiviteten av disse tiltakene	MDR-A	3.1.2.3 Tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risiko og muligheter for arbeidsstyrken vår og effekten av disse
S1	S1-5	Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	MDR-T	3.1.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter
S1	S1-6	Opplysninger om foretakets ansatte		3.1.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter - Opplysninger om foretakets ansatte
S1	S1-7	Opplysninger om ikke ansatte arbeidere i foretakets egen arbeidsstyrke		3.1.3.2 Opplysninger om innleid arbeidskraft
S1	S1-9	Mangfoldsindikatorer	MDR-M	3.1.3.3 Mangfoldsindikatorer
S1	S1-13	Måleindikatorer for opplæring og kompetanseutvikling	MDR-M	3.1.3.4 Måleindikatorer for opplæring og kompetanseutvikling
S1	S1-14	Måleindikatorer for arbeidsmiljø	MDR-M	3.1.3.5 Måleindikatorer for arbeidsmiljø
S1	S1-15	Måleindikatorer for balanse mellom arbeid og fritid	MDR-M	3.1.3.6 Måleindikatorer for balanse mellom arbeid og fritid
S1	S1-16	Måleindikatorer for godtgjøring (lønnsforskjell og samlet godtgjøring)	MDR-M	3.1.3.7 Måleindikator for godtgjøring (lønnsforskjell og samlet godtgjøring)
S1	S1-17	Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd	MDR-M	3.1.3.8 Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd
S4	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell		3.2.1.1 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell
S4	S4-1	Policyer for forbrukere og sluttbrukere	MDR-P	3.2.2 Policyer og retningslinjer relatert til forbrukere
S4	S4-2	Rutiner for kontakt med forbrukere og sluttbrukere om påvirkninger		3.2.2.1 Rutine for å kommunisere med forbrukere om påvirkninger
S4	S4-3	Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der forbrukere og sluttbrukere kan gi uttrykk for bekymringer		3.2.2.2 Rutiner for å utbedre negative påvirkninger, og kanaler der forbrukere kan melde inn bekymringer
S4	S4-4	Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på forbrukere og sluttbrukere og strategier for å håndtere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med forbrukere og sluttbrukere, og effektiviteten av disse tiltakene	MDR-A	3.2.2.3 Tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter
S4	S4-5	Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	MDR-T	3.2.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter
G1	G1-1	Policyer for god forretningskikk og bedriftskultur	MDR-P	4.1.1 Policyer og retningslinjer relatert til forretningskikk
G1	G1-3	Forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser		4.1.1.1 Forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser
G1	G1-4	Tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser	MDR-A MDR-T MDR-M	4.1.2 Måleindikatorer og mål

SpareBank 1 Sør-Norges verdikjede og hvor vesentlige bærekraftsforhold er konsentrert

Oppstrøms

Innkjøp og leverandørkjede

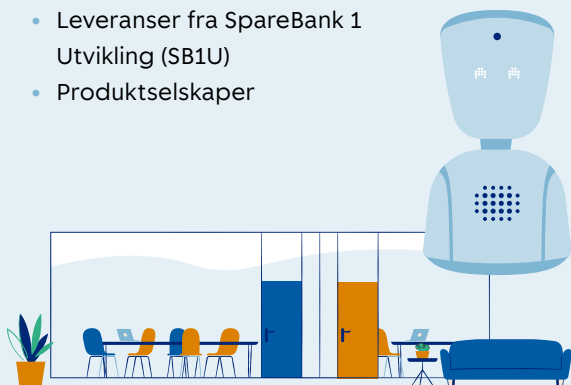

Finansmarkedet

- Fondslleverandører
- Innskudd
- Funding
- Egenkapital
- Forsikring

Andre varer og tjenester

- Kontorleie
- IT
- Innkjøp av varer og tjenester
- Leveranser fra SpareBank 1 Utvikling (SB1U)
- Produktselskaper

Egne aktiviteter

Kjernevirksomhet

Egne ansatte

- Attraktiv arbeidsplass
- Læring og ferdighetsutvikling
- Mangfold og inkludering

Rådgivning og tjenester

- Eiendomstjenester
- Sparing, plassering og innskudd
- Formidling av forsikring
- Regnskapstjenester og rådgivning for bedrifter
- Formidling av verdipapirer og fond

Faktisk/potensiell påvirkning:

- Positiv
- Negativ
- Positiv og negativ

- E1** Klima
- S1** Egen arbeidsstyrke
- S4** Forbrukere og sluttbrukere
- G1** Forretningsskikk

E1

Nedstrøms

Kunde- og samfunnspåvirkning

Betalingstjenester

Stabsfunksjoner

Sponsorat og samfunnsengasjement

Utlån og finansiering

- Privatkunder
- Bedriftskunder
- Leasing

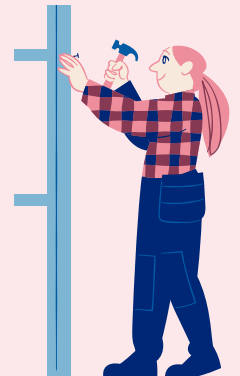
Egne investeringer

- FinstartNordic
- Likviditetsportefølje
- Felleseide selskaper (SpareBank 1 Gruppen, SB1U)
- Tilknyttede selskaper

Bedriftskunder

- Bedriftsmarked
- Landbruk
- Storkunder

Privatkunder

Stiftelsene

1.1 Grunnlag for rapportering (BP-1)

Bærekraftrapporten følger samme tilnærming til konsolidering som finansregnskapet, og inkluderer derfor de samme datterselskapene (se figur).

Datterselskaper

Årsverk

SR-Boligkreditt AS Kredittforetak – utsteder av OMF (boliglån)	 0
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 201,6
EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 97,1
EiendomsMegler 1 Telemark AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 31,5
SpareBank 1 Sør-Norge Forretningspartner AS Regnskap og rådgivning	 367,7
SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS Regnskap og rådgivning	 75,0
Finstart Nordic AS Investeringsportefølje, FinTech	 1
Finansparken Bjergsted AS Eiendom - hovedkontoret	 0
Sparebankgården AS Eiendom	 0
Tufte Eiendom AS Eiendom	 0

Direkte eide selskaper

Eierandel

SpareBank 1 Gruppen AS Holdingselskap for produktselskaper i SpareBank 1-alliansen	 19,5%
SpareBank 1 Utvikling DA Leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansen	 18,0%
SpareBank 1 Forvaltning AS Fondsforvaltning og porteføljeforvaltning	 42,0%
BN Bank ASA Forretningsbank med hovedkontor i Trondheim	 42,5%
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS Regnskapsprogram og bank i én smart pakke	 35,3%
SpareBank 1 Markets AS Kapitalmarkedsforetak	 35,1%
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS Forvalter eierskapet i Norsk Gjeldsinformasjon AS (16,5 %)	 30,1%
SpareBank 1 Kreditt AS (Kredittbanken ASA fra 7. januar 2025) Kredittkort og lån til bankenes privatkunder.	 27,7%
SpareBank 1 Betaling AS Forvalter eierskapet i Vipps AS (25,0 %)	 26,7%
SpareBank 1 Næringskreditt AS Kredittforetak - utsteder av OMF	 9,4%
SpareBank 1 Boligkreditt AS Kredittforetak - utsteder av OMF	 9,6%
SpareBank 1 SMN Finans AS Leasing og bilfinansieringsselskap	 12,2%

Hovedvekten av vesentlige bærekraftforhold er knyttet til utlånsporteføljen i bedrifts- og personmarkedet, som dermed er hovedfokus i bærekraftrapporten. Forhold knyttet til egne ansatte styres gjennom felles konsernretningslinjer, og mange vesentlige forhold knyttet til verdikjeden (som påvirkninger forbundet med leverandørkjede, og potensiell påvirkning på forhold knyttet til hvitvasking) er felles for konsernet. Hvis ikke annet er spesifisert dekker derfor rapporteringen – samt retningslinjer, tiltak og mål – hele konsernet. Forhold knyttet til spesifikke forretningsområder er eksplisitt kommentert i oversikten over påvirkninger, risiko og muligheter. SpareBank 1 Sør-Norge eier også deler av SpareBank 1-alliansens produkt- og tjenesteselskaper (se oversikt over). Disse inngår ikke i den konsoliderte rapporteringen. Bærekraftrapporten dekker imidlertid vesentlige påvirkninger, risikoer og/eller muligheter knyttet til disse selskapene, samt andre forretningsforbindelser i konsernets oppstrøms og nedstrøms verdikjede (beskrevet i figur over) knyttet til miljø, mennesker, økonomi og samfunn.

SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge gjennomførte en fusjon pr. 1. oktober 2024 og endret samtidig navn til SpareBank 1 Sør-Norge. Konsernet er fremdeles i en

integrasjons- og fusjonsprosess, og verdikjeden til konsernet er omfattende og kompleks. Derfor har prioriteten i 2024 vært kvalitet på rapportering for konsernet, samt å få på plass klimaregnskap for relevante tilknyttede SpareBank 1-selskaper. Fremover vil vi arbeide for mer enhetlig rapportering på tvers av selskapene i SpareBank 1-alliansen, med vekt på konsernets vesentlige temaer, samt bedre oversikt over tilknyttede selskapers vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter.

Vi har ikke holdt tilbake informasjon på grunn av intellektuell eiendomsrett, men enkelte initiativer innen forretningsutvikling under forhandling vil bli presentert i senere rapportering.

1.1.1 Særlige omstendigheter (BP-2)

Bærekraftrapporten er utarbeidet i tråd med regnskapsloven, og følger de europeiske standardene for bærekraftrapportering (European Standards for Sustainability Reporting, ESRS). For å veilede bærekraftarbeidet vårt har vi signert følgende norske og globale initiativer som støtter Parisavtalen eller globale bærekraftsmål, og/eller rapporterer i tråd med deres retningslinjer:

Initiativ/rammeverk	Beskrivelse
 FNs bærekraftsmål (UN SDGs)	SpareBank 1 Sør-Norge har identifisert fire av FNs bærekraftsmål som konsernet har størst mulighet til å bidra positivt til gjennom kjernevirksomheten; #5 Likestilling mellom kjønnene #8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst #13 Stoppe klimaendringene #16 Fred og rettferdighet
 FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet (PRB)	SpareBank 1 Sør-Norge har siden 2019 vært tilsluttet FNs miljøprogram for finanssektoren (UNEP FI) sine prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet. Gjennom PRB er konsernet forpliktet til å fortløpende forbedre sitt arbeid med å være en ansvarlig bank.
 Carbon Disclosure Project (CDP)	SpareBank 1 Sør-Norge rapporterer i henhold til CDP, som er et globalt system for å måle, rapportere og dele klima- og miljøinformasjon. I 2022 oppnådde konsernet karakter B som betyr at konsernet håndterer miljø- og klimamessig påvirkning på en god måte.
 Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)	SpareBank 1 Sør-Norge ble medlem av PCAF høsten 2021. Det er et globalt partnerskap av finansinstitusjoner som samarbeider om metoder for rapportering av klimagassutslipp i bank- og investeringsporteføljer.
 Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD)	SpareBank 1 Sør-Norge har siden 2018 rapportert klimarisiko i henhold til anbefalingene fra TCFD.
Responsible Ship Recycling Standards (RSRS)	SpareBank 1 Sør-Norge støtter opp under RSRS-initiativet og integrerer prinsippene om ansvarlig opphugging og resirkulering av skip i sine låneavtaler og øvrige vilkår.
 Poseidon Principles	SpareBank 1 Sør-Norge signerte i 2020 Poseidon Principles, et globalt rammeverk der banker har gått sammen for å fremme ansvarlig miljøstandard og bidra til utslippsreduksjon hos sine kunder innen shipping.
 EUs klassifiserings-system (taksonomi) for bærekraftige aktiviteter	SpareBank 1 Sør-Norge har rapportert henhold til taksonomien, og den norske loven om offentliggjøring av bærekraftinformasjon. Se E1 kapittel 2.2 EUs taksonomiforordning

	Statens Pensjonsfond Utland (SPU) og FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI)	SpareBank 1 Sør-Norge forventer at forvaltere av fond som distribueres fra konsernets plattform følger Statens Pensjonsfond Utland (SPU) sin etiske eksklusjonsliste, samt har skrevet under på FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).
	Skift – Næringslivets klimaledere	SpareBank 1 Sør-Norge ble medlem av Skift høsten 2021, et nettverk for næringslivets klimaledere.
	Kvinner i Finans Charter	SpareBank 1 Sør-Norge ble medlem av Kvinner i Finans Charter høsten 2021 og konsernet arbeider aktivt med kjønnsbalanse og inkludering. Les mer i "Egen arbeidsstyrke" (ESRS S1).
	Grønnvaskingsplakaten	SpareBank 1 Sør-Norge har signert Grønnvaskingsplakaten. Grønnvaskingsplakaten er en rettesnor for små og store virksomheter som vil unngå grønnvasking innen markedsføring og bidra positivt til at det grønne skiftet skjer raskere.
	FUTURE-PROOF	SpareBank 1 Sør-Norge signerte FUTURE-PROOF plakaten i april 2023. FUTURE-PROOF er en samarbeidsplattform med mål om å fremme ansvarlig næringsliv og bidra til at bedrifter etterlever sitt menneskerettighetsansvar både internt og utover i leverandørkjeden.
	Grønn Byggallianse	SpareBank 1 Sør-Norge ble medlem av Grønn Byggallianse høsten 2023. Grønn Byggallianse er en medlemsorganisasjon for bygg og eiendom og har som formål å heve miljøstandarder i norske bygg.
	ISO14001	Virksomheten til tidligere SR-Bank ble ISO14001-sertifisert i 2023, og rapportering skjer i henhold til standarden.
	Miljøfyrtårn	Virksomheten til tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge er Miljøfyrtårn-sertifisert (i 2024 ble kontorene i Telemark sertifisert, og kontorene i Buskerud og Vestfold resertifisert).

Konsernet må følge en rekke bærekraft-lovkrav. Bærekraftrapporten inneholder bankens rapportering under Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer (EUs taksonomi).

➔ Se Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.2 for detaljert beskrivelse av EUs taksonomiforordning og taksonomirapportering.

Følgende lovpålagte, årlige rapporter om bærekraftrelaterte temaer finnes på våre nettsider:

- Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger under åpenhetsloven
- Redegjørelse for aktiviteter for å sikre likestilling, mangfold og inkludering i tråd med Likestillings- og diskrimineringsloven
- Lederlønsrapport
- Styrets redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse
- Risiko og kapitalstyring (Pilar III)

Bærekraftrapporten påvirkes av fusjonen mellom SpareBank 1 SR-Bank (overtagende bank) og SpareBank 1

Sørøst-Norge. Som for årsregnskapet inkluderes tall fra tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge fra 1. oktober 2024. Ved utregning av prosentandeler basert på status pr 31.12 (f.eks. andelen ansatte som har sluttet i løpet av året), justerer vi for dette, for å unngå urealistiske tall. Sammenligner vi 2024-tall med 2023-tall, klargjør vi om 2023-tall er for SpareBank 1 SR-Bank eller begge de tidligere bankene.

Tidshorizonten brukt i ESG-risikovurderinger av næringslån avviker fra standard tidshorisonter for ESRS-baserte vurderinger (se Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.2 for detaljer), ellers brukes standard tidshorisonter:

- Kort: 1 år etter balansedagen
- Medium: Opp til 5 år etter utgangen av 2025
- Lang: Mer enn 5 år etter utgangen av 2025

Innfasingskravet i ESRS 1 vedlegg C er benyttet for

- SBM-3 forventede finansielle effekter
- S1-7 Opplysninger om ikke ansatte arbeidere i foretakets egen arbeidsstyrke
- S1-13 Opplæring og kompetanseutvikling
- S1-14 Arbeidsmiljø (ikke ansatte arbeidere)

Overordnet beskrivelse	Årsak	Detaljert beskrivelse
Verdikjede-estimer basert på indirekte kilder	<ul style="list-style-type: none"> Ulike utslippsfaktorer anvendt på regnskapstall Utlån i ulike bransjer koblet til relevant utslippsfaktor 	<ul style="list-style-type: none"> Begge: ESRS E1, kap. 2.1.3.2
KPIer med høy estimerings-usikkerhet	<ul style="list-style-type: none"> Netto null utslipp fra egen drift og utlåns-/investeringsportefølje innen 2050 Klimaomstillingsmål for ulike bransjer 	<ul style="list-style-type: none"> Usikkerhet knyttet til estimerte bransjeutslipp, se over ESRS E1, kap. 2.1.3 ESRS E1, kap. 2.1.1.1

Vi har i 2024 gjort endringer i utarbeiding av bærekraftsopplysninger sammenlignet med tidligere år. Dette gjelder for finansierte klimagassutslipp (scope 3, kategori 15), hvor vi har benyttet Finans Norges oppdaterte tolkning av PCAFs metodikk. Det viktigste er overgangen fra utslippsfaktorer på detaljert bransjenivå til overordnet bransjenivå samt særskilte anbefalinger for utslippsfaktorer for olje/gass, oljeservice og fornybar energiproduksjon.

Definisjonen av boliger som er definert som taksonomikvalifiserende har også blitt oppdatert i tråd med Finans Norges bransjestandard, for å sikre enhetlig tilnærming blant norske banker. I begge tilfeller er historiske data justert tilsvarende. Metodikken for beregning av boliglån som kvalifiserer som topp 15 prosent mest energieffektive boliger bygget før 2021 i henhold til EU-taksonomien, er også endret siden 2023.

→ Se kapitlet Klimaendringer (ESRS E1), kap. 2.1.3.3 («Kartlegging av utslipp fra utlån til bedrifter») for hvordan vi beregner utslipp fra utlånsporteføljen, detaljer om kvaliteten på disse dataene, og endringer i metodikk.

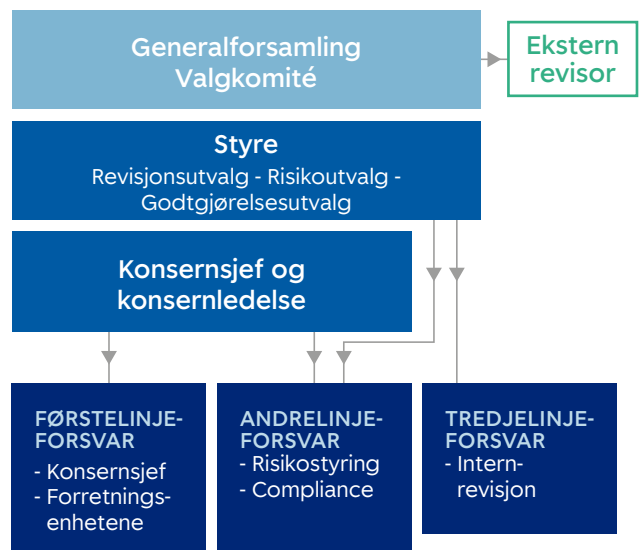
1.2 Selskapsstyring knyttet til bærekraft

1.2.1 Rollen til administrasjon, tilsynsorgan og styre (GOV-1)

Hovedprinsippene for eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Sør-Norge bygger på tre hovedpilarer; åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet:

- verdiskaping for aksjonærene og øvrige interessegrupper
- en struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- en effektiv risikostyring
- oversiktlig, lett forståelig og rettidig informasjon
- likebehandling av aksjonærene og balansert forhold til øvrige interessegrupper
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Styrende organer i SpareBank 1 Sør-Norge

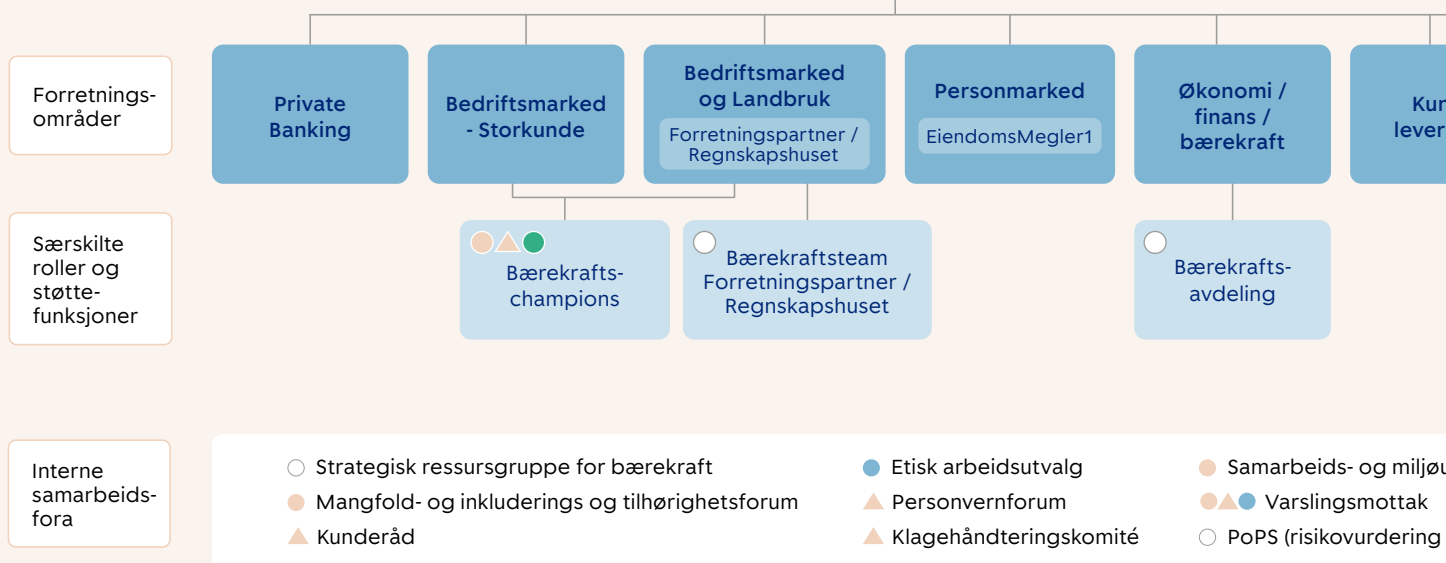

SpareBank 1 Sør-Norge sitt arbeid med bærekraft starter med styret, som har det overordnede ansvaret. Som en del av ansvaret for strategi er styret og konsernledelsen øverst ansvarlig for utarbeidelse av bærekraftsstrategi, omstillingsplan samt tilhørende mål og handlingsplaner.

Revisjonsutvalget og risikoutvalget i SpareBank 1 Sør-Norge fører tilsyn med konsernets bærekraftsrapportering, og har på vegne av styret et overordnet ansvar for å overvåke påvirkninger, risikoer og muligheter. Utvalgenes ansvar og oppgaver er nedfelt i egne mandat vedtatt av styret. Tilsynet ivaretas i det daglige av administrasjonen og konsernledelsen. Revisjonsutvalget har vært tett involvert underveis i rapporteringsprosessen, og hatt flere grundige diskusjoner om krevende avveininger. Risikoutvalget overvåker rapportering av bærekraftrelatert risiko.

Siden SpareBank 1 Sør-Norge er en aksjesparebank, er generalforsamlingen øverste tilsynsorgan. Den utpeker en valgkomite, basert på hensyn til kompetanse, egnethet og mangfold. Den foreslår styreleder og styremedlemmer, samt godtgjørelsen deres.

→ Se tabell i kap. 1.2.2 for rapportering til styret og styrets utvalg relatert til bærekraft.

Arbeidet med bærekraft er videre delegert til konserndirektør for Økonomi, Finans og Bærekraft (CFO), som har en egen avdeling for bærekraft. Avdelingen er konsernet sin egen ekspertise på fagfeltet, har ansvaret for bærekraftsrapportering, og jobber ut mot konsernets forretningsområder og sentrale funksjoner for å sikre at banken kan forstå, svare ut og stå til ansvar i bærekraftsrelaterte spørsmål. Bærekraftdirektør deltar i utvikling av konsernstrategi, har ansvaret for strategi, mål, og handlingsplan for konsernet på bærekraftsområdet og skal sikre at strategien realiseres og målene nås, gjennom rutiner, policyer og beslutningsprosesser. Bærekraftdirektør skal sørge for at konsernet identifiserer og vurderer vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter på bærekraftområdet. Egne businesspartnere i bærekraftavdelingen ivaretar behovene fra forretningen. Forretningsenhetene samt avdelingene for hhv. kundeleveranser og for kundetilbud, marked og

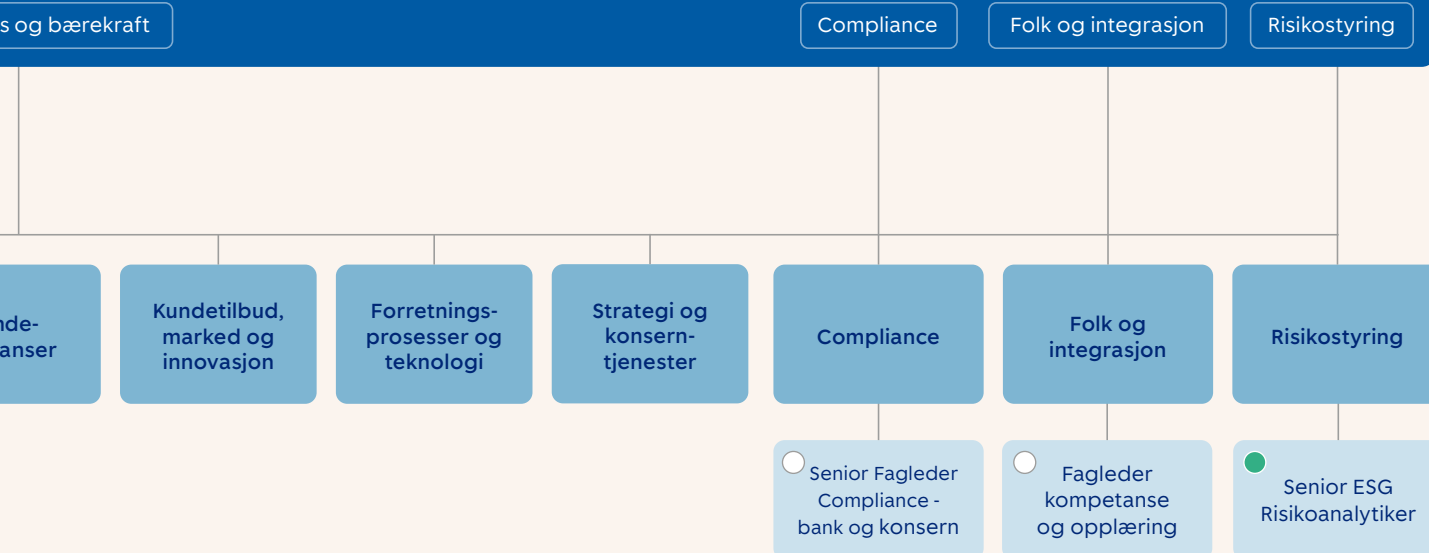
innovasjon sørger for å utnytte de kommersielle mulighetene innen bærekraft, med støtte fra bærekraftavdelingen.

I risikorelaterte spørsmål og kredittkrav i forbindelse med nye produkter bistår avdeling for risikostyring, som også har ansvar for rammeverket for styring av ESG-risiko og regulatorisk ESG-rapportering.

→ Se kap. 1.2.5 under for detaljer om rollefordeling i internkontroll av bærekraftsrapportering.

Risikostyring-, compliance- og internrevisjonsfunksjonen er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer direkte til konsernsjef og styret. Risikostyring har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risiko- og kapitalstyring slik at det fungerer effektivt og etter

Konserndirektører)

- Utvalget (SAMU)
- Bærekraftsteam (vurdering av bærekraftig finansiering)
- Styringsgruppe for bærekraftrapportering
- Inkluderende arbeidsliv
- HMS-Forum
- Konsernansettelsesutvalget
- Endringer i produkter, prosesser og systemer

- Alle
- E1 Klima
- S1 Egen arbeidsstyrke
- S4 Forbrukere og sluttbrukere
- G1 Forretningskikk

hensikten. Compliance setter føringer for konsernets overordnede holdninger og prinsipper med hensyn til compliance-risiko. Funksjonen skal sikre at konsernet etterlever de til enhver tid gjeldende regulatoriske og interne krav og bidra til at konsernet ikke pådrar seg offentlige sanksjoner, bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse. Compliance gjennomfører 2. linje-kontroller basert på en risikobasert tilnærming og inngår som en del av den løpende internkontrollen. Internrevisjonsfunksjonen overvåker at risikostyringsprosessene er målrettede, effektive og fungerer som forutsatt. Denne funksjonen er utkontraktert for å sikre tilstrekkelig uavhengighet, kompetanse og kapasitet.

De styrende dokumentene til konsernet er delt inn i nivåer som vist i figuren under (eksemplifisert med dokumenter relevant for egen arbeidsstyrke (S1)).

For hvert styrende dokument har vi definert ulike roller og ansvar. Innholdsansvarlig har ansvar for praktisk utarbeidelse og oppdatering av dokumentasjon. Normalt er dette konserndirektør på de øverste nivåene, mens leder, fagleder eller fagansvarlig vil være relevant for de øvrige dokumentene.

Bærekraftkompetanse hos styret og ledelsen

Styret til SpareBank 1 Sør-Norge består av 11 medlemmer, fem kvinner (45 prosent) og seks menn (55 prosent). I tillegg til de tre ansattrepresentantene i styret, er ett styremedlem ikke å anse som uavhengig ifølge Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES), siden vedkommende var ansatt i selskapet fram til 31.12.2021. Resterende styremedlemmer (64 prosent) anses uavhengige av bankens daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Konsernledelsen har 13 medlemmer, 4 kvinner (31 prosent) og 9 menn (69 prosent).

Styreleder, konsernsjef, visekonsernsjef (med ansvaret for human resources, HR), konserndirektør for compliance og CFO har tatt kurs om bærekraftsrapportering tilpasset deres rolle, for bedre å være i stand til å forstå og utfordre på bærekraft. Revisjonsutvalget har fått en innføring i nye lovkrav til bærekraftsrapportering, og diskuterte høsten 2024 dilemmaer der tiltak på et vesentlig område for konsernet kan påvirke et annet vesentlig område negativt.

SpareBank 1 Sør-Norges etiske retningslinjer er et viktig verktøy for å skape bevissthet om etiske dilemmaer og sørge for en høy etisk standard. Alle ansatte skal årlig signere konsernets etiske retningslinjer. Gjennom autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere skal det også gjennomføres årlige oppdateringer på etikk. Styret, ledelsen, rådgiverne og øvrige ansatte gjennomfører jevnlig e-læringer om etikk og antikorrupsjon, for å øke forståelsen av det etiske rammeverket til konsernet. Et av medlemmene i konsernledelsen har de siste årene jobbet direkte og

	Dokumentasjonstype	Faktiske policyer
ivået i konsernet. Disse er særskilt betydning. ing, kultur og praksis ge nivåer av styrende	Reguleringer, lover, krav, vedtekter, rammer og fullmakter	Etiske retningslinjer
konsernet knyttet til et og ivaretar sentrale lovkrav sjon og innholdet må derfor	Angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til et virksomhets- eller fagområde	Policy for bærekraft
verordnede prinsipper i mer g i detaljerte beskrivelser e og etablering av internkontroll	Støtter opp under policyer, men er mer detaljerte i sin utforming og tilpasset en spesialisert mottaksgruppe	Standard for personvern, Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet, Standard for forebygging og håndtering av interne misligheter, Standard for beredskap og kontinuitet
operasjonaliserer krav og format	Prosessflyt, arbeidsbeskrivelser og veiledninger	Personalhåndbok HMS

operativt mot økonomisk kriminalitet, spesielt antihvitvask og antisvindel.

Under følger en oversikt over mangfold i alder, utdanning, bransje- og produkterfaring og geografisk tilhørighet blant medlemmer i styre og konsernledelse, samt deres utdanning og erfaring innen bærekraft, med spesielt fokus på konsernets vesentlige temaer. Erfaring inkluderer både fulltids- og styrearbeid. Kun roller og styreverv direkte relevant for konsernets vesentlige temaer er navngitt, andre roller og verv reflekteres i oversikt over bransjeefaring, samt erfaring med produkter og tjenester konsernet tilbyr.

Som det går frem av tabellen, har en rekke medlemmer i både styre og konsernledelse erfaring (gjennom styreverv eller tidligere jobb) fra vanskelige avveininger mellom å redusere klimagassutslipp og utnytte mulighetene ved klimaomstillingen på den ene siden, og sikre

energiproduksjon, industrivekst eller mobilitet på den andre. De tillitsvalgte i styret har lang erfaring med å håndtere spørsmål knyttet til HMS, balanse mellom arbeid og fritid, likestilling og likelønn, personer med funksjonsnedsettelse, mangfold og inkludering, kompetanseutvikling, samt tiltak mot vold og trakassering. Flere andre medlemmer i styre og konsernledelse har også slik erfaring. Både flere tillitsvalgte og flere i konsernledelsen har, eller har hatt, jobber med nær kobling til personkunder, med eksponering mot problemstillinger knyttet til personvern, tilgang på produkter og tjenester, ansvarlig markedsføring og ikke-diskriminering. Ett styremedlem arbeider til daglig i en av stiftelsene som skal bevare sparebanktradisjonen.

Mangfold og bærekraftkompetanse i styre og konsernledelse

Medlem	Funksjon	Alder	Utdanning	Erfaring	Produkt/ tjeneste	Geografi
Finn Haugan	Styreleder, leder av godtgjørelsesutvalget, medlem av risiko- og revisjonsutvalget	71	Ø	F, O&G, OS, Hav	SP, B, Fs, K	Trøndelag
Dag Mejdell	Nestleder, leder av risikoutvalget, medlem av godtgjørelsesutvalget	67	Ø	F, Ind, D, IT, L, TL, H, Org		Oslo
Maria Tho	Styremedlem, medlem av risikoutvalget	43	Reg, Rev	Rev, F, S, T, Rei, H, OS		Vestfold
Trine Sæther Romuld	Styremedlem, leder av revisjonsutvalget	56	Rev, Reg, Ø	Hav, F, OS, Rev, L, S, Ø, Reg	FP	Rogaland
Heine Wang	Styremedlem, medlem av revisjonsutvalget	61	J	F, Tj, Org, Pol, BA	SV	Vestfold
Jan Skogseth	Styremedlem, medlem av godtgjørelsesutvalget	69	Ing	O&G, OS, F, L, Ind, For, Org		Rogaland
Kjetil Skjæveland	Styremedlem, medlem av risikoutvalget	45	A, Ø, F	Ø, Reg, F, TL, IT	SV, FP	Rogaland
Camilla AC Teffers	Styremedlem, medlem av revisjonsutvalget	55	Ing, IT, L	S, I, F, Tj, Med, E, FoU, H, M, Rei, T	SV, EM	Oslo
Hanne Myhre Gravdal	Ansattvalgt styremedlem	60	Ø, St	F, Pol	SP	Buskerud
Sally Lund-Andersen	Ansattvalgt styremedlem, medlem av godtgjørelsesutvalget	63	S, L	F, Org	K	Rogaland
Eirik P. Elholm	Ansattvalgt styremedlem	45	Ø, L, M, I	F, OS, H, Inn, Off		Rogaland
Inge Reinertsen	Konsernsjef	53	Ø	F, Tj	K, SP, P, Ls	Rogaland
Per Halvorsen	Visekonsernsjef, Folk & Integrasjon	62	Ø, M	F, I, E	K, Fs, P, EM, MK, SV	Telemark
Roar Snippen	Konstituert Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	61	SØ, Rev, St	F, R, Rev	K, SV	Telemark
Roger Lund Antonesen	Konserndirektør Privatmarked	49	L	F, EM	K, EM, SV	Vestland
Lasse Olsen	Konserndirektør Private Banking	49	Ø	F, EM	K, EM, Ls	Vestfold
Tore Medhus	Konserndirektør Storkunde	59	Ø	F, Tel, Tj	K, MK, Fac, FP	Rogaland
Marianne Bakke	Konserndirektør Bedriftsmarked og Landbruk	48	Ø, M	F, Reg, Tj	K, Ls, SV, FP	Rogaland
Frode Bø	Konserndirektør Risikostyring	56	L, R, Rev	F, Ind, O&G, FoU		Rogaland
Signe Helliesen	Konserndirektør Compliance	48	Ø, T, I	F, I, Tj	SV	Rogaland
Ella Skjørestad	Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon	44	Sam	F, Tj, M, EM, TL	Fs, FP, B, SV, EM, SP	Rogaland
Tonje Stormoen	Konserndirektør Kundeleveranser	59	Ø, M, L	F, EM, Med, M	EM	Vestfold
Glenn Sæther	Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	58	A, Ø	F, S, I, Tj, Hel, Off, IT	SV, FP	Rogaland
Jan Friestad	Konserndirektør Strategi og Konserntjenester	58	A, Ø, S, L	F, S, Hel, EM, Tj	SP, EM, K, FP, B	Rogaland

Bærekraft- utdanning	Bærekrafterfaring
*	E1 (styrevern Norbit ASA, OKEA ASA, Sinkaberg-Hansen AS)
*	E1 (styrevern Norsk Hydro, Mestergruppen, SAS, Torghatten, Elopak, tidl. konsernsjef i Posten Norge). Sistnevnte rolle inkluderte også HMS (S1) og forretningsetikk (G1).
*	E1 (CFO Inflow Control)
**	E1 (tidl. CFO SalMar ASA, nå CFO i SalMar Aker Ocean AS)
*	E1 (styrevern Sandefjord Lufthavn, Arnadal Anlegg)
*	E1 (tidl. adm.dir Aibel, tidl. nestleder Norsk Industri, styreleder Gassco, styremedlem Nammo, tidl styremedlem Scatec)
*	S4 (daglig leder Sparebankstiftelsen SR-Bank)
**	E1 (styremedlem Entra)
*	S1, S4 (tillitsvalgt, erfaring fra arbeidsmiljøutvalg, finansrådgiver)
*	S1 (tillitsvalgt, erfaring fra arbeidsmiljøutvalg, finansrådgiver, kunderådgiver)
**	S1 (tillitsvalgt, erfaring fra arbeidsmiljøutvalg)
*	S1 og S4 (tidligere og nåværende rolle i konsernet)
*	E1 (styrevern SpareBank 1 Mobilitet)
*	Arbeider med temaet løpende, som ansvarlig for bærekraft i konsernledelsen
*	S4 (nåværende rolle)
*	E1 (styrevern Fleks Green Fleet)
*	S4 (styrevern i Monner)
*	E1 (styrevern SpareBank 1 Mobilitet)
*	G1 (nåværende rolle); E1 (tidl. ansatt i Kværner og Mobil Exploration Norway)
**	G1 (nåværende rolle); S4 (nåværende rolle; styremedlem i Stiftelsen G9alt Talentutvikling)
*	S4 (nåværende rolle). Erfaring fra etisk screening i Storebrand kapitalforvaltning.
*	G1 (fung. leder økonomisk kriminalitet, antihvitvask og anti-svindel), S4 (tidl konsernlederansvar for samfunnsansvar i SpareBank 1 Sørøst-Norge; erfaring fra Intrum Justitia (inkasso))
*	
*	S4 (konserndirektør personmarked; styrevern i bl.a Eiendoms- megler 1 SR-Bank, BN Bank ASA og SpareBank 1 Forvaltning AS)

Vesentlige tema:

E1	Klima
S1	Egen arbeidsstyrke
S4	Forbrukere og sluttbrukere
G1	Forretningsskikk

Kompetanse:

*	Generell bærekraftkompetanse
**	Deltatt på kurs/kompetanseprogrammer om bærekraft
***	Utdanning innen bærekraft

Utdannelse/erfaring:

A	administrasjon
B	banktjenester
BA	bygg & anlegg
D	distribusjon
E	eiendom
EM	eiendomsmegling
F	finans
Fac	factoring
For	forsvar(sindustri)
FoU	forskning og utdanning
FP	Forretningspartner/ Regnskapshuset
Fs	forsikring
H	handel/retail
Hav	havbruk
Hel	helse
I	innovasjon
Ind	industri
Ing	(sivil)ingeniør
Inn	innkjøp
IT	informasjons- og datateknologi
J	jus
K	kreditt
L	ledelse
Ls	leasing/finansiering
M	markedsføring
Med	media
MK	markets (kapitalmarked/ verdipapirforetak)
Off	offentlig sektor
Org	organisasjonsliv
OS	oljeservice
O&G	olje og gass
P	pensjon
Pol	politiske verv
R	risikostyring
Reg	regnskap
Rei	reiseliv
Rev	revisjon
S	strategi
Sam	sammenlignende politikk
Sh	shipping
SP	sparing og plassering
St	styreutdanning
SV	såkorn/venture
SØ	samfunnsøkonomi
T	teknologi
Tj	(konsulent)tjenester
Tel	telekommunikasjon
TL	transport/logistikk
Ø	økonomi

1.2.2 Bærekraftsinformasjon gitt til og vurdert av styrende organer (GOV-2)

I 2025 har styret ført tilsyn med gjennomføringen av aktsomhetsvurderingen og resultatene og effektiviteten av strategier, tiltak, måleindikatorer og mål konsernet har

på vesentlige bærekraftområder gjennom en rekke faste rapporter og konkrete saker. Konsernledelsen behandler rapportene før de går til styret. Fusjonsavtalen knyttet

Rapport/tema	Hvilke vesentlige påvirkninger, risikoeer og muligheter innen bærekraft har styret ført tilsyn med aktsomhetsvurderinger, strategier, tiltak, KPIer og mål for?
Oppdatert konsernstrategi	Alle. Kobling av bærekraft til fusjonsavtaler, konsernets strategiske fundament (hensikt, visjon, verdier og strategisk ambisjon). Attraktiv arbeidsplass er et strategisk hovedmål, å være kundens alliert i bærekraftskiftet er blant de strategiske innsatsområdene til konsernet. Vesentlige bærekrafttemaer er reflektert i konsernets overordnede handlingsplan.
Overordnet risikoprofil, risikostrategier	Alle, men særlig E1. Operasjonell risiko knyttet til bærekraft, samt vurdering av risikoprofil og måling knyttet til oppfølging av omstillingsplan.
Styrets årsberetning/bærekraftrapport etter regnskapsloven	Alle
Revisjonsrapport inkl. attestasjon av bærekraftrapport	Alle
Dobbelt vesentlighetsanalyse	Alle
Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger (åpenhetsloven)	S1: Likestilling mellom kjønn og likelønn; Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne; Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen; Mangfold; Helse og sikkerhet S4: Ikke-diskriminering; Tilgang til produkter/ tjenester; Personvern; Sosial inkludering - økonomisk likestilling
Redegjørelse om likestilling og diskriminering	S1: Se forrige
Omstillingsplan	E1: Alle
ICAAP	E1: Alle. Eget kapittel om klimarisiko.
Pilar III	Alle. Informasjon om kapital og risikoforhold relatert til bærekraft.
Risikorapport	Alle, særlig E1. Hendelser/regelbrudd innen bærekraft med kostnad eller omdømmetap (operasjonell risiko) og eksponering/potensielle tap mv knyttet til overgangsrisiko/fysisk klimarisiko (kredittrisiko).
Virksomhetsstyringsrapport	E1: Alle. Oppdatering på grønn finansiering.
Revidering av bærekraftspolicy	Alle
Compliancerapport	Alle. Kontroll av etterlevelse knyttet til bærekraft.
Internrevisjonsrapport	Alle. Kontroll av etterlevelse knyttet til bærekraft på utvalgte temaer.
Bærekraftdilemmaer	E1: Alle; E2: Alle; E4 (arealendringer); S4: Ikke-diskriminering; tilgang til produkter og tjenester, bevare sparebanktradisjonen
Policy for produkt- og tjenestestyling	S4: Tilgang til produkter og tjenester
Konsernets etiske retningslinjer	G1: Antikorrupsjon – bekjempe hvitvasking og økonomisk kriminalitet
Konsernretningslinjer AML og sanksjoner	G1: Se over
Policy for antikorrupsjon	G1: Se over

* Styrende dokumenter skal revideres av innholdsansvarlig minimum årlig, og formelt godkjennes minimum hvert 3. år.

** (O) = Offentlig (F) = Finanstilsynet

til SpareBank 1 Sør-Norge er det viktigste eksempelet på en større transaksjon i 2024 der vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter innen bærekraft var inkludert i styrets

vurderinger og håndtering. Regelmessige (f.eks. kvartalsvise) rapporter er kun inkludert hvis bærekraft er inkludert.

Ansvarlig	Frekvens*	Dato styrebehandlet i 2024**
Konserndirektør Strategi	-	19.12
Konserndirektør Risikostyring	Årlig	19.12
CFO/Bærekraftavd.	Årlig	Styret 07.03 (2023-rapport) (O) Styrets revisjonsutvalg 18.12, styret 19.12 (foreløpig rapport)
Ekstern revisor	Årlig	07.03 (O)
CFO/Bærekraftavd.	Minst årlig	SpareBank 1 SR-Bank (19.8), SpareBank 1 Sør-Norge (19.12)
CFO/Bærekraftavd.	Minst årlig	07.03 (O)
Konserndirektør Folk og integrasjon	Årlig	07.03 (O)
CFO/Bærekraftavd.	Minst årlig	19.12 (O)
Konserndirektør Risikostyring	Årlig	24.04 (F)
CFO/Virksomhetsstyring og rapportering	2 ganger i året	07.03 (O)
Konserndirektør Risikostyring	Kvartalsvis	14.06, 24.09, 27.11 (F)
CFO/Bærekraftavd.	Kvartalsvis	07.03, 14.06, 27.08
CFO/Bærekraftavd.	Årlig	- (vil revideres tidlig i 2025)
Konserndirektør Compliance	Kvartalsvis	07.03, 14.06
Internrevisor	Løpende ihht. årsplan	24.04, 24.09, 19.12
CFO/Bærekraftavd.	-	30.10 (styrets revisjonsutvalg), 19.12 (styret)
Konserndirektør Kundetilbud, Marked & Innovasjon	Årlig	18.04 (O)
Konserndirektør Folk & Integrasjon	Årlig	- (O)
Konserndirektør Kundeleveranser	Minst årlig	24.09 (O)
Konserndirektør Compliance	Årlig	12.12 (O)

Rapport/tema	Hvilke vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter innen bærekraft har styret ført tilsyn med aktsomhetsvurderinger, strategier, tiltak, KPIer og mål for?
Policy for interessekonflikter	G1: Se over
Policy for innkjøp	G1: Se over
Policy for bærekraft	Alle
Policy for personvern	S4: Personvern
Policy for informasjonssikkerhet	G1: Cybersikkerhet
AI-strategi 2024-2025	S4: Ansvarlig utvikling og bruk av kunstig intelligens (KI/AI) i lys av personvern, rettferdighet (ikke-diskriminering), transparens, ansvarliggjøring, etikk og samfunnsansvar, samt opplæring (jfr. S1) av relevante ansatte i muligheter og risikoer.
Policy for data- og AI-styring	Se over
Retningslinjer om lønn til ledende personer i SpareBank 1 Sør-Norge	Alle
Lederlønsrapport	Alle
Strategisk målekort	Alle
Varslingsrutine	Alle

* Policyer skal minimum revideres årlig av innholdsansvarlig, og skal godkjennes formelt minimum hvert 3. år.

** (O) = Offentlig (F) = Finanstilsynet

1.2.3 Integrering av bærekraft i insentivordninger (GOV-3)

Modell for variabel godtgjørelse utarbeides av direktør for organisasjonsrådgivning, behandles og foreslås av styrets godtgjørelsesutvalget, og besluttes av styret. Den hensyntar bærekraft på flere måter:

- Økonomisk bærekraft: Hvis ikke definerte økonomiske terskelmål nås, utbetales det ingen bonus. Flere av de finansielle elementene i strategisk konsernmålekort er langsiktige. En betydelig andel av utbetalingen skjer i aksjer, over en lengre tidsperiode.
- Forretningsetikk: Manglende etterlevelse kan medføre redusert eller ingen bonus.
- Bærekraftelementer i strategisk konsernmålekort som ligger til grunn for bonusmodellen: Variabel godtgjørelse reflekterer den finansielle resultatoppnåelsen kombinert med måloppnåelse innenfor noen utvalgte strategiske satsningsområder. Det er definert mål innenfor hvert enkelt av disse områdene. Det er også lagt vekt på ikke-finansielle

mål som vil være avgjørende for fremtidig måloppnåelse, herunder konsernets arbeid med bærekraft. Til sammen kunne oppnåelse av spesifikke bærekraftsmål eller mål innenfor vesentlige bærekrafttemaer i 2024 gi bonus på opptil 6 prosent av fastlønn for konsernledere, 8 prosent for konsernsjef. Mål knyttet til egen arbeidsstyrke (S1) er inkludert, mens kundetilfredshet (relevant for S4) ikke er inkludert i prosentandelen, ettersom målet inkluderer både person- og bedriftskunder (S4 dekker kun personkunder). Måloppnåelse spesifikt innenfor bærekraft knytter seg til følgende KPIer, valgt fordi de reflekterer en utvikling mot noen av konsernets viktigste overordnede bærekraftsmål:

- **Position Green sin ESG 100 rating** vurderer kvaliteten av bærekraftsrapportering blant de 100 største selskapene på Oslo Børs, men scoren vil også reflektere konsernets fremdrift på og omfang av det faktiske bærekraftarbeidet.

Ansvarlig	Frekvens*	Dato styrebehandlet i 2024**
Konserndirektør Compliance	Årlig	24.05 (O)
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Årlig	23.04 (O)
Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	Årlig	- (O)
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Årlig	25.09
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Årlig	16.04
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	-	13.05
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Årlig	26.09
Konserndirektør Folk & Integrasjon	Årlig	07.03 (O)
Konserndirektør Folk & Integrasjon	Årlig	07.03 (O)
Konserndirektør Strategi	Årlig	19.12
Konserndirektør Folk & Integrasjon	Årlig	-

- **Bærekraftig finansiering:** KPIen er basert på en fastlagt plan for oppnåelse av målet fra bærekraftstrategien om å finansiere minst 50 mrd i bærekraftige aktiviteter innen 2030. Denne måleindikatoren er i hovedsak klimarelatert, men ikke eksplisitt koblet til oppnåelse av et reduksjonsmål eller til oppnåelse av omstillingsplanen. Bærekraftslinkede lån med andre KPIer enn utslippsreduksjon inngår i datagrunnlaget.

Flere kriterier relatert til vesentlige bærekrafttemaer kunne i tillegg utløse diskresjonær bonus på opptil 8 prosent av fastlønn for konsernledelse, og 11 prosent for konsernsjef i 2024 (likestillings- og mangfoldsarbeid, kompetanseutvikling hos ansatte, etterlevelse og rapportering innen bærekraft, godt samarbeid med eierstiftelse, god forretningskikk).

Kompensasjonen til styret i SpareBank 1 Sørøst-Norge er

ikke knyttet til bærekraftkriterier.

SpareBank 1 Sørøst-Norge har hatt overskuddsdeling, ikke bonusordning. Dette gjelder også for finansåret 2024, og ble besluttet av godtgjørelsesutvalget til styret i daværende SpareBank 1 Sørøst-Norge. Overskuddsdelingen har hatt én sum lik for alle ansatte, pluss en lik prosentandel av lønn, med et minimumsnivå. Overskuddsdelingen har vært avhengig av bankens resultat. Variabel godtgjørelse har derfor ikke vært koblet direkte til bærekraftresultater, kun indirekte (separat kategori i bankens balanserte målstyringssystem; konsernsjef og ledere har hatt mål knyttet til hhv kjønnslikestilling og redusert karbonintensitet).

For ytterligere opplysninger om godtgjørelse til ledende ansatte og styret vises det til Lederlønsrapport 2024.

1.2.4 Uttalelse om aktsomhetsvurderinger (GOV-4)

SpareBank 1 Sør-Norge gjør aktsomhetsvurderinger i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, FNs kjernekonvensjoner om menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner:

AKTSOMHETSVURDERINGER

Sentrale dokumenter

- Etsiske retningslinjer
- Policy for risiko- og kapitalstyring
- Policy for bærekraft
- Konsernretningslinje AML og sanksjoner
- Policy for innkjøp
- Policy for utkontraktering
- Policy for antikorrupsjon
- Policy for personvern
- Policy for produkt- og tjenestestyring
- Policy for operasjonell risiko

Sentrale prosesser

- Bærekraftsvurdering av lån og investeringer
- Bærekraftsvurdering av verdipapirfond
- Kundetiltak og -kontroller
- Produkt- og tjenestestyring
- Bærekraftsvurdering av innkjøp og utkontrakteringer
- Rekruttering
- Kartlegging av arbeidsforhold

Fortelle om tiltak og resultater

I vår rapportering og på våre nettsider forteller vi om status for våre tiltak for å håndtere negative påvirkninger.

Avsnitt:

- 1.2.2
- *

Identifisere og vurdere negative påvirkninger

Vi identifiserer og vurderer negative påvirkninger gjennom løpende risikovurderinger (av f.eks kunder, lån, eller nye produkter), varslingssystemer, interessentdialog, klagemekanismer, og årlige risikovurderinger.

Avsnitt:

- 1.3.2
- 1.3.3
- 1.4.1

6

Utbedre negative påvirkninger

Vi sørger for, eller samarbeider om, å kompensere for negative påvirkninger der det er rimelig og mulig, avhengig av i hvor stor grad vi er berørt og kan påvirke.

Følge opp tiltak og resultater

Vi følger opp om tiltak gjennomføres og har resultater, gjennom blant annet jevnlig underveisrapportering og internrevisjoner.

Avsnitt:

- 2.1.2.1
- 3.1.3
- 3.2.3
- 4.1.2

Stoppe, forebygge eller redusere påvirkninger

Les mer under våre vesentlige temaer, om tiltak – for eksempel kompetanseløft, omstillingsplaner, eller nye låneprodukter – for å stoppe, forebygge, redusere eller utbedre våre viktigste negative påvirkninger.

Avsnitt:

- 2.1.1.1
- 3.1.2.3
- 3.2.2.3
- 4.1.2.5

* For flere detaljer om aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, se redegjørelse for aktsomhetsvurderinger under åpenhetsloven på våre nettsider.

1.2.5 Risikostyring og internkontroll med bærekraftrapportering (GOV-5)

SpareBank 1 Sør-Norge bygger sitt rammeverk for internkontroll på COSO-modellen (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions) og kontroll av etterlevelse gjøres i henhold til de tre forsvarslinjene (se beskrivelse i 1.2.1 over).

COSO-modellens ESG-rammeverk har ikke vært i bruk hittil, men tas nå i bruk på bærekraftområdet, inkludert for bærekraftrapportering og vurdering av konsernets doble vesentlighetsanalyse. Bærekraftavdelingen, ansvarlig for bærekraftkompetanse i Folk og integrasjon, samt andre avdelinger som bidrar til bærekraftrapporteringen, utgjør førstelinjeforsvaret. De skal påse at medarbeidere har riktig kompetanse, gjøre relevante risikoanalyser, overvåke arbeidet og evaluere det jevnlig. Konsernet har etablert relevante dedikerte bærekraftroller i følgende avdelinger, som bidrar til andrelinjeforsvaret:

- Compliance: Skal gjøre internkontroller knyttet til aktsomhetsvurderingene beskrevet over og rapporterer til styre og ledelse (nyetablert som dedikert stilling, men har gjort en rekke kontroller også tidligere)
- Risikostyring: Relatert til Klima, som beskrevet i 1.2.1 over (dedikert stilling på ESG-risikostyring)

Sammen med bærekraftavdelingen bidrar disse rollene til å sikre at passende ferdigheter og ekspertise på bærekraft generelt og bærekraftrapportering spesielt er på plass og tilgjengelig ved behov.

Risikoer knyttet til bærekraftrapportering har hittil blitt adressert indirekte, som del av årlige avdelingsspesifikke risikovurderingsprosesser (for bærekraftforhold generelt, eller spesifikt innen likestilling, mangfold og inkludering). Risikoene har blitt rangert og kvantifisert etter sannsynlighet og konsekvens. Et eget prosjekt har kartlagt og vurdert mulige datagap i bærekraftrapporteringen til konsernet. Avdelingen for virksomhetsstyring og rapportering er involvert i oppfølgingen av rapporteringen, for å unngå forsinkelser og sikre konsistens. For å redusere nøkkelmansrisiko i rapporteringsprosessen deles alle nøkkelroller mellom to personer.

Konserndirektør for økonomi, finans og bærekraft, samt styringsgruppen for bærekraftrapportering (som også har representanter fra Folk og integrasjon, Risikostyring, Økonomi og Compliance), holdes orientert om funn fra risikovurderinger og eventuelle internkontroller relatert til bærekraftrapportering og dobbel vesentlighetsanalyse. Revisjonsutvalget får periodiske oppdateringer om fremdrift i bærekraftrapportering og status for dobbel vesentlighetsanalyse. Disse foregges konsernledelsen først.

Identifiserte hovedrisikoer knyttet til bærekraftrapportering

Vesentlig bærekrafttema	Risiko knyttet til rapportering
Alle temaer	Feil i kvantitativ eller kvalitativ rapportering fordi SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge har definert nøkkelbegreper ulikt, hentet ut data på ulik måte, eller mangler kompetanse om den andre fusjonerende bankens data og prosesser
Alle temaer	Risiko for at rapportering skjønmaler bærekraftprofilen til konsernet (grønnvasking), i strid med Markedsføringsloven og EU-direktiver om bærekraftpåstander og forbrukervern i det grønne skiftet
E1 Klimagassutslipp	Vesentlige endringer, feil eller unøyaktigheter i estimerte finansierte utslipp
E1 Klimagassutslipp	Vesentlige endringer, feil eller unøyaktigheter i estimerte utslipp fra produkter og tjenester
E1 Klimagassutslipp	Vesentlige endringer i rapportert volum av taksonomikvalifiserende aktiviteter
E1 Klimagassutslipp; Klimatilpasning	Omtale av fysisk klimarisiko eller overgangsrisiko i låneporteføljen reflekteres ikke godt nok i årsregnskapet
S1 Likestilling mellom kjønn; Mangfold; Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne; Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen	Begrensede data om flere mangfoldskategorier og diskrimineringsgrunnlag
S4 Sosial inkludering – økonomisk likestilling; Ikke-diskriminering	Begrensede data om status for økonomisk likestilling og eventuell diskriminering
S4 Tilgang til produkter og tjenester	Begrensede data om kjente sårbare grupperes faktiske tilgang til produkter og tjenester, og begrenset mulighet til å fremskaffe slike data av praktiske og personvernmessige personvernårsaker

Tiltak og kontroller

- 2024: Eget integrasjonsprosjekt på felles bærekraftrapportering
 - 2024: Klart definert at overtagende banks tilnærming skal være førende
 - 2024: Testkjøringer før årsslutt av leveranser av nøkkeldata fra begge banker
 - 2024-2025: Team fra begge banker involvert i skriving og kvalitetssikring av alle kapitler
-
- 2025-: Opplæring i grønnvaskingsrisiko og eksisterende og kommende lovkrav til relevante ansatte involvert i bærekraftrapportering, kommunikasjon og markedsføring; kontroll av om opplæringen er gjennomført.
 - 2025-: Dedikert gjennomgang av utkast til bærekraftrapport, inkludert ved hjelp av kunstig intelligens, med tanke på å unngå grønnvasking
-
- 2025-: Bruk av mer overordnede data for bransjer der svak datakvalitet har blitt avdekket, i tråd med Finans Norges anbefaling
 - 2025-: Bidrag til Finans Norges arbeid for å hhv. tilpasse PCAF-metodikk til norske forhold, forbedre estimatene av kunders strømforbruk og forbedre scope 3-data for sentrale sektorer
 - I 2025: Vurdere alternative løsninger for forbedrede estimater av boligkunders energiforbruk
 - I 2025: Innhente klimaregnskap fra flere store enkeltkunder i bransjer med stor andel av totale utslipp og høy karbonintensitet (shipping, landbruk, industri, offshore, oljeservice), og undersøke muligheten for å skaffe aktivitetsdata for bransjer (f.eks. havbruk) og selskaper uten klimaregnskap; kontroll av andelen utlån til kunder med klimaregnskap
 - Medium sikt: Erstatte beregnede finansierte utslipp med faktiske rapporterte utslipp, verifisert av tredjepart, fra så mange virksomheter og bransjer som mulig (f.eks. for landbruk via landbrukets klimakalkulator).
-
- 2025-: Bidra til kvalitetssikring av tilknyttede SpareBank 1-selskapers klimaregnskap
 - 2025-: Bidra til økt kunnskap om nedstrømsutslipp fra produktselskapenes produkter og tjenester
-
- 2024: Bidratt via Finans Norge til omforent definisjon av hva en taksonomikvalifiserende bolig er
 - Medium sikt: Erstatte estimerte data på boligens fysiske klimarisiko med fysiske data, hvis tilgjengelige
-
- 2025-: Bærekraftrapportering integreres tettere i prosess for ordinær årsrapportering, med involvering fra økonomiavdelingen.
 - I 2025: Ansatt i økonomiavdelingen med relevant erfaring overføres til bærekraftavdelingen.
-
- I 2025: Tilby tilpasset kurs i mangfoldsledelse for relevante ledere
 - I 2025: Bruke tredjepartsverktøy til å kartlegge mangfold, grad av inkludering, mangfoldskompetanse og mangfoldsmodenhet; gjenta målingene regelmessig.
-
- I 2025: Tilby tilpasset kurs i mangfoldsledelse for relevante ledere, for bl.a. å bevisstgjøre dem om risikoen for diskriminering, og hvor viktig data er for forbedring og intern læring
 - 2025-: Kartlegge vilkår og tilgang til produkter og tjenester for personkunder i lys av ulike diskrimineringsgrunnlag etter Likestillings- og diskrimineringsloven, innenfor rammene av personvernlovverket; etablere regelmessige kontroller av status
-
- 2025-: Sammenligne andelen manuelle og heldigitale kunder, samt andelen kunder som besøker våre fysiske kontorer, innenfor kjente sårbare grupper med gjennomsnittet (innenfor grensen av personvernet)
 - 2025-: Kartlegge status for tilpasning av fysiske lokaler til kunder med nedsatt funksjonsevne
-

1.3 Strategi

1.3.1 Strategi, forretningsmodell og verdikjede (SBM-1)

SpareBank 1 Sør-Norge ASA er et finanskonsern for hele Sør-Norge med forretningsområder og tilknyttede produkselskaper som komplementerer bankens tjenestetilbud. Banken har nasjonal distribusjon og har gjennom flere år hatt posisjon som den nest største norskeide banken. Konsernet har 2.502 ansatte pr 31.12.24, hvorav 1.291 på kontorer i Rogaland, 281 i Vestland, 138 i Agder, 694 i Buskerud, Telemark og Vestfold og 98 i Oslo. Konsernet har et variert tjenestetilbud innen tradisjonelle banktjenester som lån, forsikrings- og spareprodukter, verdipapirhandel, regnskapstjenester, konsulenttjenester, samt eiendomsmegler tjenester for både person- og bedriftskunder. Konsernets største forretningsområder er den tradisjonelle bankvirksomheten med tjenester rettet mot person- og bedriftsmarked og offentlig sektor.

Konsernet har ikke utlån til strømproduksjon basert på

fossil energi, heller ikke til kull-, tobakk- eller kontroversiell våpenindustri.

→☰ Konsernets utlån til bransjer som vurderes å ha vesentlig overgangsrisiko er spesifisert i egen tabell i kapittel 1.4.1.

Relevante ESRS-sektorer*

Sektor	Sum omsetning 2024 (mill kroner)	%
Kredittinstitusjoner (FCI)	25.013	92%

*Definert som sektorer som står for mer enn 10% av konsernets totale omsetning

Verdikjede

Konsernets oppstrøms verdikjede består først og fremst av tilgang på og innhenting av kapital. Dette gjør konsernet gjennom egenkapital, funding og innskudd. Investorer vurderer konsernets bærekraftsprofil som en del av selskapsanalysen og det er således en direkte link mellom kapitalinnhenting og konsernets bærekraftsarbeid. Det er et mål at konsernet skal fremstå som en attraktiv, solid og fremtidsrettet investering som ivaretar investors kapital og gir avkastning i henhold til forespeilte finansplaner.

Konsernet bruker også kontorrekvisita og IT-utstyr for å utføre sin virksomhet. Dette blir anskaffet gjennom standardiserte anskaffelsesprosesser hvor også bærekraft hensyntas som en del av en helhetsvurdering. Nedstrøms verdikjede består hovedsakelig av bedrifts- og personkunder. Konsernets mål er å tilby kundene gode og nyttige tjenester til konkurransedyktige priser. Produktene og tjenestene skal ha bærekraft integrert, og skal ikke bidra til skade på mennesker, natur og samfunn.

Bærekraftstrategi

Konsernets hensikt er å gi kraft til vekst og utvikling og den overordnede strategiske ambisjonen er å være en fremtidsrettet relasjonsbank. Det å satse på vekst, både i bedrifts- og personmarkedet kan medføre en økt risiko for økt bærekraftspåvirkning. Det er derfor svært viktig at det foreligger en bærekraftsstrategi som er godt integrert i konsernstrategien og som adresserer de risikoer og muligheter som oppstår som følge av konsernets virksomhet og strategiske planer.

Et av konsernets strategiske innsatsområder er å være kundens allierte i bærekraftsskiftet, og de strategiske innsatsområdene blir fulgt opp og omhandlet videre i flere av konsernets overordnede planer og dokumenter; konsern-målekort, strategisk handlingsplan, forretningsplan og på risk radar.

Det å involvere styret, ledelsen og konsernets ansatte i arbeidet med både strategi og dobbelt vesentlighetsanalyse vil bidra til å bevisstgjøre og synliggjøre potensielle risikoer og muligheter som oppstår i det strategiske, forretningsmessige arbeidet til konsernet.

Konsernets bærekraftsstrategi skal tydeliggjøre og være retningsgivende for SpareBank 1 Sør-Norges arbeid med bærekraft. Bærekraft- og klimastrategien er forankret i konsernets overordnede forretningsstrategi og er førende for andre styrende dokumenter. FNs 17 bærekraftsmål ligger til grunn for konsernets arbeid med bærekraft og arbeid med å bidra i omstillingen. Konsernet stiller seg bak prinsippene i UN Global Compact og har signert Principles for Responsible Banking.

Ambisjonen i bærekraftstrategien er at SpareBank 1 Sør-Norge skal ta ansvar for å være en del av løsningen og en proaktiv alliert i omstillingen til et mer bærekraftig samfunn.

Det betyr at bærekraft skal være integrert i alt vi gjør, hvordan vi skaper verdifulle kundeopplevelser, hvordan vi leverer resultater, hvordan vi driver vår virksomhet og hvordan vi samarbeider med hverandre og bidrar i samfunnet rundt oss. Det er en forventning at de ansatte i konsernet skal ha et aktivt og ansvarlig forhold til bærekraft.

Produkter og tjenester som har til formål å bidra til

bærekraft inkluderer grønne lån, bærekraftslinkede lån, energioppgraderingslån og spareprodukter med bærekraftig profil. Vekst og videreutvikling i disse produktene er en sentral del av konsernets arbeid med oppfølging av bærekraftstrategien.

Hovedmålsetningen i bærekraftstrategien er at konsernet innen 2025 skal ha en dyp ESG-integrasjon i hele virksomheten. Konsernet skal levere på sine bærekraftsmål og hele organisasjonen er forpliktet til å være med og bidra til disse. Hvordan konsernet bruker målene i bærekraftstrategien for å mitigere bærekraftsutfordringer som oppstår er videre omtalt i delkapitlene.

Det er utarbeidet fire målområder som skal bidra til at SpareBank 1 Sør-Norge når sitt ambisjonsnivå. Disse målområdene korresponderer med resultatene av dobbelt vesentlighetsanalyse som beskrevet på neste side.

Bærekraftstrategien har et tydelig fokus på kunderett og virksomhet og utlånsvirksomheten i hovedsak. Utlån er konsernets kjernevirksomhet, og anses som området med størst påvirkning innen bærekraft. Det er også utarbeidet bærekraftsmål for konsernets egen drift, for eksempel knyttet til klimagassutslipp og likestilling.

Omstilling for konsernet og kundene står sentralt i bærekraftstrategien. Hovedfokus er å hjelpe kundene i omstillingen gjennom å være en diskusjonspartner som forstår mulighetsrommene, og rådgir kundene til å ta gode valg. Det er en målsetning for konsernet at innen 2025 skal kundene merke vår ekspertise og engasjement for bærekraft gjennom kundetilbud og kundekontakt. Dette er også nødvendig for å levere på den overordnede hensikten for konsernet, som er å skape kraft til vekst og utvikling.

I 2024 er klimaomstillingsplanen, som ble lansert i slutten av 2023, utvidet og videreutviklet. Den sier hvordan konsernet skal nå det overordnede målet om netto nullutslipp fra utlånsvirksomheten innen 2050, samt delmål for 2030. Klimaomstillingsplanen inngår som en del av konsernets bærekraftstrategi og retter seg mot utlån og egen drift. Planen inngår som en del av konsernets bærekraftstrategi.

Se Klimaendringer (ESRS E1), kap. 2.1.1.1 for flere detaljer om vår klimaomstillingsplan.

Våre mål*

Utslippsreduksjon

Vi skal være en aktiv bidragsyter til lavutslippssamfunnet

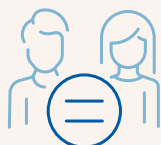
Målsetting	Måltall 2030
Netto nullutslipp innen 2050 (E1)	<ul style="list-style-type: none">I tråd med Parisavtalen

Omstillingsfinansiering

Vi skal hjelpe i omstillingen til et mer bærekraftig samfunn

Målsetting	Måltall 2030
Økt andel av utlån som kvalifiserer under konsernets rammeverk for bærekraftig finansiering (E1)	<ul style="list-style-type: none">25 %
Økt finansiering av bærekraftige aktiviteter (E1)	<ul style="list-style-type: none">50 mrd

Likestilling og mangfold

Vi skal skape like muligheter for alle

Målsetting	Måltall 2030
Kjønnsbalanse på alle ledernivåer (S1)	<ul style="list-style-type: none">50/50 på alle ledernivåer**
Ingen lønnsforskjell på bakgrunn av kjønn (S1)	***
Universell utforming av alle våre lokaler (S1)	***
Nulltoleranse for vold og trakassering (S1)	***
Mangfoldsmodenhet, -kompetanse og -ledelse (S1)	<ul style="list-style-type: none">100 % av ledere har tatt mangfoldskurs100 % gjennomføring av medarbeidersamtalerØkt mangfoldskompetanse
Friskhetsgrad (S1)	<ul style="list-style-type: none">97 % i 2025
Begge kjønn skal være likestilt til å ta ut permisjon (S1)	***
Kjønnsbalanse i fondssparing (S4)	<ul style="list-style-type: none">50/50 fordeling

Økonomisk kriminalitet

Vi skal bekjempe økonomisk kriminalitet og sikre trygghet og transparens i hele vår virksomhet

Målsetting	Måltall 2030
Etisk bankguide (G1)	75 % score i 2024
Nulltoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og alle andre former for økonomisk kriminalitet (G1)	***

* Målene vil revideres som del av oppdatering av konsernets bærekraftstrategi våren 2025.

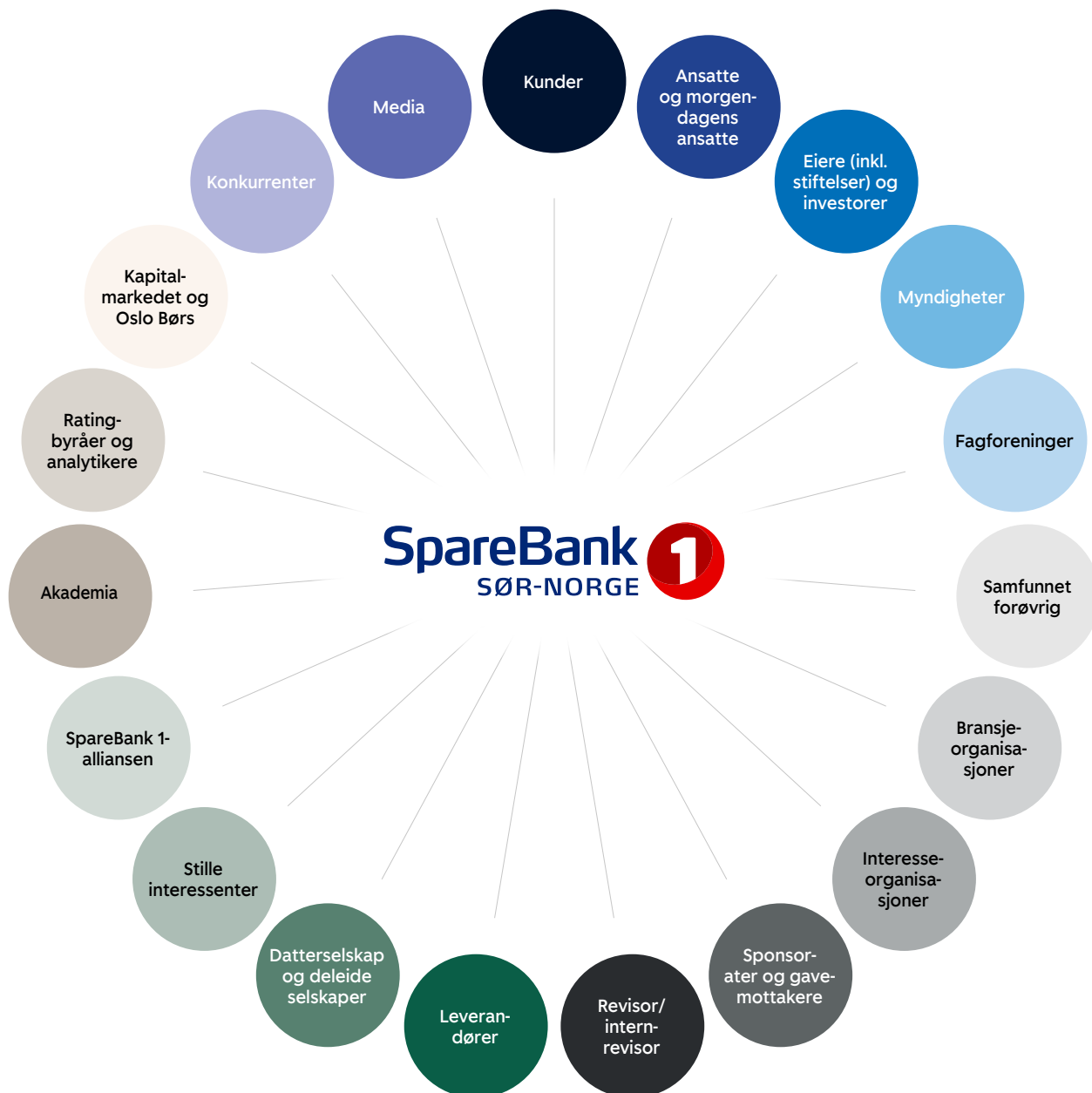
** Overordnet mål på lang sikt (mer enn 5 år). Nøyaktig prosentfordeling av kjønn på et ledernivå eller i en gitt ledergruppe vil nødvendigvis avhenge av antallet medlemmer.

*** Det er ikke vedtatt kvantitative mål, men vi følger utviklingen tett, henter ut statistikk jevnlig, og setter inn tiltak for å bedre situasjonen.

1.3.2 Interessentene og synspunktene deres (SBM-2)

SpareBank 1 Sør-Norge har dialog med interessenter for at perspektivene deres skal styrke kvaliteten på vår bærekraftsrapportering, strategi og styring. Styret og konsernledelsen er gjort kjent med interessentenes innspill gjennom presentasjon av ulike kundeundersøkelser, samt resultatene av dobbelt vesentlighetsanalyse.

SpareBank 1 Sør-Norge har flere viktige interessenter, illustrert i figuren under:

Gjennom strukturerte intervjuer i 2023 og 2024, samt spørreundersøkelser til ansatte, styre og konsernledelse i 2023, har konsernet kartlagt vesentlige temaer, påvirkning, risiko og muligheter, inkludert mulige selskapsspesifikke temaer. Bærekraftavdelingen har også fasilitert arbeidsseksjoner med ledergruppene i konsernet, med privatkunder, samt med bærekraftrådet i SpareBank 1 Sørøst-Norge, der avdelinger involvert i bærekraftarbeidet deltok. Det

har også vært utstrakt dialog med akademiske miljøer. Lokale resultater fra SpareBank 1s bærekraftbarometer for bedrifter, husstander og kommuner ble også vurdert, samt relevante temaer fra kundeundersøkelser. Slik hensyntar konsernet både brukere av bærekraftrapporten og berørte parter i sine vesentlighetsvurderinger. Resultatet av interessentdialogen er oppsummert under.

Kunder

- Lokal næringsutvikling og verdiskaping
- Samarbeid og nettverk
- Bidrag til lokalsamfunnet
- Stimulere innovasjon og bærekraftig vekst
- Bærekraftig rådgivning

Datterselskaper

- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet og korrupsjon
- Personvern og informasjonssikkerhet
- Etikk og antikorrupsjon

Interessentorganisasjoner og samarbeidspartnere

- Samarbeid og nettverk
- Bærekraftskompetanse
- Bærekraftig rådgivning
- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet og korrupsjon

Ansatte

- Kompetanse
- Stimulere til innovasjon og bærekraftig økonomisk vekst
- Etikk og antikorrupsjon
- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet
- Personvern og informasjonssikkerhet

Myndigheter

- Ansvarlig kreditt
- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet
- Reduksjonsmål for utlånsporteføljen
- Bærekraftkompetanse

Ratingbyråer og analytikere

- Grønne produkter og tjenester
- Minimere effekten av klimaendringer
- Likestilling og likeverd
- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet
- Ivaretagelse og informasjon til kunder

Eiere og investorer

- Samarbeid og nettverk
- Lokal næringsutvikling
- Finansiering av omstilling
- Klimarisiko

Samfunnet forøvrig

- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet og korrupsjon
- Likestilling og arbeide for å minimere sosial og økonomisk ulikhet
- Bidrag til lokalsamfunnet
- Reduksjon av utslipp fra vår egen drift

Interessentdialog med ansatte

Dialog med våre medarbeidere er viktig for å ivareta deres interesser og synspunkter. Årlige medarbeidersamtaler er et viktig verktøy for å diskutere mål, arbeidsmiljø og karriereutvikling. For å måle temperaturen på engasjement, arbeidsmiljø og trivsel blant medarbeiderne, benytter SpareBank 1 Sør-Norge verktøyet Winningtemp, som er en dynamisk medarbeiderundersøkelse hvor spørsmål sendes ut hver annen uke til alle ansatte. Temperaturmålingene følges opp av leder i minimum kvartalsvis temperaturmøter med avdelingen. I tillegg rapporteres resultater fra Winningtemp til konsernledelsen, SAMU og konsernstyret noen ganger i løpet av et år. Det gjennomføres også årlige risikovurderinger med representanter fra hele forretningen for å avdekke områder for potensiell diskriminering innenfor likestilling, mangfold og inkludering i tillegg til egen risikovurdering med HR-avdelingen.

Konsernet har et godt samarbeid med tillitsvalgte og har flere formelle og uformelle treffpunkt gjennom året. Samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg (SAMU) har møter fire ganger i året med flere tema relatert til arbeidsmiljø. I utvalget diskuteres blant annet tiltak for å redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet, samt legge til rette for at personer med nedsatt funksjonsevne og andre utfordringer kan delta aktivt i arbeidslivet. SAMU skal også påse at ansatte får mulighet til å tilegne seg kompetanse, i takt med endringer som skjer i næringen for å være en attraktiv arbeidsplass også i fremtiden. SAMU har flere underutvalg for å sikre ansattes rettigheter og trivsel, blant annet IA-utvalg (inkluderende arbeidsliv) og Utvalg for mangfold, inkludering og tilhørighet.

Partssamarbeid er en viktig del av bedriftskulturen i SpareBank 1 Sør-Norge og spiller en avgjørende rolle i å sikre et godt arbeidsmiljø, effektiv drift og medbestemmelse for de ansatte. Banken har bedriftsavtaler med LO Finans og Finansforbundet. Partssamarbeidet skal sikre at ansatte har medbestemmelse på beslutninger som påvirker deres arbeidssituasjon.

Interessentdialog med forbrukere og sluttbrukere

Bankens kjernevirksomhet innenfor utlån til person- og bedriftsmarkedet gjør våre kunder og samfunnet for øvrig til to av våre nøkkelinteressenter. Synspunkter fra våre forbrukere og sluttbrukere er inkludert i konsernets doble vesentlighetsanalyse gjennom to arbeidssesjoner med grupper av privatkunder i henholdsvis Stavanger og Agder. Den doble vesentlighetsanalysen legger føringer for konsernets bærekraftsrapportering, og videre hvordan vi skal jobbe med egen strategi og forretningsmodell. Påvirkning på sluttbruker/forbruker fra konsernets aktiviteter vil være en del av vurderingen når konsernet utarbeider strategi og gjør strategiske prioriteringer. Det ligger i de overordnede prinsippene (blant annet formulert i policy for bærekraft) at internasjonale standarder og rammeverk for bærekraft som UN Global Compact og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv skal følges. Policy for bærekraft er også tydelig koblet til konsernets øvrige strategiarbeid og styrende dokumentasjon, som igjen er førende for konsernets produkt- og tjenesteutvikling. Konsernets rammeverk for risikovurdering og godkjenning av endringer i produkter, prosesser og systemer, PoPS (produkt, prosess og systemscoring) krever en eksplisitt vurdering av om endringen det er snakk om, er i tråd med bærekraftstrategien.

→ Å vurdere og inkludere forbrukere og sluttbrukeres perspektiver i konsernets strategi og forretningsmodell, samt hvordan vår virksomhet kan påvirke dem negativt, er en kontinuerlig prosess. Se GOV-4 (punkt 1.2.4) for hvordan vi gjennomfører aktsomhetsvurderinger.

Interessentdialog om klima

I 2024 hadde vi dialog med våre interessenter på ulike områder relatert til klimaendringer. Dialogen foregikk som bilaterale møter, formelle partnerskap, undersøkelser, intervjuer og e-poster, for å forstå hva som er vesentlig for dem. En forståelse for våre interessenters bekymringer, interesser og forventninger gjør SpareBank 1 Sør-Norge i stand til å forbedre sin handlingsplan for klimaendringer og klimademping som svar på interessentenes interesser og forventninger. SpareBank 1 Sør-Norge jobber nå med en handlingsplan basert på klimaomstillingsplanen. Handlingsplanen vil trolig være en pågående prosess i årene som kommer, og vil være basert på selskapets strategiske beslutninger, nåværende kompetansenivå til de ansatte, tilgjengelig data og informasjon, samt forventninger fra interessenter.

→ Mer informasjon om den løpende interessentdialogen vil være tilgjengelig i rapporten «Bærekraft i SpareBank 1 Sør-Norge» på våre nettsider.

Implikasjoner for strategi og forretningsmodell

Interessentenes synspunkter påvirker strategi og forretningsmodell på en rekke måter. Interessentdialogene fremover vil rettes mer mot områdene det kan forventes at interessenter bryr seg om og har kunnskap om, og fokusere mer på implikasjoner for forretningsmodell og strategi.

Ansatte og samarbeidspartneres vekt på kompetanse reflekteres i at fremtidsrettet kompetanse (kunnskap, ferdigheter og holdninger) også er blant konsernets strategiske innsatsområder.

Kundeundersøkelser legger vekt på at en relasjonsbank både handler om å være til stede for kunden, og at kunden opplever at banken bidrar i lokalsamfunnet. Kundernes fokus på lokal næringsutvikling og konsernets bidrag til lokalsamfunnet reflekteres i detalj i fusjonsavtalen som ligger til grunn for SpareBank 1 Sør-Norge. Den vektlegger tilstedeværelse i hele markedsområdet, både fysisk og i andre kanaler. Også verdiene til konsernet – «til stede med handlekraft og omtanke» – speiler hensynet til å bevare sparebanktradisjonen.

En rekke interessenter vektlegger bekjempelse av økonomisk kriminalitet og hvitvasking, samt cybersikkerhet. Både konsernet og SpareBank 1-alliansen prioriterer dette området høyt i budsjetter og ansettelse.

Et av konsernets innsatsområder er å være kundens allierte i bærekraftsskiftet, for å tilfredsstille behovet for bærekraftsrådgivning som kundene opplever. Konsernets omstillingsplan ble utarbeidet som følge av dialog med myndigheter,

investorer og kunder, og av samme grunn reflekteres dette i konsernets risikoprofil.

Fusjonen som danner SpareBank 1 Sør-Norge adresserer vesentlige bærekrafttemaer knyttet til både klima, sosial inkludering og bevaring av sparebanktradisjonen. Det nye konsernet er mer geografisk diversifisert, og derfor mindre sårbart for raske endringer i etterspørsel etter olje og gass (tidligere SR-Bank) og høy andel av befolkningen utenfor arbeidslivet (markedsområdet til tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge og Agder). Eierstiftelsene til det nye konsernet står sterkt rustet til å takle den sistnevnte utfordringen. På tross av at driftsutslippene til konsernet er en brøkdel av de finansierte utslippene, er driftsutslipp også del av konsernets klimaomstillingsplan, fordi dette er viktig overfor kunder og samfunnet for øvrig.

1.3.3 Vesentlige påvirkninger, risiko og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell (SBM-3)

Konsernet gjennomførte i perioden høsten 2023 til høsten 2024 en dobbelt vesentlighetsanalyse. I dette arbeidet så vi på både hvordan konsernet påvirker bærekraftfaktorer (vesentlig påvirkning), og hvordan bærekraftfaktorer påvirker konsernets finansielle posisjon (finansiell vesentlighet). Analysen ble gjennomført i tråd med forventningene i ESRsene. Prosessen er nærmere beskrevet i kapittel 1.4.1 Dobbel vesentlighetsanalyse.

De vesentlige temaene til SpareBank 1 Sør-Norge er som følger:

Konsolidert oversikt dobbel vesentlighet: Vesentlig påvirkning, risiko og muligheter (ESRS-temaer og selskapsspesifikke temaer)

Matrisen illustrerer hhv. under-tema som er identifisert til å være vesentlig kun fra påvirkningsperspektiv (øverst til venstre), vesentlig fra både påvirknings- og finansielt perspektiv (øverst til høyre), kun finansielt vesentlig (nederst til høyre) og ikke vesentlige tema – verken fra finansielt eller påvirkningsperspektiv (nederst til venstre)

- Miljø
- Sosiale forhold
- Forretningsskikk
- * Selskapsspesifikke tema

Vesentlig påvirkning	Vesentlig fra både påvirknings- og finansielt perspektiv
<ul style="list-style-type: none"> ● Egen arbeidsstyrke S1 <ul style="list-style-type: none"> • Læring og ferdighetsutvikling • Likestilling mellom kjønn og likelønn • Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne • Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen • Mangfold • Helse og sikkerhet • Balanse mellom arbeid og fritid ● Forbrukere og sluttbrukere S4 <ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlig markedsføring • Ikke-diskriminering • Tilgang til produkter og tjenester • Personvern • Økonomisk likestilling* • Bevare sparebanktradisjonen* ● Forretningsskikk G1 <ul style="list-style-type: none"> • Anti-korrupsjon - Bekjempe hvitvasking og økonomisk kriminalitet* • Cybersikkerhet* ● Klima E1 <ul style="list-style-type: none"> • Begrensning av klimaendringer • Tilpasning til klimaendringer • Energi 	<ul style="list-style-type: none"> ● Klima E1 <ul style="list-style-type: none"> • Begrensning av klimaendringer • Tilpasning til klimaendringer • Energi ● Forbrukere og sluttbrukere S4 <ul style="list-style-type: none"> • Bevare sparebanktradisjonen*
Ikke vesentlig	Finansielt vesentlig
<ul style="list-style-type: none"> ● Forurensning E2 ● Vann og marine ressurser E3 ● Biodiversitet og økosystemer E4 ● Ressursbruk og sirkularitet E5 ● Arbeidstakere i verdikjeden S2 ● Berørte samfunn S3 	<ul style="list-style-type: none"> ● Forbrukere og sluttbrukere S4 <ul style="list-style-type: none"> • Bevare sparebanktradisjonen* ● Klima E1 <ul style="list-style-type: none"> • Begrensning av klimaendringer • Tilpasning til klimaendringer • Energi

SpareBank 1 Sør-Norges vesentlige områder på bærekraft

ESRS	Tema*	Sannsynlighet og omfang for påvirkning	Plassering i verdikjeden og berørte interessenter
E1	Tilpasninger til klimaendringer	Risiko: Fysisk klimarisiko Ikke finansielt vesentlig i dag, men tas med i rapporteringen pga. vesentlig informasjon for investorer og myndigheter.	Nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Privatkunder med bolig/eiendom eksponert for effekt av ekstremvær drevet av klimaendringer Næringseiendom får effekt av ekstremvær drevet av klimaendringer Landbrukskunder eksponert for effekt av ekstremvær drevet av klimaendringer
	Tilpasninger til klimaendringer	Risiko: Overgangsrisiko for SpareBank 1 Sør-Norges bedriftskunder i bransjer med høyt klimaavtrykk, samt kunder som ikke kan finansiere nødvendig oppgradering av bygg. <ul style="list-style-type: none"> Potensielt driver for kredittrisiko Potensiell omdømmerisiko som kan påvirke kapitalkostnad og/eller konkurranseposisjon 	Nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Bedriftskunder som har betydelig eksponering for overgangsrisiko (jordbruk og skogbruk, industri, offshore, oljeservice, shipping) Kunder som ikke kan finansiere nødvendig oppgradering av bolig eller næringseiendom, særlig i områder med lavt prisenivå.
	Begrensning av klimaendringer	Mulighet for SpareBank 1 Sør-Norge ved bærekraftig finansiering som bidrar til reduksjon av klimagassutslipp og bidrar til omstilling. <ul style="list-style-type: none"> Forretningsmuligheter/inntekter Diversifisering av utlånsportefølje Utvidelse av investorunivers og positiv effekt på kapitalkostnad/funding 	Nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Kunder i privatmarkedet som ønsker grønne lån Bedriftskunder som har behov for finansiering av tiltak for å redusere klimagassutslipp, omstilling og bærekraftig innovasjon.
	Energi		
	Tilpasninger til klimaendringer	Mulighet for SpareBank 1 Sør-Norge ved å videreutvikle og styrke ESG-risikorammeverk med positivt potensiale langs to dimensjoner: Redusert risiko for porteføljen gjennom god håndtering av overgangsrisiko. God ESG-score/rating med positiv effekt på kapitalkostnad/funding.	Egne aktiviteter
	Tilpasninger til klimaendringer	Negativ påvirkning på klima (faktisk og potensiell). Direkte forbindelse til klimagassutslipp forårsaket av kunder	Nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Finansierte utslipp gjennom finansiering av bedriftskunders bransjer med høyt klimafotavtrykk (jordbruk og skogbruk, havbruk, industri, offshore, oljeservice, bygg og anlegg, shipping, vann og renovasjon).
Begrensning av klimaendringer	Positiv påvirkning på klima (potensiell). Bidrag til kunders reduksjon av klimagassutslipp og energiforbruk.	Nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Privatmarked: Finansiering av energieffektiviseringstiltak, grønne boliger, elbiler. Bedriftsmarked: Bærekraftig finansiering av næringsliv for å kutte utslipp og støtte omstilling. 	
Energi			

Kobling til forretningsmodell og strategi

Tidshorisont

Finansiering av kundegrupper som kan være eksponert for fysisk klimarisiko

- Private boliger
- Næringseiendom
- Landbrukskunder

Nåværende vesentlig effekt: Ingen

Kort: *Nei*

Medium: *Nei*

Lang: *Kanskje*

Vi finansierer næringslivet i Sør-Norge, inkludert bransjer med høyt klimafotavtrykk som jordbruk, olje og gass, shipping, bygg og anlegg. En betydelig andel av våre utlån er til næringseiendom og boliger, som er representative for standarden til norske bygg per i dag.

Nåværende vesentlig effekt: Ingen

Kort: *Kanskje*

Medium: *Kanskje*

Lang: *Ja*

Rammeverket for bærekraftig finansiering

- Grønne lån
- Bærekraftlinkede lån

I 2023 lanserte vi vår omstillingsplan som omfatter mål og tiltak for landbruk, olje og gass, næringseiendom, shipping og bolig.

Nåværende vesentlig effekt: Ingen

Kort: *Kanskje*

Medium: *Kanskje*

Lang: *Ja*

ESG-risikorammeverk integrert i kredittprosess

Bærekraftstrategi og ESG-styring integrert i forretningen

Nåværende vesentlig effekt: Ingen

Kort: *Kanskje*

Medium: *Kanskje*

Lang: *Ja*

Vi finansierer næringslivet i Sør-Norge, inkludert bransjer med høyt klimafotavtrykk som jordbruk, olje og gass, shipping, og bygg og anlegg.

Kort: *Kanskje*

Medium: *Kanskje*

Lang: *Ja*

Finanssektoren er godt posisjonert for å kunne bidra positivt til omstillingen. For SpareBank 1 Sør-Norge omfatter dette rammeverket for bærekraftig finansiering grønne lån (privatmarked), grønne bedriftslån og bærekraftlinkede lån (bedriftsmarkedet), samt omstillingsplan (se over).

Kort: *Kanskje*

Medium: *Ja*

Lang: *Ja*

ESRS	Tema*	Sannsynlighet og omfang for påvirkning	Plassering i verdikjeden og berørte interessenter
S1	Egne ansatte Arbeidsforhold Helse og sikkerhet Balanse arbeid-fritid	Negativ påvirkning på egne ansatte (potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til uønskede HMS-hendelser (bredt spekter knyttet til fysisk og mental velvære)	Egne aktiviteter: <ul style="list-style-type: none"> Risiko for mennesker ved at ansatte på arbeidsplassen utsettes for uønskede hendelser
	Like muligheter for alle Likestilling mellom kjønn og likelønn Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen Mangfold	Negativ påvirkning på egne ansatte (potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til diskriminering.	Egne aktiviteter: <ul style="list-style-type: none"> Risiko for mennesker ved at ansatte utsettes for utilsiktede diskriminering på grunnlag av kjønn eller bakgrunn
	Like muligheter for alle Læring og ferdighetsutvikling	Positiv påvirkning på egne ansatte (faktisk og potensiell). Gjennomføre opplæring og kompetanseheving (forårsake).	Egne aktiviteter: <ul style="list-style-type: none"> Kompetanseprogram
S4	Ansvarlig markedsføring	Negativ påvirkning på personkunder (potensiell): Utilsiktet villedende informasjon om bærekraft-prestasjonen til konsernet eller produkter og tjenester	Egne aktiviteter og nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Risiko for å villedde personkunder om bærekraftsprestasjonen til konsernet eller dets produkter og tjenester.
	Bevare sparebanktradisjonen*	Positiv påvirkning på forbrukere og andre individer i kjerneområdene gjennom overskudd som deles ut via stiftelsene til bekjempelse av utenforskap	Egne aktiviteter og nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Stiftelsene er knyttet til historisk eierandel fra spesifikke lokalbanker, og er derfor i vår verdikjede. Samarbeid med stiftelsene innebærer en vesentlig finansiell mulighet knyttet til å opprettholde og styrke omdømmet som lokalbank i kjerneområdene våre: Stiftelsene har totalt delt ut over 485 mill. kroner i gaver i 2024; det reduserer faktisk og også potensielt bl.a. andelen som faller utenfor jobb og utdanning og dermed ikke blir person- eller bedriftskunder.
	Sosial inkludering Ikke-diskriminering Tilgang til produkter og tjenester	Negativ påvirkning på personkunder (potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til diskriminering.	Egne aktiviteter og nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Risiko for mennesker, ved at personkunder utsettes for utilsiktet diskriminering på grunnlag av kjønn eller bakgrunn.
	Sosial inkludering Ikke-diskriminering Tilgang til produkter og tjenester Økonomisk likestilling*	Positiv påvirkning på personkunder (potensiell). Forårsake eller bidra til økt økonomisk likestilling.	Egne aktiviteter/nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Målrettede tiltak for å bidra til styrket økonomisk likestilling.
	Personvern	Negativ påvirkning på personkunder (faktisk og potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til brudd på personvernrettigheter.	Egne aktiviteter/nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Risiko for mennesker ved at personkunder utsettes for utilsiktede brudd på personvernrettigheter enten gjennom handlinger/fravær av handlinger begått av SpareBank 1 Sør-Norge eller en 3. part som behandler lignende data.

Kobling til forretningsmodell og strategi**Tidshorison**

På egen arbeidsplass internt. Høyt trykk, tempo og krav til effektivitet i prosesser der betydelige ressurser er involvert kan skape betingelser som øker risiko for uønskede hendelser (ikke unikt for vår forretningsmodell). I møte med personkunder. Vi møter alle typer mennesker, inkludert individer i sårbare/presede faser.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

Utfordringer knyttet til likestilling og mangfold er en kjent problemstilling for finanssektoren.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

Ikke særegen for egen bransje

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

En generell utfordring knyttet til bærekraftskommunikasjon til ikke-profesjonelle parter, og for finanssektoren knyttet til bl.a. grønne låneprodukter, verdipapirfond, og eiendomsmeplers prospekter.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

Sparebanktradisjonen er del av forretningsmodell og strategi, og knyttet til eierskapsmodellen

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

Utfordringer knyttet til likestilling og mangfold er en kjent problemstilling for finanssektoren. Beslutninger knyttet til finansiering kan utilsiktet være påvirket av strukturelle forhold i samfunnet der sårbare grupper er mer utsatt for diskriminering. En gryende problemstilling ift. rettferdig omstilling er også hvorvidt grønne lån til omstilling av boliger er mindre tilgjengelig for lavinntektsgrupper.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

Utfordringer knyttet til likestilling og mangfold er en kjent problemstilling for finanssektoren. Finanssektoren er godt posisjonert for å kunne bidra positivt.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

SpareBank 1 Sør-Norge håndterer store mengder sensitive persondata.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

ESRS	Tema*	Sannsynlighet og omfang for påvirkning	Plassering i verdikjeden og berørte interessenter
G1	Antikorupsjon Bekjempe hvitvasking og økonomisk kriminalitet*	Negativ påvirkning på samfunn/ økonomi (potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til hvitvasking og økonomisk kriminalitet	Nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Risiko for mennesker og samfunn ved at SpareBank 1 Sør-Norge utilsiktet finansierer eller legger til rette for transaksjoner for aktører som direkte eller indirekte begår hvitvasking og økonomisk kriminalitet.
	Cybersikkerhet*	Negativ påvirkning på samfunn/ økonomi (potensiell). Direkte eller indirekte forbindelse til, eller bidrag til, datasikkerhetsbrudd som ville kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn.	Nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Datasikkerhetsbrudd eller -angrep kan medføre betydelig og potensielt uopprettelig tap av informasjon, og tap av omdømme.
	Cybersikkerhet*	Positiv påvirkning på samfunn/ økonomi (potensiell). Bidra aktivt til å hindre datasikkerhetsbrudd som ville kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn.	Nedstrøms: <ul style="list-style-type: none"> Det er meget sannsynlig at banken skjermer kundene for faktiske og potensielle angrep av betydelig omfang.

* Selskapsespesifikke bærekrafttemaer

Vurderingen av vesentlige risikoer og muligheter omfatter eventuelle nåværende og forventede finansielle effekter knyttet til konsernets:

- Finansielle posisjon
- Finansielle resultater
- Kontantstrømmer

For vesentlige risikoer og muligheter vurderes også hvorvidt det er en betydelig risiko for vesentlig justering innen neste rapporteringsperiode for balanseførte verdier av eiendeler og gjeld. Konsernet vurderer de forventede finansielle effektene av de vesentlige risikoene og mulighetene på vår finansielle posisjon, finansielle resultater og kontantstrømmer på kort, medium og lang sikt, i lys av strategi for å styre risiko og muligheter, som omfatter;

- Konsernets bærekraftstrategi
- Konsernets policy for bærekraft
- Konsernets klimaomstillingsplan
- Rammeverk for bærekraftig finansiering

Forventede effekter er vurdert kvalitativt.

God risikohåndtering og ansvarlig bankvirksomhet er en sentral del av godt bankhåndverk for å sikre verdier for fremtiden og for aksjonærene. Klimaomstillingsplanen utgjør et sentralt tiltak for å sikre robust håndtering av både påvirkning, risiko og muligheter forbundet med vår portefølje.

Gitt vurderingen av identifiserte bærekraftsrelaterte risikoer, som i all hovedsak har begrensede finansielle effekter på kort sikt, er strategi og forretningsmodell godt posisjonert i det korte bildet. ESG-risiko er integrert i kapital- og risikostyring, og rammeverket styrkes

kontinuerlig, noe som bygger opp under robustheten.

Alle identifiserte vesentlige forhold kan knyttes til tema og under-tema i ESRS, men noen forhold som er spesifikke for bank- og finanssektor på mer granulært nivå er ikke fullstendig dekket i ESRS. De virksomhetsspesifikke forholdene må derfor identifiseres av virksomheten selv. De identifiserte under-tema (eller det som vil tilsvare under-under-tema):

- Anti-hvitvask og bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Dette er i prinsippet allerede dekket i G1 under anti-korupsjon, men vi har valgt å spesifisere videre gitt det spesifikke fokuset på AML innen finans.
- Cybersikkerhet. Temaet er ikke definert i ESRS, men svært relevant for finansbransjen (og for en del andre bransjer). Det overlapper delvis med temaet personvern i S4.
- Fremme økonomisk likestilling i personkundemarked. Denne er i prinsippet allerede dekket i S4 under sosial inkludering, men vi har valgt å spesifisere det, for å tydeliggjøre relevansen for konsernet.
- Ansvarlig markedsføring, samt å bevare sparebanktradisjonen, som også hører hjemme under S4.

En generell utfordring for finanssektor på grunn av sektorens rolle som tilrettelegger for økonomiske transaksjoner, samt rolle og ansvar i å beskytte økonomisk integritet.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

En risiko finanssektor og finansiell infrastruktur generelt er eksponert for, som er et sentralt satsingsområde i risikostyringen.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

Se over.

Kort: Ja
Medium: Ja
Lang: Ja

1.4 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

1.4.1 Dobbel vesentlighetsanalyse (IRO-1)

Formålet med å gjennomføre en dobbel vesentlighetsanalyse er å forstå mulige og faktiske påvirkninger, risikoer og muligheter (impacts, risks and opportunities/IRO), rapportere på utviklingen av disse, samt benytte analysen som et prioriteringsverktøy for videre strategi, tiltak og styring.

Prosesen til den doble vesentlighetsanalysen til SpareBank 1 Sør-Norge har fulgt følgende trinn:

1. Forstå kontekst

En kontinuerlig, relevant og god interessentdialog er en viktig informasjonskilde for en dobbelt vesentlighetsanalyse.

I tillegg har en rekke kilder og metoder bidratt til konklusjonene. Verktøyet for påvirkningsanalyse utviklet for banker som er tilknyttet FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift er også benyttet og ligger som en del av input til vesentlighetsanalysen.

Oppsummering av input:

- Vitenskapelig og regulatorisk bakteppe
- Innsikt fra tidligere vesentlighetsvurdering og ulike kilder
- Bransjespesifikk og selskapsspesifikk kontekst
- Relevante trender og utvikling i samfunnet
- Forstå, tilpasse og følge utviklingen innen relevante temaer

→ Se beskrivelse av verdikjede og kobling til vesentlige bærekrafttemaer i oversiktsbilde i innledningen til kapittelet, figur og beskrivelse i kap 1.3.1, og tabell (som også viser koblinger til forretningsmodell) i kap. 1.3.3

2. Identifisere og analysere

Proessen for å identifisere og vurdere vesentlige risikoer og muligheter (finansielt vesentlige forhold) omfatter vurderinger knyttet til:

1. Identifiserte faktiske og potensielle påvirkninger, samt risikoer og muligheter knyttet til disse
2. Forhold relatert til klima, miljø og sosiale forhold (menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, likestilling og mangfold og personvern), og forretningsetiske forhold, som ikke nødvendigvis har en direkte forbindelse til SpareBank 1 Sør-Norge, men som vil kunne påvirke konsernet finansielt på kort, medium eller lang sikt.

For begge disse kategoriene ble det også gjort en kvalitativ vurdering av avhengigheter av natur- eller humankapital.

Proessen for å identifisere, vurdere og prioritere potensielle og faktiske påvirkninger på mennesker og miljø for bank- og finanssektor er mest forbundet med utlånsvirksomheten, altså i nedstrøms verdikjede. Dette omfatter både bedriftskunder og personkunder. Finansinstitusjoner kan også bidra til påvirkning gjennom egne aktiviteter (for eksempel faktisk eller potensiell påvirkning på egne ansatte), og kobles til påvirkning gjennom sin leverandørkjede og innkjøp.

Tabell: Prosessen for å identifisere og vurdere påvirkning på mennesker og miljø og samspillet med aktsomhetsvurderinger (inkludert p

Hvor i verdikjeden	Hvem påvirkes	Proesser for å avdekke og håndtere faktisk/potensiell negativ påvirkning og muligheter for positiv påvirkning
Egen drift	Egen arbeidsstyrke	HR-systemer, samarbeid med ansattrepresentanter og system for rapportering av uønskede hendelser
Egen drift	Klima, miljø	Miljøstyring (ISO 14001), klimaregnskap
Bedriftsmarked – konsernet er knyttet til faktisk eller potensiell påvirkning gjennom forretningsforbindelser	Klima, miljø, arbeidstakere og lokalsamfunn i verdikjeden, økonomi	Risikostyring, bærekraftvurdering (alle engasjementer over 10 mill. kroner), kundekontroll og hvitvaskingssjekk (alle engasjementer), PCAF-beregninger (finansierte klimagassutslipp), aktsomhetsvurderingene i samsvar med UNGP og OECD-retningslinjene. Rammeverk for bærekraftig finans og omstillingsplan (positiv påvirkning klima og miljø)
Privatmarked – både egne aktiviteter og kobling gjennom forretningsforbindelser	Personkunder, klima, miljø	System for rapportering av uønskede hendelser, klimaregnskap, antihvitvaskrutiner, aktsomhetsvurderingene Rammeverk for grønne lån (positiv påvirkning)
Leverandørkjeden – konsernet er knyttet til faktisk eller potensiell påvirkning gjennom forretningsforbindelser	Klima, miljø, arbeidstakere og lokalsamfunn i verdikjeden, økonomi	Aktsomhetsvurderingene i samsvar med UNGP og OECD-retningslinjene og rutiner for bærekraftige innkjøp (bredt bærekraftfokus), klimaregnskap, SB1 Allianseinnkjøps arbeid med bærekraftige innkjøp
Spareprodukter formidlet til kunder - knyttet til faktisk eller potensiell påvirkning gjennom investeringene (eksterne forvaltere)	Klima, miljø, arbeidstakere og lokalsamfunn i verdikjeden, økonomi	Aktsomhetsvurderingene i samsvar med UNGP og OECD-retningslinjene, dialog med fondsleverandører
Verdikjeden som helhet – både egne aktiviteter og kobling gjennom forretningsforbindelser	Klima, miljø, egen arbeidsstyrke, arbeidstakere og lokalsamfunn i verdikjeden, økonomi	Aktsomhetsvurderingene i samsvar med UNGP og OECD-retningslinjene, klimaregnskap, PCAF-beregninger, vurdering av bærekraftsrisiko

I samsvar med ESRS er prosessen for å identifisere vesentlig påvirkning basert på metodikken for aktsomhetsvurderinger definert gjennom OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) som legger til grunn fullt verdikjedefokus. Disse internasjonale standardene legger også til grunn at for finanssektoren er nettopp nedstrøms verdikjede helt sentralt for aktsomhetsvurderingene. Fokuset i denne sammenhengen er å avdekke og vurdere faktisk og potensiell påvirkning på mennesker, miljø og økonomi/samfunn.

Påvirkning i verdikjeden)

Konsultasjon med berørte parter og/eller ekspertise (jevnlign)	Geografisk omfang	Andre faktorer som kan ha innvirkning på risiko for negativ påvirkning
<ul style="list-style-type: none"> Systematisk dialog med ansattrepresentanter 	<ul style="list-style-type: none"> Norge (lav risiko) 	Finanssektor - Generelt lav risiko
<ul style="list-style-type: none"> Intern ekspertise 	<ul style="list-style-type: none"> Globalt (klimagasser) Norge (andre miljøforhold) 	Finanssektor - Generelt lav risiko
<ul style="list-style-type: none"> Intern og ekstern ekspertise. ESG-risikorammeverk er utviklet i samarbeid med andre SB1-banker: spesialister fra kreditt-, bærekrafts- og risikomiljøet. Videre er bransjeksperter/-ansvarlige i bankene konsultert/involvert mht. fastsettelse av iboende bransjerisiko (ESG-risikorammeverket). 	<ul style="list-style-type: none"> Norge (direkte eksponering kun mot bedrifter i det norske markedet) Indirekte eksponering mot globale verdikjeder via bedriftskunder 	Bransjefaktorer (bransjer med høyt klimaavtrykk, bransjer med høy miljøpåvirkning, bransjer med iboende høyere risiko for negativ påvirkning på arbeidstakere eller lokalsamfunn)
<ul style="list-style-type: none"> Intern ekspertise 	<ul style="list-style-type: none"> Norge 	Generelt lav risiko, men enkelte kundegrupper kan være mer sårbare for negativ påvirkning (grupper som er sårbare/mer utsatte i samfunnet generelt)
<ul style="list-style-type: none"> Intern ekspertise (både i konsern og SB1-alliansen) 	<ul style="list-style-type: none"> Norge (lokale innkjøp) Norge og globale verdikjeder (fellesinnkjøp SB1) 	Bransjefaktorer (bransjer med høyt klimaavtrykk, bransjer med høy miljøpåvirkning, bransjer med høy risiko knyttet til menneskerettigheter)
<ul style="list-style-type: none"> Intern ekspertise (både i konsern og SB1-alliansen) Ekstern ekspertise Dialog med fagforeninger og sivilsamfunn 	<ul style="list-style-type: none"> Globalt 	Bransjefaktorer (bransjer med høyt klimaavtrykk, bransjer med høy miljøpåvirkning, bransjer med høy risiko knyttet til menneskerettigheter)
<ul style="list-style-type: none"> Intern og ekstern ekspertise 	<ul style="list-style-type: none"> Norge Globalt 	Bransjefaktorer (bransjer med høyt klimaavtrykk, bransjer med høy miljøpåvirkning, bransjer med høy risiko knyttet til menneskerettigheter)

3. Vurdere, vekte og prioritere

Vurdering av negativ påvirkning

Vurdering av negativ påvirkning som kan knyttes til SpareBank 1 Sør-Norge har tatt utgangspunkt i kriteriene for relativ alvorlighetsgrad og sannsynlighet definert i ESRS 1, og i de underliggende internasjonale standardene, dvs UNGP og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. ESRS legger opp til at virksomhetene selv må utøve skjønn for fastsettelse av terskler, etter følgende kriterier:

- *Skala*
Hvor graverende er påvirkningen?
- *Omfang*
Hvor omfattende er påvirkningen?
- *Uopprettelig karakter av påvirkningen*
Hvor gjenopprettbar er påvirkningen?

I tillegg vurderes sannsynlighet for at påvirkningen inntreffer dersom det dreier seg om en potensiell påvirkning.

Vurderingen er i stor grad risikobasert. Det vil si en skjønnsmessig vurdering for å avdekke de mest alvorlige risikoene for mennesker, miljø og samfunn.

Vurderingene av skala tar i størst mulig grad utgangspunkt i data (f.eks. klimagass-estimer eller HR-data) opp mot aktuelle standarder, forskning eller bærekraftekspertise, enten intern eller ekstern. I vurderingen av om omfanget på negativ påvirkning knyttet til utlånsporteføljen er vesentlig, vektlegges også størrelsen på utlån. Vurderingene vil i stor grad være relative og kontekstavhengige. Også vurdering av sannsynlighet vil i stor grad være skjønnsmessig, men så langt det lar seg gjøre tar man utgangspunkt i forskning, erfaring fra egen og andre bransjer, og estimer om nær fremtid. SpareBank 1 Sør-Norge har benyttet disse kriteriene for første gang i forbindelse med utarbeidelse av dobbelt vesentlighetsanalyse.

Dersom aktsomhetsvurderinger identifiserer faktisk negativ påvirkning eller alvorlig risiko i utlånsporteføljen, vil forholdene i utgangspunktet være vesentlige iht. ESRS. Formålet med å sette disse kriteriene er å lage et rammeverk for å hjelpe virksomheter til å prioritere de mest alvorlige påvirkningene først. De er i så måte være en viktig referanse for konsernets videre innsats med å håndtere negativ påvirkning både i egen virksomhet og i tilknytning til verdikjeden. Som fastsatt i veiledning for implementering av de internasjonale standardene, skal de mest alvorlige påvirkningene prioriteres først. Dersom det identifiseres potensielle menneskerettighetsbrudd som selskapet kan forårsake, bidra til eller bli direkte forbundet til via forretningsforbindelser, er alvorlighetsgrad en mer tungtveiende faktor enn sannsynligheten for at forholdet inntreffer.

For mer detaljert beskrivelse av kriteriene, se tabell «Vurderingskriterier for negativ påvirkning».

Vurdering av positiv påvirkning

Det mest anerkjente rammeverket for vurdering av positiv påvirkning knyttet til klima og miljø er EUs taksonomi for bærekraftige økonomiske aktiviteter. (Taksonomien er integrert i lånefinansieringen gjennom konsernets rammeverk for bærekraftig finans.) Innsikt fra taksonomi-relaterte data er imidlertid begrenset på nåværende tidspunkt og har ikke blitt systematisk anvendt i prosessen for å vurdere vesentlige bærekraftsforhold.

Foreløpig har konsernet begrenset innsamlet data for å kunne rapportere objektivt om eventuell positiv påvirkning (f.eks. besparelser i CO2-utslipp eller effekten av sirkulære løsninger) basert på vitenskapelige kriterier. Vurderinger av positiv påvirkning er derfor kvalitative vurderinger.

Vurderingskriterier for negativ påvirkning (alvorlighetsgrad)

		Sosiale forhold
<p>Sannsynlighet for negativ påvirkning:</p> <p>Høy: Svært sannsynlig/ventet å inntreffe/mer sannsynlig enn ikke</p> <p>Moderat: Kan skje/hender ikke ofte/evt. betydelig grad av usikkerhet</p> <p>Lav: Lite sannsynlig at inntreffer eller hender som regel svært sjelden</p> <p>Terskel</p> <p>Høy alvorlighetsgrad = vesentlig</p> <p>Moderat/lav = ikke vesentlig</p>	<p>Skala («scale»)</p> <p>Hvor graverende/alvorlig er påvirkningen (målt mot internasjonale normative standarder)?</p>	<p>Svært høy (kun for sosiale forhold): De groveste og mest alvorlige brudd på Folkeretten, herunder krigsforbrytelser, etnisk rensing, folkemord, systematisk slaveri, tortur</p> <p>Høy: Alvorlig brudd på lovverk (arbeidsmiljø, diskriminering, personvern) eller internasjonale standarder for menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter</p> <p>Moderat: Negativ påvirkning på individuelle rettigheter, men ikke de mest alvorlige tilfellene (f.eks. alvorlig krenkelse av liv og helse)</p> <p>Lav: Forhold som kan utgjøre negativ påvirkning på individers velferd, men ikke alvorlig karakter (ikke lovbrudd).</p>
	<p>Omfang («scope»)</p> <p>Hvor omfattende er påvirkningen?</p>	<p>Høy: Systematiske brudd og/eller mange berørte individer</p> <p>Moderat: Begrenset antall berørte individer</p> <p>Lav: Enkelthendelser og/eller få berørte individer</p> <p>Tilleggs vurdering for utlånsporteføljen: For potensielle påvirkninger som konsernet vil kunne bli forbundet med pga. eksponering mot en bransje med forhøyet risiko (og når det ikke foreligger spesifikk informasjon om direkte forbindelse til potensiell påvirkning), kan nivå på bransjeeksponering si noe om sannsynlighet for å evt. havne i slike situasjoner</p>
	<p>Uopprettelighet («irremediability»)</p> <p>Hvor gjenopprettbar er påvirkningen?</p>	<p>Høy: Irreversibel eller ikke sannsynlig at skaden kan gjenopprettes</p> <p>Moderat: Gjenopprettbar, men krever innsats/kostnad</p> <p>Lav: Gjenopprettbar til relativt lav innsats/kostnad</p>
	<p>Samlet vurdering</p>	<p>Endelig vurdering av alvorlighetsgrad er en samlet kvalitativ og skjønnsmessig vurdering basert særlig på vurdering av virkning og omfang – og for potensielle forhold en rimelig antakelse om sannsynligheten for at forholdet kan inntreffe eller forekommer.</p>

Klima og miljø	Forretningsskikk
<p>Høy: Klare brudd på lovverk (miljø) eller internasjonale standarder for klima og miljø (f.eks. påvirkning ikke i tråd med Paris-avtalen)</p> <p>Moderat: Negativ påvirkning som er i gråsoner ift. miljøreguleringer eller internasjonale standarder for klima og miljø</p> <p>Lav: Forhold som kan utgjøre negativ påvirkning på klima og miljø, men er innenfor dagens miljøreguleringer</p>	<p>Høy: Klare brudd på lovverk (f.eks. antikorupsjon) eller internasjonale standarder for ansvarlig næringsliv (OECDs retningslinjer)</p> <p>Moderat: Negativ påvirkning som er i gråsoner ift. relevant lovverk eller internasjonale standarder</p> <p>Lav: Forhold som kan utgjøre negativ påvirkning på økonomi/samfunn, men er innenfor dagens reguleringer og ikke nødvendigvis brudd på retningslinjer</p>
<p>Høy: Global effekt</p> <p>Moderat: Nasjonal eller regional effekt</p> <p>Lav: Svært lokalt begrenset effekt</p> <p>Tilleggsvurdering for utlånsporteføljen: For potensielle påvirkninger som konsernet vil kunne bli forbundet med pga. eksponering mot en bransje med forhøyet risiko (og når det ikke foreligger spesifikk informasjon om direkte forbindelse til potensiell påvirkning), kan nivå på bransjeeksponering si noe om sannsynlighet for å evt. havne i slike situasjoner</p>	<p>Høy: Mange berørte parter (f.eks. andre bedrifter, myndigheter nasjonalt eller lokalt, lokalsamfunn)</p> <p>Moderat: Begrenset antall berørte parter (f.eks. andre bedrifter, myndigheter nasjonalt eller lokalt, lokalsamfunn)</p> <p>Lav: Enkelthendelser og få direkte berørte parter</p> <p>Tilleggsvurdering for utlånsporteføljen: For potensielle påvirkninger som konsernet vil kunne bli forbundet med pga. eksponering mot en bransje med forhøyet risiko (og når det ikke foreligger spesifikk informasjon om direkte forbindelse til potensiell påvirkning), kan nivå på bransjeeksponering si noe om sannsynlighet for å evt. havne i slike situasjoner</p>
<p>Høy: Irreversibel eller ikke sannsynlig at skaden kan gjenopprettes</p> <p>Moderat: Gjenopprettbar, men krever innsats/kostnad</p> <p>Lav: Gjenopprettbar til relativt lav innsats/kostnad</p>	<p>Høy: Irreversibel eller ikke sannsynlig at skaden kan gjenopprettes</p> <p>Moderat: Gjenopprettbar, men krever innsats/kostnad</p> <p>Lav: Gjenopprettbar til relativt lav innsats/kostnad</p>
<p>Graden av gjenopprettbarhet er som regel avhengig av skala og/eller omfang. Vekting av ulike forhold må alltid sees i sammenheng og opp mot relevante standarder. Kriteriene er ikke eksakte størrelser som kan vektas likt, men inngår i samlet vurderingsgrunnlag. For potensielle menneskerettighetsbrudd: alvorlighetsgrad skal vektas høyere enn sannsynlighet.</p>	

Finansiell risiko og muligheter

I vurderingen av vesentlige risikoer og muligheter, var særlig konsernets fagmiljøer for bedriftsmarked, risiko, økonomi og compliance sentralt involvert gjennom hele prosessen, sammen med bærekraftsavdelingen. I interessentdialogen gjennomført av SR-Bank i 2023 ble også investorer med fokus på bærekraft («brukerperspektivet») konsultert.

Terskel for vesentlig risiko

Terskler for vurdering av vesentlig bærekraftsrisiko er satt i tråd med det overordnede risikostyringsrammeverket til konsernet. Overordnet skal konsernet ha en risikovilje som gir tilstrekkelig buffer i forhold til konsernets risikoevne, og der ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. For vurdering av vesentlige risikoer knyttet til utlånsvirksomheten, er det også rimelig å legge til grunn bransjeeksponering. Eksponering mot en bransje med betydelige bærekraftspåvirkninger eller bærekraftsrelaterte risikoer kan øke den finansielle risikoen til konsernet, fordi kundene er eksponert for overgangsrisiko eller omdømmerisiko.

Med hensyn til prioritering av bærekraftsrelaterte risikoer relativt til andre typer risikoer: ESG-risiko er integrert i de samlede kredittrisikovurderingene, og det er utarbeidet en ESG-risikomodell som benyttes. (modellen er beskrevet i detalj i delkapittel E1). Selv om ESG-risikorammeverket er basert på vurdering av risiko for konsernets utlån (kredittrisiko), er også vurdering av faktisk og potensiell påvirkning indirekte bygget inn i rammeverket. Risikorammeverket tar høyde for bransjers iboende bærekraftsrelaterte risikoer, som henger sammen med potensielle påvirkninger. For å redusere sannsynligheten for faktiske negative påvirkninger i utlånsporteføljen har konsernet utarbeidet og implementert retningslinjer for bærekraft i bedriftsmarkedet.

Mulighetssiden er en viktig del av vår strategi om å bidra til omstillingen, ikke minst gjennom bærekraftig finansiering. Sannsynlig positiv finansiell effekt, for eksempel gjennom økt tilgang og gunstigere pris på kapital, samt positiv effekt på resultat, vil kunne være vesentlig. Gitt det sentrale fokuset på kapital- og risikostyring kan det også ligge potensielle oppsider i identifiserte risikoer gjennom å dokumentere god ESG-risikostyring. For eksempel kan dette ha innvirkning på ESG-rating og vurderes positivt av investorer.

Vurdering av risiko

Vurdering av finansielt vesentlige bærekraftsrisikoer for SpareBank 1 Sør-Norge omfatter:

- *Potensiell størrelse av finansiell effekt:* Tap (på utlån, av inntekter, av markedsandeler), økte kostnader (drift, funding/kapital) over akseptert risikovilje
- *Sannsynlighet:* Samme som for vurdering av vesentlig påvirkning (høy, medium, lav)

Vurderingene knyttet særlig til klimarisiko har vært et viktig grunnlag for vurdering av finansielt vesentlige bærekraftforhold for SpareBank 1 Sør-Norge. Det samme er grunnlaget lagt gjennom rammeverket for ESG-risikovurderinger som anvendes for alle

bedriftsengasjementer over 10 mill. kroner. Arbeidet som gjennomføres i denne sammenhengen og vurderingene som må gjøres med hensyn til finansielt vesentlig risiko til ESRS-rapporteringen er i høy grad overlappende.

Utfyllende detaljer om ESG-risikovurdering finnes i Klimaendringer (ESRS E1), kap. 2.1.1.2

Vurdering av muligheter

I motsetning til vurderingen av finansielt vesentlig risiko, er det ikke etablerte tallfestede grenser/terskler for SpareBank 1 Sør-Norge som vurderingen av muligheter kunne lene seg på. Det er også knyttet betydelig usikkerhet til forventede finansielle effekter av potensielle fremtidige muligheter identifisert i prosessen. Den skjønsmessige vurderingen av sannsynlig betydelig effekt setter derfor en relativt høy list for hva som vurderes som vesentlig (sannsynlig betydelig effekt for konsernets resultat eller strategiske posisjon). De identifiserte mulighetene handler om muligheter knyttet til bærekraftig finans som i stor grad er generelle for finansinstitusjoner innenfor samme segment som SpareBank 1 Sør-Norge. Mulighetene er nært knyttet til vårt formål som finansinstitusjon som støtter opp om en robust økonomi og lokalsamfunnene vi er en del av. De er også tett knyttet til eksisterende ambisjon (proaktiv alliert for næringslivet i omstillingen) og strategi (bl.a. mål for bærekraftig finansiering), men disse er i stor grad også generelle for bransjen.

Vurdering av vesentlig informasjon

I vurderingen av vesentlig informasjon er det lagt vekt på samtalen med eiere og investorer, som de fremste «brukerne» av årsrapporten som vil kunne finne denne typen informasjon beslutningsrelevant. I tillegg til disse primærbrukerne vil mange øvrige interessenter ha interesse av virksomhetens påvirkning på omverdenen. Interne interessenter involvert i vurderingen omfatter økonomi-, risiko- og bærekraftmiljøene i konsernet. De samme tersklene som for prosessen for å definere vesentlige tema benyttes i fastsettingen av vesentlig informasjon. Informasjon som vurderes å ha høy vesentlighet inkluderes. For informasjon vurdert til medium vesentlighet blir vektingen til relevant intern ekspertise (bærekraft, risiko) avgjørende. Interessentperspektivet tillegges også vekt i den samlede vurderingen.

4. Forankre og integrere

Se kap. 1.2.2 for oversikt over hvordan styre og konsernledelse har vurdert og håndtert resultatene av den doble vesentlighetsanalysen, samt rapportering på utvikling av vesentlige bærekrafttemaer. Punkt om konsernstrategi i samme kapittel, samt kap. 1.2.3, viser koblingen mellom den doble vesentlighetsanalysen og strategien. Temakapitlene viser hvordan virksomhetsstyringen knytter vesentlige bærekrafttemaer til mål, KPIer og tiltak.

Input-parameterne for vesentlighetsvurderingene

Prosesen for å identifisere og vurdere vesentlige forhold tok i størst mulig grad utgangspunkt i eksisterende arbeid

med bærekraftintegrasjon som har pågått over flere år. Nøkkelkilder for vurderingene er listet opp (se tabell) og koblet til relevante ESRS.

Nøkkelkilder for SpareBank 1 Sør-Norge	Kobling til ESRS
Tidligere bærekraftsrapporter	Samtlige ESRS
Aktsomhetsvurderinger mht menneskerettigheter og anstendig arbeid	S1, S2, S3 og S4
Bærekraft i SpareBank 1 Sør-Norge	Samtlige ESRS
PCAF	E1
Klimaregnskapet	E1
Pilar 3-data, risiko- og kapitalstyring	E1
ESG-risikovurderinger bedriftsmarked	Samtlige ESRS
Interne risikoworkshops likestilling, mangfold og inkludering (personmarked, bedriftsmarked, stab)	S1-S4
Interne bærekraftsrisiko-workshops (pr avdeling)	Samtlige ESRS
HR-data	S1
ESG Factbook, inkludert PAI-data*	Samtlige ESRS
Hendelsesdatabasen	S1, S4 og G1
Taksonomidata	E1, E2, E3, E4, og E5
Miljøstyring (egen drift)	E1, E2, E3, E4, E5 (egen drift)

*PAI =Principal Adverse Impacts

For ytterligere beskrivelser av data og inputparametre som benyttes i SpareBank 1 Sør-Norge vises det til kommentarer om spesielle forhold i kap. 1.1.1. og tabell i kap. 1.2.5.

Tilgang til data av god kvalitet for vurdering av påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til porteføljen er en kjent generell utfordring for hele finansbransjen. Det gjelder særlig data relatert til E1-E5, S2, S3 og til dels for undertemaer i G1 (f.eks. korrupsjon), der detaljnivå vil være mer begrenset og vurderingene i større grad kvalitative.

Arbeidet med dobbelt vesentlighetsanalyse er ledet fra bærekraftsavdelingen. Resultater og analyser er presentert og diskutert i ledergrupper og for konsernledelsen ved flere anledninger. På grunn av fusjonsprosessen er også resultatene og de vesentlige temaene styre godkjent flere ganger underveis i prosessen, da analysen først ble utarbeidet for SpareBank 1 SR-Bank, så oppdatert og tilpasset SpareBank 1 Sør-Norge.

Det er betydelige endringer i prosessen sammenlignet med forrige rapporteringsperiode (før revidering av regnskapsloven).

Prosessen rundt vesentlighetsvurderingene er oppdatert fra tidligere GRI 2016/2021 hybrid metodikk til å nå samsvare med kravene i ESRS og inkluderer en dobbel vesentlighetsvurdering som inkluderer både vesentlig påvirkning og finansiell effekt av risiko og muligheter. Prosessen ble oppdatert og endret i forbindelse med forberedelser til rapportering for regnskapsåret 2024.

Det er planlagt å oppdatere og videreutvikle arbeidet med vesentlighetsvurderingen i 2025.

1.4.1.1 Vurdering av klimarisiko og -muligheter (E1.IRO-1)

Klimaendringer, klimarisiko og -muligheter er inkludert og tilpasset inn i konsernets bærekraft- og klimastrategi. Disse strategiene er ambisiøse i det at de har som målsetting å integrere bærekraft i hele konsernets virksomhet. Tiltakene som er implementert under strategien er knyttet til finansiering, kapitalallokering og kompetanse. Konsernet har også en egen målsetting om netto-nullutslipp innen 2050.

Strategien er utarbeidet for å bidra til at konsernet understøtter grønn omstilling i samfunnet og kommer sterkere ut av denne omstillingen. Konsernet har også en målsetting om å finansiere minst 50 mrd i bærekraftige aktiviteter innen 2030. Dette målet har direkte påvirkning på finansiell planlegging. Videre kommer konsernet til å videreutvikle kredittmodellene slik at også disse understøtter omstillingsmålene. SpareBank 1 Sør-Norge er først og fremst eksponert mot klimarisiko igjennom utlånsporteføljen, noe som særlig fremkommer av porteføljens klimagassutslipp. Den oppdaterte versjonen av omstillingsplanen som SpareBank 1 Sør-Norge lanserte i Q2 2024 er primært fokusert på dekarbonisering av utlånsporteføljen. For å begrense klimaendringene må utslipp reduseres så fort som mulig. Konsernets omstillingsplan inneholder mål for de mest vesentlige bransjene i utlånsporteføljen; shipping, olje og gass, bolig- og næringseiendom samt landbruk. Det er også identifisert «stranded asset risk» knyttet til både fysisk klimarisiko og omstillingsrisiko, som er adressert i omstillingsplanen.

Detaljer om klimaomstillingsplanen til konsernet finnes i Klimaendringer (ESRS E1), kap. 2.1.1.1

ESG-scoring av utlån til bedriftskunder er beskrevet i Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.2. Rammeverket for denne ESG-risikovurderingen er sentralt i prosessen med å styre klimarisikoen. Som nevnt i samme kapittel gjennomføres ESG-risikovurderinger av utlån til personmarkedet som analyser av låneobjektene bolig og bil.

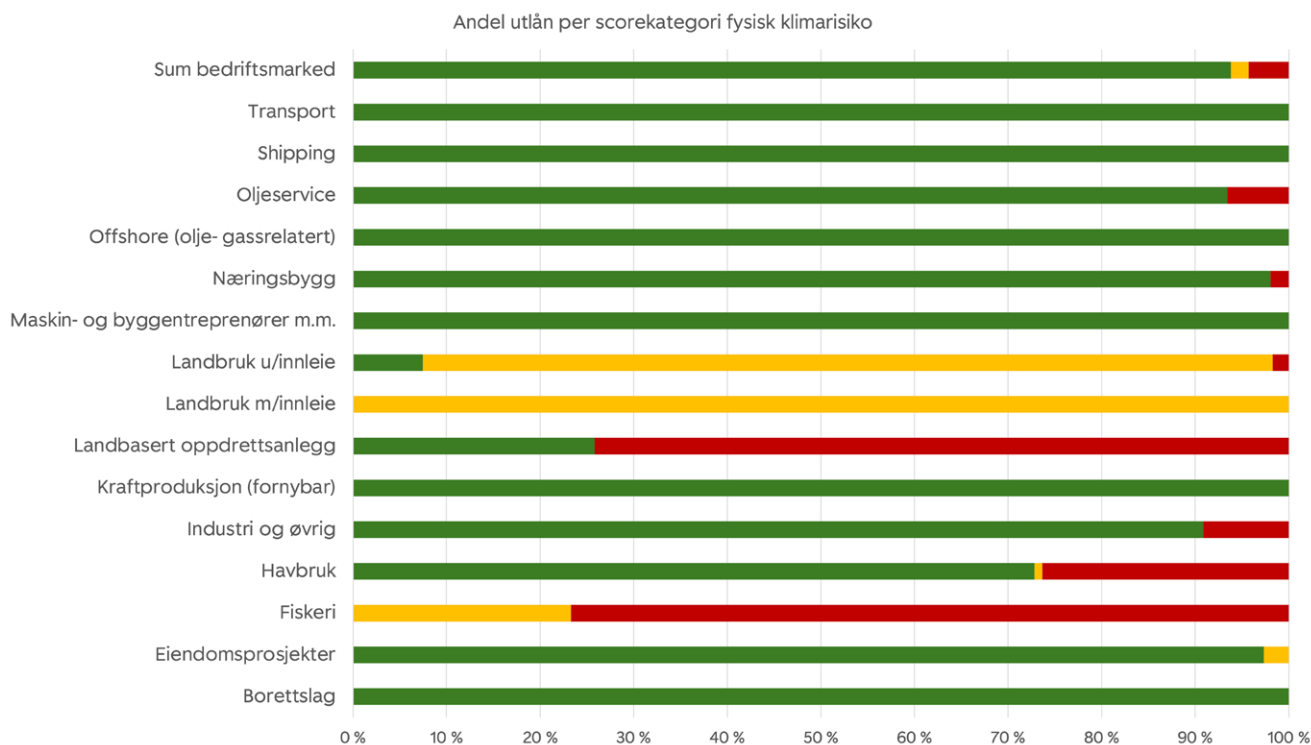
Klimaregnskapet for utlånsporteføljen inngår også som en sentral del av klimarelatert risikostyring. Som detaljert beskrevet i kap. 2.1.3.3 gjennomfører konsernet denne analysen i henhold til PCAF-standard.

Fysisk klimarisiko

Konsernets vesentligste underleverandører er IT-bedrifter, der den viktigste klimarisikoen vurderes å være fysisk klimarisiko knyttet til flom og overvann.

Som beskrevet under Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.2. inngår fysisk klimarisiko i ESG-scoring av bedriftskunder, som gjøres i kredittsaker over 10 mill. kroner.

Fordelingen av fysisk risikoscore per 4. kvartal 2024 er som følger:

Figuren viser at fysisk klimarisiko generelt vurderes som lav. Bransjene der denne risikoen er mest vesentlig er landbruk ved sin avhengighet av passe nedbørsmengder og havbruk ved sin avhengighet av havtemperaturer. Landbasert oppdrett domineres av ett anlegg som har en viss risiko for flom og skred. Fiskeri og landbasert oppdrett har uvesentlige utlånsvolum.

Konsernets eksterne rapportering av fysisk klimarisiko fokuserer på utlån til bolig, næringseiendom og borettslag, som er den delen av virksomheten konsernet anser fysisk klimarisiko som relevant for. Utgangspunktet er data fra Eiendomsverdi. For bolig identifiserer Eiendomsverdi eierdommer med konsernet som panthaver og der innslagspunktet for ikke-uvesentlig risiko er 3 på Eiendomsverdi sin skala fra 0 til 6, og der 6 er høyeste risiko, en nyutviklet metodikk i 2024 som for første gang inkluderte overvann som risikokategori. For næringseiendom og borettslag er metodikken fra Eiendomsverdi uendret fra 2023, med følgende valgte innslagspunkter for de ulike fysiske risikokategoriene, og der det ikke er data for overvann:

- Havnivå; 2050-scenario, 20-års stormflo
- Flom; Klimatilpasset scenario; 200-årsflom
- Kvikkleireskred; Nå-scenario, middels sannsynlighet
- Fjellskred; Nå-scenario, faresone 100-årsskred og faresone ustabil
- Snøskred; Nå-scenario, befart aktsomhetsområde

Dette betyr at for både bolig, næringseiendom og borettslag er de minst alvorlige risikoscenarioene ekskludert, der

aktsomhetsområdet for flom er det viktigste.

Se kapittel 2.1.3.4 Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer for tabell som viser omfanget av fysisk klimarisiko for bolig og næringseiendom.

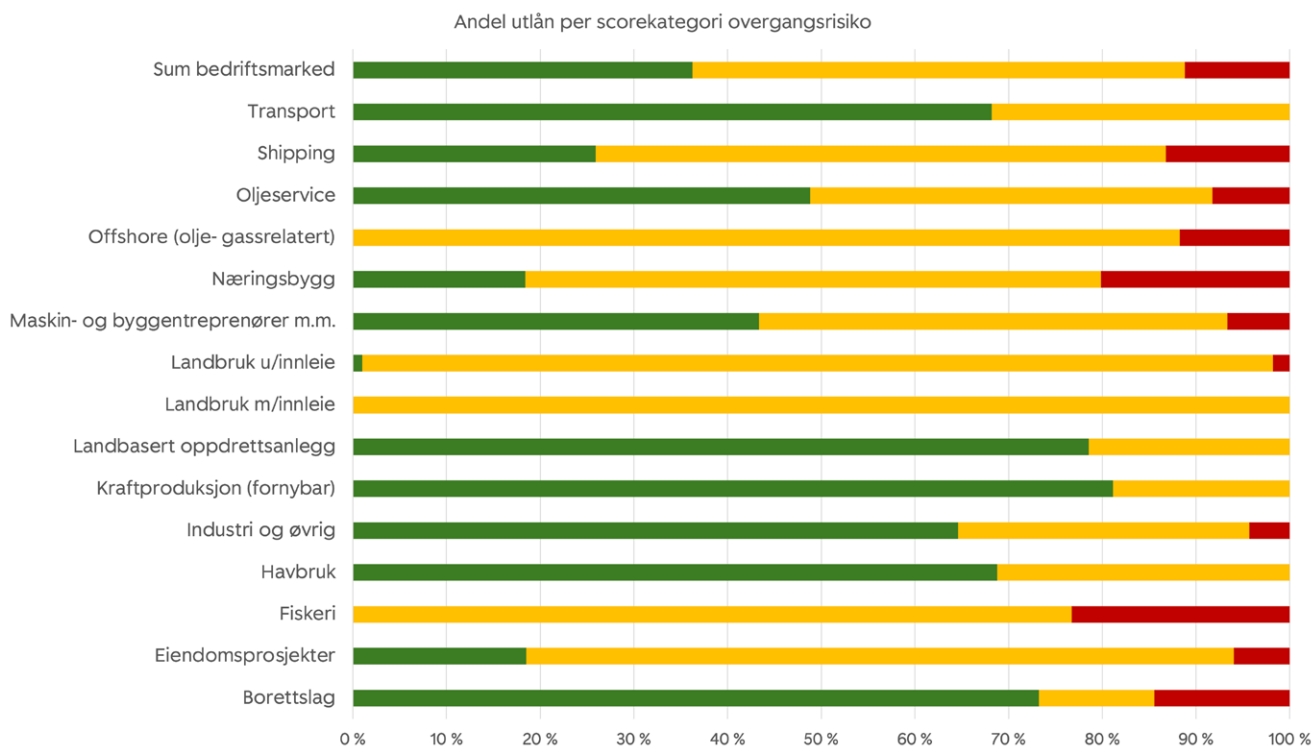
Den fysiske klimarisikoen der konsernet bruker høyutslippsscenarioer som identifikasjonsgrunnlag er altså flom, der 200-årsflom under et klimatilpasset scenario er brukt.

Som navnene på risikoscenarioene viser, er de sammensatt av nå- og framtidsscenarioer, og skiller ut over det foreløpig ikke mellom kort, mellomlang og lang sikt. Havnivå- og flomscenariene tar indirekte hensyn til høyutslippsscenarioer ved at de inkluderer scenarioer med hhv lang tidshorisont (havnivå 2050-scenario) og med lav sannsynlighet (200-årsflom).

Overgangsrisiko

Konsernets vurdering er at den vesentlige overgangsrisikoen ligger i utlånsporteføljen til bedriftsmarkedet. Som beskrevet i Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.2, inngår overgangsrisiko som en risikokategori i rammeverket for ESG-risikovurdering. Score for overgangsrisiko framkommer som resultat av bransjemessig iboende risiko samt svar på både generelle og bransjespesifikke spørsmål. Det er altså et sammensatt bilde av risikofaktorer som til sammen gir hver score for overgangsrisiko for hver enkelt kunde og for utlånsporteføljen på aggregert nivå. Per 4. kvartal 2024 er fordelingen av overgangsrisiko i kartlagt bedriftsmarkedsportefølje som følger:

Fordelingen per bransje per 4. kvartal 2024 er som følger:

Følgende tabell viser utlån utsatt for vesentlig overgangsrisiko. Kolonne to angir om bransjene er definert av Pilar 3 ESG-rapporteringen (definert av European Banking Authority), som særlig utsatt for overgangsrisiko og er

vesentlige for konsernet. De to siste kolonnene viser Pilar 3 ESG-rapporteringens identifikasjon av konsernets utlån til bedriftskunder med virksomhet som er ekskludert fra EU Paris-tilpassede benchmark.

Bransje	Utlån mill kroner	Overgangsrisiko definert i Pilar 3 og vesentlig for konsernet	Hvorav ekskludert fra EU Paris-tilpassede benchmark Utlån NOK million	Årsak ekskludert fra EU Paris-tilpassede benchmark
Olje/gass	574	Ja	574	Bransjen ekskludert
Offshore	4.777	Nei	0	
Oljeservice	1.476	Nei	0	
Maritim transport / shipping	7.164	Ja	3.004	Frakt av kull, olje og gass
Landbruk	8.727	Ja	0	
Næringseiendom	52.555	Ja	0	

Til grunn for rammeverket for ESG-risikovurdering ligger den grunnleggende forutsetningen om at samfunnet skal omstilles i tråd med Paris-avtalen. Dette gjenspeiles blant annet i faktorer for iboende risikjusteringer per bransje og spørsmål og svaralternativer forutsetter en slik omstilling. Videre ligger konsernets scenarioanalyser, som beskrevet under Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.1, som bakgrunnsinformasjon og -forståelse for rammeverket.

Scenarioanalysene som beskrevet i kapittelet nevnt over er del av grunnlaget for konsernets bærekraftstrategi, inklusive målsettingen om netto null klimagassutslipp innen 2050. De utgjør også bakgrunnsinformasjon for konsernets rammeverk som ESG-risikovurdering og øvrig håndtering av klimarisiko.

Konsernets prosess for tap og tapsavsetninger i utlånsporteføljen spesifiserer i dag ikke tap relatert til klima. Gjennom SpareBank 1-alliansens Kompetansesenter for Kredittmodeller (KFK) har konsernet på sikt som ambisjon å gradvis innføre klimafaktorer i IFRS9-tapsmodellene, slik at det blir en utvikling mot nærmere sammenheng mellom tap på utlån og prosesser for håndtering av klimarisiko.

1.4.1.2 Vurdering av risiko og muligheter på miljøområdet

Forurensning (IRO- 1 E2)

Temaet forurensning er vurdert til ikke vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge da vi er lite eksponert mot bedriftskunder i bransjer med kjent forurensningsproblematikk. Eksponeringen mot denne typen påvirkning og assosiert risiko er også begrenset.

Vurderingene vil kunne endres i kommende perioder ved økt eksponering for finansierte bransjer utsatt for strengere miljøreguleringer, men SpareBank 1 Sør-Norges eksponering mot bedriftskunder utsatt for denne typen overgangsrisiko utgjør en liten andel av porteføljen. Det

kommer fra forretningsmodellen til bank, der hele grunnstammen er risikospredning og diversifisering. En enkelt-hendelse skal og må være veldig stor for å påvirke hele banken.

Vann og marine ressurser (IRO- 1 E3)

Temaet vann og marine ressurser er vurdert til ikke vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge da vi er lite eksponert mot bedriftskunder i bransjer med kjent vann og marine ressursproblematikk.

Vurderingene vil kunne endres i kommende perioder ved økt eksponering for finansierte bransjer utsatt for strengere miljøreguleringer eller pga. avhengighet av vann og marine ressurser, men bankens eksponering mot bedriftskunder utsatt for denne typen overgangsrisiko utgjør i dag en lav andel av porteføljen. Det kommer fra forretningsmodellen til bank, der hele grunnstammen er risikospredning og diversifisering. En enkelthendelse skal og må være veldig stor for å påvirke hele banken.

Biodiversitet og økosystemer (IRO -1 E4)

Temaet er vurdert til ikke vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge i dag.

De potensielle negative påvirkningene som SpareBank 1 Sør-Norge kan være forbundet med gjennom finansiering av virksomhet i bransjer kjent for avtrykk på biodiversitet og økosystemer er forårsaket av andre aktører. Det finnes ingen etablert standard for å fastslå «bidraget» til de som finansierer slik virksomhet. Det er heller ikke et 1:1-forhold mellom finansiering av virksomheter innenfor bransjer med høyt fotavtrykk og faktisk negativ påvirkning; det avhenger av hvor den finansierte virksomheten skjer (i sårbar kontekst eller ikke) og hvordan virksomheten håndterer risiko for negativ påvirkning. Eventuelt bidrag av SpareBank 1 Sør-Norges finansiering er med all sannsynlighet begrenset i hvert tilfelle av negativ påvirkning.

Selv om det er økende oppmerksomhet rundt betydningen av naturrisiko for finanssektoren, særlig gjennom porteføljeeksponeringen, er effekten for SpareBank 1 Sør-Norge begrenset i dag og utgjør ikke en finansielt vesentlig risiko. Det kommer fra forretningsmodellen til bank, der hele grunnstammen er risikospredning og diversifisering. En enkelthendelse skal og må være veldig stor for å påvirke hele banken.

I motsetning til påvirkning på klima, som har global effekt, er (den spesifikke) påvirkningen på biodiversitet og økosystemer som SpareBank 1 Sør-Norge kan knyttes til, hovedsakelig lokal/stedlig.

Europas største påviste forekomst av sjeldne jordartselementer finnes i markedsområdet, og det er også påvist betydelige forekomster av andre mineraler som vil bli viktige i den grønne skiftet. Det er foreløpig for usikkert om, når og hvordan feltene vil utnyttes, og hvilken effekt dette vil ha for konsernet.

Temaet vil være gjenstand for økt oppmerksomhet og analyse i SpareBank 1 Sør-Norge i tiden fremover, og det er ikke utenkelig at det vil bli vurdert som vesentlig for fremtidig rapportering.

Sirkulærøkonomi (IRO -1 E5)

Temaet sirkulærøkonomi er vurdert til ikke vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge i dag.

Bedriftskunder i bransjer med kjent avfallsproblematikk opererer innenfor dagens lovverk. Avfall fra egen drift er relativt sett lavt og slik sett ikke vesentlig, men likevel noe vi har fokus på i egen miljøstyring.

Vurderingene vil kunne endres i kommende perioder ved økt eksponering for finansierte bransjer utsatt for strengere krav til sirkulære løsninger, men SpareBank 1 Sør-Norges eksponering mot bedriftskunder utsatt for denne typen overgangsrisiko utgjør en lav andel av porteføljen. Det kommer fra forretningsmodellen til bank, der hele grunnstammen er risikospredning og diversifisering. En enkelthendelse skal og må være veldig stor for å påvirke hele banken.

Potensialet for positiv påvirkning og muligheter for finansiering av bedrifter som bidrar til økt sirkularitet i økonomien vil i kommende år kunne bli et vesentlig område og noe vi ønsker å bidra til gjennom vår bærekraftige finansiering. Foreløpig vurderer vi området som å havne under terskel for vesentlighet, både med hensyn til påvirkning og finansielle implikasjoner for SpareBank 1 Sør-Norge, men dette kan endre seg i kommende perioder.

1.4.1.3 Vurdering av risiko og muligheter innenfor forretningskikk (IRO -1 G1)

Forretningskikk er inkludert i konsernets bærekraftstrategi med en målsetting om at vi skal bekjempe økonomisk kriminalitet og sikre trygghet og transparens i hele vår virksomhet.

Konsernets virksomhet er avhengig av tillit fra kunder, offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig. Konsernet og dets medarbeidere skal kjennetegnes ved at de har en høy etisk standard. Dette innebærer at hver enkelt av oss skal vise en atferd som oppfattes som tillitsvekkende, ærlig og redelig og som er i henhold til de normer, regler og lover som gjelder i samfunnet, og mellom de enkelte medarbeidere.

Prosessen for vurdering av vesentlig påvirkning, risiko og muligheter omfattet potensielle forhold knyttet til forretningskikk i SpareBank 1 Sør-Norges aktiviteter og verdikjede. Innenfor forretningskikk er temaet anti-korrupsjon vurdert til vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge. Det samme gjelder forhold som er spesifikke for bank- og finanssektoren som eksempelvis anti-hvitvask og bekjempelse av økonomisk kriminalitet, inkludert svindel. Cybersikkerhet/datasikkerhet er også vurdert som svært relevant. Tiltakene som er implementert under strategien er knyttet til følgende mål:

- SpareBank 1 Sør-Norge har nulltoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og alle andre former for økonomisk kriminalitet
- SpareBank 1 Sør-Norge skal kjennetegnes av høy etisk standard, åpenhet, god eierstyring og selskapsledelse
- SpareBank 1 Sør-Norge skal levere trygge, sikre IT-løsninger og bruke data på en sosial nyttig, rettfærdig og etisk forsvarlig måte (særlig kunstig intelligens)
- SpareBank 1 Sør-Norge skal ivareta menneskerettigheter gjennom å bidra til åpenhet i leverandørkjeder i egen virksomhet og hos våre kunder

Som følge av finanssektorens rolle som tilrettelegger for økonomiske transaksjoner og rolle og ansvar i å beskytte økonomiens integritet er anti-korrupsjon og bekjempelse av hvitvasking og økonomisk kriminalitet sentrale risikoområder, både i bank og for regnskapsforetakene.

Finanssektoren i Norge har relativt sett lavere eksponering for hvitvasking og økonomisk kriminalitet enn de fleste andre land, men det er økende oppmerksomhet om problemstillingen også her. Korrupsjon vurderes å ha en potensiell negativ påvirkning på samfunn/økonomi. En risiko som har blitt vurdert er at konsernet via finansielle tjenester og kunder utilsiktet bidrar, eller er direkte forbindelse til hvitvasking og økonomisk kriminalitet.

SpareBank 1 Sør-Norge er rapporteringspliktige til Finanstilsynet etter hvitvaskingsregelverket og har som finansinstitusjon et samfunnsansvar knyttet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet, hvitvasking av utbytte fra kriminalitet og finansiering av terrorvirksomhet. Eventuelle svikt i rutiner for bekjempelse av hvitvasking og økonomisk kriminalitet kan medføre betydelig operasjonell risiko for SpareBank 1 Sør-Norge. Dette er både en potensiell omdømmerisiko som kan påvirke konkurranseposisjonen og en potensiell etterlevelsrisiko, som kan medføre bøter.

SpareBank 1 Sør-Norges målsetting er å hele tiden jobbe

mot å ha en lavest mulig risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Dette innebærer at konsernet skal ha en konservativ tilnærming til lovtolkning, meget god etterlevelseskultur, god systemstøtte og kontinuerlig forbedring i håndtering av hvitvaskings- og terrorfinansieringsrisiko.

Finanssektoren i Norge, og globalt, er i økende grad eksponert for datasikkerhetstrusler som har stort potensiale for negativ påvirkning på individer, næringsliv og samfunn. Cyberrisiko er en risiko finanssektoren og finansiell infrastruktur generelt er eksponert for, og et sentralt

satsingsområde i konsernets risikostyring. SpareBank 1 Sør-Norge vurderes å ha en potensiell positiv påvirkning på samfunn/ økonomi, ved at konsernet kan bidra aktivt til å hindre datasikkerhetsbrudd som vil kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn.

Vurderinger som er gjort knyttet til disse vesentlige temaene baserer seg på risikoen som berører oss som finansinstitusjon, myndighetenes forventninger til finansbransjen, samt i stor grad på vårt samfunnsansvar.

1.4.2 Informasjonskrav/datapunkt fra annen EU-lovgivning dekket i bærekraftrapporten

Se 1.4.1 for beskrivelse av prosessen for å vurdere hvilke datapunkter som skal rapporteres på.

Informasjonskrav/ datapunkt	Beskrivelse	SFDR-# (tabell #)	Pilar 3	Benchmark- regulering	EUs klimalov	Hen- visning
ESRS 2 GOV-1, 21d)	Kjønnsfordeling i styret	13 (1)		x		1.2.1
ESRS 2 GOV-1, 21e)	Prosentandel uavhengige styremedlemmer			x		1.2.1
ESRS 2 GOV-4, 30	Uttalelse om aktsomhetsvurdering	10 (3)				1.2.4
ESRS 2 SBM-1, 40d)i)	Deltakelse i aktiviteter knyttet til fossilt brensel	4 (1)	x	x		1.3.1
ESRS 2 SBM-1, 40d)ii)	Deltakelse i aktiviteter knyttet til kjemisk produksjon	9 (2)		x		1.3.1
ESRS 2 SBM-1, 40d)iii)	Deltakelse i aktiviteter knyttet til kontroversielle våpen	14 (1)		x		1.3.1
ESRS 2 SBM-1, 40d)iv)	Deltakelse i aktiviteter knyttet til dyrking og produksjon av tobakk			x		1.3.1
ESRS E1-1, 14	Omstillingsplan for å oppnå klimanøytralitet innen 2050				x	2.1.1.1
ESRS E1-1, 16g)	Foretak utelukket fra EU-referanseverdier for tilpasning til Parisavtalen		x	x		2.1.1.1
ESRS E1-4, 34	Mål for reduksjon av klimagassutslipp	4 (2)	x	x		2.1.3.1
ESRS E1-5, 38	Energiforbruk fra fossile kilder oppdelt etter kilder					2.1.3.2
ESRS E1-5, 37	Energiforbruk og energimiks					2.1.3.2
ESRS E1-5, 40-43	Energiintensitet (sektorer med høy klimapåvirkning)	Ikke vesentlig				
ESRS E1-6, 44	Brutto klimagassutslipp Scope 1-3 og totalt		x	x		2.1.3.3
ESRS E1-6, 53-55	Brutto utslippsintensitet for klimagassutslipp		x	x		2.1.3.3
ESRS E1-7, 56	Opptak av klimagasser og karbonkreditter	Ikke vesentlig				

Informasjonskrav/ datapunkt	Beskrivelse	SFDR-# (tabell #)	Pilar 3	Benchmark- regulering	EUs klimalov	Hen- visning
ESRS E1-9, 66	Referanseporteføljens eksponering mot klimarelaterte fysiske risikoer			x		2.1.3.4
ESRS E1-9, 66a)	Oppdeling av pengebeløp etter akutt og kronisk fysisk risiko		x			2.1.3.4
ESRS E1-9, 66c)	Plassering av vesentlige eiendeler utsatt for vesentlig fysisk risiko	Ikke vesentlig				
ESRS E1-9, 67c)	Fordeling av balanseført verdi på fast eiendom etter energiklasser		x			2.1.3.4
ESRS E1-9, 69	Porteføljens grad av eksponering mot klimarelaterte muligheter			x		2.1.3.4
ESRS E2-4, 28	Mengde forurensende stoff oppført i europeisk register over utslipp og overføring av forurensende stoffer som slippes ut i luft, vann og jord	Ikke vesentlig				
ESRS E3-1, 9	Vann og marine ressurser	Ikke vesentlig				
ESRS E3-1, 13	Særskilt strategi	Ikke vesentlig				
ESRS E3-1, 14	Bærekraftige havområder	Ikke vesentlig				
ESRS E3-4, 28c)	Samlet mengde gjenvunnet og gjenbrukt vann	Ikke vesentlig				
ESRS E3-4, 29	Samlet vannforbruk i m3 per nettoinntekt egen virksomhet	Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM 3 - E4, 16a)i)		Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM 3 - E4, 16b)		Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM 3 - E4, 16c)		Ikke vesentlig				
ESRS E4-2, 24b)	Bærekraftig areal-/ landbrukspraksis eller -strategi	Ikke vesentlig				
ESRS E4-2, 24c)	Bærekraftige metoder eller strategier for havområder	Ikke vesentlig				
ESRS E4-2, 24d)	Strategi for å håndtere avskoging	Ikke vesentlig				
ESRS E5-5, 37d)	Ikke-gjenvunnet avfall	Ikke vesentlig				
ESRS E5-5, 39	Farlig avfall og radioaktivt avfall	Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM3 - S1, 14f)	Risiko for tilfeller av tvangsarbeid	Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM3 - S1, 14g)	Risiko for tilfeller av barnearbeid	Ikke vesentlig				
ESRS S1-1, 20	Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter					3.1.2
ESRS S1-1, 21	Retningslinjer for aktsomhetsvurdering i spørsmål som behandles i Den internasjonale arbeidsorganisasjons (ILO) grunnleggende konvensjoner 1–8			x		3.1.2
ESRS S1-1, 22	Prosesser og tiltak for å forebygge menneskehandel	Ikke vesentlig				
ESRS S1-1, 23	Strategi for forebygging av arbeidsulykker eller et system for å håndtere slike					3.1.2

Informasjonskrav/ datapunkt	Beskrivelse	SFDR-# (tabell #)	Pilar 3	Benchmark- regulering	EUs klimalov	Hen- visning
ESRS S1-3, 32c)	Klagebehandlingsordninger					3.1.2.2
ESRS S1-14, 88 b)/c)	Antall dødsfall og antall arbeidsrelaterte ulykker samt ulykkesfrekvens					3.1.3.5
ESRS S1-14, 88e)	Antall dager tapt på grunn av skader, ulykker, dødsfall eller sykdom					3.1.3.5
ESRS S1-16, 97a)	Ujustert lønnsforskjell mellom kjønnene			x		3.1.3.7
ESRS S1-16, 97b)	For høy lønnsandel til administrerende direktør					3.1.3.7
ESRS S1-17, 103a)	Tilfeller av forskjellsbehandling					3.1.3.8
ESRS S1-17, 104a)	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer					3.1.3.8
ESRS 2- SBM3 – S2, 11b)	Vesentlig risiko for barnearbeid eller tvangsarbeid i verdikjeden	Ikke vesentlig				
ESRS S2-1, 17	Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter	Ikke vesentlig				
ESRS S2-1, 18	Strategier for arbeidstakere i verdikjeden	Ikke vesentlig				
ESRS S2-1, 19	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer	Ikke vesentlig				
ESRS S2-1, 19	Retningslinjer for aktsomhetsvurdering i spørsmål som behandles i Den internasjonale arbeidsorganisasjons (ILO) grunnleggende konvensjoner 1–8	Ikke vesentlig				
ESRS S2-4, 36	Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser i forbindelse med oppstrøms og nedstrøms verdikjede	Ikke vesentlig				
ESRS S3-1, 16	Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter	Ikke vesentlig				
ESRS S3-1, 17	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, ILOs prinsipper eller OECDs retningslinjer	Ikke vesentlig				
ESRS S3-4, 36	Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser	Ikke vesentlig				

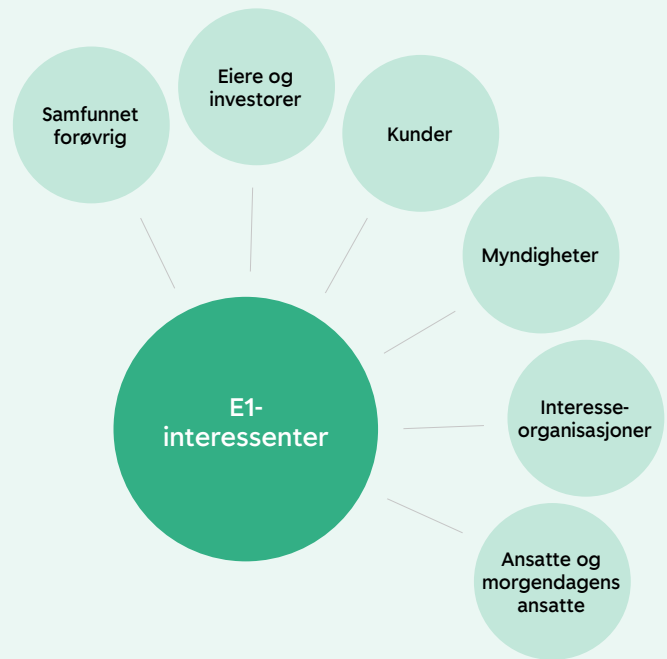
Informasjonskrav/ datapunkt	Beskrivelse	SFDR-# (tabell #)	Pilar 3	Benchmark- regulering	EUs klimalov	Hen- visning
ESRS S4-1, 16	Strategier for forbrukere og sluttbrukere					3.2.2
ESRS S4-1, 17	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer			x		3.2.2
ESRS S4-4, 35	Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser					3.2.2.3
ESRS G1-1, 10b)	FNs konvensjon mot korrupsjon	Ikke vesentlig				
ESRS G1-1, 10d)	Vern av varslere	Ikke vesentlig				
ESRS G1-4, 24a)	Bøter for brudd på lover om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser			x		4.1.2.4
ESRS G1-4, 24b)	Standarder om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser					4.1.2.1

Bærekraft: Miljø

SpareBank 1 Sør-Norge sin doble vesentlighetsanalyse peker ut ett vesentlig tema innen miljø:

- **Klimaendringer (ESRS E1)**

Kapittelet avsluttes med rapportering i henhold til EUs taksonomiforordning.

2.1 Klimaendringer (ESRS E1)

2.1.1 Strategi

Som finansforetak har våre aktiviteter stor påvirkning på klimaet og vi er sårbare for fysisk klimarisiko og politikken rundt klimaendringer. Våre desidert største utslipp ligger i våre utlån og finansiering.

Vi finansierer næringslivet i Sør-Norge, inkludert bransjer med høyt klimafotavtrykk som jordbruk, olje og gass, shipping, bygg og anlegg – og vi er også godt posisjonert til å kunne bidra positivt til omstillingen av disse bransjene.

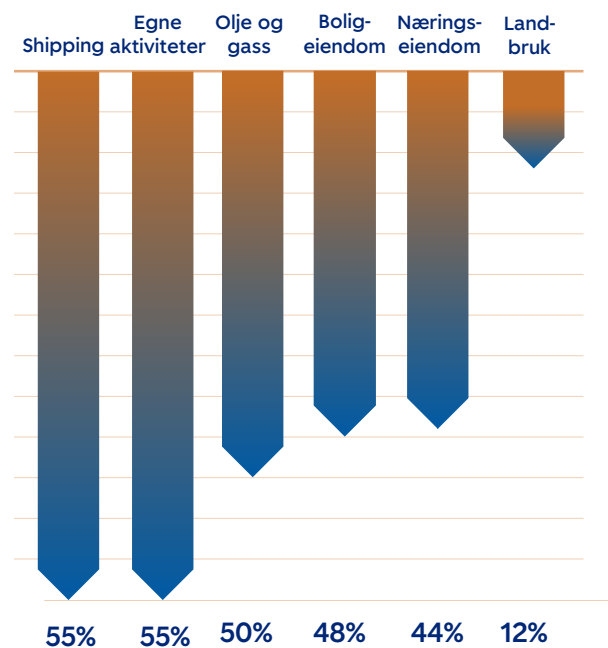
Våre viktigste områder i E1

Tema	Undertema	Relevante rapporteringskrav	Beskrivelse av områder med vesentlig påvirkning, risiko og muligheter*	Kobling til verdikjede og berørte interessenter	Policyer og retningslinjer
Klimaendringer	Begrensning av klimaendringer	E1-1, SBM-3, E1-2, E1-3, E1-4, E1-5, E1-6	<p>Negativ påvirkning på klima (faktisk og potensiell):</p> <ul style="list-style-type: none"> Direkte forbindelse til klimagass utslipp forårsaket av andre. Nedstrøms: Finansierte utslipp gjennom finansiering av bedriftskunder i bransjer med høyt klimafotavtrykk. 	Nedstrøms Investorer, kunder, ansatte og samfunnet	<ul style="list-style-type: none"> Bærekraftpolicy Bærekraftsstrategi Omstillingsplan Standard for bærekraft for bedriftsmarkedet
	Tilpasning til klimaendringer	SBM-3, E1-2, E1-3, E1-4	<p>Muligheter fra klimaomstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> Positiv påvirkning på klima (potensiell): Bidrag til kunders reduksjon av klimagass-utslipp og energiforbruk Privatmarked: Finansiering av energieffektiviseringstiltak, grønne boliger og elbiler Bedriftsmarked: Finansiering av næringslivet for å kutte utslipp og støtte klimaomstilling. 	Nedstrøms Investorer, kunder, ansatte og samfunnet	
	Energi				
	Tilpasning til og begrensning av klimaendringer	E1-1, SBM-3, E1-2, E1-3, E1-9	<p>Negativ påvirkning på klima (faktisk og potensiell):</p> <ul style="list-style-type: none"> Direkte forbindelse til klimagass-utslipp forårsaket av bedriftskunder i bransjer med høyt klimafotavtrykk. <p>Risiko. Overgangsrisiko for bankens bedriftskunder i bransjer med høyt klimafotavtrykk. Risiko for banken:</p> <ul style="list-style-type: none"> Potensiell driver for kredittrisiko Potensiell omdømmerisiko som kan påvirke kapitalkostnad og/eller konkurranseposisjon. 	Nedstrøms Investorer, kunder, ansatte, myndigheter og samfunnet	
	Tilpasning til og begrensning av klimaendringer	E1-1, SBM-3, E1-2, E1-3	<p>Positiv påvirkning på klima (potensiell):</p> <ul style="list-style-type: none"> Bidrag til kunders reduksjon av klimagass-utslipp og energiforbruk. <p>Mulighet for SpareBank 1 Sør-Norge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Finansiering som bidrar til reduksjon av klimagassutslipp og bidrar til omstilling) .Forretningsutvikling både i privat- og bedriftsmarked Utvidelse av investorunivers og positiv effekt på kapitalkostnad 	Nedstrøms Investorer, myndigheter og kunder	

2.1.1.1 Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer (E1-1)

Konsernet har mål om netto null klimagassutslipp innen 2050, både fra egen drift og for utlåns-/investeringsporteføljen. For de mest vesentlige bransjene målt etter utlånsvolum, klimagassutslipp og energiforbruk, samt for egen drift, er det per Q4 2024 vedtatt egne utslippsbaner frem mot 2050 (landbruk kun til 2030). Internasjonal shipping, næringseiendom og boligeiendom har årlige måltall, inkludert for 2030 og 2050. Olje og gass har mål for 2030 og 2050, landbruk har kun mål for 2030.

Oversikt over våre delmål fram mot 2030

Bransje	Mål 2030	Målbane/referanse
Shipping	55-65% fra 2008-nivå*	Poseidon Principles (Scope 1)
Utslipp fra egne aktiviteter, Scope 3***	55% fra 2023-nivå	Nasjonale klimamål
Olje/gass	50% fra 2005-nivå	Offshore Norge / Konkraft (Scope 1)
Boligeiendom	48% fra 2023-nivå**	CRREM (Scope 1 og 2)
Nærings-eiendom	44% fra 2021-nivå**	CRREM (Scope 1 og 2)
Landbruk	11,5% fra 2020-nivå	Landbrukets klimaavtale (Scope 1,2 og 3)

* Målbansens minimum er 55% og ambisjon i tråd med 1,5C 65%

** Det er ulike mål etter bygningskategori, her er mål for kontoreiendom spesifikt på Nærings-eiendom og Enebolig når det kommer til boligeiendom

*** Scope 1-utslipp skal fases ut innen 2028, scope 2-utslipp skal følge målbanen til CRREM for kontorbygg

De vedtatte utslippsbanene i konsernets klimaomstillingsplan er utformet med mål om å være i tråd med et 1,5C-mål. De dekker imidlertid kun utslipp knyttet til intensiteten som måles og dekker dermed ikke alle utslipp knyttet til den enkelte bransje. Omstillingsplanen er med dette ikke i tråd med Parisavtalens målsetting. Målbanen for olje og gass omfatter i gjeldende plan kun oppstrøms utslipp og ikke sluttforbruket av produsert fossil energi. Målbanene for bransjene er utarbeidet i lys av scenarioanalysene beskrevet i kapittel 2.1.1.2. For øvrige deler av porteføljen som ikke har spesifikke målbaner vil mål om netto null innen 2050 og mål om 1,5C gjelde som i vedtatt strategi.

Det vil utarbeides målbaner for en stadig større del av utlånsporteføljen i 2025 og 2026 slik en større del av porteføljen omfattes av omstillingsplanen og på sikt blir i tråd med et 1,5C-mål.

Målbanene for utvalgte bransjer skal være styrende for hvordan porteføljen utvikler seg fremover. Det rapporteres årlig på status mot målbanene innenfor aktuelle bransjer, første gang for rapporteringsåret 2024. Omstillingsplanen har blant annet som mål å øke datakvaliteten for å bedre kunne rapportere på fremdrift og sette inn nødvendige tiltak for å kunne levere på vedtatt målbane slik klimamålene kan nås. Tiltakene inkluderer bærekraftig- og bærekraftslinket finansiering som insentiverer kundene til å redusere sine utslipp, samt krav til klimaregnskap og energiattester.

Flere av bransjene omfattet av omstillingsplanen har en risiko for innelåste karbonutslipp gjennom at investeringer som er gjort vil føre til utslipp også i fremtiden gjennom bruk:

- Nærings-eiendom utgjør en vesentlig del av bankens utlånsportefølje. Store deler av eiendomsmassen oppfyller ikke forventningene til fremtidens energistandard. Det vil i mange tilfeller være krevende med dagens løsninger/teknologi og økonomiske vilkår å oppgradere bygg til fremtidens energistandard. Gjøres større rehabiliteringer/ombygginger vil det heller ikke være hensiktsmessig å oppgradere byggene på lang tid. Kommende EU-direktiver for bygg medfører dessuten krav til å redusere utslipp langs hele livsløpet, inkludert innebygd karbon, som er utslipp i forbindelse med oppføring (gjelder også boligeiendom). Tydelige føringer fra myndigheter om fremtidens energikrav trengs for å kunne transformere bygningsmassen i tråd med målet. Det gjøres tiltak gjennom å kreve energiattester på bygg, og krav til plan for oppgradering om bygget har dårlig energikarakter. Gjennom bærekraftig finansiering med bedre vilkår insentiverer vi kunden til å bygge i tråd med fremtidens krav og rehabilitere.
- Boligeiendom er den største bransjen til banken målt i utlån. Store deler av denne eiendomsmassen oppfyller heller ikke fremtidens krav. I mange tilfeller er det i dag ikke økonomisk forsvarlig å oppgradere til å møte fremtidens krav, ei heller i noen tilfeller med nybygg og i den forbindelse må innebygde karbonutslipp håndteres. Siden det er lang levetid på boliger og nybygg eller rehabiliterte bygg vil det skape en risiko for innelåste

karbonutslipp gjennom bruk i fremtiden. Som for næringsseidom vil det fra myndighetene måtte komme tydelige føringer for fremtidens energikrav for å kunne transformere bygningsmassen i tråd med målet. Det må også på plass insentiver i form av støttetiltak mm. Tiltak for å begrense denne risikoen er i dag oppfordring om å kartlegge energistandard til boligene for å danne et bilde på hva som vil kreves i fremtiden. Vi insentiverer også kunden til å bygge i tråd med fremtidens krav og rehabilitere, gjennom finansiering med bedre vilkår.

- Shipping står for en stor del av utslippene fra bankens utlånsportefølje og per i dag er teknologien som skal kunne dekarbonisere skipsflåten som går over lengre distanser ikke tilgjengelig i tilstrekkelig grad. Dette medfører en risiko for innlåste karbonutslipp ettersom fartøyene har en levetid på 25 år +. Det er knyttet stor usikkerhet til hva som blir fremtidens fremdriftssystemer, og investering i feil teknologi kan være en stor risiko for kundene. Det vil også være behov for reguleringer som vil fremskynde investeringene i ny teknologi. Tiltak for å begrense denne risikoen er at nybygg forsøkes bygd med en grad av fleksibilitet slik at en ombygging på et senere tidspunkt når teknologien er tilgjengelig blir mulig. Det insentiveres også gjennom bærekraftslinkede lån til å stadig gjøre forbedringer i flåten for å redusere klimagassutslippene, og gis bærekraftslån til nullutslippsløsninger hvor det er mulig.
- Olje og gass er åpenbart en bransje hvor risikoen for innlåste karbonutslipp er til stede. Skal klimamålene nåes vil etterspørselen etter olje og gass til forbrenning falle betydelig, og mot 2050 ned mot null. Det er likevel en nødvendig energikilde på kort -, mellomlang og sannsynligvis også lang sikt, slik at bankens tiltak for å begrense risikoen for innlåste karbonutslipp vil være tett oppfølging med forventninger om ansvarlig omstilling. Det er en rekke dilemmaer knyttet til energisikkerhet og det faktum at det er en svært viktig næring nasjonalt. Det settes krav til klimaregnskap og reduksjoner i tråd med vedtatte mål som fokuserer på oppstrøms utslipp og ikke sluttforbruket per i dag. Målbanen kan dermed sies å ikke være i tråd med 1,5 C-scenariotet.
- Landbruk er en utslippsintensiv næring, mye på grunn av biologiske prosesser hvor utslippene ikke kan fjernes helt. Det er likevel en del tiltak landbruket må gjøre for å redusere utslippene. Bransjen er i stor grad styrt gjennom landbrukspolitikken og omstillingen er prisgitt myndighetene. Innlåste karbonutslipp er en risiko i denne næringen ved at det er lang avskrivningstid på bygg og utstyr som gjerne er spesialtilpasset en form for drift. Tiltak for å begrense risikoen vil være god rådgivning og sørge for at langsiktige investeringer gjøres så bærekraftig som det er teknologisk og økonomisk mulig å få til.

Konsernets omstillingsplan ble utarbeidet i 2023 og 2024 med en bred involvering av konsernets ulike divisjoner. Det er etablert en styringsgruppe for omstillingsplanen og videre revisjoner, som består av Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft; Konserndirektør Storkunde; Konserndirektør Risikostyring; Konserndirektør Personmarked; samt representanter fra Bærekraft. Etter styringsgruppens godkjenning ble omstillingsplanen behandlet av konsernledelsen og styrets revisjonsutvalg før styret vedtok den.

Endelig styrebehandling for omstillingsplanen var 19.12.2023, siste revisjon vedtatt 19.12.2024.

Tiltak for å begrense klimaendringer kan deles i utslippsreduksjon i egen drift og allokering av kapital til bærekraftige aktiviteter. I egen drift gjøres det en rekke tiltak for å redusere utslippene. Bilparken skiftes til nullutslippskjøretøy som et ledd i å redusere direkte utslipp med 100% innen 2028. Det gjøres også større investeringer i bygningsmassen for å redusere energiforbruket i tråd med vedtatt målbane. For Scope 3-utslipp hvor målet er å redusere med 55% innen 2030 og videre 90-95% innen 2050 vektet miljø/bærekraft som hovedregel i anbud slik at utslippene reduseres i tråd med målsetningene.

Som en bank er det i utlånsporteføljen størsteparten av utslippene ligger, og dermed også potensialet for utslippsreduksjoner. Konsernet har utarbeidet et rammeverk som bygger på EU-taksonomien definisjon av bærekraftige aktiviteter med fokus på vesentlig bidrag (taxonomy eligible). Det er et mål om at stadig større del av utlånsporteføljen skal være omstillingsaktiviteter og prosjekter som klassifiserer ihht. rammeverket. Det er per 2024 finansiert 35,6 mrd i bærekraftige aktiviteter siden 2022 i bedrifts-markedet, mens netto utestående per 31.12.24 er 20,5 mrd. Dette omfatter eiendeler som defineres som bærekraftige og ikke minst tiltak for å begrense utslipp og dermed bidra til å oppfylle mål om utslippsreduksjoner. Av utestående er 2,3 mrd bærekraftslinkede fasiliteter hvor det er konkrete bærekrafts-KPIer som er koblet til marginen som det aktuelle selskapet får på lånet. I tillegg er det per 31.12.24 45 mrd i bærekraftige eiendeler i privatmarkedet som gir et samlet bærekraftig utlånsvolum på over 65 mrd.

Bærekraftige utlån er investeringer som gjøres av lånekunder, vår rolle som finansinstitusjon er å bidra med kapital til omstillingen hvor det følger bedre vilkår som insentiv.

Konsernet driver bankvirksomhet og er følgelig ikke ekskludert fra EU Paris-aligned benchmark. Imidlertid er deler av utlånsporteføljen til bedriftskunder med ekskludert virksomhet, se beskrivelse under 1.4.1.2 Vurdering av klimarisiko og -muligheter (E1.IRO-1).

2.1.1.2 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og koblingen til vår strategi og forretningsmodell (SBM-3)

Klimascenario

Det er foretatt en strategisk evaluering av konsernets eksponering mot klimarisiko, og hvordan utviklingen innenfor dette området kommer til å påvirke konsernet i årene frem til 2030. Med utgangspunkt i fire scenarier som tar for seg hvorvidt vi når klimamålet globalt og om vi får en vellykket omstilling i Norge, er det gjort både en risikobasert og en strategisk vurdering. Den risikobaserte vurderingen ser på hvordan konsernet påvirkes i de ulike scenarioene og hvilke potensielle finansielle konsekvenser det vil ha. Den strategiske vurderingen ser på hvilket scenario det er strategisk og forretningsmessig riktig for konsernet å jobbe for.

Ni faktorer ble brukt for å beskrive hvert scenario

- Politiske avtaler:** Er det inngått globale forpliktende avtaler knyttet til utslipp av CO2?
- Klimamål:** Oppnår vi klimamålene og forhindrer ukontrollert global oppvarming?
- Økonomisk vekst:** Hvordan vil klima og hensyn til klima påvirke økonomisk vekst?
- Sosial uro:** Vil vi se en betydelig økning i sosial uro, særlig i utsatte områder og land?
- Ekstremvær:** Vil vi se en betydelig økning i ekstremvær og klimahendelser?
- Olje/gass:** Vil vi oppleve en reduksjon i global etterspørsel etter olje/gass?
- Grønne næringer:** Vil vi oppleve en økt etterspørsel etter grønn energi og grønne næringer?
- Forbrukeratferd:** Vil vi se en betydelig endring i forbrukeratferd i en mer bærekraftig retning?
- Norsk arbeidsmarked:** Vil vi se en økning i norsk arbeidsledighet?

Scenarioer for utvikling i klimarisiko

Med mindre det er spesifisert, er ikke målene og metodikken bak dem tredjepartsgodkjent.

«Paris»-scenarioet

Konsernets overordnede målsetning for klimarisiko er innen 2050 å tilpasse seg «Paris»-scenarioet og oppnå netto nullutslipp av klimagasser innen 2050 for finansierings- og investeringsvirksomheten så vel som egen drift. Dette er i tråd med hva som forventes av næringslivet i Norge. Det er et mål som realiseres langt frem i tid, og vil være et målbilde som endrer seg i årene som kommer. Nasjonale forpliktelser (Nationally Determined Contributions; NDCer) vil gradvis bli strammet til, og klimastrategien må tilpasses slike justeringer. Derfor må strategien oppdateres jevnlig for å reflektere de mest oppdaterte målsetningene.

På tross av en beslutning om å jobbe for å tilpasse seg et Paris-scenario, oppstår det dilemmaer når Norge og det norske næringslivet, tross gode intensjoner, tilsynelatende ikke er på vei mot å nå klimamålene. Det er krevende for et finanskonsern å gå foran med større ambisjoner enn næringslivet for øvrig uten å risikere å miste kunder og forretning. Det er viktig å anerkjenne denne problemstillingen og jobbe for å klare å ta hensyn til flere aspekter i det strategiske og forretningsmessige arbeidet.

Konsernet skal være kundens allierte i bærekraftskiftet, både for å sørge for kundens motstandsdyktighet, men som et resultat av dette, også vår egen

motstandsdyktighet. Det vil være mulig å benytte både incentiver og sanksjoner for å påvirke og styre kundene i en mer bærekraftig retning. Hittil er konsernets tilnærming først og fremst å incentivere kundene til å ta bærekraftige valg. Vi har satt KPIer på volum grønn finansiering som et mål på hvordan konsernet skal vri utlånsporteføljen i en grønnere retning. Disse KPI'ene er operasjonalisert som en del av forretningsdivisjonene sine mål og følges opp månedlig som en del av konsernets virksomhetsstyring.

Med tanke på konsernets porteføljerisiko vil det også være naturlig å se på nedsiderisikoen, og forsøke å begrense denne. Tilgangen på data som vil gjøre det mulig å vurdere hvilke bransjer og kunder som utgjør en større overgangsrisiko er dessverre nokså begrenset. Foreløpig gjøres derfor disse vurderingene på relativt overordnet nivå, ved bruk av ESG-rammeverket.

En tilnærming til å vurdere overgangsrisiko i porteføljen vil være å se på finansierte utslipp. Siden bedriftsutlånsporteføljen til SpareBank 1 Sør-Norge i all hovedsak består av utlån til små og mellomstore bedrifter, som ikke rapporterer egne klimaregnskap, må dette beregnes ved bruk av estimater.

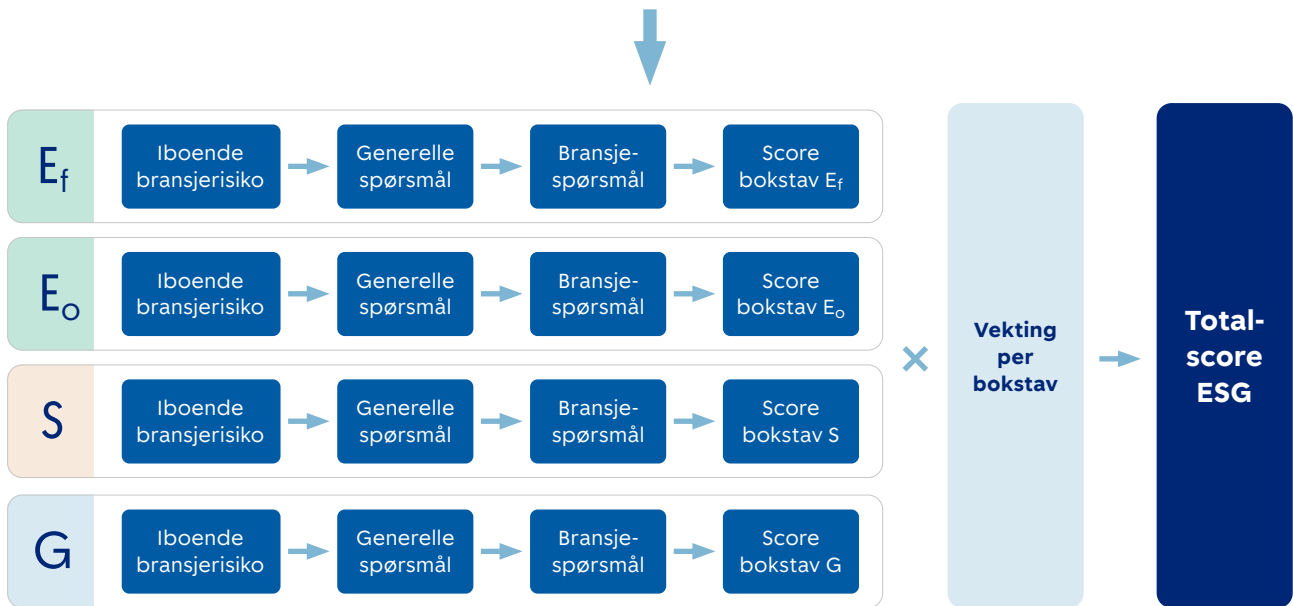
Se kap. 2.1.3.1 Mål relatert til klimaendringer (E1-4) for hvordan vi beregner utslipp fra utlånsporteføljen

ESG-rammeverket

Rammeverket for ESG-risikovurdering av bedriftskunder er et sentralt element for vurdering av klimarisiko i utlånsporteføljen. ESG-scoren skal gjennomføres på alle bedriftskunder med over 10 mill. kroner i engasjement. Per 4. kvartal 2024 var 70 prosent av utlånsporteføljen til

bedriftsmerket ESG-scoret. Konsernet har som målsetting at alle engasjementer over 10 mill. kroner skal på plass i løpet av 2025. Av bedriftsutlån til kunder med engasjement større enn 10 mill. kroner, var henholdsvis 97 prosent for bedriftsmerketdivisjonen Storkunde og 71 % for bedriftsmerketdivisjonen BM & Landbruk scoret.

Dekkede bransjer, og hvordan de blir vurdert i ESG-rammeverket:

ESG-risikovurderingen i henhold til rammeverket gjøres med utgangspunkt i lånets løpetid. Justering for iboende risiko gjøres for fysisk klimarisiko med 10 års horisont, og 5-7 års horisont for overgangsrisiko. Konsernet vil vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å endre tidshorisonter slik at de harmonerer med definisjonene i regnskapsloven og ERSer med hensyn til kort, mellomlang og lang sikt.

For personmarkedet gjør konsernet ikke ESG-scoring av kundene, men det gjøres en bærekraftvurdering av

finansieringsobjektene bolig og bil. For bolig handler dette om analyser av energimerker, energiforbruk og fysisk klimarisiko, og for bil andelen el-biler.

→ Måling av fysisk klimarisiko knyttet til utlån til bolig og næringseiendom inngår i konsernets eksterne rapportering og er beskrevet under 2.1.3.4 Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer

2.1.2 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Policyer og retningslinjer relatert til klimaendringer (E1-2)

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Bærekraft-policy	SpareBank 1 Sør-Norges bærekraftpolicy har som formål å integrere bærekraft i bankens forretningsvirksomhet og bidra til ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Policyen dekker miljømessige, sosiale og styringsmessige aspekter (ESG) og er forankret i konsernets bærekraft- og klimastrategi. Den omfatter retningslinjer for miljøforbedringer, respekt for menneskerettigheter, åpenhet, og motarbeidelse av økonomisk kriminalitet. Policyen revideres årlig.
Bærekraftsstrategi	<p>SpareBank 1 Sør-Norge sin bærekraftstrategi er en integrert av konsernstrategien og inneholder de overordnede ambisjonene og målene konsernet har på bærekraft.</p> <p>Den overordnede ambisjonen for konsernet er at vi skal være «kundens allierte i bærekraftsskiftet» og strategien inneholder tiltak for hvordan konsernet jobber mot dette.</p>
Omstillingsplan	<p>Klimaomstillingsplanen til konsernet bygger på målet om netto nullutslipp innen 2050, den skal fortelle hvordan vi skal nå målene og om vi er i rute. Det er per i dag målbaner for de mest vesentlige bransjene. Det vil i 2025 og 2026 arbeides med å utvikle målbaner for en stadig større del av porteføljen.</p> <p>Målet med omstillingsplanen er å sikre at konsernet har en forretningsmodell som står seg gjennom klimaomstillingen.</p> <p>Klimaomstillingsplanen er nærmere beskrevet i kap. 2.1.1.1.</p>
Standard for bærekraft for bedrifts-markedet	Standard for bærekraft for bedrifts-markedet gir bankens bedriftsrådgivere et rammeverk for å vurdere bedriftskundene forhold til bærekraft og sørger for at banken gjør en utvidet vurdering av hvorvidt kundens virksomhetsmodell er bærekraftig. Standarden er en konkretisering av retningslinjene i «Policy for bærekraft» og skal bidra til at banken utvikler og implementerer tydeligere retningslinjer og tiltak for kredittgivning, som tar inn over seg de globale klimautfordringene.
Energi-effektivitet	Ledelsessystemet for Energi sikrer kontinuerlig kontroll og forbedring av prosesser som bidrar til å forbedre presentasjon og resultat samt ivaretagelse av klima og miljø. På bankens interne sider kan ansatte finne mer informasjon om miljøledelse i konsernet, og gi tilbakemelding på arbeidet konsernet gjør på klima og miljø.

* Policyer godkjennes av styret, mens konserndirektør godkjenner standarder innenfor eget område.

** Policyer merket intern tilgjengeliggjøres på konsernets intranett under styrende dokumenter. Policyer og retningslinjer merket offentlig tilgjengeliggjøres på konsernets nettside.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft 	<ul style="list-style-type: none"> Hele konsernet Det forventes at forretningsforbindelser følger policy 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> Paris-avtalen FNs bærekraftsmål
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft 	<ul style="list-style-type: none"> Hele konsernet 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> Paris-avtalen FNs bærekraftsmål
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft Konserndirektør Storkunde 	<ul style="list-style-type: none"> Hele konsernet, både utslipp fra egen virksomhet og finansierte utslipp 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> Paris-avtalen FNs bærekraftsmål For spesifikke bransjer følges følgende: CRREM, Poseidon Principles, Landbrukets klimaavtale, Offshore Norge
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft Konserndirektør Bedriftsmarked Storkunde 	<ul style="list-style-type: none"> Alle ansatte som har befattning med konsernets bedriftskunder 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig Formidles til kunder på bankens nettside og i forbindelse med etablering av nye kundeforhold og/eller ved behandling av søknader om finansiering. 	<ul style="list-style-type: none"> Ramsarkonvensjonen UNESCOs verdensarvsteder IUCNs rødliste over truede dyrearter og sårbare naturområder/verneområder
<ul style="list-style-type: none"> Direktør for Facility Management 	<ul style="list-style-type: none"> Alle ansatte i SpareBank 1 Sør-Norge 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> ISO 14001

de, samt på konsernets intranett under styrende dokumenter.

2.1.2.1 Tiltak og ressurser relatert til policy på klimaendringer (E1-3)

Undertema	Ønsket sluttresultat	Tiltak	Målsetting
Begrensning av klimaendringer	Netto-null/klimanøytralt konsern: SpareBank 1 Sør-Norge jobber aktivt for å redusere sine Scope 1, Scope 2 og Scope 3 utslipp i tråd med 1,5 C-målet.	<ul style="list-style-type: none"> Vedtatt og implementert en omstillingsplan for utlånsporteføljen og egen drift* Tiltak i drift: minimumskrav på energimerke i kontorleieavtaler, en rekke kontorer gjør energioppgradering. Investerer i biokull-løsninger lokalt for å kompensere deler av konsernets utslipp. 	Netto null utslipp fra egen drift og utlåns-/ investeringsportefølje innen 2050
	Redusere våre finansierte utslipp: SpareBank 1 Sør-Norge har forpliktet seg til å justere sin finansiering i samsvar med målene og tidslinjene i Parisavtalen, i tråd med begrensningen av den globale temperaturøkningen til 1,5 C.	<ul style="list-style-type: none"> Vedtatt egne målbaner i omstillingsplanen til de mest vesentlige bransjene (Shipping, Næringseiendom, Boligeiendom, samt Olje- og gass og Landbruk hvor de to sistnevnte ikke er i tråd med 1,5C målet)** Innføring og operasjonalisering av omstillingsplanen til en handlingsplan i løpet av 2025 Tilført krav i kredittregelverket som sier at kunder med eksponering på 500 mill. eller mer skal ha et klimaregnskap i tråd med klimagass-protokollen. Det er tatt inn i konsernets retningslinjer for kreditt at bærekraftensyn skal tas i kredittgiving. Det er også bestemt at konsernet ikke skal låne ut til de mest CO2-intensive energiformene som kullkraft og utvinning av tjæresand, tungolje, skifergass eller skiferolje. 3 dedikerte stillinger (business partnere) i bærekraftavdelingen jobber mot hhv Bedriftsmarked og landbruk, Storkunde og Personmarked for å bidra til omstillingen. Egne bærekraftressurser i avdelingene for compliance, risikostyring og kompetanse (HR) skal også bidra til overholdelse av policykrav på klima 	
	Finansiere overgangen: SpareBank 1 Sør-Norge skal bidra til omstillingen gjennom å finansiere bærekraftige aktiviteter og prosjekter	<ul style="list-style-type: none"> Det jobbes videre frem mot 2026 med hvordan banken best kan rigges for å effektivt bidra i omstillingen overfor kundene. 	Økt andel utlån som kvalifiserer under konsernets Rammeverk for bærekraftig finansiering
Tilpasning til klimaendringer	Vi har per nå ingen punkter i strategien om tilpasning til klimaendringer	<ul style="list-style-type: none"> Konsernets bærekraftavdeling har bidratt til et felles rammeverk for overgangslån i SpareBank 1-alliansen, som inkluderer overgangslån til klimatilpasning. Utvikler rutiner for oppfølging av fysisk klimarisiko og energieffektivitet i for utlån i personmarkedet, samt risikoreduserende tiltak rådgiver kan ta opp med kunde. 	<i>Vi har per nå ingen mål tilknyttet tilpasning til klimaendringer</i>
Energi	Netto-null/klimanøytralt konsern: (se over)	<ul style="list-style-type: none"> Omstillingsplanen – for egen drift, Scope 2 (hele konsernet) Se tiltak egen drift over. 	Netto null utslipp fra egen drift og utlåns-/investeringportefølje innen 2050

* Det er ikke tilstrekkelig datakvalitet på utslipp fra porteføljen til å si om det er en reell utslippsreduksjon, verken i absolutte tall eller intensitet.

** Foruten Landbruk som kun strekker seg til 2030 er de øvrige til 2050 og i tråd med 1,5C scenario. For øvrige bransjer som finansieres hvor det ikke er tilgjengelige målbaner for utslippsutviklingen for overholdelse av et 1,5C scenario, med unntak av at omstillingsplanen for olje og gass ikke dekker nedstrøms forbruk av fossil energi, gjelder likevel mål om netto null 2050.

De overnevnte tiltakene har ikke pådratt konsernet vesentlige investerings- eller driftskostnader.

2.1.3 Måleindikatorer og mål

2.1.3.1 Mål relatert til klimaendringer (E1-4)

Netto null utslipp fra egen drift og utlåns-/investeringsportefølje innen 2050

Definisjon (metode)	Utslipp fra egen drift og porteføljen skal være i tråd med Parisavtalens 1,5C mål. Effekten av tiltak vil måles ved å sette utslipp fra utlånsportefølje og egen drift opp mot vedtatte målbaner.
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	Reduksjon i utslippintensitet fra utlånsporteføljen
Status måloppnåelse	2024 Nedgang fra 12 (tidl. SR-Bank, tall ikke omarbeidet) til 8,9 tCO ₂ e per MNOK utlån til bedriftsmarkedet
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	Oppnåelse av omstillingsplanens målbaner (krever økt datatilgang)
Langsiktig mål (>5 år)	Oppnåelse av omstillingsplanens målbaner (krever økt datatilgang)
Baseline	Baseår følger den enkelte målbane for utlånsporteføljen og for egen drift.
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Forbedre datakvalitet for å følge opp målet tilstrekkelig ved at stadig større del av porteføljen har klimaregnskap• Utvikle målbaner for flere bransjer for å dekke mer av porteføljen

Økt andel utlån som kvalifiserer under konsernets Rammeverk for bærekraftig finansiering

Definisjon (metode)	Andel av portefølje som klassifiserer ihht. Rammeverk for bærekraftig finansiering. Både formålsspesifikke utlån og bærekraftslinkede lån.
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	15 mrd i 2024 (tidl. SR-bank) for bedriftsporteføljen.
Status måloppnåelse	2024 (bedriftsporteføljen) 20,5 mrd (18,2 mrd for tidl. SR-bank)
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	25% av samlede utlån i bedrifts- og personmarkedet innen 2030.
Langsiktig mål (>5 år)	Settes ila 2025
Baseline	Rammeverket ble vedtatt og implementert i 2022, baseline blir da 0 i 2021.
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Kompetanseheving blant egne ansatte og kunnskapsoverføring til kunder på hvordan omstille virksomheten

Økt finansiering av bærekraftige aktiviteter

Definisjon (metode)	Bruttovolum (dvs inkludert totalvolum i syndikater, tilrettelegging, totalrammer for lån).
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	Ikke aktuelt, målet vil ikke videreføres 2025-
Status måloppnåelse	65,6 mrd.
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	50 mrd.
Langsiktig mål (>5 år)	Ikke aktuelt, målet vil ikke videreføres 2025-
Baseline	0 (2021)
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Ikke aktuelt, målet vil ikke videreføres 2025-

2.1.3.2 Energimiks (E1-5)

Energiforbruk og energimiks	Tall	Kommentar
(1) Forbruk fra kjernefysiske kilder	63 Mwh	Norsk strømmiks, hadde 1,85% i 2023. Det er kjøpt opprinnelsesgarantier for 5973 Mwh, resterende er 3961 Mwh *1,85%
(2) Forbruk fra fornybare kilder, inkludert biomasse (MWh)	5973 Mwh	Elektrisitet som det er kjøpt opprinnelsesgarantier for
(3) Forbruk av kjøpt eller ervervet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fornybare kilder (MWh)	1174 Mwh	Fjernvarme
(4) Forbruk elektrisitet fra fossil energiproduksjon	3961 Mwh	Antatt all elektrisitet som det ikke er kjøpt opprinnelsesgaranti for, fratrukket kjernefysiske kilder
(5) Totalt forbruk av fornybar energi (MWh)	7147 Mwh	Elektrisitet med opprinnelsesgarantier + fjernvarme
Andel forbruk fornybar energi av total	74%	Fjernvarme forutsettes som fornybar energi
Energiintensitet (MWh/MNOK)	0,01	

Utlån til næringer med vesentlig klimapåvirkning

Næring	Utlån per 31.12.24 (i mill kroner)
Jordbruk og skogbruk	8 727
Havbruk	5 408
Industri	5 092
Offshore, olje-og gassleting og -produksjon	5 351
Oljeservice	1 476
Bygg og anlegg	13 855
Shipping og øvrig transport	10 376
Fornybar kraft, vann og rennovasjon	6 379
Sum utlån næringer med vesentlig klimapåvirkning	56 663
Utlån til andre næringer	83 406
Sum utlån næring	140 072

2.1.3.3 Våre klimagassutslipp (Scope 1-3) (E1-6)

Klimaregnskapet for 2024 gjelder det fusjonerte konsernet og utslippstall er konsolidert. Det har vært ulik praksis og omfang mellom de to tidligere konsernene slik at tidligere års regnskap ikke er sammenlignbart med 2024. Dette gjelder i hovedsak Scope 3 kategori 1 som omfatter innkjøpte varer og tjenester, samt en utvidelse av Scope 3 kategori 15 med at investeringer i selskaper er inkludert. Dette gjelder tilknyttede selskaper som omtalt i kapittel 1.1 og omfatter eierandel i BN Bank, Odin Forvaltning, SpareBank 1 Kreditt, SpareBank 1 Markets, SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Forvaltning.

Avgrensningen for oversikten er som følger:

- **Scope 1:** Alle direkteutslipp knyttet til drivstoff som er kjøpt av konsernet
- **Scope 2:** Utslipp knyttet til energi som er kjøpt av konsernet, samt andel av felles arealer mm. I leide lokaliteter.
- **Scope 3, Oppstrøm:** Alle utslipp knyttet til konsernets kjøp av produkter og tjenester, utslipp forbundet med reise til og fra jobb for den enkelte ansatte er ikke medregnet. Det er heller ikke utslipp fra reiser i arbeid utenom flyreiser.
- **Scope 3, Nedstrøm:** Finansierte utslipp omfatter utlån til kunder som beskrevet under "Kartlegging av utslipp fra utlån til bedrifter" i kapittel 2.1.3.1. Investeringer gjelder eierandeler i tilknyttede selskaper, og omfatter kun Scope 1 og lokasjonsbaserte Scope 2 utslipp. Utslippene er tatt inn i henhold til eierandel. Se ESRS 2 kapittel 1.1.

Kategori	2024 proforma *	2024*	% endring
Klimagassutslipp i tCO2e			
Totale scope 1 utslipp	37	28	-
Transport drivstoff, Bensin	17	10	-
Transport drivstoff, Diesel	19	17	-
Bio fyringsolje	1	0	-
Totale scope 2 (lokasjonsbaserte) utslipp	193	119	-
Kjøpt elektrisitet	145	107	-
Fjernvarme	48	12	-
Totale scope 2 (markedsbaserte) utslipp	2 262	1 439	-
Kjøpt elektrisitet	5 792	4 262	-
Fjernvarme	48	12	-
Kjøpt opprinnelsesgaranti for strøm	-3 578	-2 835	-
Totale scope 3 utslipp	1 276 048	1 204 966	-
Kategori 1	19 087	19 087	-
Kategori 4 Transport og distribusjon	12	12	-
Kategori 5 Avfall*	70	49	-
Kategori 6 Flyreiser	879	826	-
Kategori 15 Utlånsporteføljen	1 256 000	1 184 000	-
Kategori 15 Investeringer i SpareBank 1-alliansens selskaper	993	993	-
Totale scope 1, 2 (lokasjonsbasert) og scope 3 utslipp	1 276 278	1 205 113	-
Totale scope 1, 2 (markedsbasert) og scope 3 utslipp	1 279 340	1 206 433	-
Utslippsintensitet (markedsbasert)			
Per årsverk	540	511	
Etter omsetning (per mill. nok)	96	112	

Kategori - tCO2e	2024 proforma*	2024*	% endring
Verifiserte karbonkreditter biokull. Scope 1	37	37	-
Vern av skog som lagrer CO2	1 072	1 072	-

*2024 viser tall for tidligere SR-Bank Q1 til Q3 og SpareBank 1 Sør-Norge Q4, mens proforma 2024 viser tall som om selskapene var fusjonert per 01.01.24.

Tabell over viser klimaregnskap for konsernet.

Baseline for omstillingsplanens mål er satt gjennom de aktuelle målbanene/referansebanene. Det er intensiteten til den enkelte bransje som måles og videre skal følge målbanen som er vedtatt.

Baseår justeres etter målbanene og vil ved en eventuell justering være i tråd med det overordnede målet.

Målene om utslippsreduksjon fra utlånsporteføljen er forsøkt tilpasset 1,5 C-scenariet. Oppnåelse av målene på kort- og lang sikt vil avhenge av utviklingen i samfunnet hvor vi som bank skal bidra til å finansiere aktuelle tiltak for å omstille i tråd med målbanene.

Utslippsmålene for utlånsporteføljen er intensitetsbaserte og baseår er gitt i den enkelte målbane/referansebane med tilhørende delmål. Målbanene har ulike baseår, men felles er at de på nåværende tidspunkt er den beste tilnærmingen til et 1,5C-scenario. Målbanene er oppgitt i relevante intensitetsmål og ved at den aktuelle bransje i sum/en porteføljetilnærming når disse vil utslippsmålene for bransjen, samfunnet og dermed konsernet nås. Baseåret vil således ikke endres ved en vesentlig endring i porteføljen, da konsernet følger en bane basert på intensitet. En reduksjon i utslippsintensiteten vil for eksempel være energieffektivisering som leder til et lavere forbruk per m2. Dette kan gjøres gjennom finansiering av renovering og oppgraderinger som leder til økt energieffektivitet.

Kartlegging av utslipp fra utlån til bedrifter

SpareBank 1 Sør-Norge startet høsten 2021 med analyser av utslippsnivå fra utlån til bedrifter, basert på metodikken til Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Grunnmuren i analysen er beregnede inflasjons- og valutakursjustert inntekts- eller balansebaserte utslippsfaktorer per overordnet næringskode, eventuelt per mengde (eksempelvis produsert antall tonn, areal eiendomsmasse). Disse brukes til å beregne klimagassutslipp per virksomhet, for deretter å beregne finansinstitusjonens andel basert på belåningsgrad.

Målet er på sikt å erstatte de beregnede utslippene med faktiske rapporterte utslipp. Ideelt sett bør utslippene på sikt verifiseres av tredjepart, fra så mange virksomheter og bransjer som mulig, for å øke kvaliteten i analysen. I denne analysen er rapporterte utslipp innhentet for shippingporteføljen som er tilknyttet Poseidon Principles-rapportering, for hele porteføljen innen offshore drilling (inngår i bransjen «offshore» i tabellen under), for betydelige deler av offshore-porteføljen ellers og for øvrig noen enkeltkunder.

Utslipp i henhold til ordinære regler for finansregnskapet, der porteføljen fra gamle SpareBank 1 Sørøst-Norge er inkludert fra og med oktober:

BRANSJE	Utlån MNOK	2024 Scope 1 og 2				2024 Scope 3		
		Estimerte utslipp fra BM-porteføljen (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	%-vise andeler utslipp	Vektet gj.snittlig data-kvalitet	Estimert karbonintensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)	Estimerte utslipp fra BM-porteføljen (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	%-vise andeler utslipp	Estimert karbonintensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)
Havbruk	5 408	290	24,5 %	4,0	54,2	132	6,2 %	24,6
Industri	5 092	119	10,0 %	3,9	24,9	314	14,7 %	65,7
Jordbruk, skogbruk	8 727	235	19,8 %	3,0	31,7	607	28,4 %	82,0
Finansiering og forsikringsvirksomhet	9 311	2	0,2 %	4,3	0,2	12	0,6 %	1,4
Forretningsmessig tjenesteyting	5 121	8	0,6 %	4,4	1,6	27	1,3 %	5,6
Annen tjenesteytende virksomhet	11 967	19	1,6 %	4,5	1,7	49	2,3 %	4,5
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 455	17	1,4 %	4,3	4,5	91	4,3 %	24,5
Olje- og gassleting og -produksjon	574	3	0,3 %	3,4	5,4	126	5,9 %	219,6
Offshore	4 777	117	9,9 %	2,5	24,6	62	2,9 %	13,0
Oljeservice	1 476	20	1,7 %	3,1	13,4	25	1,2 %	17,0
Bygg og anlegg	13 855	86	7,3 %	4,3	6,6	493	23,1 %	38,6
Fornybar kraft, vann og renovasjon	6 379	30	2,5 %	3,7	4,7	24	1,1 %	3,8
Eiendom	52 555	6	0,5 %	3,5	0,1	18	0,8 %	0,4
Shipping	7 164	79	6,7 %	1,7	11,1	64	3,0 %	9,0
Øvrig transport og lagring	3 212	154	13,0 %	4,0	49,7	93	4,3 %	29,9
Sum bedriftsmarked	140 072	1 184	100,0 %	3,7	9,0	2 138	100,0 %	16,7
Bolig privat	235 605	24						
Investering i tilknyttede selskaper	555	20						

I tabellen under beskriver kolonnen «vektet gjennomsnittlig datakvalitet» hvor treffsikkert PCAF-metodikken anser datagrunnlaget for å være. Skalaen går fra 1 til 5, der 1 er best. Ved en scoring på 1 er datagrunnlaget basert på rapporterte tall fra kunden og verifisert av en tredjepart. For flere detaljer, se tabell Identifiserte hovedrisikoer knyttet til bærekraftrapportering og strategier for å redusere dem i kapittel 1.2.5 Risikostyring og internkontroll med bærekraftrapportering.

Ved en scoring på 4 og 5 er datagrunnlaget basert på bruk av utslippsfaktorer som beskrevet over. På bakgrunn av analysemetodikken og bruk av estimater, er resultatene som presenteres usikre og må anses som et startpunkt. Det må derfor forventes til dels stor variasjon i utslippsmålinger fremover etter hvert som konsernet får økt tilgang på faktiske utslippsdata og forbedret metodikk.

Proforma utslipp der porteføljen fra både tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge og tidligere SpareBank 1 SR-Bank ASA er inkludert for hele året:

BRANSJE	Utlån MNOK	Estimerte utslipp fra BM-porteføljen (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)				Estimert karbonintensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)			
		%-vise andeler utslipp	Vektet gj.snittlig data-kvalitet	Estimert karbonintensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)	%-vise andeler utslipp	Estimert karbonintensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)	%-vise andeler utslipp		
		2024 Scope 1 og 2				2024 Scope 3			
Havbruk	5 408	293	23,3 %	4,0	54,2	133	5,7 %	24,6	
Industri	5 092	127	10,1 %	3,9	24,9	335	14,3 %	65,7	
Jordbruk, skogbruk	8 727	276	22,0 %	3,0	31,7	715	30,6 %	82,0	
Finansiering og forsikringsvirksomhet	9 311	2	0,2 %	4,3	0,2	13	0,5 %	1,4	
Forretningsmessig tjenesteyting	5 121	8	0,7 %	4,4	1,6	29	1,2 %	5,6	
Annen tjenesteytende virksomhet	11 967	21	1,7 %	4,5	1,7	54	2,3 %	4,5	
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 455	20	1,6 %	4,3	4,5	109	4,7 %	24,5	
Olje- og gassleting og -produksjon	574	3	0,2 %	3,4	5,4	126	5,4 %	219,6	
Offshore	4 777	117	9,3 %	2,5	24,6	62	2,7 %	13,0	
Oljeservice	1 476	20	1,6 %	3,1	13,4	25	1,1 %	17,0	
Bygg og anlegg	13 855	91	7,3 %	4,3	6,6	535	22,9 %	38,6	
Fornybar kraft, vann og renovasjon	6 379	30	2,4 %	3,7	4,7	24	1,0 %	3,8	
Eiendom	52 555	8	0,6 %	3,5	0,1	19	0,8 %	0,4	
Shipping	7 164	79	6,3 %	1,7	11,1	64	2,8 %	9,0	
Øvrig transport og lagring	3 212	160	12,7 %	4,0	49,7	96	4,1 %	29,9	
Sum bedriftsmarked	140 072	1 256	100,0 %	3,7	9,0	2 339	100,0 %	16,7	
Bolig privat	235 605	30							
Investering i tilknyttede selskaper	555	20							

Forklaringer til tabellen (den som følger finansregnskapet):

Tabellen er i stor grad basert på usikre estimater grunnet manglede utslippstall. Det er dermed vanskelig å si noe sikkert om utviklingen som har vært og vil komme. Det arbeides med å løfte datakvaliteten på utslippstall innenfor de ulike bransjene som finansieres. Det er først når en vesentlig andel av porteføljen rapporterer inn klimaregnskap at dette bildet endrer seg.

Som den gjennomsnittlige datakvaliteten i tabellen viser, er det for en vesentlig del av utlånsporteføljen beregnet utslipp etter inntekts- eller balansebaserte utslippsfaktorer per næringskode. Mange kunder innen shipping og offshore har rapportert faktiske utslipp, dermed er usikkerheten for disse bransjene betydelig lavere. PCAF-metodikken inkluderer også lånekundenes Scope 3-utslipp, som er svært usikre. Videre bruker metodikken primært lokasjonsbasert strømmiks, som gir betydelig lavere utslipp enn om markedsbasert strømmiks benyttes.

Metodikken for å analysere utslipp fra jordbruksnæringen bygger på jordbruksrelaterte klimagassutslipp fra norsk jordbruk fordelt på areal, dyr og matproduksjon (Platon-rapporten). Denne metodikken for landbruk inngår i Finans Norges «Veileder for beregning av finansierte klimagassutslipp». Veilederen bygger på PCAF-metodikken og kommer i tillegg med en del bransjespesifikke anbefalinger spesifikt for Norge.

Klimagassutslipp er brutt ned som utslippsfaktorer per dyr for hvert enkelt dyreslag og per mål dyrket mark for hver type dyrket produkt. Data per bonde om antall dyr og areal dyrket mark hentes fra offentlig tilgjengelige kilder og multipliseres med utslippsfaktorene og belåningsgrad. Denne metodikken gis datakvalitetskarakter lik 3 for jordbruk/skogbruk sammenholdt med karakter 5 for metodikk ved bruk av PCAF-faktorer.

For Eiendom (bedriftskunder) baseres metodikken på estimert strømforbruk per eiendom, ved bruk av energiklasse, der det finnes, samt bygningstype og areal. Flertallet av eiendommene mangler fortsatt energiklasse, og følgelig er datakvaliteten lav.

For Bolig benytter metodikken i hovedsak estimert energiforbruk og klimagassutslipp fra Eiendomsverdi. For boliger uten slik estimat, brukes PCAF-faktorer på samme måte som for Eiendom.

Vektet gjennomsnittlig datakvalitet har endret seg lite fra 2023 til 2024. Det at et mindre antall store kunder med klimaregnskap har datakvalitet 1 eller 2, gjør at kundeavgang og nye kunder blant disse kan påvirke enkeltbransjers datakvalitet fra ett år til et annet. Forventningen på lengre sikt er økende datakvalitet på grunnlag av at flere kunder får klimaregnskap og ellers bedret metodikk for øvrige kunder.

For noen bransjer anbefaler «Veilederen for beregning av finansierte klimagassutslipp» at det benyttes andre metodikker enn PCAF sine utslippsfaktorer. Årsaken er at disse bransjene har store svakheter i datagrunnlaget og dermed at de næringskodebaserte utslippsfaktorene gir ekstreme verdier.

- Fornybar energiproduksjon
- Olje-/gass oppstrøm
- Oljeservice

For alle de tre bransjene med store avvik anbefales det primært å basere seg på gjennomsnittlige utslippsfaktorer som beregnes basert på faktiske rapporterte data fra aktører innen den relevante bransjen.

Når det gjelder karbonintensitet (1000 tonn CO₂e per MNOK i utlån), viser tabellen at utslippstunge bransjer som «olje og gass, leting og produksjon», «offshore» og «oljeservice» ikke ligger høyest. Årsaken er at deres utslipp målt mot størrelsen på selskapene ikke er spesielt høye. Eiendom har lave utslipp til tross for høye utlån, og dette skyldes de lave utslippene fra norsk lokasjonsbasert strømmiks.

Scope 3-estimer vurderer konsernet som vesentlig mer usikre enn scope 1 og 2, og disse forventes følgelig å endre seg betydelig fremover.

De to største utslippskildene er havbruk som står for 24,5 prosent og landbruk (jordbruk/skogbruk) med 19,8 prosent av de samlede utslippene fra porteføljen. Det er følgelig disse to bransjene som er de viktigste driverne bak klimagassutslippene til konsernet.

En vesentlig del av shippingporteføljen er omfattet av ambisjonene for utslippsreduksjoner som ligger i Poseidon Principles. Poseidon Principles er basisen for konsernets forbedringsarbeid innen shipping. Poseidon-rapporteringen fra 4. kvartal 2024, som dekker året 2023, viser at utslippene fra konsernets portefølje ligger 9,7 prosent høyere enn målet. Dette er likevel blant de beste av Poseidon-bankene. Målsettingen er å nå netto nullutslipp i 2050.

Landbruksnæringen og regjeringen har inngått en intensjonsavtale om å redusere klimagassutslipp og øke opptaket av karbon fra jordbruket med 5 millioner tCO₂e i perioden 2021-2030. Det innebærer at utslippene i 2030 ligger 18 prosent under nivået i 2020. Kunnskap om konsernet sin utlånsportefølje innen landbruket og hvordan denne påvirkes av kommende reguleringer er viktig for å hjelpe kunden i omstillingen og for å nå målene i konsernets bærekraft- og klimastrategi.

En konkret anbefaling i Finans Norges veileder, er en tilleggsrapportering av klimagassutslipp fra bolig og næringsseiendom, og med bruk av både lokasjonsbasert og markedsbasert strømmiks.

- Lokasjonsbasert, ofte omtalt som fysisk strømmiks, er klimagassutslipp tilknyttet den strømmen som faktisk forbrukes i Norge og angitt i gram CO₂e/kwt. Siden cirka 95 prosent av strømforbruk i Norge er fornybart, er utslipp i lokasjonsbasert strømmiks lavt, 15 gram CO₂e/kwt i 2024, som er siste tilgjengelige tall (kilde: NVE).
- Markedsbasert strømmiks tar hensyn til opprinnelsesgarantier. Siden disse garantiene fra norsk vannkraft i all hovedsak er solgt til utlandet, står det norske forbruket igjen med strøm uten opprinnelsesgarantier, i praksis nordeuropeisk høyutslippsstrøm. Analysen forutsetter konservativt at ingen kunder har kjøpt opprinnelsesgarantier. I 2023 var utslipp knyttet til markedsbasert strømmiks 599 gram CO₂e/kwt (kilde: NVE)

I rapportering av konsernets totale klimagassutslipp fra utlånsporteføljen, er det utslipp fra den lokasjonsbaserte strømmiksen som brukes.

Utslipp i henhold til ordinære regler for finansregnskapet, der porteføljen fra gamle SpareBank 1 Sørøst-Norge er inkludert fra og med oktober:

2024		Lokasjonsbasert scope 1-2		Markedsbasert scope 1-2	
Lokasjonsbasert vs markedsbasert strømmiks	Utlån MNOK	Estimerte utslipp (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	Karbon-intensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)	Estimerte utslipp (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	Karbonintensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)
Eiendom (bedriftsmarked)	52 555	6	0,1	222	5,9
Bolig privat	235 605	24	0,1	844	4,6

Proforma utslipp der porteføljen fra både gamle SpareBank 1 Sørøst-Norge og gamle SpareBank 1 SR-Bank ASA er inkludert for hele året:

2024		Lokasjonsbasert scope 1-2		Markedsbasert scope 1-2	
Lokasjonsbasert vs markedsbasert strømmiks	Utlån MNOK	Estimerte utslipp (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	Karbon-intensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)	Estimerte utslipp (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	Karbonintensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)
Eiendom (bedriftsmarked)	52 555	8	0,1	312	5,9
Bolig privat	235 605	30	0,1	1 075	4,6

Konsernet vil vurdere å inkludere beregnede utslipp fra likviditetsporteføljen framover. Disse er ikke beregnet for 2024. Likviditetsporteføljen utgjør 62,7 mrd. kroner og er i hovedsak plassering i verdipapirer utstedt av finansinstitusjoner og kommuner.

Metode for utregning av oppstrømsutslipp (se egen beskrivelse for nedstrøms/utlånsportefølje i kapittel 2.1.3.1 Kartlegging av utslipp fra utlån til bedrifter) baseres på både aktivitetsbasert data hvor tilgjengelig, og spend-based hvor det er hensiktsmessig. Scope 3 Kategori 1 er basert på regnskapstall for det finansielle året 2024 hvor poster er brutt ned i ulike kategorier som tillegges en utslippsfaktor. Aktivitetsbaserte utslipp er beregnet ved bruk av faktorer per enhet/mengde og gjennomført i verktøyet Klimakost.

Opprinnelsesgarantier

Det kjøpes opprinnelsesgarantier på fornybar energi for elektrisitet som er forbrukt på egne lokasjoner og leide hvor SpareBank 1 Sør-Norge er registrert på måleren. Andelen er 61,8%.

Scope 3 Data

SpareBank 1 Sør-Norge rapporterer på følgende kategorier i scope 3: Kategori 1, 4,5,6 og 15

Prosentandel av klimagass Scope 3 beregnet med bruk av primærdata

Oppstrøms 4 %
Nedstrøms 0 % /ikke kjent

Ansattes pendling er utelatt da dette anses å være utenfor konsernet sitt utslippsregnskap. Det er tilrettelagt for at ansatte og besøkende kan benytte sykkel, gange og kollektivtilbud.

Avgrensning er oppstrøms utslipp fra egen drift, eksklusiv ansattes pendling. Metode for beregning er aktivitetsbasert og spendbased.

Se klimaregnskap i kap 2.1.3.3.

2.1.3.4 Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimændringer (E1-9)

Klimastresstest

Konsernet anser det mest relevant å foreta en klimastresstest av en uordnet overgang med brå økning av karbonavgifter og lav oljepris, og der tap på utlånsporteføljen står

i sentrum. Målet er å teste robustheten ved et vesentlig, brått skift i omstillingstakten på bærekraftområdet. Siste versjon er gjennomført i forbindelse med årsslutt 2024. En slik stresstesting samsvarer med tilnærmingen til den europeiske sentralbanken (ECB), som har et kortsiktig stressscenario hvor de tar utgangspunkt i scenarioene til Network for Greening the Financial System (NGFS):

Stresstesten til ECB simulerer altså hvordan en skarp og uventet økning i karbonavgifter ville påvirket makrovariablene, som også konsernet benytter i den interne stresstestmodellen.

Finanstilsynets klimastresstesting tar i likhet med ECB utgangspunkt i NGFS-scenarioene. Utgangspunktet er det samme som for ECB, nemlig en brå, uordnet økning i karbonpriser med tilhørende effekt på makrovariabler. Disse makrovariablene benyttes derfor som utgangspunkt i klimastresstesten til konsernet.

Regionale justeringer i stresstesten av en uordnet klima-overgang

Konsernet er historisk sett mer eksponert for sjokk innenfor olje og gass gjennom geografisk lokalisering og sammensetning av utlånsporteføljen, selv om denne relative eksponeringen har blitt redusert gjennom fusjonen til SpareBank 1 Sør-Norge ASA. Gamle SpareBank 1 Sørøst-Norge hadde ikke utlån til disse bransjene. Denne ekstra eksponeringen kan isolert sett tilsa at konsernet er mer utsatt for et vesentlig, brått skifte enn nasjonale makrovariabler skulle tilsa. Samtidig har regionen vist stor omstillingsevne og høy kompetanse, som kan utnyttes i en brå omstilling. Man kan allerede se en viss regional tilpasning til det grønne skiftet blant leverandørindustrien i Rogaland. Etter en konservativ helhetsvurdering tilsier dette et skjønnsmessig regionalt tillegg på 20 prosent for fall i boligpriser og næringseidom samt økt arbeidsledighet sammenholdt med makrovariablene publisert av Finanstilsynet.

Øvrige justeringer basert på iboende bransjerisiko og faktisk ESG-risikovurdering

Konsernet sitt rammeverk for ESG-risikovurdering av bedriftskunder inneholder en scorejustering for å reflektere hvordan ulike bransjer er utsatt for overgangsrisiko (lav, moderat og høy). I stresstesten benyttes faktisk score på engasjementnivå sammen med iboende bransjerisiko for å danne en bransjemultiplikator.

Konseptuell oppsummering av stresstesten med uordnet klimaovergang:

Klimastresstesten blir gjennomført i forbindelse med intern kapitalvurderingsprosess (ICAAP) og gjennomføres som en finansiell framskrivning av en rekke nøkkeltall. Det økonomiske tilbakeslaget, stressperioden, varer i 5 år mens det 6. året er normalkonjunktur, og holdes derfor utenfor analysene.

Resultatet av stresstesten er tap som ikke vesentlig svekker konsernets finansielle styrke.

Bærekraft og klimaendringer er et område som stadig vekk er i endring. De siste årene har det vært et økende fokus på – og gradvis høyere forventninger til – hvordan bedrifter håndterer dette, særlig med tanke på klimarisiko. Dette vil trolig fortsette fremover, så det er viktig at foretak viser at de evner å tilpasse strategi og forretningsmodell til disse endringene.

Utviklingen av konsernets bærekraftstrategi har allerede vært igjennom flere faser for å tilpasse til den økende bevissthet og virkelighetsforståelse rundt klimaendringene. Utvikling av klimamål og omstillingsplan er eksempler på hvordan konsernet har tilpasset strategien til ny kunnskap og nye standarder innen bærekraft, særlig med tanke på klima.

Potensielle effekter på konsernets framtidige økonomisk ytelse og posisjon testes altså blant annet gjennom klimastresstesting. Videre er konsernets kredittrisikorammeverk, som inkluderer ESG-risikorammeverket, skrudd sammen slik at det aldri skal oppstå bransje-, konsentrasjonsrisiko, eller andre kundespesifikke forhold som kan medføre enkelttap som vesentlig svekker konsernets lønsomhet eller finansielle stilling.

Vurdering av fysisk klimarisiko

Som beskrevet i avsnittet Finansiell Risiko i ESRS 2 kapittel 1.4.1, vurderer konsernet fysisk klimarisiko som relevant for utlånsporteføljen til bolig og næringseiendom, og denne måles mot definerte vesentlighetsgrenser eller innslagspunkt.

For boliglån er status per 2024 at 15,6 prosent av utlån er eksponert mot fysisk klimarisiko. Overvann er den risikofaktoren som slår ut mest med 11,3 prosent.

Dette tallet inkluderer eksponering mot flere nivåer av risiko, også risiko som er moderat. Det er også rimelig å anta at mange byggeiere har gjennomført tiltak for å sikre sine bygg mot risikoen, noe analysen ikke fanger opp. Den vil heller ikke fange opp lokal vegetasjon eller terrengdetaljer som vil forhindre et skred, og faren for snøskred er mindre enn modellert i en del områder fordi lokalt klima ikke hensyntas godt nok. Faredata for kvikkleire er basert på et begrenset antall boringer, og er derfor trolig undervurdert i enkelte utsatte områder. I den grad et panteobjekt er utsatt for reell fysisk klimarisiko vil dette kun være en direkte risiko for banken i situasjoner eller hendelser forsikringen til låntager ikke dekker.

For næringseiendom og borettslag er status per 2024 at 7,7 prosent av utlån er eksponert mot fysisk klimarisiko. Merk at konsernet ikke har data for overvann på næringseiendom og borettslag.

Fordeling av utlånsvolum til boliger på score for fysisk klimarisiko:

Risikoscore	Utlån bolig million kroner
0	117 042
1	47 702
2	45 965
3	16 695
4	14 106
5	3 956
6	4 660
Uten score	2 412
Totalsum	252 539

Sammensetningen av de ulike fysiske risikofaktorene for bolig er som følger:

Risikofaktor	Utlån millioner kroner	
Ikke risikoeksponert	213 122	84,4 %
Risikoeksponert		
– Overvann	28 641	11,3 %
– Havnivå, stormflo	6 577	2,6 %
– Flom	2 321	0,9 %
– Kvikkleireskred	3 079	1,2 %
– Snø og fjellskred	873	0,3 %
Sum risikoeksponert	39 417	15,6 %
Sum utlån bolig	252 539	100,0 %

Fordeling av utlånsvolum til næringseiendom og borettslag fordelt på kategorier av fysisk klimarisiko

Risikofaktor	Utlån millioner kroner	
	Ikke risikoeksponert	48 665
Risikoeksponert		
– Havnivå, stormflo	2 317	4,4 %
– Flom	1 231	2,3 %
– Kvikkleireskred	600	1,1 %
– Snø og fjellskred	244	0,5 %
Sum risikoeksponert	4 070	7,7 %
Total	52 735	100,0 %

Merk at tallene i tabellene, for både bolig, næringseiendom og borettslag, med utgangspunkt i de pantsatte eiendommene, viser hvor store utlån det er knyttet til disse. Normalt er eiendom sikret med andre pant i tillegg til eiendoms pantet. Videre er det ofte et mange-til-mange-forhold mellom lån, pantsatte eiendommer og øvrige pant. Følgelig ligger det en omfattende beregning bak sum utlån knyttet til hver enkelt risikoutsatt eiendom. De analyserte næringseiendommene inkluderer både eiendommer som eies av eiendomsselskap, og følgelig kan knyttes til bransjen «Eiendom» i tabellen for finansierte klimagassutslipp, og eiendommer som eies av andre virksomheter. Disse analysene av fysisk klimarisiko er foreløpig ikke direkte input til konsernets klimascenarioer.

Fordeling av låneportefølje til bolig og næringseiendom på energimerker

Låneporteføljen til bolig og næringsbygg er utsatt for overgangsrisiko, og en sentral faktor i den sammenheng er fordelingen av energimerker. Merk at disse utlånstallene ikke kan avstemmes direkte mot regnskapstall av samme årsak som beskrevet under analysen av fysisk klimarisiko like over. Sammensettingen er som følger:

Fordeling av utlånsvolum til boliger på offisielle og estimerte energimerker:

Energimerke	Offisiell millioner kroner	Estimert millioner kroner	Totalsum millioner kroner
A	3 560	1 289	4 849
B	17 723	20 729	38 452
C	14 759	12 847	27 606
D	16 622	19 889	36 510
E	17 071	22 470	39 540
F	18 917	12 534	31 451
G	25 390	21 092	46 482
Uten	27 647	1	27 648
Totalsum	141 688	110 850	252 539

Andelen utlån til boliger som mangler både offisielt og estimert energimerke (fra Eiendomsverdi) er altså cirka 11 %.

Næringseiendom:

Energikarakterer	Utlån millioner kroner	Andeler
A	2 261	4 %
B	6 782	13 %
C	4 837	9 %
D	6 895	13 %
E	3 049	6 %
F	2 408	5 %
G	2 117	4 %
Uten	24 387	46 %
Totalsum	52 735	100 %

For næringseiendom finnes bare de offisielle energimerkene, og andelen utlån uten energimerke er altså cirka 46 %.

Vurdering av overgangsrisiko

Rammeverket for ESG-risikovurdering er sentralt for vurderingen av konsernets overgangsrisiko. Det er utlånsporteføljen til bedriftskunder som vurderes som vesentlig når det gjelder overgangsrisiko, og dette rammeverket er det sentrale verktøyet som brukes til kartlegging. Denne kartleggingen er foreløpig ikke direkte input til klimascenarioene.

Konsernet har vurdert hvilke bransjer i låneporteføljen som er vesentlige med tanke på overgangsrisiko, en analyse som danner grunnlaget for konsernets omstillingsplan, som beskrevet under kapittel 2.1.1.1 Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer.

Konsernet har ingen utlån til bedrifter innen kullutvinning eller kullkraftverk. For øvrige detaljer om konsernets utlån til bedrifter innen bransjer med høy overgangsrisiko, se beskrivelse av overgangsrisiko inklusive tabell i ESRS 2 kapittel 1.4.1.1 Vurdering av klimarisiko og -muligheter

2.2 EUs taksonomiforordning

Lov om bærekraftig finans gjennomfører EUs taksonomiforordning og offentliggjøringsforordningen. De selskapene som omfattes av taksonomiforordningen blir først og fremst omfattet av en rapporteringsplikt som for finansinstitusjoner omtales som Green Asset Ratio (GAR), eller den grønne brøken.

Den grønne brøken skal illustrere hvor stor andel av banken sin portefølje som er i samsvar med taksonomiens kriterier. Konsernet har fra og med årsregnskapet 2023 rapportert grønn finansieringsbrøk i tråd med gjennomføringen av taksonomien i Norge.

Finansinstitusjoner skal inkludere sine utlån til bedriftskunder som selv er pliktige til å rapportere i henhold til EU-taksonomien, såkalte NFRD-selskap, og skal bygge på deres taksonomirapporteringer. Konsernet har ingen slike kunder per 2024. Fra 2025 endres regelverket for hvilke bedrifter som er rapporteringspliktige i henhold til EU-taksonomien, og konsernet forventer da at et større antall kunder blir omfattet og følgelig skal inkluderes i konsernet sin taksonomirapportering. Fra 2026 vil konsernet innhente faktisk rapporterte data fra disse kundene. Banken har vesentlige utlånsvolumer til motparter som ikke er rapporteringspliktige, lån som ellers må antas å møte kriteriene i EU-taksonomien. Bankens rammeverk for bærekraftig finansiering er tilpasset EU-taksonomien der dette er mulig. For detaljer om utlånsvolumer i tråd med dette rammeverket, se kap. 2.1.3.1 Mål relatert til klimaendringer

Konsernet sin teller i den grønne brøken består dermed av kvalifiserte boliglån. For boliger med byggeår før 2021 definerer EU-taksonomien at kvalifiserende boliger i et land er de 15 prosent mest energieffektive. Konsernet baserer seg på at boliger som er bygd i henhold til byggeteknisk forskrift TEK10 og TEK17 er klassifisert som grønne i henhold til taksonomien, identifisert gjennom byggeårene 2012-2020 (utfra en antagelse om at bygg først i 2012 hadde tatt i bruk TEK10 istedet for TEK07). Boliger med byggeår før 2012 med energimerke A eller B er også klassifisert som taksonomigrønne. Boliger med byggeår fra og med 2021 må overholde kravene til energiforbruk i nesten nullutslippsbygg minus 10 prosent for at de skal være kompatible med taksonomien, som i de fleste tilfeller betyr å ha energimerke

A. Boliger uten kjent byggeår er ekskludert, uavhengig av energimerke.

Denne metodikken er endret fra 2023, det første året konsernet rapporterte sin grønne brøk. 2023-metodikken forutsatte at boligen måtte ha et offisielt energimerke for å kunne kvalifisere, og siden flertallet av norske boliger mangler slike energimerker, ble den grønne brøken isolert for lån med sikkerhet i bolig lav med kun 8,2 prosent. En bank som finansierer et representativt utvalg av norske boliger, skulle i prinsippet oppnådd en GAR på om lag 15 prosent for bolig med byggeår før 2021 isolert. Ny metodikk fra 2024 definerer topp 15 prosent energieffektive boliger basert på en analyse av nasjonale tall for boliger, og der resultatet er som beskrevet i avsnittet over.

Lån til nullutslippskjøretøy er vurdert som ikke i samsvar med taksonomien. Årsaker er at taksonomiens krav om å unngå vesentlig skade på andre miljømål inkluderer spesifikke krav til dekk og at data om dekk for finansierte kjøretøy ikke er tilgjengelig.

Forventningen til utvikling av den grønne brøken i årene framover - hvis nåværende regelverk opprettholdes - er en svak økning, delvis på grunn av en viss økning av taksonomigrønne boliger og delvis på grunn av at en moderat andel av bedriftskundene selv blir rapporteringspliktige og følgelig vil bli del av grunnlaget for konsernets taksonomirapportering.

I konsernet er det også ikke-finansielle datterselskaper, og konsernet rapporterer dermed også på skjemaer for KPIer for ikke-finansielle foretak. Det har ikke vært noen økonomisk aktivitet i de ikke-finansielle datterselskapene i 2024 som er omfattet av taksonomien og som ikke er konsernintern. For 2024 vil dermed 100 prosent av omsetningen, investeringskostnaden og driftskostnaden rapporteres som ikke omfattet av taksonomien under KPIer for ikke-finansielle foretak.

Konsernets grønne brøk utgjør 8,1 prosent av grunnlaget. Detaljer fremkommer av følgende detaljerte taksonomitabeller:

0. Sammendrag av KPI-er som skal legges fram av kredittinstitusjoner i henhold til artikkel 8 i taksonomiforordningen

		Sum miljømessig bærekraftige eiendeler (mill NOK)	KPI(****)	KPI(*****)	Dekningsgrad i % (av samlede eiendeler)(***)	% av eiendeler som ikke er tatt med i telleren i GAR (artikkel 7 nr. 2 og 3 og avsnitt 1.1.2 i vedlegg V)	% av eiendeler som ikke er tatt med i nevneren i GAR (artikkel 7 nr. 1 og avsnitt 1.2.4 i vedlegg V)
Hoved-KPI	Grønn brøk (GAR) for beholdninger	41 683	8,1 %	8,1 %	96,4 %	42,1 %	3,6 %
		Sum miljømessig bærekraftige aktiviteter (mill NOK)	KPI	KPI	Dekningsgrad i % (av samlede eiendeler)	% av eiendeler som ikke er tatt med i telleren i GAR (artikkel 7 nr. 2 og 3 og avsnitt 1.1.2 i vedlegg V)	% av eiendeler som ikke er tatt med i nevneren i GAR (artikkel 7 nr. 1 og avsnitt 1.2.4 i vedlegg V)
Andre KPI-er	GAR (strøm)	12 018	1,7 %	1,7 %	96,4 %	89,4 %	3,6 %
	Handelsportefølje(*)						
	Finansielle garantier						
	Eiendeler under forvaltning						
	Gebyr- og provisjonsinntekter(**)						

(*) For kredittinstitusjoner som ikke oppfyller vilkårene i artikkel 94 nr. 1 i kapitalkravforordningen (CRR) eller vilkårene fastsatt i artikkel 325a nr. 1 i samme forordning.

(**) Gebyr- og provisjonsinntekter fra andre tjenester enn utlån og eiendeler under forvaltning. Institusjoner skal legge fram framtidrettede opplysninger for disse KPI-ene, herunder opplysninger om mål, sammen med relevante redegjørelser for metoden som er brukt.

(***) % av eiendelene som dekkes av KPI-en, i forhold til bankens samlede eiendeler.

(****) Basert på motpartens KPI for omsetning.

(*****) Basert på motpartens KPI for investeringsutgifter, med unntak av utlånsaktiviteter, der KPI-en for omsetning for generelle lån skal legges til grunn.

1. Eiendeler som inngår i beregningen av GAR

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
		Samlet (brutto) balanseført verdi	Beregning av klimaendringer (CCM)				Tilpasning til klimaendringer (CCA)			Vann-		
			Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)				Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)			Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)		
			Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)				Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)			Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)		
			Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende				
MILL NOK												
GAR - dekkede eiendeler i både teller og nevner												
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	291 055	257 431	41 683	41 683	-	-					
2	Finansforetak											
3	Kredittinstitusjoner											
4	Lån og forskudd											
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
6	Egenkapitalinstrumenter											
7	Andre finansforetak											
8	hvorav verdipapirforetak											
9	Lån og forskudd											
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
11	Egenkapitalinstrumenter											
12	hvorav forvaltningsselskaper											
13	Lån og forskudd											
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
15	Egenkapitalinstrumenter											
16	hvorav forsikringsforetak											
17	Lån og forskudd											
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
19	Egenkapitalinstrumenter											
20	Ikke-finansielle foretak											
21	Lån og forskudd											
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
23	Egenkapitalinstrumenter											
24	Husholdninger	291 055	257 431	41 683	41 683							
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	257 462	254 762	41 683	41 683							
26	hvorav lån til byggrenovering											
27	hvorav billån	2 669	2 669									
28	Finansiering til lokale myndigheter											
29	Boligfinansiering											
30	Annen finansiering av lokale myndigheter											
31	Overtatte sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer											
32	Eiendeler som ikke skal tas med i telleren ved beregning av GAR (inngår i nevneren)	225 774										
33	Finansforetak og ikke-finansielle foretak	192 051										
34	SMB-er og ikke-finansielle foretak (som ikke er SMB-er) som ikke er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering (NFRD)	190 711										
35	Lån og forskudd	138 961										
36	hvorav lån med sikkerhet i næringsseiendommer	54 018										
37	hvorav lån til byggrenovering											
38	Gjeldsinstrumenter	49 956										
39	Egenkapitalinstrumenter	1 795										
40	Motparter fra land utenfor EU som ikke er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering	1 339										
41	Lån og forskudd	1 339										
42	Gjeldsinstrumenter											
43	Egenkapitalinstrumenter											
44	Derivater	13 160										
45	Interbanklån på anfordring	8 160										
46	Kontanter og kontantrelaterte eiendeler	111										
47	Andre kategorier av eiendeler (for eksempel goodwill, varer osv.)	12 292										
48	Samlet GAR for eiendeler	516 829	257 431	41 683	41 683							
49	Eiendeler som ikke inngår i beregningen av GAR	19 204										
50	Sentralmyndigheter og overnasjonale utstedere	18 877										
51	Eksponeringer mot sentralbanker	327										
52	Handelsporteføljen											
53	Samlede eiendeler	536 033	257 431	41 683	41 683							
Eksponeringer utenfor balansen - Foretak som er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering												
54	Finansielle garantier											
55	Eiendeler under forvaltning											
56	hvorav gjeldsinstrumenter											
57	hvorav egenkapitalinstrumenter											

1.Eiendeler som inngår i beregningen av GAR, fortsetter

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	
		Samlet (brutto) balanseført verdi	Beregning av klimaendringer (CCM)				Tilpasning til klimaendringer (CCA)				Vann- og havressurser (WTR)				
			Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)				Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)				Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)				
			Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)				Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)				Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)				
				Hvorav bruk av proveny		Hvorav omstilling		Hvorav muliggjørende							
		GAR - dekkede eiendeler i både teller og nevner													
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	179 269	159 367	26 808	26 808	-	-								
2	Finansforetak														
3	Kreditfinansiering														
4	Lån og forskudd														
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
6	Egenkapitalinstrumenter														
7	Andre finansforetak														
8	hvorav verdipapirforetak														
9	Lån og forskudd														
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
11	Egenkapitalinstrumenter														
12	hvorav forvaltingselskaper														
13	Lån og forskudd														
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
15	Egenkapitalinstrumenter														
16	hvorav forsikringsforetak														
17	Lån og forskudd														
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
19	Egenkapitalinstrumenter														
20	Ikke-finansielle foretak														
21	Lån og forskudd														
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
23	Egenkapitalinstrumenter														
24	Husholdninger	179 269	159 367	26 808	26 808										
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	156 704	156 704	26 808	26 808										
26	hvorav lån til byggrenovering														
27	hvorav bilån	2 663	2 663	-	-										
28	Finansiering til lokale myndigheter														
29	Boligfinansiering														
30	Annen finansiering av lokale myndigheter														
31	Overtagne sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer														
32	Eiendeler som ikke skal tas med i telleren ved beregning av GAR (inngår i nevneren)	185 534													
33	Finansforetak og ikke-finansielle foretak	159 302													
34	SMB-er og ikke-finansielle foretak (som ikke er SMB-er) som ikke er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering (NFRD)	158 065													
35	Lån og forskudd	109 479													
36	hvorav lån med sikkerhet i næringsseiendommer	42 661													
37	hvorav lån til byggrenovering	-													
38	Gjeldsinstrumenter	47 181													
39	Egenkapitalinstrumenter	1 405													
40	Motparter fra land utenfor EU som ikke er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering	1 237													
41	Lån og forskudd	1 237													
42	Gjeldsinstrumenter	-													
43	Egenkapitalinstrumenter	-													
44	Derivater	16 236													
45	Interbanklån på anfordring	2 230													
46	Kontanter og kontantrelaterte eiendeler	87													
47	Andre kategorier av eiendeler (for eksempel goodwill, varer osv.)	7 679													
48	Samlet GAR for eiendeler	364 804	159 367	26 808	26 808										
49	Eiendeler som ikke inngår i beregningen av GAR	13 758													
50	Sentralmyndigheter og overnasjonale utstedere	13 547													
51	Eksponeringer mot sentralbanker	210													
52	Handelsporteføljen														
53	Samlede eiendeler	378 561	159 367	26 808	26 808	-	-								
Eksponeringer utenfor balansen - Foretak som er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering															
54	Finansielle garantier														
55	Eiendeler under forvaltning														
56	hvorav gjeldsinstrumenter														
57	hvorav egenkapitalinstrumenter														

2. GAR – sektoropplysninger

Spesifisering etter sektor – firesifret nivå i NACE-klassifisering (kode og betegnelse)	a Begrensning av klimaendringer (CCM)		b		c		d		e Tilpasning til klimaendringer (CCA)		f		g		h		i Vann- og havressurser (WTR)		j		k		l		m		
	Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		
	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi	[Brutto] balanseført verdi
Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (CCM)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (CCM)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (CCA)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (CCA)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)
1																											
2																											
3																											
4																											
...																											

*Da SpareBank 1 Sør-Norge ASA ikke har eksponeringer som er omfattet av taksonomien eller taksonomiforenelige mot ikke-finansielle foretak er skjema 2 vedrørende GAR-sektoropplysninger tom.

3. GAR – KPI for beholdninger

% (i forhold til samlede dekkede eiendeler i nevneren)	a Begrensning av klimaendringer (CCM)		b		c		d		e Tilpasning til klimaendringer (CCA)		f		g		h		i Vann- og havressurser (WTR)		j		k		l		m				
	Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				
	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling
GAR – dekkede eiendeler i både teller og nevner																													
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	88,4 %	14,3 %	14,3 %	0,0 %	0,0 %																							
2	Finansforetak	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %																							
3	Kredittinstitusjoner																												
4	Lån og forskudd																												
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																												
6	Egenkapitalinstrumenter																												
7	Andre finansielle foretak																												
8	hvorav verdipapirforetak																												
9	Lån og forskudd																												
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																												
11	Egenkapitalinstrumenter																												
12	hvorav forvaltningsselskaper																												
13	Lån og forskudd																												
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																												
15	Egenkapitalinstrumenter																												
16	hvorav forsikringsforetak																												
17	Lån og forskudd																												
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																												
19	Egenkapitalinstrumenter																												
20	Ikke-finansielle foretak																												
21	Lån og forskudd																												
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																												
23	Egenkapitalinstrumenter																												
24	Husholdninger	88,4 %	14,3 %	14,3 %	0,0 %	0,0 %																							
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	99,0 %	16,2 %	16,2 %	0,0 %	0,0 %																							
26	hvorav lån til byggrenovering																												
27	hvorav billån	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %																							
28	Finansiering til lokale myndigheter																												
29	Boligfinansiering																												
30	Annen finansiering av lokale myndigheter																												
31	Overtatte sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer																												
32	Samlet GAR for eiendeler	49,8 %	8,1 %	8,1 %	0,0 %	0,0 %																							

3. GAR – KPI for beholdninger, fortsetter

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	
		Begrensning av klimaendringer (CCM)					Tilpassing til klimaendringer (CGA)			Vann- og havressurser (WTR)					
% (i forhold til samlede dekkede eiendeler i nevneren)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					
				Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende				Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende
GAR – dekkede eiendeler i både teller og nevner															
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	88,9 %	15,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %									
2	Finansforetak	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %									
3	Kreditinstitusjoner														
4	Lån og forskudd														
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
6	Egenkapitalinstrumenter														
7	Andre finansielle foretak														
8	hvorav verdipapirforetak														
9	Lån og forskudd														
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
11	Egenkapitalinstrumenter														
12	hvorav forvaltningsselskaper														
13	Lån og forskudd														
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
15	Egenkapitalinstrumenter														
16	hvorav forsikringsforetak														
17	Lån og forskudd														
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
19	Egenkapitalinstrumenter														
20	Ikke-finansielle foretak														
21	Lån og forskudd														
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny														
23	Egenkapitalinstrumenter														
24	Husholdninger	88,9 %	15,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %									
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	100,0 %	17,1 %	17,1 %	0,0 %	0,0 %									
26	hvorav lån til byggrenovering														
27	hvorav billån	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %									
28	Finansiering til lokale myndigheter														
29	Boligfinansiering														
30	Annen finansiering av lokale myndigheter														
31	Overtatte sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer														
32	Samlet GAR for eiendeler	43,7 %	7,3 %	7,3 %	0,0 %	0,0 %									

4. GAR – KPI for strømmer

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
		Begrensning av klimaendringer (CCM)					Tilpassing til klimaendringer (CGA)			Vann- og havressurser (WTR)		
% (i forhold til samlede dekkede eiendeler i nevneren)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)		
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)		
				Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende		
GAR – dekkede eiendeler i både teller og nevner												
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	100,0 %	15,6 %	15,6 %								
2	Finansforetak											
3	Kreditinstitusjoner											
4	Lån og forskudd											
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
6	Egenkapitalinstrumenter											
7	Andre finansielle foretak											
8	hvorav verdipapirforetak											
9	Lån og forskudd											
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
11	Egenkapitalinstrumenter											
12	hvorav forvaltningsselskaper											
13	Lån og forskudd											
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
15	Egenkapitalinstrumenter											
16	hvorav forsikringsforetak											
17	Lån og forskudd											
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
19	Egenkapitalinstrumenter											
20	Ikke-finansielle foretak											
21	Lån og forskudd											
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
23	Egenkapitalinstrumenter											
24	Husholdninger	100,0 %	15,6 %	15,6 %								
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	100,0 %	15,9 %	15,9 %								
26	hvorav lån til byggrenovering											
27	hvorav billån	100,0 %	0,0 %	0,0 %								
28	Finansiering til lokale myndigheter											
29	Boligfinansiering											
30	Annen finansiering av lokale myndigheter											
31	Overtatte sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer											
32	Samlet GAR for eiendeler	10,6 %	1,7 %	1,7 %								

2023														
Sirkulær økonomi (CE)			Forurensning (PPC)			Biologisk mangfold og økosystemer (BIO)			SUM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					
Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					
Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende			
									88,9 %	15,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %	491 %
									0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
									88,9 %	15,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %	49,1 %
									100,0 %	17,1 %	17,1 %	0,0 %	0,0 %	43,0 %
									100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0,7 %
									43,7 %	7,3 %	7,3 %	0,0 %	0,0 %	96,4 %

2024													
Sirkulær økonomi (CE)			Forurensning (PPC)			Biologisk mangfold og økosystemer (BIO)			SUM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				
Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				
Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende		
									100,0 %	15,6 %	15,6 %		10,6 %
									100,0 %	15,6 %	15,6 %		10,6 %
									100,0 %	15,9 %	15,9 %		10,4 %
									100,0 %	0,0 %	0,0 %		0,2 %
									10,6 %	1,7 %	1,7 %		96,4 %

5. KPI for eksponeringer utenfor balansen

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	n
		Begrensning av klimaendringer (CCM)			Tilpasning til klimaendringer (CCA)			Vann- og havressurser (WTR)						
% (i forhold til samlede eiendeler utenfor balansen som omfattes av taksonomien)		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)						
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)						
		Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende
1	Finansielle garantier (KPI for FinGuar)													
2	Forvaltningskapital (KPI for AuM)													

KPI-er for ikke-finansielle foretak

Andel av omsetningen fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter – opplysninger for 2024.

Regnskapsår 2024	2024			Kriterier for vesentlig bidrag			
Økonomiske aktiviteter	Kode	Omsetning	Andel av omsetning, 2024	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning
Tekst		Mill kroner	%	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter							
Omsetning for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		-	0 %				
Hvorav muliggjørende							
Hvorav omstilling							
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)							
Omsetning for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		-	0 %				
A. Omsetning for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)		-	0 %				
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
Omsetning for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien		1 002	100 %				
TOTALT		1 002	100 %				

	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae
	2024																
	Sirkulær økonomi (CE)			Forurensning (PPC)				Biologisk mangfold og økosystemer				SUM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
	Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					
	Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					
		Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	

Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH)													
Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenlig andel av omsetningen (A.1) eller andel av omsetning som er omfattet av taksonomien (A.2.), år 2023	Kategori muliggjørende aktivitet	Kategori omstillingsaktivitet		
J, N, N/EL	J, N, N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	Muliggjørende	Omstilling		
									0 %				
										Muliggjørende			
											Omstilling		
EL, N/EL	EL, N/EL								0 %				
									0 %				

Andel av investeringsutgiftene fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter – opplysninger for 2024.

Regnskapsår 2024	2024			Kriterier for vesentlig bidrag			
Økonomiske aktiviteter	Kode	Investeringsutgifter	Andel av investeringsutgifter, 2024	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning
		Mill kroner	%	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter							
Investeringsutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		-	0 %				
Hvorav muliggjørende							
Hvorav omstilling							
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)							
				EL, N/EL	EL, N/EL	EL, N/EL	EL, N/EL
Investeringsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		-	0 %				
A. Investeringsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)		-	0 %				
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
Investeringsutgifter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien		-	0 %				
TOTALT		-	0 %				

		Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH)									
Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenelig andel (A.1) eller andel som er omfattet av taksonomien (A.2.), investeringsutgifter, år 2023	Kategori muliggjørende aktivitet	Kategori omstillingsaktivitet
J, N, N/EL	J, N, N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	Muliggjørende	Omstilling
									0 %		
										Muliggjørende	
											Omstilling
EL, N/EL	EL, N/EL										
									0 %		
									0 %		

Andel av driftsutgiftene fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter – opplysninger for år 2024.

Regnskapsår 2024	2024			Kriterier for vesentlig bidrag				
	Økonomiske aktiviteter	Kode	Driftsutgifter	Andel av driftsutgifter, 2024	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning
Tekst		Mill kroner	%	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL	
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN								
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter								
Driftsutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)								
		-	0 %					
	Hvorav muliggjørende							
	Hvorav omstilling							
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)								
Driftsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)								
		-	0 %					
A. Driftsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)								
		-	0 %					
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN								
Driftsutgifter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien								
		220	100 %					
TOTALT								
		220	100 %					

Mal 1 Kjerneenergi- og fossilgassrelaterte aktiviteter

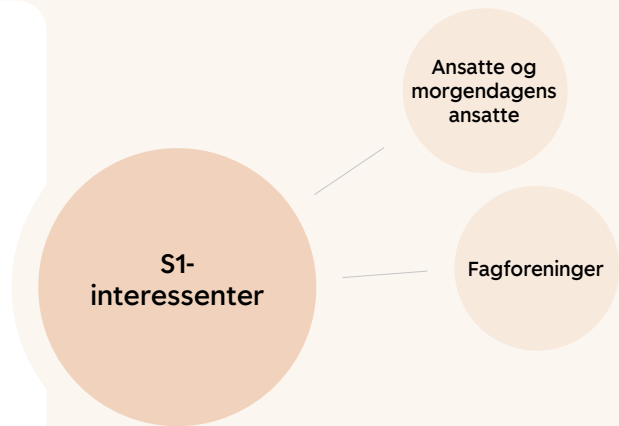
Rad	Kjerneenergirelaterte aktiviteter	
1	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot forskning, utvikling, demonstrasjon og utbygging av innovative anlegg for produksjon av elektrisk kraft som produserer energi ved bruk av kjernefysiske prosesser med minimalt avfall fra brenselcyklusen.	NEI
2	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging og sikker drift av nye atomanlegg for å produsere elektrisk kraft eller prosessvarme, herunder for fjernvarme eller industrielle prosesser som hydrogenproduksjon, samt sikkerhetsoppgraderinger av disse, ved bruk av beste tilgjengelige teknologi.	NEI
3	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot sikker drift av eksisterende atomanlegg som produserer elektrisk kraft eller prosessvarme, herunder for fjernvarme eller industrielle prosesser som hydrogenproduksjon, ved bruk av kjerneenergi, samt sikkerhetsoppgraderinger av disse.	NEI
Fossilgassrelaterte aktiviteter		
4	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging eller drift av anlegg for produksjon av elektrisk kraft som produserer elektrisk kraft ved bruk av fossile gassformige brenslere.	NEI
5	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging, renovering og drift av anlegg for kombinert produksjon av varme/kjøling og elektrisk kraft ved bruk av fossile gassformige brenslere.	NEI
6	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging, renovering eller drift av varmeproduksjonsanlegg som produserer varme/kjøling ved bruk av fossile gassformige brenslere.	NEI

		Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH)									
Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaeendringer	Tilpasning til klimaeendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenelig andel (A.1) eller andel som er omfattet av taksonomien (A.2). Driftsutgifter, år 2023	Kategori muliggjørende aktivitet	Kategori omstillingsaktivitet
J, N, N/EL	J, N, N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	Muliggjørende	Omstilling
									0 %		
										Muliggjørende	
											Omstilling
EL, N/EL	EL, N/EL										
									0 %		
									0 %		

Bærekraft: Sosial bærekraft

SpareBank 1 Sør-Norge sin doble vesentlighetsanalyse peker ut to vesentlige temaer innen sosiale forhold:

- Egen arbeidsstyrke (ESRS S1)
- Forbrukere og sluttbrukere (ESRS S4)

3.1 Egen arbeidsstyrke (ESRS S1)

3.1.1 Strategi

3.1.1.1 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell (SBM-3)

SpareBank 1 Sør-Norge arbeider for å være en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker og beholder flinke folk, og legger til rette for utvikling, trivsel og engasjement i organisasjonen. For å lykkes med faglig- og personlig utvikling jobbes det strategisk for å sikre at vi har kompetansen som trengs for å dekke nåværende og fremtidige behov. En kultur preget av tillit, samhandling og deling av kompetanse legger til rette for prestasjon og eierskap til resultater. Dette er avgjørende for å skape merverdi for kundene direkte, og for eierne indirekte.

SpareBank 1 Sør-Norge skal kjennetegnes av inkludering og mangfold, hvor alle har like muligheter. Hver enkelt medarbeider i SpareBank 1 Sør-Norge er verdifull, og vi mener engasjerte og fornøyde ansatte er den viktigste ressursen for å skape en konkurransedyktig virksomhet. SpareBank 1 Sør-Norge skal kjennetegnes av verdiene våre: "Til stede med handlekraft og omtanke". Ved å utnytte potensialet i mangfoldet vårt, settes konsernet bedre i stand til å forstå våre kunders behov, gi gode kundeopplevelser og våre medarbeidere vil trives bedre på jobb og skape innovasjon, vekst og utvikling.

SpareBank 1 Sør-Norge jobber aktivt for å hindre forskjellsbehandling på grunnlag av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk eller alder. Konsernet har kanaler for varsling hvor medarbeidere, og eksterne, kan varsle om kritikkverdige forhold.

Konsernet har definert potensielle negative påvirkninger som vi ønsker å rette fokus på. Eksempler på dette kan være arbeidsrelaterte problemstillinger relatert til helse og sikkerhet. Et eksempel er sykefraværet, som har økt noe de siste årene. I den forbindelse jobbes det med årsaksanalyser og mulige tiltak. Et annet området er å gi like muligheter for alle, og det arbeides systematisk med tiltak og virkemidler for å redusere risiko for at diskriminering kan skje. Tabellen under, «Våre viktigste områder i S1», forklarer nærmere de vesentlige områdene der vi ser risikoer og muligheter. Med mindre det er spesifisert, er ikke målene og metodikken bak dem tredjepartsgodkjent. Vi skal få på plass system for innhenting av data for å kunne jobbe mer systematisk for å hindre diskriminering.

Våre viktigste områder i S1

Tema	Undertema	Relevante rapporteringskrav	Beskrivelse av områder med vesentlig påvirkning, risiko og muligheter*
Arbeidsvilkår	Helse og sikkerhet	S1-14	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke. <ul style="list-style-type: none"> Arbeidsstyrken kan utsettes for uønskede HMS-hendelser. Sykefravær og turnover kan øke, eller nå et for høyt nivå
	Balanse mellom arbeid og fritid	S1-15	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke. <ul style="list-style-type: none"> Det kan bli for begrensede muligheter til å kombinere arbeid og fritid: <ul style="list-style-type: none"> Manglende samsvar mellom krav som stilles på jobb og på hjemmebane
Like-behandling og like muligheter for alle	Likestilling mellom kvinner og menn og likelønn for arbeid av samme verdi	S1-6, S1-7, S1-16	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: forårsake eller bidra til diskriminering. <ul style="list-style-type: none"> Risiko for manglende likelønn: <ul style="list-style-type: none"> Ikke gode nok virkemidler for utjevning av lønn
	Inkludering av personer med funksjonsnedsettelse	S1-12**	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: forårsake eller bidra til diskriminering. <ul style="list-style-type: none"> Lokaler og systemer kan være for dårlig tilpasset kravene til universell utforming
	Mangfold	S1-9, S1-12**	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: forårsake eller bidra til diskriminering. <ul style="list-style-type: none"> Konsernet kan tiltrekke seg en for lite mangfoldig arbeidsstyrke, eksempelvis gjennom: <ul style="list-style-type: none"> Ekskluderende krav i stillingsannonser For homogen rekruttering Ubevisste assosiasjoner Konsernet kan streve med å inkludere eller utnytte mangfoldet: <ul style="list-style-type: none"> Manglende mangfoldskompetanse og -ledelse Sosial avstand til de som ikke er like oss selv Religiøs insensitivitet
	Læring og kompetanseutvikling	S1-13	Positiv påvirkning på egne ansatte (faktisk og potensiell) gjennom opplæring og kompetanseutvikling <ul style="list-style-type: none"> Styrke kompetansenivået til ansatte for økt konkurransekraft og bidra positivt som rådgiver for næringslivet i bærekraftskiftet Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: <ul style="list-style-type: none"> Medarbeidere kan oppleve utviklingsmulighetene internt som begrensede: <ul style="list-style-type: none"> Utviklingsmuligheter og karriereveier ikke godt nok synlige Vi kan streve med å utvikle oss hensiktsmessig: <ul style="list-style-type: none"> Ikke etablert god nok læringskultur/ medarbeidere tar ikke ansvar for egen læring Medarbeidere har ikke tid til å utvikle seg Kompetanse ifm. lovkrav tar for mye plass, slik at nysgjerrighet og interesse ikke får blomstre
Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen	S1-17	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: forårsake eller bidra til diskriminering. <ul style="list-style-type: none"> Medarbeidere kan oppleve diskriminering, mobbing og trakassering, fra kolleger eller kunder <ul style="list-style-type: none"> Klarer ikke å fange opp saker som ikke varsles inn eller får ikke fulgt opp det som fremkommer av varslingskanalene våre på en god nok måte Ønske om anonymitet kan gjøre det vanskelig å sette konkrete tiltak 	

Kobling til verdikjede og berørte interessenter

Policyer og retningslinjer

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Egen arbeidsstyrke. Ansatte i kundeposisjon kan i større grad oppleve uønskede hendelser.

- Standard for beredskap og kontinuitet
- Personalthåndbok og HMS

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Egen arbeidsstyrke. Ansatte kan oppleve å falle bakpå, eller vansker med å balansere arbeid og fritid, i forbindelse med graviditet, permisjon, sykefravær og omsorgsoppgaver.

- Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet
- Personalthåndbok og HMS

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Egen arbeidsstyrke, deriblant forskjeller mellom for eksempel kjønn, alder og geografisk tilhørighet.

- Policy for bærekraft
- Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet
- Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger

Egne aktiviteter, nedstrøms og oppstrøms

- Egen arbeidsstyrke med synlige (eks: behov for rullestol eller annet hjelpemiddelapparat) og/eller usynlige (eks: hørsels- og synstap, lese- og skrivevansker eller psykisk lidelse) funksjonsvariasjoner.
- Berører innkjøps- og driftsavdelingene, som skal sikre universell utforming og tilrettelegging.

- Policy for bærekraft
- Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet

Egne aktiviteter

- Egen arbeidsstyrke. Spesielt ansatte, og byråer som brukes, i rekrutteringsprosess og minoritetsgrupper som ikke føler seg inkludert.

- Policy for bærekraft
- Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet
- Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Egen arbeidsstyrke.

- Personalthåndbok og HMS

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Egen arbeidsstyrke. Ansatte i kundeposisjon kan i større grad oppleve uønskede hendelser.

- Etiske retningslinjer
- Standard for forebygging og håndtering av interne misligheter
- Standard for personvern
- Varslingsrutine

* I konsernets doble vesentlighetsanalyse ble det ikke knyttet noen finansiell vesentlighet til S1 «Egen arbeidsstyrke», men flere potensielle vesentlige påvirkninger – både negative og positive.

** Ingen rapportering på datapunkter på S1-12 grunnet norsk lovverk.

3.1.2 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Policyer og retningslinjer relatert til vår arbeidsstyrke (S1-1)

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Etiske retningslinjer	<p>Alle medarbeidere må årlig signere retningslinjene, som pålegger et ansvar for å være oppdatert på lover, regler og rutiner.</p> <p>Våre medarbeidere forplikter seg til å arbeide for et positivt arbeidsmiljø hvor vi har gjensidig tillit og respekt for hverandre. Konsernet har nulltoleranse for diskriminering og mobbing, og alle er ansvarlig for å bidra til å ha en kultur hvor man kan varsle om kritikkverdige forhold. SpareBank 1 Sør-Norge ønsker å bidra til et sunt arbeidsmiljø og har forpliktet seg til FNs bærekraftsmål om likestilling mellom kjønnene.</p>
Policy for bærekraft	<p>Formålet med Policy for bærekraft er å gi føringer for konsernet sine holdninger til, og arbeidet med bærekraft. Policy for bærekraft stadfester at vi skal jobbe for at alle mennesker skal ha like muligheter og rettigheter, være en inkluderende arbeidsplass hvor alle medarbeidere opplever trygghet og tilhørighet, og samtidig øke bedriftens modenhet innenfor likestilling og mangfold.</p> <p>Konsernet har et ansvar for å ikke forårsake eller bidra til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet og å bidra til åpenhet gjennom å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheten håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. SpareBank 1 Sør-Norge utfører aktsomhetsvurderinger i samsvar med UNGP og OECDs retningslinjer for å unngå å forårsake eller bidra til grunnleggende brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår organisasjon. Norsk lov forbyr menneskehandel, tvangsarbeid og barnarbeid.</p>
Policy for personvern	<p>Policy for personvern er det øverste styrende dokumentet på personvernområdet, men suppleres av standard for personvern. Policyen gir føringer for hvordan konsernet skal håndtere personopplysninger, og ivareta personvern i de prosesser og oppgaver som blir utført i konsernet. Policyen er relevant for alle områder beskrevet i tabellen «Våre viktigste områder i S1». Målsetningen er å understøtte forretningsdriften ved å ha kontroll på behandling av personopplysninger. Dette for å ivareta medarbeidere og sikre omdømme av korrekt håndtering.</p>
Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet	<p>Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet skal sikre at medarbeidere opplever inkludering og tilhørighet, og at god mangfoldsledelse utøves. Systematisk arbeid med mangfold og likestilling på alle nivåer vil gi bedre trivsel, økt innovasjon, lønnsomhet, og et positivt omdømme. Standarden skal være førende for arbeidet med mangfold, inkludering og tilhørighet, og bidra til at mangfoldet i konsernet gjenspeiler samfunnet. Den setter også krav til ledelsen ved opplæring og gir verktøy for å kunne utøve mangfoldssledelse. Standarden bidrar til å nå målet til konsernet om kjønnsbalanse på alle ledernivå og tyngre fagstillinger.</p>
Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger	<p>Standarden utdyper hvilke internasjonale standarder konsernets forpliktelser bygger på. Egen arbeidsstyrke er et prioritert område i denne policyen, og innebærer blant annet respekt for ansattes grunnleggende rettigheter til et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø, nulltoleranse for trakassering, retten til likestilling, frihet fra diskriminering, frihet til fagorganisering og kollektive forhandlinger, samt mulighet til å kunne varsle om brudd og bekymringer.</p> <p>Standarden er også relevant for forbrukere og sluttbrukere ved at den definerer ansvaret i konsernets finansiering og annen finansiell tjenesteyting. Den sikrer at finansiering ikke skal forårsake eller bidra til negativ påvirkning på individers rettigheter, inkludert med hensyn til personvernrisiko og praksis som kan bidra negativt i forhold til likestilling og andre former for diskriminering. Aktsomhetsvurderinger er verktøyet for å unngå og håndtere negative konsekvenser for mennesker relatert til forbrukere og sluttbrukere.</p> <p>Standarden viser også konsernets forpliktelser til FNs konvensjoner om menneskerettigheter. Dette inkluderer ansvar for å unngå og adressere faktisk eller potensiell negativ påvirkning.</p>
Standard for beredskap og kontinuitet	<p>SpareBank 1 Sør-Norge har et beredskapsplanverk som skal ivareta drift og håndtering av uforutsette situasjoner. HMS-planverket til konsernet inneholder risikovurderinger og tiltaksplaner som er tilgjengelige for alle medarbeidere. Standarden forplikter alle medarbeidere til å registrere uønskede hendelser, som videre blir håndtert og evaluert, samt at forebyggende tiltak følges opp.</p>

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Folk og Integrasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for egen arbeidsstyrke og kontraktører 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> Finansnæringens etikkplakat vedtatt av hovedstyret i Finans Norge NS-EN ISO 26000: Veiledning om samfunnsansvar
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for egen arbeidsstyrke. Det forventes at konsernets forretningsforbindelser, og deres forretningsforbindelser, skal følge de samme retningslinjene. 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> UN Global Compacts 10 prinsipper for ansvarlig næringsliv OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift FNs bærekraftsmål FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter ILOs kjernekonvensjoner
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for egen arbeidsstyrke 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> Personopplysningsloven Personvernforordningen (GDPR)
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Folk og Integrasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for egen arbeidsstyrke 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> FNs bærekraftsmål Likestillings- og diskrimineringsloven Kvinner i Finans Charter
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Økonomi, Finans & Bærekraft 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for egen arbeidsstyrke. Det forventes at konsernets forretningsforbindelser, og deres forretningsforbindelser, skal følge de samme retningslinjene 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> Åpenhetsloven FNs verdenserklæring om menneskerettighetene The International Bill of Human Rights ILOs kjernekonvensjoner FNs menneskerettslige normgrunnlag for å beskytte grupper med særlige beskyttelsesbehov, inkludert urfolks rettigheter FNs retningsgivende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for egen arbeidsstyrke 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	

Standard for forebygging og håndtering av interne misligheter

Standard for forebygging og håndtering av interne misligheter skal sikre en etisk og transparent arbeidsplass. Misligheter inkluderer brudd på interne retningslinjer, lover, forskrifter, eller etiske normer, som kan skade konsernet, de ansatte eller interessenter. Standarden har som mål å kartlegge, forebygge og ha systemer som kontrollerer avvik.

Alle ansatte oppfordres til å rapportere mistanker om misligheter gjennom etablerte kanaler, som også inkluderer en anonym varslingskanal. Alle rapporter behandles konfidensielt for å beskytte varslersens identitet. Ved mottak av en rapport om misligheter, vil en uavhengig enhet gjennomføre en grundig undersøkelse. Hvis misligheter bekreftes, vil passende tiltak bli iverksatt, som kan inkludere disiplinære tiltak, oppsigelse eller rettslige skritt. Forebyggende tiltak vil også bli vurdert for å hindre fremtidige tilfeller. Standarden legger føringer for arbeidsprosess ved rekruttering og onboarding av nye medarbeidere med fokus på de etiske retningslinjene, begrenset systemtilgang og holdningsbygging.

Denne standarden er en del av SpareBank 1 Sør-Norge sin forpliktelse til å opprettholde høy integritet og etisk praksis i alle aspekter av virksomheten.

Standard for personvern

Konsernet er forpliktet til å beskytte personvernet til sine kunder, ansatte og andre interessenter. Formålet til standard for personvern er å sikre overholdelse av personvernregler og beskytte personopplysninger.

Standarden gjelder for all behandling av personopplysninger innen SpareBank 1 Sør-Norge, inkludert innsamling, lagring, bruk, deling og sletting av data.

Standarden skal bidra til at konsernet oppnår overordnede målsetninger om å sikre etterlevelse av personopplysningsloven, ivareta rettigheter og frihet, kontroll på behandling av personopplysninger og konsernets omdømme ved korrekt behandling. For å oppnå målsetningen må alle som behandler personopplysninger gjøre det i samsvar med grunnleggende personvernprinsipper.

Konsernet arbeider med prinsippet om formålsbegrensning. Dette vil si at personopplysninger skal kun samles inn for spesifikke, uttrykkelige og legitime formål. Konsernet skal sikre at behandling av personopplysninger i virksomheten er transparent, slik at den registrerte forstår hva personopplysningene brukes til.

Personalhåndbok og HMS

SpareBank 1 Sør-Norge sin personalhåndbok er et viktig dokument som gir ansatte en oversikt over retningslinjer, prosedyrer og forventninger som gjelder for alle medarbeidere i konsernet. Håndboken er utformet for å sikre en enhetlig forståelse av arbeidsforholdene og for å fremme et positivt og produktivt arbeidsmiljø.

Konsernet er forpliktet til å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for alle sine ansatte. Arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en integrert del av bankens virksomhet og bygger på både lovpålagte krav og interne retningslinjer. Konsernets HMS-håndbok er et omfattende dokument som beskriver retningslinjer, prosedyrer og tiltak for å sikre HMS i hele organisasjonen. Håndboken er utformet for å hjelpe ansatte og ledere med å forstå og oppfylle sine HMS-ansvar og plikter.

Konsernet er opptatt av kontinuerlig kompetanseutvikling og oppfordrer alle medarbeidere til å ta videreutdanning ved behov. Det er utarbeidet egne prosesser og kriterier for dette som ligger tilgjengelig på intranettet. Vi tilbyr også norskopplæring ved behov. Det blir kontinuerlig lagt ut informasjon om alle ledige stillinger/utviklingsmuligheter/autorisasjoner på konsernets intranett.

Ansatte i konsernet har en rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold og rapportere inn uønskede hendelser i hendelsesdatabasen som finnes på intranettet. Ansatte bidrar aktivt til å følge opp det daglige systematiske arbeidet i helse, miljø og sikkerhet. De deltar også i det organiserte vernearbeidet. I årlig lønnsinnstilling har ansatte anledning til å etablere klage innen 14 dager etter lønnsbeskjed. Lønnsklagen sendes til HR. Arbeidstakere har i tillegg rett til innsyn i lønn ved mistanke om diskriminering ved lønnsfastsettelse. En arbeidstakers plikt er fastsatt i arbeidsmiljøloven § 2-3. Kontoret skal være hovedarbeidsplassen for alle ansatte, men det tilrettelegges for fleksibilitet og ansatte kan derfor søke om hjemmekontor.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
------------	----------	-------------------	--------------------------------------

- Konserndirektør
Forretningsprosesser
og Teknologi

- Gjelder for egen
arbeidsstyrke

- Intern

- Konserndirektør
Forretningsprosesser
og Teknologi

- Gjelder for egen
arbeidsstyrke

- Intern

- Personopplysningsloven
- Personvernforordningen (GDPR)

- Konserndirektør
Folk og Integrasjon

- Gjelder for egen
arbeidsstyrke

- Intern

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Varslingsrutiner	<p>Rutinen beskriver interne og eksterne rutiner for behandling av varsler.</p> <p>Beskyttelse av individer som varsler.</p> <p>Rutinen er særlig relevant for å forebygge tiltak mot mobbing, trakassering og uønskede hendelser på arbeidsplassen, samt å ivareta de berørte partene.</p>
Konsernet arbeider med å utarbeide egen policy innen rekruttering.	<p>Konsernet har som mål å være en av Norges mest attraktive arbeidsgivere, med fokus på å tiltrekke, utvikle og beholde riktig kompetanse for fremtiden.</p> <p>For å kunne nå målet har vi definert i vår Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet at mangfold skal veie tungt i våre rekrutteringsprosesser og sørge for at rekrutteringsprosessen eliminerer diskriminering.</p> <p>For å tiltrekke oss mangfold tilbyr vi også norskopplæring ved behov til kvalifiserte kandidater som vi ønsker å ansette. I henhold til standarden for mangfold og inkludering og tilhørighet utføres det en særskilt risikovurdering ved ansettelse av kandidater som kommer fra såkalte risikoland, definert av myndighetene.</p> <p>Denne policyen vil bli blant annet være aktuell ved å kunne påvirke mangfold i konsernet, samt opplæring og kompetanseutvikling.</p>

¹ Policyer godkjennes av styret, mens konserndirektør godkjenner standarder innenfor eget område.

² Policyer merket intern tilgjengelig gjøres på konsernets intranett under styrende dokumenter. Policyer og retningslinjer merket offentlig tilgjengelig gjøres på konsernets nettside.

3.1.2.1 Rutiner for kontakt med egne arbeidsstyrke og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger (S1-2)

Partssamarbeid

Partssamarbeid er en viktig del av bedriftskulturen i SpareBank 1 Sør-Norge og spiller en avgjørende rolle for å sikre et godt arbeidsmiljø, effektiv drift og medbestemmelse for de ansatte. Dette samarbeidet gir de ansatte en kanal for påvirkning og medbestemmelse, spesielt når det gjelder saker som likelønn, diskriminering og mangfold.

SpareBank 1 Sør-Norge har bedriftsavtaler med LO Finans og Finansforbundet. Partssamarbeidet skal sikre at ansatte har medbestemmelse i beslutninger som påvirker deres arbeidssituasjon. Det er enighet om at samarbeidet mellom ledelse og tillitsvalgte skal foregå i trygge former, samtidig som det skal være rasjonelt og effektivt. Partene er også enige om at arbeidet som tillitsvalgt er av positiv betydning for konsernet og de tillitsvalgte. Gjensidig respekt og tillit for hverandres oppgaver og standpunkter står sterkt i partssamarbeidet.

Tillitsvalgte fra arbeidstakerorganisasjoner er avgjørende for å sikre at konsernet opprettholder et godt arbeidsmiljø og ivaretar de ansattes rettigheter og interesser. De påvirker alle våre viktige områder i S1 og styringsdokumenter slik som policyer og standarder. De bidrar til å bygge

tillit mellom ledelsen og de ansatte, som er essensielt for en velfungerende og produktiv arbeidsplass. Gjennom deres arbeid med representasjon, kommunikasjon, forhandlinger og støtte, sikrer de tillitsvalgte at de ansatte blir hørt og at deres behov blir adressert på en rettferdig og effektiv måte. Eksempler på et vellykket partssamarbeid er de tillitsvalgtes sentrale rolle i fusjonen. Tillitsvalgte vil fremover være sentral i arbeidet med utforming av nye bedriftsavtaler som skal på plass etter fusjonen.

Samarbeid etter fusjon

Etter fusjonen mellom SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge har medlemmer blitt valgt inn i Samarbeidsutvalget (SAMU) og Konsernansettelsesutvalget (KAU). Disse utvalgene består av representanter både fra ledelsen og de tillitsvalgte fra begge de to tidligere bankene, sammensatt likeberrettiget for å reflektere størrelsen på hver av de to bankene som gikk inn i fusjonen. Videre er det lagt vekt på en god representasjon med hensyn til deltakere fra konsernledelse, kjønn og relevante fagområder. Dette viser at partssamarbeidet har vært en viktig faktor i å sikre at alle parter blir hørt og at ulike perspektiver blir representert etter fusjonen.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
<ul style="list-style-type: none"> Varslingsmottaket 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for egen arbeidsstyrke 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Folk og Integrasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Alle ledere som skal rekruttere 		

, samt på konsernets intranett under styrende dokumenter.

Konsernansettelsesutvalg (KAU)

Skal behandle og har ansvar for all lokal lønnsdannelse, og skal sikre god lønnsprosess og involvering.

KAU har et ansvar for å beslutte, ivareta og sørge for riktig utvikling av lønnspolitikk.

Samarbeids – og arbeidsmiljøutvalg (SAMU)

Inkluderer både arbeidsmiljøutvalg og samarbeidsutvalg. SAMU har likt antall representanter fra ledelsen og de ansatte, og ledes annethvert år fra arbeidsgiver og arbeidstaker.

Utvalget møtes kvartalsvis for å diskutere og løse arbeidsmiljø saker og samarbeidssaker. Hovedavtalen skal medvirke til å skape og videreutvikle et godt samarbeid innen bedriften. Utvalget arbeider for å stimulere de ansattes interesser for bedriftens arbeidsoppgaver og driftsresultat,

og gjennom opplysning skape forståelse for bedriftens samfunnsmessige betydning, samt impulser for utformingen av bedriftens policy.

SAMU skal påse at ansatte får mulighet til å tilegne seg kompetanse i takt med endringer som skjer i næringen, for å være en attraktiv arbeidsplass også i fremtiden. De påser at bedriftens rekrutterings- og opplæringspolitikk reflekterer de kunnskaps- og kompetansekrav som fremtidig drift antas å ville innebære.

SAMU har flere underutvalg;

Inkluderende arbeidsliv (IA)

- IA-utvalget i SpareBank 1 Sør-Norge er et viktig organ som arbeider for å fremme et inkluderende arbeidsliv (IA) og sikre at banken oppfyller sine forpliktelser under IA-avtalen.
- IA-utvalget rapporterer til SAMU i saker som angår arbeidsmiljø og HMS.
- Utvalget skal ha ett medlem fra både LO Finans og Finansforbundet, og to medlemmer fra HR/ arbeidsgiver.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus og avhengighet (AKAN)

- AKAN-programmet i SpareBank 1 Sør-Norge er en viktig del av bankens arbeid for å forebygge rusmisbruk og spillproblemer, samt håndtere saker knyttet til dette.
- Konsernet har et eget AKAN-utvalg som består av representanter fra ledelsen, HR-avdelingen og vernetjenesten.

HMS-Forum

- HMS-Forum er en viktig arena for å diskutere og koordinere helse, miljø og sikkerhet (HMS) relaterte spørsmål på tvers av organisasjonen.
- Forumet er et operativt underutvalg til SAMU og har som mål å håndtere og forebygge HMS-hendelser.
- HMS-Forum skal fremme en åpen og kontinuerlig dialog om HMS-arbeidet i SpareBank 1 Sør-Norge, dele beste praksis og sikre at HMS-tiltak blir implementert effektivt.

Mangfold, inkludering og tilhørighetsutvalg (MIT)

- Utvalget består av 7 representanter fra banken som skal tilrettelegge for at konsernet skal være en inkluderende arbeidsplass hvor alle medarbeidere føler trygghet og tilhørighet.
- Utvalget skal øke bedriftens modenhet innenfor likestilling, mangfold, inkludering og tilhørighet.

3.1.2.2 Rutiner for å utbedre negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer (S1-3)

SpareBank 1 Sør-Norge skal være en trygg arbeidsplass for alle, med en åpen kultur der den enkelte medarbeider blir hørt. Å få avdekket kritikkverdige forhold er viktig for arbeidsmiljøet, den enkeltes trivsel og viktig ut ifra et samfunnsperspektiv. Konsernet har som mål at ulovlige, uetiske eller andre kritikkverdige forhold ikke skal forekomme i virksomheten. Dersom slike forhold likevel forekommer, skal de tas tak i og håndteres forsvarlig. Ansatte, midlertidige

ansatte og innleide medarbeidere har en lovfestet rett, og i enkelte tilfeller en plikt, til å varsle om kritikkverdige forhold. Konsernets etiske retningslinjer må signeres av alle ansatte og sikrer at konsernets retningslinjer for varsling er godt kjent. Som arbeidsgiver har konsernet ansvar for å håndtere mottatte varsler forsvarlig, og verne den som varsler mot alle former for gjengjeldelse.

For å rapportere og identifisere finnes det ulike kanaler hvor medarbeidere og ledere kan varsle om uønskede hendelser, personvarsel, oppførsel og bekymringer:

Varslingskanal	Ansvarlig for oppfølging	Rutine	Tilgjengelighet
Winningtemp	Avdeling Folk og Integrasjon	<ul style="list-style-type: none"> Konsernet måler jevnlig (hver andre uke) temperaturen på arbeidsmiljøet. 	<ul style="list-style-type: none"> Medarbeidere får hver andre uke mail fra Winningtemp med spørsmål, og kan når som helst bruke tjenesten via appen til Winningtemp.
Ernst&Young Advokatfirma AS (EY)	Følges opp av tredjeparten EY	<ul style="list-style-type: none"> Varsel til EY vil mottas av saksbehandlere i EY. Kontaktpersoner i konsernet er medlemmene i Varslingsmottaket. Dersom varselet omhandler noen av de faste medlemmene i varslingsmottaket, skal EY påse at informasjonen ikke sendes til den eller de det gjelder. Konsernet vil håndtere varselet videre og kan rådføre seg med EY i forbindelse med dette. EY vil imidlertid normalt ikke bistå konsernet direkte i eventuelle undersøkelser av varselet. 	<ul style="list-style-type: none"> Medarbeidere kan varsle via webskjema (tilgjengelig på intranett), på telefon eller via brev.
Varslingsmottaket	Varslingsmottaket	<ul style="list-style-type: none"> I personalhåndboken og i etiske retningslinjer foreligger det en detaljert varslingsrutine, og hvordan rutinen for håndtering av varsler skal foregå. Konsernet har etablert et varslingsmottak bestående av personer fra ledelse og 2. linjefunksjon. Finner varslingsmottaket det nødvendig at flere bistår med håndteringen kan det brukes ressurser fra Varslingsutvalget der det er definert inn flere personer basert på kompetanse og rolle. Dersom varselet involverer personer i varslingsmottaket, skal informasjon om varselet ikke meddeles den eller de varselet omhandler, men i stedet utelukkende formidles til varslingsmottakets øvrige medlemmer. 	<ul style="list-style-type: none"> Detaljert beskrivelse og direkte link til kanalen på intranett og i personalhåndboken. Varslingsmottaket har egen mailadresse medarbeidere kan sende varsel til.

Det kan også varsles til nærmeste leder, ansatte i Folk og integrasjon, verneombud, tillitsvalgt og SAMU eller direkte til medlemmer av varslingsmottaket.

→ Håndteringsrutinene for varsling av kritikkverdige forhold er beskrevet i G1-1, punkt 4.1.1.1.

3.1.2.3 Tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter for arbeidsstyrken vår og effekten av disse (S1-4)

Undertema	Ønsket sluttresultat	Tiltak
Helse og sikkerhet	<ul style="list-style-type: none"> Medarbeidere som trives på jobb og kjennetegnes av høy friskhetsgrad 	<ul style="list-style-type: none"> Verktøykasse med gode tiltak som kan brukes i ulike tilfeller, dette kan være forebyggende helsefremmende tiltak, gode ordninger knyttet til behandlingsforsikring, fokus på ledelse, samt oppfølging av sykefravær eller uønskede hendelser
Balanse mellom arbeid og fritid	<ul style="list-style-type: none"> Trygg og likestilt permisjon 	<ul style="list-style-type: none"> Coache ledere for god planlegging av permisjon Gjennomføre samtaler både før og etter permisjon, muligheter for inkludering under permisjon om ønskelig
Likestilling mellom kvinner og menn og likelønn for arbeid av samme verdi	<ul style="list-style-type: none"> Kjønnsbalanse på alle ledernivåer og tyngre fagstillinger Likelønn for arbeid av samme verdi 	<ul style="list-style-type: none"> Vurdere kandidater av begge kjønn til lederstillinger og tyngre fagstillinger Reflektere status på måloppnåelse i godtgjørelse til konsernledelse Anskaffe verktøy for å kunne jobbe bedre med HR-data og -analyser
Inkludering av personer med funksjonsnedsettelse	<ul style="list-style-type: none"> Imøtekomme behov ansatte har og som dukker opp underveis i ansettelsen 	<ul style="list-style-type: none"> Gode rutiner for å imøtekomme behov ansatte har Utforming av våre lokaler for å imøtekomme behov (eks: syns- og hørselstilrettelegging)
Mangfold	<ul style="list-style-type: none"> En organisasjon preget av høy mangfoldskompetanse som tar ut verdien i mangfoldet vårt (økt mangfoldsmodenhet) Livsfasepolitikk som ivaretar medarbeidere gjennom hele arbeidsforholdet uansett livssituasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Opprette mentorordning på medarbeidernivå for kompetansedeling begge veier Analsere aldersmangfold blant ledere Anskaffe måleverktøy for å kunne jobbe databasert og peke ut vesentlige områder å fokusere på innen mangfold og inkludering
Opplæring og kompetanseutvikling	<ul style="list-style-type: none"> Alle medarbeidere skal ha muligheter for god faglig- og personlig utvikling 	<ul style="list-style-type: none"> Øke mangfoldskompetanse gjennom egne moduler og implementeringsplaner Sikre at mangfoldsledelsesaspektet er godt innarbeidet i alle eksisterende talent- og lederutviklingsprogrammer
Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen	<ul style="list-style-type: none"> En arbeidsplass uten tilfeller av vold og trakassering 	<ul style="list-style-type: none"> Synlighet og fortelle om nulltoleranse for mobbing og trakassering: årlig minne om varslingsrutiner, arbeid mot ledere osv. Øke frekvensen i Winningtemp fra hver tredje til hver andre uke. Håndtere varsler i Winningtemp så raskt som mulig. Gode oppfølgingsrutiner for lederne. Revidere varslingsrutiner årlig og gjennomgå dem i alle ledergrupper

* Målene med konkrete KPIer forklares i sine respektive tabeller i kapittel 3.1.3 Måleindikatorer og mål

De overnevnte tiltakene har ikke pådratt konsernet vesentlige investerings- eller driftskostnader.

Målsetting*

- Friskhetsgrad minimum 97%
-
- Begge kjønn skal være likestilt til å ta ut permisjon
-
- Kjønnsbalanse 50/50
 - Ingen lønnsforskjell på bakgrunn av kjønn.
-
- Universell utforming av alle våre lokaler
-
- Økt mangfoldsmodenhet
-
- Økt mangfoldskompetanse
 - 100% av ledere skal ha gjennomført mangfoldsledelsesprogram
 - 100% gjennomføring av medarbeidersamtaler
-
- Nulltoleranse for vold og trakassering
-

3.1.3 Måleindikatorer og mål

3.1.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoen og muligheter (S1-5)

SpareBank 1 Sør-Norge jobber kontinuerlig for å skape en kultur hvor alle føler en tilhørighet og inkludering. Etter fusjonen 1. oktober 2024 har det vært vesentlig å få en felles konsernstrategi på plass som kjennetegnes av stolte medarbeidere, inkludering og tilhørighet, bygge ett lag, være en attraktiv arbeidsplass og ha medarbeidere og ledere som inspirerer, har omtanke for hverandre og handlekraft.

For å skape en felles retning for våre medarbeidere ble det arrangert en workshop i november for å lande mål og tiltak for en felles strategisk retning. Workshop bestod av en fysisk samling med deltakere fra Folk og Integrasjon, Bærekraft, Compliance og Konserntjenester. Tillitsvalgte og SAMU blir også involvert i arbeidet. Resultatet pekte ut to overordnede målsetninger for vårt arbeid med egen arbeidsstyrke:

I prosessen med å sette mål ble det naturlig å videreføre mål på kjønnsbalanse, sykefravær (friskhetsgrad) og likelønn da begge banker målte dette fra før. Arbeidet med mangfold og inkludering ble også satt høyt på agendaen for å oppnå konsernmålene våre mot kunder og å være en attraktiv arbeidsplass. Derfor ble det satt konkrete målsetninger og KPIer på disse områdene som skal følges med på og settes konkrete tiltak for. Andre temaer vi var innom å sette mål på var for eksempel varsling, universell utforming og arbeidsinkludering. Dette vil bli diskutert videre, men ikke målfestet ennå.

⇒ Målet om å øke mangfoldsmodenheten i organisasjonen for å ta ut verdien i mangfoldet vårt innebærer målsetninger innen mangfoldskompetanse og mangfoldsledelse og verktøy for å jobbe databasert med mangfold og inkludering. Se S1-9 og S1-13 for KPIer og tiltak.

⇒ Målet om like muligheter og likelønn blant våre ansatte innebærer målsetninger innen kjønnsbalanse, likelønn og friskhetsgrad. Se S1-6, S1-14 og S1-16 for KPIer og tiltak.

Det skal jobbes videre med en handlingsplan som

iverksettes første halvår i 2025. Videre rapporteres det på vesentlige måleindikatorer for konsernet, og med tilhørende målsetting og tiltak der dette er relevant.

Opplysninger om foretakets ansatte (S1-6)

Egen arbeidsstyrke består av faste ansatte, midlertidig ansatte (bankansatte vikarer og byråvikarer) og innleide konsulenter. Midlertidig ansatte dekker opp for fravær ved for eksempel foreldrepermisjoner og langvarig sykefravær, eller i perioder med stor arbeidsmengde, og leies inn fra bemanningsforetak.

Kjønn	Antall
Kvinner	1404
Menn	1158
Totalt antall	2562

Tallet er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden. Antallet gjelder for hele konsernet og inkluderer egen arbeidsstyrke som beskrevet over.

Region	Faste ansatte	Midlertidig ansatte	Ikke garanterte timer	Totalt
Antall region Vestland	270	11	0	281
Antall region Rogaland	1238	53	0	1291
Antall region Agder	136	2	0	138
Antall region Oslo	97	1	0	98
Antall Sørøst (Buskerud, Telemark og Vestfold)	692	2	0	694

Tallene er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet og inkluderer faste ansatte samt midlertidige ansatte (bankansatte vikarer og byråvikarer).

Antall ansatte	Kvinner	Menn	Totalt
Antall fast ansatte	1358	1075	2433
Antall midlertidig ansatte	36	33	69
Antall ikke garanterte timer ansatte	0	0	0

Tallene er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet og inkludere faste ansatte samt midlertidige ansatte

(bankansatte vikarer og byråvikarer).

→ Tallene er rapportert i antall ansatte og om annet ikke er spesifisert er rapporterte tall fra 31.12.2024. Se også årsregnskapet 2024, note 21 Personalkostnader.

Beskrivelse	2024
Totalt antall ansatte som sluttet	139
Turnoverrate	4,8%

Tallene er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet. Grunnet fusjonen er tallet som rapporteres fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Turnoverraten beregnes ved antall som har sluttet i rapporteringsperioden og gjelder kun faste ansatte.

Mål for kjønnsbalanse*

Definisjon (metode)	Andel av hvert kjønn (ref norsk lov to juridiske kjønn; mann/kvinne) på alle ledernivåer og i tyngre fagstillinger	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	Minimum 40% av hvert kjønn på alle ledernivåer og i tyngre fagstillinger	
Status måloppnåelse	2024	2025
	<ul style="list-style-type: none">Ledernivå 2: kvinneandel 33%Ledernivå 3: kvinneandel 36%Ledernivå 4: Kvinneandel 36%	
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	Minimum 45 % av hvert kjønn på alle ledernivåer og i tyngre fagstillinger	
Langsiktig mål (>5 år)	Kjønnsbalanse (50/50) på alle ledernivåer og tyngre fagstillinger	
Baseline	Baseline år: 2023 (tidligere SpareBank 1 SR-Bank) . <ul style="list-style-type: none">Ledernivå 2: kvinneandel 40 %Ledernivå 3: kvinneandel 35 %Ledernivå 4: kvinneandel 37 %	
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">Rekruttering: Vurdere kandidater av begge kjønn til lederstillinger og tyngre fagstillingerGodtgjørelse: reflektere status på måloppnåelse hos øverste ledelse	

3.1.3.2 Opplysninger om innleid arbeidskraft (S1-7)

For å sikre kontinuitet og dekke opp for fravær ved foreldrepermisjoner, langvarig sykefravær og ferieavvikling leier konsernet inn midlertidig ansatte (vikarer) fra bemanningsforetak. Det benyttes også vikarer i perioder med spesielt stor arbeidsmengde. Det er inngått egen avtale med Finansforbundet om slik bruk av vikarer som er i tråd med nytt regelverk om innleie. Andelen vikarer har vært relativt stabil over tid. Konsernet overvåker nøye omfanget av vikarbruk på månedlig basis. I tillegg leier SpareBank 1 Sør-Norge inn konsulenter til prosjektledelse, utviklingsprosjekter og andre situasjoner hvor konsernet har midlertidig behov for spesifikk spesialkompetanse.

Antall	2024
Byråvikar	51

Tallet er rapportert i antall byråvikarer ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet.

3.1.3.3 Mangfoldsindikatorer (S1-9)

Toppledelsen i SpareBank 1 Sør-Norge består av konserndirektører for hvert forretningsområde, inkludert konsernsjef. Konsernledelsen består 4 kvinner (31%), og 9 menn (69%).

Aldersfordeling

Aldersintervall	Antall faste ansatte	% av totalt antall ansatte
Under 30 år	555	23 %
Mellom 30 og 50 år	1167	48 %
Over 50 år	729	30 %

Tallene er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden og inkluderer faste ansatte samt midlertidige ansatte (ikke byråvikar).

Øke mangfoldsmodenheten i organisasjonen for å ta ut verdien i mangfoldet vårt

Mål: Mangfoldsmodenhet

Definisjon (metode)

Definisjon av mål: For å få bedre innsikt i interseksjonaliteten (de sosiale kategoriene, både synlig og usynlig mangfold) i mangfoldet vårt, mangfoldskompetansen og mangfoldsmodenheten i organisasjonen har vi behov for å anskaffe et måleverktøy. Når vi har fått på plass dette kan vi etablere en baseline som utgangspunkt for målsetting. Dette vil sette oss i stand til å kontinuerlig måle fremgang mot målsetningene våre.

Kortsiktig mål (+/- 1 år)

KPI: Gjennomføre måling av mangfoldsmodenhet, etablere baseline

Status måloppnåelse

2024

Mangler data

2025

Mangler data

Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)

KPI: Sette konkret mål for mangfoldsmodenhet, kontinuerlig måle fremgang mot målene

Langsiktig mål (>5 år)

KPI: Økt mangfoldsmodenhet

Baseline

- Har ikke data for å kunne beskrive baseline

Tiltak

- Anskaffe måleverktøy

3.1.3.4 Måleindikatorer for opplæring og kompetanseutvikling (S1-13)

Kjønn	Prosentandel av ansatte som deltok i regelmessige prestasjons- og karriereutviklingssamtaler
Kvinner	85 %
Menn	81 %
Totalt	83 %

Tall er rapportert i prosentandel ansatte som har gjennomført regelmessige prestasjons- og karriereutviklingssamtaler i løpet av rapporteringsperioden og er hentet ved utgangen av rapporteringsperioden. Andel gjelder for SpareBank 1 Sør-Norge (kun morbank) og inkluderer kun faste ansatte. Grunnet fusjonen er prosentandel som deltok i regelmessige prestasjons- og karriereutviklingssamtaler rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024.

Noen samtaler blir ikke teknisk fullført i systemet, selv om selve samtalen har funnet sted. Dette resulterer i at gjennomføringsandelen fremstår lavere enn det faktiske antallet fullførte samtaler. Det vil derfor være noe underrapportering.

Kjønn	Gjennomsnittlig antall opplæringstimer per ansatt
Kvinner	8,3
Menn	7,5
Totalt per ansatt	7,9

Tall er rapportert i antall timer gjennomført i løpet av rapporteringsperioden og er hentet ut ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for SpareBank 1 Sør-Norge (kun morbank) og inkluderer faste ansatte og midlertidige ansatte (ikke konsulenter).

Grunnet fusjonen er antall opplæringstimer rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Det vil være noe underrapportering grunnet eksternt gjennomførte kurs som ikke er dokumentert i SpareBank 1 Sør-Norges læringsportal.

Øke mangfoldsmodenheten i organisasjonen for å ta ut verdien i mangfoldet vårt

Mål: Mangfoldskompetanse

Definisjon (metode)	Definisjon av mål: Gjennomføring av Start Smart Sammen modul «Mangfold»	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	KPI: 100 % av konsernledelsen og deres ledergrupper skal ha fullført Start Smart Sammen modul «Mangfold»	
Status måloppnåelse	2025	2026
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	KPI: 100 % av alle avdelinger skal ha fullført Start Smart Sammen modul «Mangfold»	
Langsiktig mål (>5 år)	KPI: Økt mangfoldskompetanse (se KPI på innsikt i mangfoldsmodenhet)	
Baseline	Eventuell beskrivelse av baseline: kommer i 2025	
Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle Start Sammen Sammen modul «Mangfold» • Utarbeide implementeringsplan, inkl. kommunikasjon og forankring hos konsernledelsen 	

Mål: Mangfoldsledelse

Definisjon (metode)	Definisjon av mål: Gjennomføring av mangfoldsledelsesprogram for ledere	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	KPI: Utvikle og designe mangfoldsledelsesprogram. Implementeres i 2026	
Status måloppnåelse	2026	2027
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	KPI: Minimum 50 % av lederne våre skal ha gjennomført mangfoldsledelsesprogram (implementeres først i 2026)	
Langsiktig mål (>5 år)	KPI: 100 % av våre ledere skal ha gjennomført mangfoldsledelsesprogram	
Baseline	Eventuell beskrivelse av baseline: kommer i 2026	
Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> Sikre at mangfoldsledelsesaspektet er godt innarbeidet i alle eksisterende talent- og lederutviklingsprogrammer 	

3.1.3.5 Måleindikatorer for arbeidsmiljø (S1-14)

Helse og sikkerhetsindikatorer

Beskrivelse	2024
Antall tilfeller av registrerbar arbeidsrelatert sykdom hos ansatte	2
Antall dager tapt på grunn av arbeidsrelaterte skader og dødsfall som følge av arbeidsrelaterte ulykker, arbeidsrelatert sykdom og dødsfall som følge av sykdom hos ansatte	2

Tilfeller av arbeidsrelatert sykdom følges opp på individnivå. Det har ikke vært noen dødsfall hos ansatte som følge av arbeidsrelaterte ulykker eller sykdom, ei heller noen registrerte arbeidsulykker.

Tallet er rapportert i antall tilfeller og dager i løpet av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet. Grunnet fusjonen er antall tilfeller rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Vi antar at det er en del underrapportering som gjenspeiles i samfunnet generelt, da medarbeider ikke har plikt til å oppgi årsak.

Like muligheter og likelønn

Mål: Friskhetsgrad

Definisjon (metode)	Friskhetsgrad er definert som andel av arbeidstiden arbeidsstyrken er til stede og friske uttrykt i prosent (friskhetsgrad = 100% - sykefraværspresent). Ikke medberegnnet andres sykdom.	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	Friskhetsgrad minimum 96 %	
Status måloppnåelse	2024	2025
	94,1%*	
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	Friskhetsgrad minimum 97 %	
Langsiktig mål (>5 år)	Friskhetsgrad minimum 97 %	
Baseline	2023: Friskhetsgrad 95,8 %	
Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> HR er sparringspartner for ledere - tidlig innsats Etablere en «verktøykasse» med tiltak for ulike tilfeller 	

*Morbank har friskhetsgrad 95%.

Vi har valgt å benytte begrepet «friskhetsgrad» for å fokusere på tilstedeværelsen av friske medarbeidere, som et positivt uttrykk for arbeidsevne og tilstedeværelse. Sykefravær måler det motsatte: hvor mye av arbeidsstyrken som er fraværende grunnet sykdom. Tallet rapporteres som et gjennomsnitt av rapporteringsperioden, og grunnet fusjonen er det et gjennomsnitt av tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Tall for baseline 2023 inkluderer ikke ForretningsPartner AS og FinStart Nordic, samt tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge.

3.1.3.6 Måleindikator for balanse mellom arbeid og fritid (S1-15)

Foreldrepermisjon	2024
Andel ansatte som tok ut foreldrepermisjon	5,7 %
Kvinner	3,4 %
Menn	2,3 %

Alle (100%) har rett på foreldrepermisjon etter norsk lov

Tallet er rapportert i antall ansatte i løpet av rapporteringsperioden. Antallet gjelder for hele konsernet. Grunnet fusjonen er antall ansatte rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Andel ansatte som tok ut foreldrepermisjon i 2024 ville trolig vært noe høyere om fusjonen hadde skjedd per 01.01.2024.

3.1.3.7 Måleindikator for godtgjøring (lønnforskjell og samlet godtgjøring) (S1-16)

Like muligheter og likelønn

Kompensasjonsindikatorer

Beskrivelse	2024	Forklaring
Prosentvis forskjell i gjennomsnittlig avtalt årslønn mellom kjønnene	83 %	Forskjell i gjennomsnittlig avtalt årslønn mellom kvinner og menn uttrykt i % av gjennomsnittlig lønnsnivå for menn
Total kompensasjonsforhold	13 %	Årlig total godtgjørelse til konsernets høyest betalte person

I 2024 utgjør kvinners gjennomsnittlige årslønn 83 % av menns gjennomsnittlige årslønn. Dette indikerer en lønnsforskjell mellom kjønnene.

Disse tallene er rapportert som årslønn ved utgangen av rapporteringsperioden og inkluderer både faste ansatte og midlertidige ansatte (inkludert bankansatte vikarer).

Videre viser et total kompensasjonsforhold på 13 % at medianlønnen i konsernet tilsvarer 13 % av lønnen til den høyest betalte medarbeideren i konsernet i 2024.

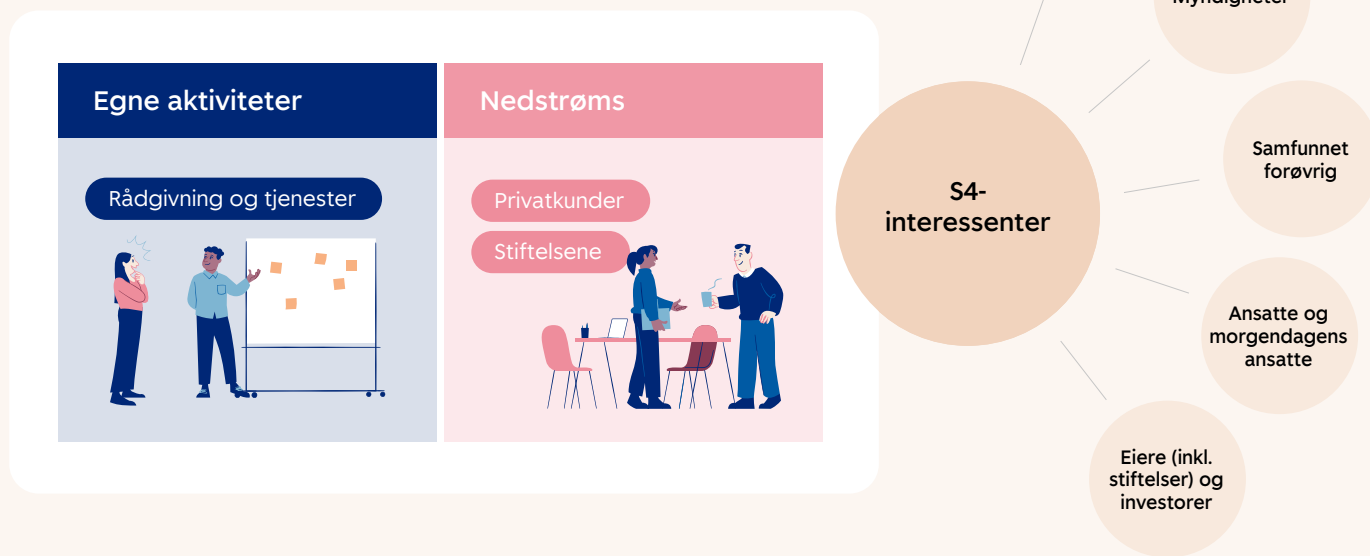
3.1.3.8 Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd (S1-17)

Diskriminering

Beskrivelse	2024
Totalt antall tilfeller med påstand om diskriminering, inkludert trakassering, rapportert i perioden	2

Begge de to nevnte sakene knyttet til diskriminering er behandlet hvorpå det er konkludert med at det ikke var diskriminering eller at det ikke var mulig å føre bevis for at det hadde skjedd diskriminering. Det er ikke betalt noen bøter eller kompensasjoner i perioden. Tallet er rapportert i antall tilfeller i løpet av rapporteringsperioden. Antallet gjelder for hele konsernet. Grunnet fusjonen er antall tilfeller rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024.

3.2 Forbrukere og sluttbrukere (ESRS S4)

Våre viktigste områder i S4

Tema	Undertema	Relevante rapporteringskrav	Beskrivelse av områder med vesentlig påvirkning, risiko og muligheter
Sosial inkludering	Ikke-diskriminering	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	<ul style="list-style-type: none"> Negativ påvirkning på personkunder dersom vi forårsaker, bidrar til eller har forbindelse til diskriminering Risiko for at personkunder utsettes for utilsiktet diskriminering på grunnlag av kjønn eller bakgrunn Økt bruk av teknologi og digitalisering kan medføre at enkelte kundegrupper ikke får samme tilgang på produkter og tjenester
	Tilgang til varer og tjenester	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	<ul style="list-style-type: none"> Økt bruk av teknologi og digitalisering kan medføre at enkelte kundegrupper ikke får samme tilgang på produkter og tjenester
	Økonomisk likestilling*	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4, S4-5	<ul style="list-style-type: none"> Positiv påvirkning dersom vi forårsaker eller bidrar til økt økonomisk likestilling
	Ansvarlig markedsføring	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	<ul style="list-style-type: none"> Potensiell negativ påvirkning på personkunder dersom konsernet utilsiktet forårsaker, bidrar til eller har forbindelse til villedende informasjon om bærekraftspresentasjonen til konsernet eller produkter og tjenester.
	Bevare sparebanktradisjonen*	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	<ul style="list-style-type: none"> Positiv påvirkning på forbrukere og andre individer i kjerneområdene gjennom overskudd som deles ut via stiftelsene til bekjempelse av utenforskap. Samarbeid med stiftelsene innebærer en vesentlig finansiell mulighet knyttet til å opprettholde og styrke omdømmet som lokalbank i kjerneområdene våre.
Informasjonsrelaterte konsekvenser	Personvern	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	<ul style="list-style-type: none"> Negativ påvirkning på personkunder dersom vi forårsaker, bidrar til eller har en forbindelse til brudd på personvernrettigheter Risiko for at personkunder utsettes for utilsiktede brudd på personvernrettigheter, enten gjennom handlinger eller fravær av handlinger begått av banken, eller en tredjepart som behandler personopplysninger på vegne av banken.

*Tema er selskapsspesifikt

3.2.1 Strategi

3.2.1.1 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og koblingen til vår strategi og forretningsmodell (SBM-3)

SpareBank 1 Sør-Norge bistår personkunder i viktige beslutninger og investeringer gjennom å tilby lån, sparemuligheter, forsikring, eiendomsmegling og andre finansielle tjenester og rådgivning. Konsernet kombinerer fysisk og digital rådgivning mot kundene gjennom å både være sterkt representert med kontorer i hele vårt markedsområde, og ha et kundesenter med god tilgjengelighet og digitale løsninger. Gjennom å tilby finansielle produkter har vi mulighet til å positivt bidra med produkter og tjenester våre forbrukere har behov for. Derimot har konsernet også potensiell og faktisk negativ påvirkning knyttet til personvern, markedsføring eller manglende tilgang på våre produkter.

Tjenestene og produktene SpareBank 1 Sør-Norge leverer genererer store inntekter for våre eiere, deriblant sparebankstiftelsene. Å bidra til og sørge for at disse midlene bidrar mest mulig til positive ringvirkninger i vårt markedsområde har stor strategisk viktighet.

Utfordringer knyttet til likestilling og mangfold er også en kjent problemstilling for finanssektoren. Beslutninger

knyttet til finansiering kan utilsiktet være påvirket av økonomiske og sosiale forhold i samfunnet der sårbare grupper er mer utsatt for diskriminering. En annen gryende problemstilling rundt rettferdig omstilling er hvorvidt grønne lån til omstilling av boliger er mindre tilgjengelig for lavinntektsgrupper. I kommunikasjonen med våre kunder er det også en potensiell risiko for grønnvasking dersom konsernets arbeid med bærekraft ikke blir presentert korrekt.

Målet med finansiell inkludering er å skape økonomiske muligheter og stabilitet for en større andel av samfunnet. Det handler om å gi enkeltpersoner og bedrifter tilgang til banktjenester, kreditt og andre finansielle tjenester. Det betyr blant annet å tilby bankkontoer, lån, forsikringer og andre finansielle produkter til en bredere del av befolkningen, inkludert flere blant de som tidligere har vært ekskludert fra slike tjenester på grunn av økonomisk status, geografisk beliggenhet eller andre faktorer. Ifølge SpareBank 1 Sør-Norge sin strategi skal vi være en bank som er «best for noen, god for alle».

Kobling til verdikjede og berørte interessenter

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Gjelder særlig ulike grupper som kan være mer utsatt for diskriminering i samfunnet ellers

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet, men gjelder særlig ulike grupper som kan være mer utsatt for begrensning i tilgang til produkter og tjenester

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet

Nedstrøms

- Samfunnet som helhet, alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet

Egne aktiviteter, nedstrøms

- Alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet

Policy og retningslinjer

- Policy for produkt- og tjenestestyring
- Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger

- Standard for ansvarlig markedsføring og bærekraft i kommunikasjon

- SpareBank 1 Sør-Norge har ingen policy direkte knyttet til temaet

- Policy for personvern
- Standard for personvern
- Standard for sletting av personopplysninger

3.2.2 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Policyer og retningslinjer relatert til forbrukere (S4-1)

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Policy for bærekraft	Formålet med Policy for bærekraft er å gi føringer for konsernet sine holdninger til, og arbeidet med, bærekraft. Konsernet har et ansvar for å ikke forårsake eller bidra til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter og å bidra til åpenhet gjennom å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
Policy for produkt- og tjenestestyling	<p>Gir føringer og stiller krav til produktene og tjenestene som konsernet tilbyr. Policyen stiller overordnede krav om hvilke produkter og tjenester som kan tilbys til konsernets kunder og hvordan disse skal vurderes og kvalitetssikres, bl.a. i forhold til konsernets etiske retningslinjer, bærekraftsprinsipper, styrets risikovilje, kundens interesser og krav om god forretningsskikk. Den skal ivareta ansvaret for å sikre at produktene og tjenestene er i samsvar med kundens interesser og at kunden tar velinformerte valg når de inngår avtaler med SpareBank 1 Sør-Norge.</p> <p>Et viktig styrende prinsipp i policyen er at kundeklager og øvrige uønskede hendelser relatert til produkter og hendelser skal registreres og behandles for å minimere skade for kunde, samt sikre at tiltak iverksettes for å unngå at lignende kan skje igjen.</p>
Policy og standard for personvern	Policy for personvern gir føringer for hvordan konsernet skal håndtere personopplysninger og ivareta personvern i de prosesser og oppgaver som blir utført i konsernet. Standard for personvern supplerer policy for personvern. Se utfyllende beskrivelse i Egen arbeidsstyrke (S1), kap. 3.1.2
Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger	Se utfyllende beskrivelse i Egen arbeidsstyrke (S1), kap. 3.1.2
Standard for ansvarlig markedsføring og bærekraft i kommunikasjon	Formålet til standarden er å sikre at markedsføring av de produkter og tjenester som leveres av konsernet er i tråd med lovkrav, bransjenormer og annen relevant regulering. Slik sikrer vi konsernets etterlevelse, og trygghet for kunder og forbrukere generelt som mottakere av markedsføring.
Standard for sletting av personopplysninger	<p>Standarden tilhører policy og standard for personvern, og skal sikre at vi oppfyller slettekravene i personopplysningsloven og personvernforordningen, bransjenormer for behandling av personopplysninger i bank og kredittforetak, oppbevaringskravene i særlovgivningen og behovet for oppbevaring av personopplysninger for dokumentasjonsformål.</p> <p>Standarden suppleres av mer detaljerte sletterutiner for ulike systemer, som utarbeides av systemeiere.</p>
Standard for universell utforming av IT-løsninger***	Standarden beskriver ansvar og tiltak ansatte og innleide må forholde seg til for å sikre universell utforming av digitale tjenester.

* Policyer godkjennes av styret, mens konserndirektør godkjenner standarder innenfor eget område.

** Policyer merket intern tilgjengeliggjøres på konsernets intranett under styrende dokumenter. Policyer og retningslinjer merket offentlig tilgjengeliggjøres på konsernets nettside.

*** Standarden eies og revideres av SpareBank 1 Utvikling, som står bak utvikling av mye av bankens digitale tjenester.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle medarbeidere i konsernet. Det forventes at konsernets forretningsforbindelser, og deres forretningsforbindelser, skal følge de samme retningslinjene 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> UN Global Compacts 10 prinsipper for ansvarlig næringsliv OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift FNs bærekraftsmål FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter ILOs kjernekonvensjoner
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle medarbeidere i konsernet. 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> EBA sine retningslinjer for styring og kontroll (GL 05) EBA guidelines on product oversight and governance arrangements for retail banking products ESMA Guidelines on MiFID II product governance requirements Directive (EU) 2016/97 — the Insurance Distribution Directive (IDD) Lov om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. (markedsføringsloven)
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle medarbeidere i konsernet. 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> Personopplysningsloven Personvernforordningen (GDPR)
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Økonomi, Finans & Bærekraft 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle medarbeidere i konsernet. Det forventes at konsernets forretningsforbindelser, og deres forretningsforbindelser, skal følge de samme retningslinjene 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle medarbeidere i konsernet, særlig de som arbeider med utforming av markedsføringsmateriell og dialog med eksterne markedsføringsbyrå. 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle ansatte i konsernet som behandler personopplysninger. 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	
<ul style="list-style-type: none"> SpareBank 1 Utvikling 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle som utvikler bankens digitale tjenester 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger

e, samt på konsernets intranett under styrende dokumenter.

3.2.2.1 Rutine for å kommunisere med forbrukere om påvirkninger (S4-2)

Perspektivene til våre forbrukere

Som en bank med åpne dører i hele vårt markedsområde er våre ansatte i kundefront og personmarkedet kontinuerlig i dialog med våre forbrukere og sluttbrukere. I tillegg kan kunder booke digitale møter med våre rådgivere for å få hjelp med store og små livshendelser. Banken har en beste praksis for rådgivning som inkluderer å anbefale kundene å gjøre bevisste valg som bidrar til mer likestilt økonomi. Dette kan være å involvere begge parter i parforhold i rådgivningssamtaler, anbefale å fordele sparemidler, eller forsikre begge parter tilpasset forskjeller i økonomi og behov. Daglig håndterer rådgiverne mangfoldige problemstillinger, og dersom nye dukker opp har banken rutiner på innmelding av saker om hverdagsøkonomi, finansiering og sparing i bankens Brukerstøtte.

Utover de dagligdagse interaksjonene mellom forbruker og rådgiver gjennomføres det periodevis markeds- og kundeundersøkelser der tilfredshet, behov og barrierer hos våre kunder undersøkes. Banken måler sine kunderelasjoner hvert halvår. I alle analyser ligger det til grunn behandlingsgrunnlag som sikrer god ivaretagelse av kundenes rettigheter og etterlevelse av regulatoriske forhold. Markedsinnsikt blir blant annet brukt i arbeidet med å utvikle tjenester innen sosial inkludering, som tiltak for å redusere digitalt utenforskap sammen med leverandøren Kakadu. Spesifikke rutiner for hvordan perspektivene til våre forbrukere og sluttbrukere skal inkluderes i beslutningsprosesser er ikke på plass.

I tillegg har vi en tilbakemeldingsfunksjon i flere av våre tjenester, som varslingskanaler ved misnøye. Se våre rutiner for uønskede hendelser under «Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der forbrukere og sluttbrukere kan melde inn bekymringer» i kap. 3.2.2.2.

⇒ Interessentdialogen er også viktig for å inkludere perspektiver fra våre forbrukere og i konsernets strategi og videre arbeid. Se *Generelle opplysninger (ESRS2)* «Interessentene og synspunktene deres» kap. 1.3.2.

Det operasjonelle ansvaret for å sikre god kommunikasjon med forbrukere og sluttbrukere og sikre at deres perspektiver blir tatt i betraktning i beslutningsprosesser ligger hos Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon (digitale tjenester) og Konserndirektør Privatmarked (fysiske tilbud).

Kundens personvern

Konsernet har et høyt fokus på etterlevelse av personvernregelverket (GDPR). Videre følger vi den gjeldende bransjenormen for behandling av personopplysninger i bank og kredittforetak fra Finans Norge og bransjenorm for behandling av personopplysninger i eiendomsmeglingsbransjen fra Eiendom Norge. Vi jobber kontinuerlig med å sikre åpenhet og at personopplysningene er trygge og behandles på

en lovlig og korrekt måte. Konsernets potensielle negative påvirkning på personvern krever at vi er åpne om hvordan vi behandler personopplysningene til kundene våre og opplyser tilstrekkelig om deres rettigheter.

Banken har en egen personvernerklæring hvor kunder får informasjon om hvordan banken behandler personopplysninger, til hvilket formål og med hvilket behandlingsgrunnlag. Personvernerklæringen oppdateres løpende. I enkelte tilfeller innhenter vi samtykke fra kunden til å behandle personopplysninger. Vi innhenter eksempelvis samtykke om vi skal behandle særlige kategorier av personopplysninger som fagforeningsopplysninger og helseopplysninger, eller når vi skal personalisere markedsføringen basert på data vi lagrer om kunden. Samtykket ivaretar alltid formkravene i personvernforordningen og er frivillig, uttrykkelig og informert. Samtykketeksten gir kundene god informasjon om hva samtykkene brukes til. Kunder kan enkelt trekke tilbake samtykke i egen mobil- og nettbank, hvor bankens behandling av personopplysninger umiddelbart opphører.

Banken har en egen personvernavdeling som består av personvernombudet og et team av personvernrådgivere som er kundenes kontaktpunkt når de har spørsmål om personvern eller ønsker å benytte seg av sine rettigheter. Personvernavdelingen skal sikre at konsernet overholder personvernforordningen, øvrig regelverk med personvernbestemmelser og interne retningslinjer. Arbeidet skal opprettholde tilliten hos kunder og interessenter, redusere risikoen for regulatoriske bøter eller sanksjoner, og beskytte konsernets omdømme. Avdelingen er sentralt plassert i konsernet og bidrar med strategisk, forretningsmessig og operativ rådgivning innenfor fag og regelverk knyttet til personvern. Avdelingen er en viktig ressurs i konsernets arbeid med å sikre en pålitelig behandling av personopplysninger.

Datterselskap som inngår i EiendomsMegler 1-alliansen har et eget fagutvalg, som sender ut GDPR KIT til alle ledere. Pakken består av behandlingsprotokoll, oversikt over leverandører, rutine for håndtering av personopplysninger, risiko og kontrollmatrise, databehandleravtale og data-delingsavtale for å hente inn samtykke fra forbrukere, og rutine for håndtering av personopplysninger. Hvert foretak står fritt til å tilpasse disse rutinene. Varslinger om avvik på personvern hos konsernets eiendomsmeglerforetak behandles på samme måte som i resten av konsernet.

Arbeid med sårbare grupper

SpareBank 1 Sør-Norge sin standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger gir konsernet et ansvar for å ikke bidra til å negativt påvirke menneskerettighetene til grupper som kan være utsatt for diskriminering. Mest vesentlig for forbrukere og sluttbrukere er åpenhetslovens prosess med tiltak basert på funn rundt finansiell tjenesteyting for privatmarkedet.

⇒ Arbeidet med aktsomhetsvurderinger er beskrevet i *Generelle opplysninger (ESRS2)* «Uttalelse om aktsomhetsvurderinger» kap. 1.2.4

Etterlevelse av bransjenormer og nye regelverk som hensyntar behovene til sårbare grupper, er sentralt i vårt arbeid. Blant annet Finans Norge sin bransjenorm for finansiell inkludering er viktig i tilpasning av nåværende og utviklingen av fremtidige produkter.

Mye av vår digitalutvikling skjer via SpareBank 1 Utvikling. I enkelttilfeller har grupper med variert funksjonsevne blitt inkludert i utviklingsprosessen. Blant annet ble det brukt en blind ekspertbruger i utviklingen av mobilbanken, som ble trukket fram som et av momentene som sikret oss 1.plassen da Cicero i 2024 kåret Norges beste mobilbank. Utover ovennevnte punkter har ikke SpareBank 1 Sør-Norge spesifikke rutiner for å samle inn perspektiver fra sårbare grupper.

Evaluering av arbeidet med våre produkter

Risikoanalyse av porteføljen er med på sikre at alle endringer i konsernets produkter, prosesser og systemer gjennomgår en grundig risikovurdering og kvalitetssikring. Dette for å overholde lover og forskrifter, samt for å sikre at risikoer er kjent, forstått, akseptert og i samsvar med selskapets interesser og mål. Datterselskap er inkludert i

den årlige risikoanalysen først fra 2025.

Det gjennomføres årlig en risikoanalyse av porteføljen av produkter og tjenester for å sikre at interessene til kundene ivaretas. Analysen skal rangere produktene iht. vurdert risiko ved produktenes egenskaper, distribusjon og markedsføring. Det operasjonelle rammeverket PoPS (produkt, prosess- og systemscoreing) som er SpareBank 1 Sør-Norge sitt saksbehandlingssystem for risikovurdering og godkjenning av endringer i produkter, prosesser og systemer, bidrar til etterlevelse av policy for produkt- og tjenestestyring. I PoPS vurderes blant annet problemstillinger knyttet til kompleksiteten i våre produkter, hvor enkle disse er å forstå for kunden og hvordan produktet skal markedsføres mot aktuelle kundesegmenter.

I SpareBank1 Sør-Norge gjennomfører vi en PoPS innenfor produktområdet hver gang vi:

- Innfører et nytt produkt
- Endrer egenskaper til et produkt
- Lanserer et eksisterende produkt til nye kundesegmenter
- Gjør vesentlige endringer i vilkår til produkter

Bevare sparebanktradisjonen

SpareBank 1 Sør-Norge er bygd på en sparebankmodell, og syv av bankens største eiere er sparebankstiftelser. Sparebankstiftelsene disponerer av overskuddet og deler i tråd med sparebanktradisjoner ut gaver til allmenntilgitt formål. Når banken skaper verdier for våre eiere, hvor stiftelsene utgjør en stor andel, investerer stiftelsene midler tilbake i lokalsamfunnene gjennom positive prosjekter til allmenn nytte. Sparebanktradisjonen er ikke et finansieringsprodukt vi leverer, men et resultat av overskuddet tjenestene våre genererer.

I en ny rapport fra Menon Economics vises det til at hver krone sparebanknæringen gir til allmenntilgitt formål i gjennomsnitt gir en samfunnsøkonomisk merverdi på 3,1 kroner.

Gjennom stiftelsene er lokalsamfunnet vår største eier, og vi er helt avhengig av dens kunnskap og kompetanse for å videreutvikle lokalsamfunnene vi er en del

av. Kontinuerlig dialog skjer gjennom innspill direkte fra søkere, nasjonal og lokal statistikk og analyse, møter med lag og foreninger, forskningsprosjekter og jevnlig dialogmøter med interessenter. Stiftelsene samarbeider med banken om flere konsepter for å skape merverdi for lokalsamfunnet. Blant disse er GründerAcademy, Julegiver, økonomi og karrierevalg i samarbeid med Ungt Entreprenørskap med flere.

For å sikre at midlene fra våre tjenester bidrar til positive resultater i vårt markedsområde jobber banken tett på stiftelsene. Det øverste operasjonelle ansvaret med å sikre kommunikasjon rundt å bevare sparebanktradisjonen ligger hos konserndirektør for Kundetilbud, Marked og Innovasjon.

Der det skulle dukke opp bekymring med arbeidet med å bevare sparebanktradisjoner er «Varsling av kritikkverdige forhold» riktig kanal, og behandles på linje med andre varsler.

Sparebanktradisjoner i 185 år - De 7 sparebankstiftelsene eier til sammen ca. 45 % av SpareBank 1 Sør-Norge

3.2.2.2 Rutiner for å utbedre negative påvirkninger, og kanaler der forbrukere kan melde inn bekymringer (S4-3)

SpareBank 1 Sør-Norge skal være en trygg og inkluderende bank for forbrukere og sluttbrukere. Tilgjengelige varslingskanaler for alle aktører som påvirkes av vår drift er viktig for å avdekke kritikkverdige forhold.

Tre ulike varslingskanaler er tilgjengelige på nettsiden for aktører som ønsker å varsle om ulike forhold. Relevante steder informeres det om forbrukernes og sluttbrukernes rett til innsyn, kanaler for kontakt, behandlingsprosess for klager, og videre muligheter dersom varslingen ikke oppfattes som tilstrekkelig. SpareBank 1 Sør-Norge har

ingen interne rutiner for å vurdere forbrukere og sluttbrukeres tillit til våre varslingskanaler, men informerer der det er mulig om retten til å klage til tredjeparter dersom det oppleves at klagen ikke løses tilstrekkelig.

For å identifisere negative påvirkninger har vi tre eksterne kanaler hvor forbrukere og sluttbrukere kan varsle om uønskede hendelser, oppførsel og bekymringer:

Varslingskanal	Ansvarlig for oppfølging	Rutine for varslingskanal	Tilgjengelighet
Kontaktkanal for personvern	Bankens personvernombud	<ul style="list-style-type: none">Avvik fra prinsipper og krav i standard for personvern er en uønsket hendelse og må registreres som et brudd på regler og retningslinjer i henhold til konsernselskapets rutine for oppfølging av avvik.	<ul style="list-style-type: none">Lenke på bankens EiendomsMegler 1 sine hjemmesider.Vi opplyser forbrukere og sluttbrukere om retten til å klage til Datatilsynet.
Varslingskanal om kritikkverdige forhold	Konsernets varslingsmottak	<ul style="list-style-type: none">Bankens varslingsmottak håndterer interne og eksterne varslinger om kritikkverdige forhold etter bankens interne varslingsrutine.	<ul style="list-style-type: none">Lenke på bankens hjemmesider
Kanal for kundeklager	Bankens klageservice	<ul style="list-style-type: none">Rutine for kundeklager krever svar på henvendelsen innen 15 virkedager, eller midlertidig svar ved lengre behandlingstid. Klageservice har ansvaret for å involvere relevante ansatte og beslutte løsning.	<ul style="list-style-type: none">Bankens side for kundeklagerVi opplyser forbrukere og sluttbrukere om retten til å klage til Finansklagenemda.

Det er SpareBank 1 Sør-Norge sitt ansvar å håndtere mottatte varsler på en forsvarlig måte, og samtidig å sikre at den som varsler er vernet mot alle former for gjengjeldelse. Håndteringsrutiner er utarbeidet som et supplement til varslingsrutinene for å sikre en god saksbehandling av fremsatte varsler mot konsernet.

Varsling av kritikkverdige forhold

Forhold som er i strid med regulatoriske krav, konsernets etiske retningslinjer eller etiske regler som er allment anerkjente i samfunnet.

Kundeklage

Tvister av rettslig karakter, som springer ut av kontraktsforhold med banken eller avvisning av kunde- og tjenesteforhold.

Personvern

Avvik fra prinsipper og krav i standard for personvern for hele konsernet.

Hendelsesdatabasen

Etter policy for produkt- og tjenestestyring skal kundeklager og øvrige uønskede hendelser relatert til produkter og tjenester registreres og behandles for å minimere skade for kundene, samt sikre at tiltak iverksettes for å unngå at lignende kan skje igjen. Saksbehandlere vil i Hendelsesdatabasen velge saker til oppfølging, og vurdere korrekt oppfølgingsansvar og involverte kontaktpersoner. Systemet skal sikre at ledere alltid har tilgang til alle hendelser på sitt område, og at ingen har innsyn som ikke skal ha det.

Gjennom saksbehandlingen skal det vurderes hovedårsak bak hendelsen og læringspotensialet for å forhindre framtidige hendelser, samt eventuelt dokumenteres beløpsmessige konsekvenser. Det skal

også angis om det skal etableres videre tiltak. Slike tiltak må beskrives i Hendelsesdatabasen, slik at noen uten kjennskap til saken kan forstå hva som er gjort for å hindre at hendelsen gjentar seg

Det er kun saksbehandlere, kontaktpersoner, ledere på avdelingen hvor hendelsen oppsto og ansatte i avdeling for operasjonell risiko som har tilgang til registrerte hendelser. Ansatte i avdeling for operasjonell risiko er de eneste som har tilgang til alle hendelsene som registreres. Alle medarbeidere i SpareBank 1 Sør-Norge er pålagt taushetsplikt og skal under-skrive taushetserklæring. Taushetsplikten gjelder for alt en i sin stilling måtte få kjennskap til om konsernet, konsernets kunder, ansatte og andre forhold.

Tiltaksdatabasen

Varsler fra Hendelsesdatabasen videreføres til Tiltaksdatabasen hvis konsernet har avdekket negative konsekvenser og anser behov for videre oppfølging for å forebygge nye hendelser. I Tiltaksbasen kan det registreres fire ulike forbedringstiltak. «Generelt forbedringstiltak» som et forebyggende tiltak uten foranledning, «Forbedringstiltak etter uønsket hendelse», «Forbedringstiltak etter innspill fra revisjon», og «HMS-relatert forbedringstiltak». Alle tiltak skal følge en struktur med tydelig definerede tiltak, behovsgrunnlag, og ønsket sluttresultat.

Tiltak som etableres for å endre risikonivå i identifiserte risikoeer følges opp for å sikre planlagt gjennomføring. Dersom tiltak blir forsinket eller viser seg å være vanskelige å gjennomføre, vurderes det om restrisiko er besluttet på feil grunnlag og må revurderes. Beslutningstaker har ansvaret for at risikoreduserende tiltak blir gjennomført, mens risiko- og complianceavdelingene i banken overvåker fremdriften.

Lukkede tiltak gjennomgås av avdeling for Operasjonell Risiko i samråd med Compliance, samt Anskaffelser og kvalitet. Det blir foretatt en vurdering av hvorvidt gjennomførte tiltak er tilstrekkelige, eller om det er behov for ytterligere tiltak.

3.2.2.3 Tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (S4-4)

Undertema	Ønsket sluttresultat	Tiltak
Personvern	Konsernet skal kjennetegnes av høy etisk standard med pålitelig behandling av personopplysninger	<ul style="list-style-type: none"> Etablert internkontroll og styrende dokumenter på personvern. Det utføres jevnlig systematiske og planlagte kontroller i banken som dekker viktige områder innen personvern. Dette for en kontinuerlig oversikt over konsernets etterlevelse, for å avdekke forbedringsbehov, bedre bankens evne til å oppdage personvernrisikoer og en proaktiv håndtering av risiko. Det er fast rapporteringsstruktur fra Personvernombud til styret og ledelse. Etablert en egen rutine for å håndtere personvernsvik, inkludert en egen vaktordning på personvern for å saksbehandle eventuelle avvik og ivareta berørte kunder.
Økonomisk likestilling	<p>Gjennom vår rådgiving, produkter og tjenester skal vi styrke økonomisk likestilling</p> <p>En mer likestilt kapitalfordeling i Private Banking</p>	<ul style="list-style-type: none"> I 2024 har SpareBank 1 Sør-Norge revidert beste praksis for rådgiving, og implementert oppdatert praksis for alle rådgivere. To av områdene er å «involvere begge parter i rådgivningsamtalene» og «bevisste valg om mer likestilt økonomi». Dette er tiltak for å sikre lik kunnskap og informasjon til begge parter, og er direkte koblet til det å bidra til økonomisk likestilling. Etter fusjonen jobbes det med å implimentere praksisen hos alle våre rådgivere
Tilgang på produkter og tjenester	<i>Arbeidet med å definere en strategi knyttet til tilgang på produkter og tjenester fortsetter inn i 2025</i>	<ul style="list-style-type: none"> En standard for bærekraft i personmarkedet skal ferdigstilles i 2025. Standarden har blant annet som formål å definere arbeidet med å redusere vår negative påvirkning innen sosial- og finansiell inkludering, og øke vår positive påvirkning, gjennom å tilby produkter og tjenester med sosial profil, også for kunder med ulike økonomiske utfordringer. For å forbedre tilbudet til våre mindre digitale kunder signerte SpareBank 1 Sør-Norge i 2024 en avtale med Kakadu, som leverer tjenester for å øke evne til å utføre digitale oppgaver. Arbeidet med å få løsningen ut på nettsidene starter opp i 2025.
Ikke-diskriminering	Arbeide for likestilling og mangfold, også mot kunder og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> Under Kongsberg Agenda 2024 holdt vi arrangementet Sosial bærekraft 2024. I Sør-Øst bidrar banken med ansattressurser til et pågående samarbeid med NAV i kommuner banken leverer banktjenester til. Dette inkluderer klasseromsundervisning og opplæring av NAV-ansatte for å bidra i arbeidet med vanskeligstilte og flyktninger. Det ble i 2024 produsert en videosnutt sammen med Finans Norge om viktigheten av åpne lokalkontor for ikke-digitale kunder.
Ansvarlig markedsføring	<i>Arbeidet med å utforme en strategi knyttet til marked fortsetter inn i 2025</i>	<ul style="list-style-type: none"> Som en del av compliancekontroll på spareområdet går alle produkter i personmarkedet gjennom en risikovurdering for å avdekke potensielle tilfeller av grønnvasking. Dette er en kontinuerlig prosess som involverer ulike fagmiljø for ulike prosessområder. I tillegg gjøres en årlig risikovurdering for produktene når det kommer til egenskaper, markedsføring og distribusjon.
Bevare sparebank-tradisjonen	En fremtidsrettet relasjonsbank	<ul style="list-style-type: none"> Årlige gaveutdelinger og sponsorat vurderes løpende opp mot konsernets bærekrafttema.

* Der annet ikke er spesifisert har ikke konsernet en definert målsetting for temaet fordi vi nylig har fusjonert og arbeider med å forankre den doble vesentlighetsanalysen i organisasjonen. Temaene er derfor ikke tilstrekkelig modne for å sette mål.

De overnevnte tiltakene har ikke pådratt konsernet vesentlige investerings- eller driftskostnader.

Målsetting*

- Alle ansatte får løpende holdningsskapende arbeid i tillegg til årlige obligatoriske e-læringer for å holde bevisstheten om risiko på personvern oppe. Personvernavdelingen gjennomfører årlig kontroll for å sikre at obligatorisk opplæring gjennomføres av alle ansatte.
- Banken har i utgangen av 2024 et eget personvernombud i tillegg til 3 personvernrådgivere i 2. linje. Det planlegges en ansettelse av en ny personvernressurs i Q1 2025, med ansvar for å sikre løpende oppfølging, etterlevelse og gjennomføre internkontroller i førstelinje, holdningsskapende arbeid og leverandøroppfølging.
- Utforming av fysiske lokaler skal sikre informasjonssikkerhet gjennom visuell og auditiv skjerming i samsvar med nødvendig diskresjonsnivå.

- *Vi har ingen definert KPI for personvern, men jobber etter målsetninger knyttet til å sikre etterlevelse av personvernforordningen.*

Vurdering av arbeidet gjøres gjennom personvernavdelingens kontrollplan med faste internkontroller og aktiviteter med en risikobasert tilnærming iht. årlig risikovurdering på personvernområdet.

- I 2024 ble det hentet inn data for å kartlegge kjønnsfordeling på innvilgelse av boliglån, som en del av kartlegging av økonomisk likestilling.
- Private Banking og personmarkedet jobber med løsninger som skal sikre referat og møteinnkallelser til begge parter. Tiltaket vil kreve videre samarbeid med SpareBank 1 Utvikling, og prosjektets ferdigstillelse kan ikke tidfestes enda.

- **Mål for kjønnsbalanse i fondssparing.**

Vi jobber med å definere mål på involvering av begge parter i 2025.

- I 2024 ble det mulig for kunder med D-nummer (identitetsnummer for personer med midlertidig tilknytning til Norge) å få BankID.
- SpareBank 1 Sør-Norge bidrar med ansattressurser for å gjennomføre undervisning til unge i grunnskolen på eget initiativ og gjennom Ungt Entreprenørskap. I 2024 ble det etablert et lignende samarbeid med K-Tech for læringer i Kongsberg-industrien.
- Å gjøre fysiske lokaler tilgjengelig for alle forbrukere er et kontinuerlig arbeid. Universell utforming er veiledende i alle kundesoner på kontorer. Tilgjengelighet sikres også gjennom digitale kundemøter.
- Bærekraft er inkludert i alle rådgivningsmøter med investeringskunder i Private Banking og personmarkedet.

- *Vurdering av arbeidet gjøres med løpende målinger på kundetilfredshet, compliancekontroller på investeringsområdet, samt kontinuerlig arbeid med hendelses- og tiltaksdatabasen.*

- I 2024 ble det etablert en AI-strategi for å utnytte mulighetene til teknologien. Strategien skal samtidig sikre sluttbrukernes tillit til våre systemer ved å sette klare retningslinjer for etikk, transparens, personvern og sikkerhet.
- Det jobbes med å utvikle en standard for ansvarlig bruk av AI for konsernet, som skal være klar i 2025.
- Avdeling for bærekraft har to ansatte som jobber inn mot henholdsvis personmarkedet og sosial bærekraft. En del av dette arbeidet innebærer å bidra i arbeidet med økonomisk likestilling, tilgang på produkter og tjenester og ikke-diskriminering.

- *Vurdering av arbeidet gjøres med løpende målinger på kundetilfredshet og kontinuerlig arbeid med hendelses- og tiltaksdatabasen.*

- Basert på web-atferd ble det i 2024 sendt ut en personlig e-post på refinansiering av forbrukslån til egne kunder. Tiltaket skulle synliggjøre hvordan kunden kan rydde opp i gammel forbrugsgjeld og få oversikt over egen økonomi. Det ble også holdt en nasjonal kampanje for refinansiering for å synliggjøre hvordan kunden kan skaffe full oversikt over forbrukslån i egen mobilbank.
- Det ble i 2024 også sendt ut en 1:1 mail til kunder angående grønt boliglån, for å skape bevissthet rundt muligheten til å kvalifisere til grønt boliglån med bedre rente gjennom energiltak på egen bolig.

- *Vurdering av arbeidet gjøres med løpende målinger på kundetilfredshet og kontinuerlig arbeid med hendelses- og tiltaksdatabasen.*

- I 2025 skal det utarbeides en policy for bankens arbeid med stiftelsene. Denne policyen vil ta hensyn til rollefordeling og ansvar, kommunikasjon og samarbeid, samt evaluering og rapportering. Arbeidet med policyen ledes av stillingen 'Ansvarlig samfunnsengasjement', som samarbeider med eierstiftelsene for å hente ut merverdi fra samarbeidsprosjekter.

- *Vurdering av effekten av arbeidet gjøres med jevnlig møter med stiftelsene.*

3.2.3 Måleindikatorer og mål

3.2.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (S4-5)

Som en del av arbeidet med å kartlegge finansiell atferd og evne i porteføljen av privatkunder ble det i 2023 hentet ut tallmateriale som viste en 50/ 50 prosentvis fordeling mellom kvinner og menn på månedlig sparing i fond. Gjennom dialog og møter mellom PM og Bærekraftsavdelingen ble det besluttet å melde inn et mål til Principles for Responsible Banking (PRB) om «Opprettholdelse av 50/ 50 % fordeling i månedlige spareavtaler i fond mellom kvinner og menn».

Det innmeldte målet skal rapporteres på årlig, og har hittil blitt revidert av PRB. Det avholdes et årlig oppfølgingsmøte med PRB hvor også konsernsjef i SpareBank 1 Sør-Norge er til stede.

Mål for kjønnsbalanse i fondssparing

Definisjon (metode)	Prosentvis andel kvinner og menn som sparer i fond	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	50/50 kjønnsbalanse	
Status måloppnåelse	2023 50/50 kjønnsbalanse	2024 51 (kvinner) /49 (menn)
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	50/50 kjønnsbalanse	
Langsiktig mål (>5 år)	50/50 kjønnsbalanse	
Baseline	2023: 50/50 kjønnsbalanse	
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Det gjennomføres kvartalsvis kontroller for å sikre måloppnåelse.• Sparevolum i fond fordelt på kjønn er kartlagt, og menns sparevolum er høyere. Bakenforliggende årsaker som disponibel inntekt kan være en årsak til froskjellen. Tiltak for å bidra til å øke sparevolum på tvers av kjønn skal vurderes.	

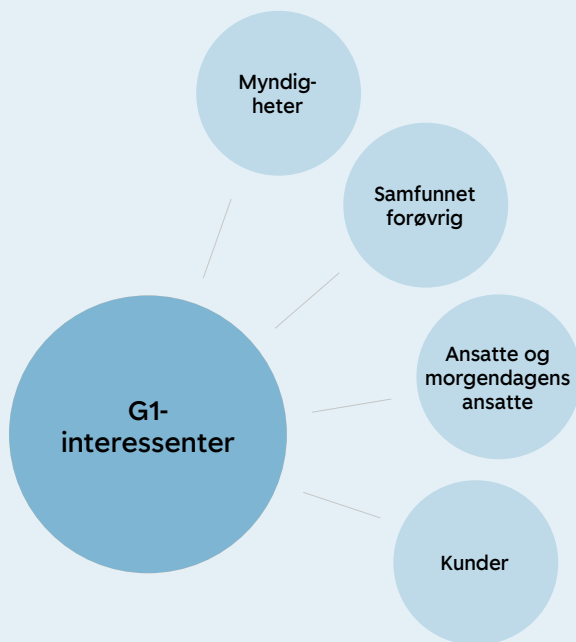
Bærekraft: Styring

SpareBank 1 Sør-Norge sin doble vesentlighetsanalyse har pekt ut følgende som et vesentlig område: • **Forretningskikk (G1)**

Våre viktigste områder i G1

Tema	Undertema	Relevante rapporteringskrav	Beskrivelse av områder med vesentlig påvirkning, risiko og muligheter
Forretningskikk	Korrupsjon og bestillinger	G1-1, G1-4	<ul style="list-style-type: none"> • Negativ påvirkning på samfunn/økonomi (potensiell) ved å forårsake, bidra til (utilsiktet) eller ha direkte forbindelse til hvitvasking og økonomisk kriminalitet, inkludert svindel via finansielle tjenester og kunder. • Operasjonell risiko for SpareBank 1 Sør-Norge ved eventuell svikt i rutiner for bekjempelse av hvitvasking og økonomisk kriminalitet av betydelig karakter: <ul style="list-style-type: none"> - Potensiell omdømmerisiko som kan påvirke konkurranseposisjon - Potensiell compliancerisiko, bøter
	Bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet, inkludert svindel	G1-1	
	Cybersikkerhet	G1-1	<ul style="list-style-type: none"> • Positiv påvirkning på samfunn/ økonomi (potensiell) ved å bidra aktivt til å forhindre datasikkerhetsbrudd som ville kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn. • Mulighet for en potensiell positiv omdømmeeffekt og reduksjon av risiko for brudd, som vil kunne ha negativ effekt mht. omdømme.
		G1-1	<ul style="list-style-type: none"> • Negativ påvirkning på samfunn/økonomi (potensiell) ved å direkte eller indirekte være forbundet med, eller bidra til, datasikkerhetsbrudd som vil kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn. • Risiko for at datasikkerhetsbrudd eller -angrep kan medføre betydelig og potensielt uopprettelig tap av informasjon, og tap av omdømme.

4.1 Forretningskikk (ESRS G1)

SpareBank 1 Sør-Norge skal følge lover, regler og avtaleverk. Dette gjelder både eksternt og internt regelverk, som lover, forskrifter, policyer, standarder, instruksjoner, prosesser, rutiner/ prosedyrer og avtaler.

Finansbransjen har et særskilt samfunnsansvar grunnet sektorens rolle som tilrettelegger for finansielle transaksjoner og rolle og ansvar i å beskytte økonomiens integritet. Vi har ansvar for at vår virksomhet ikke utnyttes til ulovlige forhold, gjennom våre tjenester og produkter. Bekjempelse av økonomisk kriminalitet, som hvitvasking av penger tjent på kriminell virksomhet eller finansiering til terrorvirksomhet, er et krevende og viktig arbeid.

Konsernet skal ikke, verken direkte eller indirekte, medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. Dette stiller også krav til våre forretningsforbindelser.

SpareBank 1 Sør-Norge har tatt tydelig standpunkt; vi skal ha anskaffelsesprosesser og kundeforhold som tåler dagens lys, og vi er åpne og tydelige om vår holdning til korrupsjon overfor kunder og samarbeidspartnere.

Kobling til verdikjede og berørte interessenter

Nedstrøms

- Bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet er en generell utfordring for finanssektoren på grunn av sektorens rolle som tilrettelegger for økonomiske transaksjoner og rolle og ansvar i å beskytte økonomisk integritet.
- Beslutninger knyttet til at SpareBank 1 Sør-Norge utilsiktet finansierer eller legger til rette for transaksjoner for aktører som direkte eller indirekte begår hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet, inkludert svindel kan medføre en risiko for mennesker og samfunn.
- Kontekst: Finanssektor i Norge har relativt sett lavere eksponering for hvitvasking og økonomisk kriminalitet enn de fleste andre land, men det er økende oppmerksomhet om problemstillingen også her.

Nedstrøms

- Det er meget sannsynlig at banken skjermer kundene for faktiske og potensielle angrep av betydelig omfang, som ville gjort vesentlig og potensielt uopprettelig skade.
- Kontekst: Finanssektor i Norge, og globalt, er i økende grad eksponert for datasikkerhetstrusler som har stort potensiale for negativ påvirkning på individer, næringsliv og samfunn.

Nedstrøms

- Datasikkerhetsbrudd eller -angrep kan medføre betydelig og potensielt uopprettelig tap av informasjon, og tap av omdømme
- Kontekst: Finanssektor i Norge, og globalt, er i økende grad eksponert for datasikkerhetstrusler som har stort potensiale for negativ påvirkning på individer, næringsliv og samfunn.

Policyer og retningslinjer

- Konsernets etiske retningslinjer
- Policy for antikorrupsjon
- Policy for interessekonflikter
- Konsernets varslingsrutine
- Konsernretningslinjer AML og sanksjoner

- Policy for informasjonssikkerhet
- Policy for personvern
- Policy for informasjonsteknologi

4.1.1 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Policyer og retningslinjer relatert til forretningsskikk (G1-1)

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Konsernets etiske retningslinjer	Denne standarden ivaretar konsernets etiske retningslinjer
Konsernretningslinjer AML og sanksjoner	Gir overordnede retningslinjer og prinsipper for å etablere, implementere, forbedre og overvåke konsernets etterlevelse av hvitvaskingsloven og av sanksjonsregelverket. Konsernretningslinjene skal tydeliggjøre roller og ansvar i dette arbeidet, både når det gjelder manuelle og systemrelaterte rutiner.
Policy for antikorrupsjon	Policyen etablerer styrende og prinsipielle føringer og krav til ansatte, styremedlemmer, leverandører og samarbeidspartnere, og klargjør roller og ansvar i organisasjonen med hensyn til antikorrupsjonsarbeidet.
Policy for interessekonflikter	Policyen gir føringer for hvordan virksomheten innrettes slik at det er liten risiko for interessekonflikter mellom konsernet og dets kunder, interessekonflikter mellom konsernets kunder, eller kundebehandling i strid med kravene til god forretningsskikk. Med interessekonflikter menes situasjoner hvor beslutninger, handlinger eller unnløtelser kan være motivert av ulike eller motstridende interesser.
Policy for personvern	Policyen gir føringer for hvordan konsernet skal håndtere personopplysninger og ivareta personvern i de prosesser og oppgaver som blir utført i konsernet. Se kapittelet ESRS S1 Egen arbeidsstyrke for videre informasjon.
Policy for innkjøp	Policyen skal sikre at konsernet har profesjonelle anskaffelsesprosesser og bidrar til gjennomføring av Banksamarbeidets felles strategi for innkjøp. Policyen skal også sikre at banken etterlever gjeldende regelverk, blant annet knyttet til personvern, utkontrakteringer og bærekraft.
Policy for informasjonssikkerhet	<p>Policyen skal sikre at konsernet opererer innfor grensene for akseptabel risiko forbundet med behandling av informasjon og bruk av IKT-systemer.</p> <p>Policyen har som formål å:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sørge for at informasjonssikkerhets-arbeidet understøtter gjeldende forretningsstrategi for selskapene i Konsernet.• Beskytte Konsernets verdier, informasjon og omdømme.• Sikre tilstrekkelig konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon, løsninger og tjenester i Konsernets forretningsdrift.• Sørge for at myndigheter, kunder, medarbeidere og samarbeidspartnere har tillit til at informasjon behandles på en forskriftsmessig og forsvarlig måte.• Bidra til sikker og stabil forretningsdrift gjennom oversikt over kritiske forretningsprosesser og robust kontinuitetsplanlegging.• Sikre at Konsernet etterlever krav til informasjonssikkerhet og personvern i gjeldende lover og forskrifter.
Policy for informasjonsteknologi (IT Policy)	<p>Policyen legger føringer og krav til hvordan IT-tjenester og IT-systemer skal understøtte og levere på forretningsbehov definert i konsernstrategi, strategiske innsatsområder, strategiske mål og gjeldende fagstrategier; samt lover, forskrifter og regulatoriske krav fra offentlige myndigheter.</p> <p>Policyen omhandler innføring, drift og forvaltning av IT i konsernet</p>

* Policyer godkjennes av styret, mens konserndirektør godkjenner standarder innenfor eget område.

** Policyer merket intern tilgjengelig gjøres på konsernets intranett under styrende dokumenter, policyer og retningslinjer merket offentlig tilgjengelig gjøres på konsernets nettside, samt på konsernets intranett under styrende dokumenter.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Folk og Integrasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle medarbeidere i konsernet. 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> Finansnæringens etikkplakat vedtatt av hovedstyret i Finans Norge NS-EN ISO 26000 - Veiledning om samfunnsansvar
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Kundeleveranser 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for hele konsernet 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> Wolfsberg ABC Guidance
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Compliance 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle ansatte i konsernet, og det forutsettes vedtak av det enkelte selskapsstyre. 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> FNs 10 Global Compact prinsipper Principles for Responsible Banking (FN)
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Compliance 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle ansatte, inkludert styremedlemmer, i konsernet. 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> Retningslinjer fra EBA om intern virksomhetsstyring (EBA/GL/2021/05)
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for alle medarbeidere i konsernet. 	<ul style="list-style-type: none"> Offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> Datatilsynets veiledere Finans Norge sin veileder for behandling av personopplysninger i bank EUs Personvernforordning «GDPR» 2016/679
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder for hele konsernet. 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder alle selskaper i Konsernet 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	<ul style="list-style-type: none"> ISO/IEC 27001 - Ledelsessystemer for informasjonssikkerhet
<ul style="list-style-type: none"> Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi 	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder alle selskaper i Konsernet 	<ul style="list-style-type: none"> Intern 	

Strategier for god forretningsskikk og bedriftskultur

Identifisering og vurdering av vesentlig påvirkning, risiko og muligheter overlapper i stor grad med eksisterende risikostyring ved at deler av vesentlighetsvurderingene som gjøres bygger på innsikt og vurderinger fra konsernets risikostyring og aktsomhetsvurderinger. Vesentlighetsvurderingene overlapper også tett med implementering og monitorering av konsernets bærekraftstrategi og tilhørende retningslinjer.

Konsernledelse og styre har øverste ansvar for at strategi og retningslinjer følges opp, og nye vesentlighetsvurderinger vil innarbeides i revidering av strategi og i virksomhetsstyringen.

Policyer og retningslinjer omhandlet i tabellen ovenfor (4.1.1.) som angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til forretningsskikk er utformet i et omfang og format som er tilpasset en bred mottakergruppe i konsernet. Policyer utdypes og detaljeres videre i standarder og forretningskrav.

Det er etablert et kvalitetssystem med styrende dokumenter samt risikostyringsprosesser for kontinuerlig å identifisere og følge opp risiko. Disse prosessene skal sikre at interne og eksterne krav etterleves og at risiko kartlegges og håndteres. Risikoreduserende tiltak registreres, følges opp og rapporteres i en egen tiltaksdatabase.

SpareBank 1 Sør-Norge har fokus på at styret, ledelsen og ansatte skal få god opplæring i konsernet sitt etiske rammeverk. Styremedlemmene er direkte involvert i arbeidet med revidering og godkjenning av konsernet sine etiske retningslinjer, og i forbindelse med dette arbeidet gjennomgås aktuelle tema for diskusjon og trening.

For rådgivere som skal autoriseres foreligger det et autorisasjonsløp bestående av pensum, kunnskapsprøve (tverrgående emner), praktisk prøve og etikkprøve, hvor kunnskaper i etikk og god skikk blir testet. I tillegg gjennomføres det en årlig kompetanseoppdatering i form av en etikkprøve for autoriserte rådgivere basert på FinAuts fagplan – som gjennomføres i FinAut sin portal. Betydningen av at styret og ledelsen, sammen med rådgiverne, har god forståelse av det etiske rammeverket står sentralt. Rammeverket inngår som en del av det kontinuerlige arbeidet med å sikre etisk kulturbygging og måten konsernet gjør forretninger på.

Risikokultur

SpareBank 1 Sør-Norge skal ha en god risikokultur. Risikokultur består av konsernets verdier og holdninger som kommer til uttrykk gjennom organisasjonens risikobevisthet, handlinger og evne til organisatorisk læring. En god risikokultur utgjør grunnmuren i konsernets risikostyring og for å ha et aktivt forhold til den må den jevnlig måles og evalueres. Risikokulturundersøkelsen gjennomføres regelmessig i konsernet og måler egenskaper i risikokulturen som har vist seg å være særlig relevante for organisasjoners risikoeksponering. Det gjennomføres årlig lederbekreftelse for å vurdere om risikostyring og internkontroll i SpareBank

1 Sør-Norge er utført på en tilfredsstillende måte. Det er samtidig de årene risikokulturundersøkelsen gjennomføres ettersom flere av spørsmålene er sammenfallende. Resultatene gjennomgås og benyttes for å vurdere om det er behov for tiltak. Det er leder for hvert enkelt område sitt ansvar at besluttede tiltak gjennomføres som planlagt. Avdeling for risikostyring følger løpende opp vurdering av aktuelle tiltak.

4.1.1.1 Forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser (G1-3)

SpareBank 1 Sør-Norge sine etiske retningslinjer og policy for antikorrupsjon er viktige verktøy for å bekjempe utpressing, bestikkelser, hvitvasking, bedrageri og finansiering av annen kriminell aktivitet. Konsernets etiske retningslinjer skal skape bevissthet om etiske dilemmaer og sørge for at alle ansatte har en høy etisk standard.

Som ledd i forebyggings- og oppdagelsesarbeidet omhandler konsernets etiske retningslinjer bl.a. handlingsregler vedrørende ansattes plikt til å vise varsomhet i forhold til habilitet og interessekonflikter, samt at de ikke skal delta i behandling og avgjørelse av saker eller spørsmål der de kan anses for å ha fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse, eller der forholdet kan svekke tilliten til om vedkommende er upartisk. Deltakelse i forretningsvirksomhet og styreverv for ansatte og styremedlemmer omhandles i samme retningslinje.

Det er etablert en egen policy for antikorrupsjon, og styrende dokumentasjon er publisert, tilgjengelig og revideres jevnlig i konsernet sitt kvalitetssystem som sikrer informasjon om temaet på tvers i konsernet. Det gjennomføres regelmessige risikovurderinger i konsernet, bl.a. i den virksomhetsinnrettede risikovurdering knyttet til hvitvasking, samt risikovurdering og temakontroller i et etterlevelsesperspektiv. Med grunnlag i risikoreduserende tiltak og etablerte internkontroller vurderes restrisikoen som lav til moderat. Det er etablert tiltak for systematisk oppfølging av kontrollaktiviteter på antikorrupsjonsområdet.

Opplæringsprogrammet innenfor antikorrupsjon vurderes å være av god kvalitet. Med den kompleksiteten som siste fusjon har medført vil det i 2025 foretas en kartlegging av hvilke eventuelle supplerende opplæringstiltak som bør iverksettes innenfor områder med høyere iboende risiko for korrupsjon.

Retningslinjer for antikorrupsjon og habilitet inngår i innkjøps- og kredittpolicy, og samarbeidspartnere og leverandører får tilsendt et bærekraftvedlegg som omfatter retningslinjer for antikorrupsjon.

Konsernet har etablert et Etisk Arbeidsutvalg: et rådgivende organ som skal kunne benyttes i de tilfeller det reises etiske dilemmaer som ikke har helt klare svar og bidra til å løfte etiske utfordringer for konsernet. Rådet er uavhengig og skal være en konfererende arbeidsgruppe som kan innkalles på kort varsel og bistå organisasjonen ved behov. Det har som formål å forsterke arbeidet med etikk, antikorrupsjon og etterlevelse i konsernet og består

av representanter fra flere virksomhetsområder. Møter avholdes minimum kvartalsvis, og ellers ved behov.

Alle ansatte skal årlig signere de etiske retningslinjene. Antikorrupsjonsarbeidet inkluderer gjennomgang og signering av etiske retningslinjer ved nyansettelse. Som følge av fusjonen mellom SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge vil de etiske retningslinjene revideres og sendes ut for signering av konsernets ansatte i begynnelsen av 2025.

Konsernet er mot alle former for korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger, og konsernet skal aktivt bidra til å forhindre dette. Det innebærer at konsernet skal ha anskaffelsesprosesser, leverandør- og kundeforhold som tåler dagens lys. Konsernets holdning til korrupsjon skal være åpen og tydelig overfor kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Ingen medarbeidere skal under noen omstendighet benytte sin stilling til å oppnå personlige fordeler, eller opptre på en slik måte at det kan skade konsernets omdømme. Alle ledere og medarbeidere skal varsle i henhold til fastsatte retningslinjer dersom de blir kjent med tilfeller som nevnt over. Avdelinger som vurderes som mest utsatt i forhold til korrupsjon og bestikkelser er innkjøp, ICM (International Cash Management), offentlig sektor, storkunde, Bedriftsmarkedsrådgivere generelt og Private Banking-rådgivere.

Det gjennomføres compliancevurderinger knyttet til etterlevelse av policy for antikorrupsjon. Konsernet gjennomgår konkrete transaksjoner og aktiviteter, planlagte og eksisterende forretningsforbindelser, samt ulike kategorier og grupper av ansatte. Vurderinger har en risikobasert tilnærming, og kontrollene inkluderer finansielle og ikke-finansielle kontrollhandlinger.

Varslingsmottak/varslingsutvalg er instans for håndtering av saker knyttet til kritikkverdige forhold, herunder korrupsjon. I saker som involverer personer i varslingsmottaket, vil informasjon om varselet ikke meddeles den eller de varselet omhandler, men i stedet utelukkende formidles til varslingsmottakets øvrige medlemmer. Det er etablerte rapporteringslinjer, og eventuelle tiltak følges opp i tråd med eksisterende varslings- og håndteringsrutiner. Håndteringsrutiner er utarbeidet som et supplement til varslingsrutinene for å sikre en god saksbehandling av fremsatte varsler i konsernet. Varslingsmottaket/varslingsutvalget skal ved behov, og som utgangspunkt i mer komplekse og alvorlige saker, utarbeide en rapport fra sine undersøkelser. Der det anses nødvendig eller hensiktsmessig, skal det avgis rapport til konsernsjef, som vurderer om saken er av en slik karakter at den bør behandles av styret i konsernet.

4.1.1.2 Arbeidet mot hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet

Det er en del av finansnæringen sitt samfunnsoppdrag å sørge for at næringen ikke utnyttes til økonomisk kriminalitet gjennom misbruk av tjenester og produkter som tilbys. Årlig utarbeider SpareBank 1 Sør-Norge en

risikovurdering for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til egen virksomhet, samt kartlegging av korrupsjons- og sanksjonsrisiko, med tilhørende risikoreduserende tiltak. Risikovurderingen utarbeides etter en bred involvering av nøkkelpersoner i konsernet og blir behandlet av styret.

I forbindelse med fusjonen mellom SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge er det utarbeidet en overbyggende virksomhetsinnrettet risikovurdering for SpareBank 1 Sør-Norge, herunder gjennomført en sammenligning av SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge sine risikovurderinger for 2024, inkludert en analyse av risikomatrixene. Den overbyggende virksomhetsinnrettede risikovurderingen gjelder fra juridisk fusjon, 1. oktober 2024, og frem til det er utarbeidet en ny risikovurdering for SpareBank 1 Sør-Norge.

Alle ledere bekrefter årlig at de har et bevisst forhold til risiko knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering, og at de er kjent med retningslinjene og policyen som er forankret i Konsernretningslinje AML og Sanksjoner.

SpareBank 1 Sør-Norge har et omfattende rammeverk med retningslinjer som skal hindre at konsernet blir benyttet til hvitvasking, skatteunndragelse eller terrorfinansiering. Rammeverket skal sørge for at lovkrav ivaretas i ulike prosesser gjennom etablerte rutiner, kundetiltak, elektronisk overvåking, sanksjonsregelverk og prosedyrer for intern kontroll. Konsernet har forpliktet seg til å følge rammeverk og retningslinjer i Wolfsberg-prinsippene for bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Wolfsbergprinsippene setter blant annet krav til åpenhet om kundetransaksjoner og om hvordan informasjon overvåkes og håndteres i tråd med krav fra myndighetene.

Det har blitt avdekket et tilfelle av økonomiske misligheter av et mindre beløp for egen vinning, som bryter konsernets etiske regler. Arbeidsforholdet er avvirket. Saken er anmeldt til politiet. Konsernet har truffet en rekke tiltak, blant annet styrket rutinene for internkontroll. Samlet vurderes tiltakene å ha redusert risikoen for gjentagelse betydelig.

4.1.1.3 Cybersikkerhet

SpareBank 1 Sør-Norge forvalter store mengder informasjon og verdier for våre kunder, og som finansinstitusjon er våre digitale løsninger og infrastruktur kritisk for samfunnet.

SpareBank 1 Sør-Norge er eksponert for risiko knyttet til cyber- og datasikkerhet, og kan være et attraktivt mål for en rekke trusselaktører på grunn av vår markedsposisjon, våre kunder, leverandører, samarbeidspartnere og medarbeidere. Policy for Informasjonssikkerhet er basert på ISO/IEC 27001 og danner grunnlaget for konsernets rammeverk for informasjonssikkerhet. Rammeverket skal sikre at konsernet opererer innenfor grensene for akseptabel risiko forbundet med behandling av informasjon og bruk av IKT-systemer.

CISO/Sikkerhetssjef er faglig ansvarlig for informasjonssikkerhet og forretningskontinuitet, og har fått delegert ansvaret for å lede konsernets arbeid med IT- og cybersikkerhet.

Virksomhetskritiske funksjoner, systemer og prosesser må fungere selv om det skulle oppstå alvorlige feilsituasjoner, krise eller katastrofe. Konsernet skal derfor ha oversikt over forretningskritiske prosesser og understøttende systemer. Det foreligger krise- og kontinuitetsplaner, samt rutiner for forebygging av hendelser, hendelses- og krisehåndtering, og gjenopprettingsprosedyrer for forretningsdriften. For videre detaljert håndtering og mobilisering foreligger det egen delplan bl. a på IKT-området.

SpareBank 1 Sør-Norge sin strategi for personvern og informasjonssikkerhet er å sikre konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet for personopplysninger som behandles i konsernet, i tråd med personvernregelverket (bestående av personopplysningsloven og personvernforordningen (GDPR)). Våre kunder er gitt en rekke rettigheter gjennom personvernregelverket. Informasjon om hvordan rettighetene kan utøves og måten personopplysninger behandles på i konsernet, er gitt på en lett tilgjengelig måte gjennom personvernerklæringen på SpareBank 1 Sør-Norge sine hjemmesider.

SpareBank 1 Sør-Norge har formaliserte og forankrede beskrivelser av roller og ansvar for personvern og informasjonssikkerhet. Det arbeides både proaktivt og reaktivt for å forebygge, oppdage, undersøke og håndtere sikkerhets-hendelser. Arbeidet inkluderer etablerte beredskapsplaner, regelmessig gjennomføring av beredskapsøvelser, krise-stab for effektiv håndtering av større hendelser og vak-tordninger. Det er etablert et dedikert «Incident Response Team» som overvåker og følger opp sikkerhetshendelser samt avvik ved bruk av IT-systemer døgnet rundt.

For å forebygge uønskede hendelser (avvik) er det gjennomført en rekke tekniske tiltak i tillegg til at ansatte får regelmessig opplæring i personvern og informasjonssikkerhet. Tiltakene er håndfaste, konkrete og egnet til å hindre både menneskelige og tekniske feil. Dersom avvik likevel skulle oppstå, vil det registreres, følges opp og rapporteres i en egen hendelsesdatabase. Ved brudd på personopplysningsikkerheten som kan medføre risiko for personvernet, vil personvernavdelingen i konsernet sikre at avviket rapporteres til Datatilsynet innenfor 72-timers fristen og påse at de berørte informeres i tråd med personvernregelverket.

Hendelsesdatabase bidrar til at konsernet kan lære av uønskede hendelser og dermed hindre gjentakelser. Det gjennomføres regelmessige revisjoner både mot egen organisasjon og av eksterne leverandører for å sikre at våre krav til personvern og informasjonssikkerhet er ivarettatt gjennom hele verdikjeden.

Opplæring

Det gjennomføres årlig flere opplæringsaktiviteter rettet mot styret, ledere, fast ansatte og midlertidige ansatte (byråvikarer og andre vikarer) for å sikre nødvendig kompetanse innenfor håndtering av risikoen som treffer konsernet på områdene hvitvasking, skatteunndragelse, korrupsjon og terrorfinansiering. Alle medlemmer av konsernledelsen og styret har i tidsperioden 2023-2024 gjennomført en e-læring for å gi bedre forståelse av hvilken rolle og ansvar styret har i arbeidet mot antihvitvasking og terrorfinansiering. Kurset gir en grunnleggende kunnskap om hva hvitvasking og terrorfinansiering er, kjennskap til vår rolle i kampen mot hvitvasking og terrorfinansiering, en oversikt over våre plikter etter lovverket på et overordnet nivå, samt en oversikt over myndighetenes sanksjonsmuligheter på dette området. Øvrig opplæring innenfor antihvitvasking og terrorfinansiering består bl.a. av rollebaserte e-lærings-case som tildeles relevante medarbeidere.

Ved utgangen av 2024 er det gjennomført 2444 e-læringer totalt i konsernet fordelt på de ulike casene, som tilsvarer en gjennomføringsgrad på om lag 93 % av tildelte kurs.

Styret, konsernledelse, ledere, bedriftsrådgivere og enkelte nøkkelroller som vurderes som mest utsatt i forhold til korrupsjon og bestikklser gjennomfører opplæringsprogram i antikorrupsjon, herunder en e-læringsmodul som har som mål å gjøre ansatte i bank- og finansnæringen i stand til å gjenkjenne, forebygge og håndtere korrupsjon. Målsetningen er å skape en forståelse av hvorfor korrupsjon er så skadelig for den enkelte, for bedriften og samfunnet som helhet. Ved utgangen av 2024 er e-læring om antikorrupsjon gjennomført av 385 personer for tidsperioden 2000-2024, herunder nye styremedlemmer, konsernledelse, rådgivere, ledere Bedriftsmarked og Landbruk, samt i Storkunde, ledere Eiendomsmegler 1 SR-Bank og ledergruppen i SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge. I løpet av 2024 er det gjennomført 94 kurs, hvor det i forbindelse med fusjonen er fokusert på nye styremedlemmer, konsernledelse og ledere i datterselskaper.

Nyansatte gjennomfører fysisk opplæring innenfor konsernets etiske retningslinjer, herunder retningslinjer knyttet til antikorrupsjon, interessekonflikter etc.

Gjennom året er det sendt ut Passopp-leksjoner knyttet til bl.a. cybertrusler, digitale fotavtrykk, taushetsplikt, sikkerhetsundersøkelse og sikkerhet i en usikker verden. Gjennomføringsgraden for konsernet er på om lag 87 % av tildelte kurs. Det er i tillegg via SB1 Utvikling gjennomført beredskapsøvelser, og tilpasset grunnopplæring i samhandlingsløsningen for SB1 alliansens nøkkelressurser på beredskap.

4.1.2 Måleindikatorer og mål (G1-4)

4.1.2.1 Bekreftede tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser

Saker og hendelser kan være bekreftet gjennom interne undersøkelser eller av en ekstern myndighetsinstans. Tabellen under bruker CSRDs brede definisjon av korrupsjon: misbruk av betrodd makt for privat vinning (dvs. økonomisk utroskap, skattesvik, svindel, utpressing, hvitvasking, bedrageri). Korrupsjon i norsk straffelov betyr kun å gi, tilby, kreve, få eller akseptere en utilbørlig fordel (bestikkelser) på grunn av stilling, verv eller oppdrag. Begge oppføringer i tabellen under omhandler samme enkelttilfelle av økonomisk utroskap som ble omtalt i forrige kapittel.

Kategori	2024*
Antall bekreftede hendelser med korrupsjon	1
Antall bekreftede hendelser med bestikkelser	0
Bøter for brudd på lover mot korrupsjon og bestikkelser	0
Domfellelser for brudd på lover mot korrupsjon og bestikkelser	0
Antall bekreftede saker som pga. korrupsjon eller bestikkelser har medført terminering av avtaler med forretningspartnere	0
Antall bekreftede hendelser der egne arbeidere ble oppsagt eller ilagt disiplinære tiltak i forbindelse med korrupsjon eller bestikkelser	1

* 2024-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank 1.1-30.09 + hele konsernet 1.10-31.12

4.1.2.2 Bekreftede tilfeller knyttet til mistenkelige kundetransaksjoner (antihvitvask)

Kategori	2023*	2024**
Antall saker rapportert til økokrim	469	739

* 2023-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank
** 2024-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank 1.1-30.09 + hele konsernet 1.10-31.12

4.1.2.3 Estimerte tall knyttet til svindelsaker: kontotransaksjoner

Kategori	2023*	2024**
Antall behandlede svindelsaker, kontotransaksjoner	3.311	3.937
Potensielt tap***	79.870.830	72.330.062
Reddet****	41.780.165	29.768.270
Tap som bæres av kunden	30.047.828	19.608.286
Tap som bæres av banken	3.199.135	9.817.860

* 2023-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank

** 2024-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank 1.1-30.09 + hele konsernet 1.10-31.12

*** Potensielt tap er summen av de midlene som ble overført, eller forsøkt overført, ut av banken ifm. svindelen.

**** Reddet er de midlene banken har fått tilbakeført fra mottakende virksomheter

4.1.2.4 Estimerte tall knyttet til svindelsaker: korttransaksjoner

Kategori	2023*	2024**
Antall behandlede svindelsaker, korttransaksjoner	2.608	4.316
Samlet tap	20.226.413	30.399.647
Tap som bæres av banken	4.798.702	14.698.135

* 2023-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank

** 2024-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank 1.1-30.09 + hele konsernet 1.10-31.12

4.1.2.5 Mål og tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risiko og muligheter knyttet til forretningskikk

Undertema	Ønsket sluttresultat	Tiltak	Målsetting*
Anti-korrupsjon	Nulltoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og alle andre former for økonomisk kriminalitet	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomføring av opplæringsprogram i antikorrupsjon for ansatte i regnskapshus, rådgivning og eiendomsmegling Kartlegging av hvilke evt. supplerende opplæringstiltak som bør iverksettes innenfor områder med høyere iboende risiko for korrupsjon 	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av arbeidet gjøres gjennom complianceavdelingens kontrollplan med faste internkontroller og aktiviteter med en risikobasert tilnærming iht. årlig risikovurdering på complianceområdet.
Etiske retningslinjer	Høy etisk standard, åpenhet, god eierstyring og selskapsledelse Ivareta menneskerettigheter gjennom å bidra til åpenhet i leverandørkjeder i egen virksomhet og hos våre kunder	<ul style="list-style-type: none"> Revidering og implementering av oppdaterte etiske retningslinjer Bidra til at det gjennomføres dilemmatrening i konsernet knyttet til etiske retningslinjer 	<ul style="list-style-type: none"> De etiske retningslinjene er under revidering og sendes ut for signering av konsernets ansatte i begynnelsen av 2025. Oppfølging knyttet til implementering av de etiske retningslinjene vil gjøres av complianceavdelingen i tråd med kontrollplan, samt gjennom dialog med Folk og Integrasjon og Etisk arbeidsutvalg.
Hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet	Nulltoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og alle andre former for økonomisk kriminalitet	<ul style="list-style-type: none"> Obligatoriske rollebaserte e-læringskurs 	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av arbeidet gjøres gjennom complianceavdelingens kontrollplan med faste internkontroller og aktiviteter med en risikobasert tilnærming iht. årlig risikovurdering på complianceområdet.
Cybersikkerhet	Levere trygge, sikre IT-løsninger og bruke data på en sosialt nyttig, rettferdig og etisk forsvarlig måte (særlig kunstig intelligens)	<ul style="list-style-type: none"> Obligatoriske e-læringskurs i informasjonssikkerhet 	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av arbeidet gjøres gjennom complianceavdelingens kontrollplan med faste internkontroller og aktiviteter med en risikobasert tilnærming iht. årlig risikovurdering på complianceområdet.

*Det foreligger ingen kvantitative mål innenfor disse områdene.

De overnevnte tiltakene har ikke pådratt konsernet vesentlige investerings- eller driftskostnader.

Med mindre det er spesifisert, er ikke målene og metodikken bak dem tredjepartsgodkjent.

Mål for etisk bankguide

Definisjon (metode)	Ekstern score utført av Framtiden i våre hender og Forbrukerrådet. Etisk bankguide er basert på en omfattende gjennomgang av bankenes retningslinjer, krav og policydokumenter.	
Målsetting inneværende strategiperiode	>75 %	
Status måloppnåelse	2023 76 %*	2024 **

*Score gjelder SB1 SR-Bank

**Framtiden i våre hender og Forbrukerrådet har besluttet å ikke utarbeide scoring for banknæringen i 2024

Stavanger 12. mars 2025

Finn Haugan
Styreleder

Maria Tho

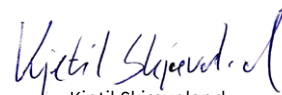
Trine Sæther Romuld

Heine Wang

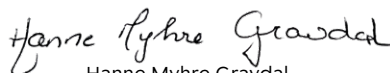
Jan Skogseth

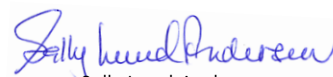
Kjetil Skjæveland

Camilla AC Tefers

Hanne Myhre Gravdal
Ansattvalgt styremedlem

Sally Lund-Andersen
Ansattvalgt styremedlem

Eirik P. Elholm
Ansattvalgt styremedlem

Inge Reinertsen
Konsernsjef

Årsregnskap

Resultatregnskap	152	
Balanse	153	
Endring i egenkapital	154	
Kontantstrømoppstilling	156	
Note 1	Generell informasjon	157
Note 2	Regnskapsprinsipper	158
Note 3	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	159
Note 4	Segmentrapportering	161
Note 5	Kapitaldekning	162
Note 6	Finansiell risikostyring	164

Kredittrisiko		
Note 7	Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld	168
Note 8	Utlån og andre finansielle forpliktelser til kunder	169
Note 9	Utlån solgt til kredittforetak	176
Note 10	Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	176
Note 11	Kredittrisikoeksponering for hver interne risikokategori	181
Note 12	Maksimal kredittrisikoeksponering	182
Note 13	Kredittkvalitet pr klasse av finansielle eiendeler	183
Markedsrisiko		
Note 14	Markedsrisiko knyttet til renterisiko	185
Note 15	Markedsrisiko knyttet til valutarisiko	185
Likviditetsrisiko		
Note 16	Likviditetsrisiko	186
Note 17	Forfallsanalyse av eiendeler og gjeld/forpliktelser	187
Resultatregnskap		
Note 18	Netto renteinntekter	189
Note 19	Netto provisjons- og andre inntekter	190
Note 20	Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter	190
Note 21	Personalkostnader	191
Note 22	Andre driftskostnader	192
Note 23	Pensjoner	192
Note 24	Skatt	194
Balanse		
Note 25	Klassifisering av finansielle instrumenter	195
Note 26	Sertifikater og obligasjoner	199
Note 27	Finansielle derivater	199
Note 28	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	203
Note 29	Immaterielle eiendeler	204
Note 30	Varige driftsmidler	205
Note 31	Leierettigheter og leieforpliktelser	206
Note 32	Andre eiendeler	207
Note 33	Innskudd fra kunder	207
Note 34	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og etterstilt gjeld	208
Note 35	Annen gjeld og andre forpliktelser	209
Note 36	Bundne midler	209
Note 37	Ansvarlig lånekapital	209
Note 38	Investeringer i eierinteresser	210
Øvrige opplysninger		
Note 39	Vesentlige transaksjoner med nærstående parter	214
Note 40	Aksjekapital og eierstruktur	215
Note 41	Oppkjøp av virksomheter og virksomhetssammenslutninger	218
Note 42	Hendelser etter balansedagen	219
	Revisors beretning	220
	Uavhengig bærekraftsrevisors attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet	226
	Erklæring fra styret og konsernsjef	230

Resultatregnskap

Morbank				Konsern	
2023	2024	(tall i mill kroner)	Note	2024	2023
11 764	14 978	Renteinntekter med effektiv renters metode	18	20 565	15 964
2 534	3 189	Andre renteinntekter	18	3 250	2 551
8 819	11 573	Rentekostnader	18	16 298	12 378
5 480	6 594	Netto renteinntekter		7 517	6 136
1 305	1 490	Provisjonsinntekter	19	2 392	2 040
111	116	Provisjonskostnader	19	116	111
16	16	Andre driftsinntekter	19	10	9
1 210	1 390	Netto provisjons- og andre inntekter		2 286	1 939
31	52	Utbytte		78	66
1 475	277	Inntekter fra eierinteresser	38	1 140	288
497	-31	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	20	-282	315
2 003	299	Netto inntekter fra finansielle investeringer		937	669
8 692	8 283	Sum netto inntekter		10 739	8 745
1 471	1 676	Personalkostnader	21	2 364	2 053
851	1 184	Andre driftskostnader	22	1 386	1 081
130	149	Av- og nedskrivninger driftsmidler og immaterielle eiendeler	29,30,31	186	166
2 453	3 010	Sum driftskostnader		3 936	3 299
6 239	5 273	Driftsresultat før nedskrivninger		6 803	5 445
-235	375	Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	10	387	-232
6 475	4 898	Driftsresultat før skatt		6 415	5 677
1 158	1 072	Skattekostnad	24	1 222	1 202
5 317	3 826	Resultat etter skatt		5 193	4 475
5 142	3 543	Aksjonærenes andel av resultatet		4 910	4 300
175	282	Hybridkapitaleiernes andel av resultatet		282	175
		Ikke- kontrollerende eierinteresser		1	
5 317	3 826	Resultat etter skatt		5 193	4 475
Utvidet resultatregnskap					
6	-10	Estimatavvik pensjoner		-8	4
-1	2	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner		2	-1
4	-7	Sum poster som ikke reklassifiseres over resultatet		-6	3
-3	-0	Verdiendring ECL 12 mnd		-0	-0
		Verdiendring basisswap	27	-247	-113
		Skatteeffekt verdiendring basisswap	27	62	28
		Andel av utvidet resultat i TS og FKV		17	6
-3	-0	Sum poster som kan reklassifiseres over resultatet		-168	-78
2	-8	Årets utvidede resultat		-174	-76
5 319	3 818	Totalresultat		5 019	4 400
1,86	0,99	Resultat etter skatt i prosent av forvaltningskapital 31.12		1,08	1,24
Resultat pr aksje					
19,46	9,44	Resultat pr aksje ¹⁾	21,40	13,08	16,27
19,46	9,44	Utvannt resultat pr aksje ²⁾	21,40	13,08	16,27

¹⁾ Aksjonærenes andel av resultatet/snitt antall utestående aksjer

²⁾ Aksjonærenes andel av resultatet/snitt antall utestående aksjer + bonus aksjer

Balanse

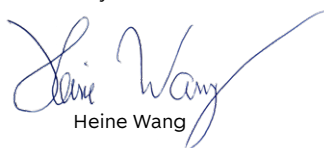
Morbank				Konsern	
2023	2024	(tall i mill kroner)	Note	2024	2023
Eiendeler					
88	119	Kontanter og fordringer på sentralbanker	36	119	88
20 044	17 199	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	12 711	5 536
170 704	267 795	Utlån til kunder	8,11,13	374 119	270 757
56 065	60 274	Sertifikater og obligasjoner	13,26	60 825	57 681
23 210	17 029	Finansielle derivater	27	11 444	16 179
381	2 391	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	28	2 643	680
3 895	5 050	investering i eierinteresser	38	8 144	6 000
7 354	7 677	Investering i konsernselskap	38	-	-
70	3 569	Immaterielle eiendeler	29	4 074	368
2 538	2 287	Utsatt skattefordel	24	2 404	2 612
301	581	Varige driftsmidler	30	1 242	948
900	1 070	Leierettigheter	31	478	366
553	569	Andre eiendeler	32	1 132	971
286 102	385 610	Sum eiendeler		479 336	362 186
Gjeld					
3 560	715	Gjeld til kredittinstitusjoner	7	695	3 188
149 309	204 434	Innskudd fra kunder	33	204 006	149 076
55 146	78 640	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	34	180 850	138 353
22 475	20 963	Finansielle derivater	27	9 339	13 697
2 557	1 020	Betalbar skatt	24	1 178	2 706
956	1 136	Forpliktelser knyttet til leierettigheter	31	505	390
253	423	Pensjonsforpliktelse	23	431	261
128	109	Nedskrivning på finansielle forpliktelser	10	109	129
739	841	Annen gjeld	35	1 271	1 024
17 017	22 539	Etterstilt gjeld	34	22 539	17 017
2 784	5 776	Ansvarlig lånekapital	37	5 776	2 784
254 925	336 597	Sum gjeld		426 699	328 626
Egenkapital					
6 607	9 386	Aksjekapital	40	9 386	6 607
2 354	14 719	Overkursfond		14 719	2 354
1 982	3 191	Avsatt utbytte		3 191	1 982
3 155	4 300	Hybridkapital	40	4 300	3 155
17 078	17 417	Annen egenkapital		21 041	19 462
31 176	49 013	Sum egenkapital		52 637	33 561
286 102	385 610	Sum gjeld og egenkapital		479 336	362 186

Stavanger 12. mars 2025

Finn Haugan
Styreleder

Maria Tho

Trine Sæther Romuld

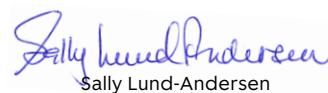

Heine Wang

Jan Skogseth

Kjetil Skjæveland

Camilla AC Tefers

Hanne Myhre Gravdal
Ansattvalgt styremedlem

Sally Lund-Andersen
Ansattvalgt styremedlem

Eirik P. Elholm
Ansattvalgt styremedlem

Inge Reinertsen
Konsernsjef

Endring i egenkapital (tall i mill kroner)

Morbank	Aksje- kapital	Over- kurs- fond	Hybrid- kapital	Verdi av sikret basis- swap	Ikke- kontroll- erende eier- interesser	Annen egen- kapital	Sum egen- kapital
Egenkapital 31.12.2022	6 394	1 587	1 700			15 709	25 390
Resultat etter skatt			175			5 142	5 317
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning						4	4
Verdiendring ECL ¹⁾ 12 mnd						-3	-3
Totalresultat			175			5 143	5 319
Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital			2 150				2 150
Tilbakebetaling av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital			-695				-695
Renter hybridkapital			-175				-175
Utbytte år 2022, endelig besluttet i 2023						-1 790	-1 790
Emisjon	213	768					981
Omsetning egne aksjer						-2	-2
Transaksjoner med aksjonærene	213	768				-1 793	-812
Egenkapital 31.12.2023	6 607	2 354	3 155			19 060	31 176
Resultat etter skatt			282			3 543	3 826
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning						-7	-7
Verdiendring ECL ¹⁾ 12 mnd						-0	-0
Totalresultat			282			3 536	3 818
Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital			1 200				1 200
Tilbakebetaling av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital			-405				-405
Renter hybridkapital			-282				-282
Utbytte år 2023, endelig besluttet i 2024						-1 982	-1 982
Fusjon med SpareBank 1 Sørøst-Norge 01.10	2 780	12 364	350			1 000	16 494
Utbetaling til aksjonærer (kontantvederlag) 01.10.						-1 000	-1 000
Omsetning egne aksjer						-5	-5
Transaksjoner med aksjonærene	2 780	12 364	350			-1 987	13 507
Egenkapital 31.12.2024	9 386	14 719	4 300			20 609	49 013

¹⁾ ECL - Forventet kredittap

(fortsettelse av Ending i egenkapital)

Konsern	Aksje- kapital	Over- kurs- fond	Hybrid- kapital	Verdi av sikret basis- swap	Ikke- kontroll- erende eier- interesser	Annen egen- kapital	Sum egen- kapital
Egenkapital 31.12.2022	6 394	1 587	1 700	65		18 942	28 687
Resultat etter skatt			175			4 300	4 475
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning						3	3
Basisswap spread etter skatt				-85			-85
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap						6	6
Totalresultat			175	-85		4 309	4 400
Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital			2 150				2 150
Tilbakebetaling av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital			-695				-695
Renter hybridkapital			-175				-175
Transaksjoner mot egenkapital i datterselskap og i tilknyttede selskap						5	5
Utbytte år 2022, endelig besluttet i 2023						-1 790	-1 790
Emisjon	213	768					981
Omsetning egne aksjer						-2	-2
Transaksjoner med aksjonærene	213	768				-1 792	-812
Egenkapital 31.12.2023	6 607	2 354	3 155	-19		21 464	33 561
Resultat etter skatt			282		1	4 910	5 193
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning						-6	-6
Basisswap spread etter skatt				-185			-185
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap						17	17
Totalresultat			282	-185	1	4 921	5 019
Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital			1 200				1 200
Tilbakebetaling av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital			-405				-405
Renter hybridkapital			-282				-282
Transaksjoner mot egenkapital i datterselskap og i tilknyttede selskap						15	15
Utbytte år 2023, endelig besluttet i 2024						-1 982	-1 982
Fusjon med SpareBank 1 Sørøst-Norge 01.10	2 780	12 364	350		8	1 015	16 517
Utbetaling til aksjonærer (kontantvederlag) 01.10.						-1 000	-1 000
Omsetning egne aksjer						-4	-4
Transaksjoner med aksjonærene	2 780	12 364	350	-	8	-1 971	13 530
Egenkapital 31.12.2024	9 386	14 719	4 300	-204	9	24 428	52 637

Kontantstrømoppstilling (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Kontantstrømoppstillingen viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den direkte metoden.

Morbank				Konsern	
2023	2024		Note	2024	2023
-23 276	-17 337	Endring utlån til kunder	8	-23 626	-19 045
10 470	13 447	Renteinnbetalinger på utlån til kunder		19 498	15 104
867	-2 033	Endring innskudd fra kunder	33	-2 229	977
-4 526	-5 947	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder		-5 932	-4 512
-340	9 413	Endring fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner	7	-267	6 126
1 087	1 047	Renter på fordring og gjeld til kredittinstitusjoner		409	669
-1 183	2 354	Endring sertifikater og obligasjoner	26	3 100	-3 691
2 529	2 973	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner		3 051	2 559
1 221	1 359	Provisjonsinnbetalinger		2 248	1 937
6 666	199	Kursgevinster ved omsetning finansielle instrumenter		177	6 892
-2 136	-2 648	Utbetalinger til drift		-3 496	-3 187
-1 206	-2 557	Betalt skatt	24	-2 706	-1 355
6 110	30	Andre kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		2 052	6 188
-3 716	300	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter		-7 721	8 663
-96	-161	Investering i varige driftsmidler	30	-184	-124
-	44	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	30	47	-
-1 323	-125	Langsiktige investeringer i aksjer		-124	-439
233	156	Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer		193	253
1 506	330	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer		152	660
	-903	Utbetalinger netto ifm virksomhetsintegrasjon		-903	
320	-658	B Netto likviditetsendring investering		-819	349
17 846	20 228	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og etterstilt gjeld	34	40 174	17 846
-10 805	-14 665	Tilbakebetaling - utstedte verdipapirer og etterstilt gjeld	34	-21 694	-19 632
-3 774	-4 465	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og etterstilt gjeld		-9 239	-7 381
1 500	2 900	Opptak og salg av egne ansvarlige lån	37	2 900	1 500
-925	-700	Tilbakebetaling - ansvarlig lånekapital	37	-700	-925
-161	-266	Renteutbetalinger på ansvarlige lån		-266	-161
2 150	1 200	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital	40	1 200	2 150
-695	-405	Tilbakebetaling av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital		-405	-695
-175	-282	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital		-282	-175
-83	-101	Leiebetalinger	31	-75	-66
981	-	Rettet emisjon		-	981
-1 790	-1 982	Utbytte til aksjeeiere		-1 982	-1 790
4 068	1 461	C Netto likviditetsendring finansiering		9 631	-8 349
672	1 103	A+B+C Netto endring likvider i året		1 091	663
1 400	2 071	Likviditetsbeholdning 1.1.		2 082	1 419
2 071	3 173	Likviditetsbeholdning 31.12.		3 174	2 082
		Likviditetsbeholdning spesifisert			
88	119	Kontanter og fordringer på sentralbanken		119	88
1 983	3 054	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid		3 055	1 995
2 071	3 173	Likviditetsbeholdning 31.12.		3 174	2 082

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanken, samt den del av sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner. Kontantstrømoppstillingen viser hvordan morbanken og konsernet har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt.

Note 1 Generell informasjon

Konsernet SpareBank 1 Sør-Norge består av morbanken SpareBank 1 Sør-Norge ASA («Banken») med datterselskaper.

Datterselskap - eierandel 100 %	Hovedkontor
SR-Boligkreditt AS	Stavanger
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS	Stavanger
EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS	Nøtterøy
FinStart Nordic med tilknyttet selskap	Oslo
SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner AS	Stavanger
SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS	Drammen
Finansparken Bjergsted AS	Stavanger
Sparbankgården AS	Porsgrunn
Tufte Eiendom AS	Porsgrunn
Imingen Holding AS	Kongsberg
Rygir Industrier AS med datterselskaper (overtatte eiendeler)	Stavanger
EiendomsMegler 1 Telemark AS (51 % eierandel)	Skien

Investeringer i tilknyttede selskaper	Eierandel i % 31.12
BN Bank AS	42,48
SpareBank 1 Kreditt AS	27,65
SpareBank 1 Betaling AS	26,69
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS	35,30
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS	30,08
SpareBank 1 Forvaltning AS	41,99
SpareBank 1 Markets AS	35,06

Investeringer i felles kontrollert virksomhet	
SpareBank 1 Gruppen AS	19,50
SpareBank 1 Utvikling AS	18,00

Fordeling av eierandeler i selskaper der styringsstrukturen er regulert i avtale mellom eierne (eierandel i prosent)	SpareBank1 Gruppen AS	BN Bank ASA
SpareBank 1 Sør-Norge	19,50	42,48
SpareBank 1 SMN	19,50	35,02
SpareBank 1 Nord-Norge	19,50	9,99
Samarbeidende Sparebanker	19,50	
SpareBank 1 Østlandet	12,40	9,99
SpareBank 1 Østfold Akershus		2,52
LO	9,60	

Enkelte allianseselskaper er klassifisert som tilknyttede selskaper til tross for at eierandelen er mindre enn 20 prosent. Bakgrunnen for dette er at eierstrukturen og det strategiske samarbeidet mellom eierbankene i SpareBank 1 Gruppen AS gir SpareBank 1 Sør-Norge betydelig innflytelse i disse selskapene.

Banken har hovedkontor i Stavanger og har totalt 55 kontorer i fylkene Rogaland, Agder, Vestland, Oslo, Buskerud, Vestfold og Telemark. Flere av kontorene er samlokalisert med EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS, SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner AS og SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS.

Konsernets hovedvirksomhet er salg og formidling av et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester, investeringstjenester, konsulenttjenester, regnskapstjenester samt leasing og eiendomsmeistring.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift.

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamling og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Konsernregnskapet ble godkjent av styret 12.3.2025. Generalforsamlingen er Bankens sitt øverste organ.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Grunnlag for utarbeidelse av årsregnskapet

Morbank- og konsernregnskapet 2024 for SpareBank 1 Sør-Norge (Konsernet) er satt opp i overensstemmelse med IFRS®Accounting Standards som fastsatt av EU.

SpareBank 1 Sør-Norge er et allmennaksjeselskap registrert hjemmehørende i Norge med hovedkontor i Stavanger. SpareBank 1 Sør-Norge er notert på Oslo Børs.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av de internasjonale regnskapsstandarder at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønsmessige estimater, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for morbank- og konsernregnskapet, er beskrevet i note 3.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskap som avlegges pr 31.12.2024.

Generelle regnskapsprinsipper

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter alle datterselskaper. Datterselskaper er alle enheter (inkludert strukturerte enheter) som Konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når Konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår, og dekonsolideres når kontroll opphører.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er Konsernets presentasjonsvaluta. Den funksjonelle valuta i morselskap og alle vesentlige datterselskaper er norske kroner (NOK). Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

Endringer i regnskapsprinsipper

Nye og endrede standarder som er tatt i bruk i 2024:

Fra 1. januar 2024 er det ingen nye standarder, endringer til standardene eller fortolkninger, som påvirker regnskapet for Konsernet eller morselskapet vesentlig, som er tatt i bruk.

Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk:

Visse nye regnskapsstandarder og endringer i regnskapsstandarder har blitt publisert som ikke er obligatoriske for rapporteringsperioder som slutter 31. desember 2024, og som ikke har blitt tidlig implementert av banken. Vår vurdering av virkningen av disse nye standardene og endringene er beskrevet nedenfor:

1. Endringer i klassifisering og måling av finansielle instrumenter – Endringer i IFRS 9 og IFRS 7 (gjeldende for perioder som begynner 1. januar 2026 eller senere). Disse endringene:

- klargjør datoen for innregning og utregning av enkelte finansielle eiendeler og forpliktelser, med et nytt unntak for enkelte finansielle forpliktelser som gjøres opp gjennom et elektronisk kontantoverføringssystem;
- klargjør og gir ytterligere veiledning for vurdering av om en finansiell eiendel oppfyller kriteriet for kun betalinger av hovedstol og renter (SPPI);
- legger til nye opplysninger for visse instrumenter med kontraktsvilkår som kan endre kontantstrømmer (som enkelte finansielle instrumenter med funksjoner knyttet til oppnåelse av miljø-, sosiale og styringsmål); og
- oppdaterer opplysningene for egenkapitalinstrumenter som er vurdert til virkelig verdi over andre inntekter (FVOCI).

2. IFRS 18 Presentasjon og opplysninger i finansregnskap (gjeldende for perioder som begynner 1. januar 2027 eller senere). IFRS 18 vil erstatte IAS 1 Presentasjon av finansregnskap, og introduserer nye krav som vil bidra til å oppnå sammenlignbarhet og gi mer relevant informasjon og åpenhet til brukerne. Selv om IFRS 18 ikke vil påvirke innregning eller måling av poster i finansregnskapet, forventes dens innvirkning på presentasjon og opplysninger å være omfattende, spesielt de som er relatert til resultatregnskapet og å gi ledelsesdefinerte ytelsesmål innen finansregnskapet.

Ledelsen vurderer for tiden de detaljerte implikasjonene av å anvende den nye standarden på bankens finansregnskap, men har ikke kommet til noen foreløpige konklusjoner. Bankens vil anvende den nye standarden fra dens obligatoriske ikrafttredelsesdato 1. januar 2027. Retrospektiv anvendelse er påkrevd, og derfor vil sammenlignbar informasjon for regnskapsåret som slutter 31. desember 2026 bli omarbeidet i samsvar med IFRS 18.

Det er ellers en rekke nye standarder, endringer til standardene og fortolkninger som er pliktige for fremtidige årsregnskap. Det er ingen av disse standardene eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å kunne gi en vesentlig påvirkning på Konsernets regnskap.

Fusjon med SpareBank 1 Sørøst-Norge

Sammenslåingen av SpareBank 1 SR-Bank ASA og SpareBank 1 Sørøst-Norge (inkludert datterselskaper) ble gjennomført 1. oktober 2024 med regnskapsmessig effekt fra samme dato. Det vises til de enkelte noter og note 41 for mer informasjon.

Note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

Nedskrivninger utlån og finansielle forpliktelser

Konsernet foretar årlig evaluering av bedriftsmarkedsporteføljen. Engasjement i bedriftsmarkedsporteføljen med høy risiko, evalueres kvartalsvis. Lån til privatpersoner evalueres når det er misligholdt med mer enn 90 dager etter forfall, større engasjement med mislighold evalueres kvartalsvis.

Konsernets systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring i årsrapporten.

Konsernet nedskriver utlån og garantier individuelt dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert framtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, illikviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av framtidig kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuell nedskrivning. Det tas hensyn til senere rentendringer for låneavtaler med flytende rente i den grad dette påvirker forventet kontantstrøm. På mindre engasjement er hovedregelen at differansen mellom faktisk eksponering på nedskrivningstidspunktet og stilte sikkerhetens realisasjonsverdi (underdekningen) blir nedskrevet, og at nedskrivningen baseres på ett scenario. På større engasjement er hovedregel at differansen mellom faktisk eksponering og bankens sin vurdering av neddiskontert verdi av kundens framtidige kontantstrøm nedskrives, og nedskrivningen baseres på tre scenarioer. Etter IFRS 9 skal tapsavsetninger innregnes på alle engasjementer basert på forventet kreditttap (ECL). Målingen av avsetningen for forventet tap på engasjementer som ikke er individuelt nedskrevet avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid.

Klimarelaterte forhold har økende oppmerksomhet i kredittvurderingene som foretas. Risikoen knyttet til dette avdekkes i første rekke gjennom en ESG-modul som benyttes i det løpende kredittarbeidet. Klimarelatert risiko er også hensyntatt i vurderingen ved individuelle nedskrivninger. Det er så langt ikke identifisert behov for særskilte klimarelaterte nedskrivninger. Scoring fra ESG modellen inkluderes i en egenutviklet stresstestmodell som blant annet benyttes til utarbeidelse av klimarelaterte stresstester. Det gjenstår fremdeles utviklingsarbeid og avklaringer i forhold til hvordan forventninger til klimarelaterte kreditttap skal tas inn i tapsavsetninger/IFRS 9 modellen. Det vises også til note 6.

Det beregnes et sannsynlighetsvektet snitt av fire ulike scenarioer som benevnes henholdsvis oppgangsscenarioet, basisscenarioet, sektorkrisescenarioet og stressscenarioet. Basisscenarioet tar utgangspunkt i nyeste utgave av "Pengepolitisk Rapport" og representerer en normalkonjunkturperiode. Oppgangsscenarioet representerer en bred oppgangsperiode med noe lysere makroøkonomiske utsikter enn basisscenarioet. Sektorkrisescenarioet representerer en sektorspesifikk nedgangsperiode, for øyeblikket innen eiendomssektoren men med antatt smitte også til andre bransjer. Stressscenarioet er knyttet opp mot konsernets periodiske interne vurdering av kapitalbehovet (ICAAP) i en bred og alvorlig nedgangsperiode. Scenarioene gjennomgås kvartalsvis av en intern arbeidsgruppe bestående av personer på ledernivå og justeres dersom det foreligger vesentlige endringer i makrobildet. Det er innført et nytt scenario, oppgangsscenarioet, i sannsynlighetsvektingen i 3. kvartal 2024. I 4. kvartal 2024 er det foretatt en modellendring vedrørende avdrag og tap gitt mislighold (LGD). Modellendringen gir en effekt på 40 mill kroner i økt avsetning hvor det vesentlige skyldes endring i LGD forutsetninger.

Valg av scenarier og vektingen av disse gjennomgås jevnlig og i den ovenfor nevnte arbeidsgruppen. 31.12.2024 vektet oppgangsscenarioet med 5 prosent, basisscenarioet med 80 prosent, sektorkrisescenarioet med 12,5 prosent og stressscenarioet med 2,5 prosent. Vektingen er lik for alle porteføljer og reflekterer en usikkerhet knyttet til den økonomisk utviklingen fremover. For å illustrere sensitiviteten knyttet til vektingen er det foretatt en simulering av effekten av en mer konservativ scenariovekting, der vektingen av oppgangsscenarioet er uendret på 5 prosent, basisscenarioet reduseres til 75 prosent, sektorkrisescenarioet reduseres til 10 prosent og stress scenarioet økes til 10 prosent. En slik endring i scenariovektingen ville isolert sett økt konsernets forventede kreditttap på engasjementer uten individuell nedskrivning med 106 mill kroner.

Sensitivitetsberegninger (mill kr)	Oppgangs-scenario	Basis-scenario	Sektor-krise-scenario	Stress-scenario	Storkunde	Bedrifts-marked og Landbruk	Person marked	SR-Boligkreditt	Ikke fordelt	Sum konsern	Endring fra anvendt scenario
Vekting benyttet i 31.12.2024											
ECL i Oppgangsscenario					315	262	141	39	7	764	
ECL i Basisscenario					438	341	165	48	10	1 002	
ECL i Sektorkrisescenario					714	507	224	69	15	1 529	
ECL i Stressscenario					1 351	827	377	148	32	2 735	
ECL med anvendt scenariovekting	5,0 %	80,0 %	12,5 %	2,5 %	490	371	183	52	3	1 099	
(gjeldende, benyttet fra 3. kvartal 2024)										-	
Alternativ scenariovekting I	10,0 %	80,0 %	7,5 %	2,5 %	469	358	164	51	-	1 042	-57
Alternativ scenariovekting II	5,0 %	85,0 %	7,5 %	2,5 %	475	362	175	51	-	1 063	-36
Alternativ scenariovekting III	5,0 %	80,0 %	10,0 %	5,0 %	506	378	181	54	-	1 119	20
Alternativ scenariovekting IV	5,0 %	75,0 %	15,0 %	5,0 %	519	387	184	55	-	1 145	46
Alternativ V	5,0 %	75,0 %	10,0 %	10,0 %	551	403	192	59	-	1 205	106
Vekting benyttet i 31.12.2023											
ECL i Basisscenario					487	197	51	30	1	766	
ECL i Nedgangsscenario					596	236	83	64	1	980	
ECL i Stressscenario					1 245	474	152	128	2	2 001	
ECL med anvendt scenariovekting	80,0 %	15,0 %	5,0 %		541	217	61	40	1	860	
(gjeldende, benyttet fra 4. kvartal 2023)											
Alternativ scenariovekting I (benyttet 2. og 3.kvartal 2023)	80,0 %	12,5 %	7,5 %		557	223	62	42	1	885	25
Alternativ scenariovekting II	80,0 %	10,0 %	10,0 %		573	229	64	44	1	911	51
Alternativ scenariovekting III	75,0 %	15,0 %	10,0 %		579	231	66	45	1	922	62
Alternativ scenariovekting IV	75,0 %	10,0 %	15,0 %		612	243	69	48	1	973	113
Alternativ V	70,0 %	15,0 %	15,0 %		616	245	71	50	1	983	123
(illustrasjon, ikke tidligere benyttet)											

Tett oppfølging av kunder og forebyggende arbeid er viktige virkemidler som konsernet aktivt benytter for å opprettholde den gode risikoprofilen i konsernets utlånsportefølje.

Virkelig verdi på finansielle derivater og andre finansielle instrumenter

Virkelig verdi av derivater fastsettes ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende instrument, eksempelvis renter og valuta, innhentes i markedet. Ved måling av finansielle instrumenter hvor observerbare markedsdata ikke er tilgjengelig, gjør konsernet antagelser om hva markedsaktører vil legge til grunn ved verdsettelse av tilsvarende finansielle instrumenter. I verdsettelsene kreves det utstrakt bruk av skjønn blant annet ved beregning av likviditetsrisiko, kredittrisiko og volatilitet. En endring i de nevnte faktorene vil påvirke fastsatt virkelig verdi på konsernets finansielle instrumenter. For mer informasjon se note 25 Klassifisering av finansielle instrumenter. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende.

IT-infrastruktur

Det er i tillegg iverksatt en rekke tiltak for å sikre bankens IT-infrastruktur og forebygging av potensielle cyberangrep på de mest kritiske systemer og prosesser.

Konsernets vurderinger av kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper er utfordrende, men anses på nåværende tidspunkt som beste estimat.

Note 4 Segmentrapportering

Regnskapsprinsipper

Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Et geografisk marked (segment) er en del av virksomheten som leverer produkter og tjenester innenfor et avgrenset geografisk område som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre geografiske markeder. Konsernledelsen anses i henhold til segmentrapportering som øverste beslutningsmyndighet. Tallene i segmentrapporteringen baserer seg på internrapportering til konsernledelsen.

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkter og kunder. Det primære rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelenes risiko og avkastningsprofil og er delt opp i Personmarked, Storkunde og Bedriftsmarked og Landbruk. Øvrig virksomhet består av alle stabsavdelinger inkludert treasury, døtre og tilknyttede selskaper.

Rapportering pr virksomhetsområde:

(tall i mill kroner)

Resultatregnskap	Personmarked		Storkunde		Bedriftsmarked og Landbruk		Øvrig virksomhet		Eliminerings		Konsern	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Netto renteinntekter ^{1) 2)}	2 622	2 097	2 364	2 246	1 153	956	1 386	853	-8	-15	7 517	6 136
Netto provisjons- og andre inntekter	791	652	410	395	172	140	996	822	-83	-70	2 286	1 939
Netto inntekter fra finansielle investeringer	8	19	81	66	45	34	803	550	0	0	937	669
Sum netto inntekter	3 421	2 768	2 855	2 707	1 370	1 130	3 186	2 225	-92	-85	10 739	8 745
Sum driftskostnader	842	718	230	219	170	140	2 786	2 309	-92	-85	3 936	3 299
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	2 579	2 051	2 625	2 489	1 199	990	400	-83	0	0	6 803	5 445
Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	78	4	210	-299	101	63	-2	0	0	0	387	-232
Driftsresultat før skatt	2 501	2 046	2 415	2 788	1 098	927	402	-83	0	0	6 415	5 677
Balanseposter												
Brutto utlån til kunder	230 942	159 440	97 258	86 048	40 676	21 626	6 953	5 048	-151	-160	375 678	272 001
Utlån overført til SB1 Bolig- og Næringskreditt	27 190		344		1 469		382		-		29 385	-
Brutto utlån til kunder inkl. SB1 Bolig- og Næringskreditt	258 132	159 440	97 602	86 048	42 145	21 626	7 335	5 048	-151	-160	405 062	272 001
Nedskrivning på utlån	-292	-135	-811	-874	-456	-236	-	0	-	-	-1 559	-1 244
Innskudd fra kunder	113 224	70 184	54 045	51 322	38 057	21 885	-892	5 918	-428	-232	204 006	149 076

¹⁾ Netto renteinntekter inneholder allokert mellomregning mellom segmentene. Mellomregningsrenter for personmarkedsdivisjonen og bedriftsmarkedsdivisjonene fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres i morbank.

²⁾ Renteinntekter i segmentet er internbelastning av fundingkostnadene

Note 5 Kapitaldekning

Kapitaldekning beregnes og rapporteres i samsvar med EUs kapitalkrav for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD). SpareBank 1 Sør-Norge har tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

Samlet minstekrav til ren kjernekapitaldekning inkludert bufferkrav, Pilar 2 påslag og kapitalkravsmargin er pr 31.12.2024 17,56 prosent. Kravet består av 4,50 prosent i minstekrav, samt bevaringsbuffer på 2,50 prosent, systemrisikobuffer på 4,46 prosent, motsyklisk kapitalbuffer på 2,50 prosent og kapitalkravsmargin på 1,25 prosent. Banken er definert som systemviktig og har fått et krav på 1,00 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et midlertidig individuelt Pilar 2-krav på 1,90 prosent hvorav 1,07 prosent skal dekkes av ren kjernekapital. Banken har i tillegg fått ett midlertidig Pilar 2 påslag på 0,50 prosent hvorav 0,28 prosent skal dekkes av ren kjernekapital inntill modellendring er behandlet av Finanstilsynet.

Risikovekt for engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom i Norge er underlagt ett regulatorisk gulv på 20 prosent. Pr 31.12.2024 har vi ikke foretatt noen justering siden banken ligger over gulvet på 20 prosent risiko vekt både på morbank og konsern.

De norske engasjementene skal ha en systemrisiko buffer på 4,50 prosent. For engasjementer i andre land skal det aktuelle lands sats benyttes. 31.12.2024 er den reelle satsen 4,46 prosent for morbank og konsern.

Kravet på motsyklisk buffer er 2,50 prosent for de norske engasjementene. For engasjementer i andre land skal det aktuelle lands sats benyttes, hvis de ikke har fastsatt sats så skal den Norske satsen benyttes med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. 31.12.2024 er morbank over og konsern under unntaksgrensen. Den reelle satsen for morbanken er 2,49 prosent og for konsern 2,50 prosent.

Morbank			Konsern		
2023	2024		2024	2023	
6 607	9 386	Aksjekapital	9 386	6 607	
2 354	14 719	Overkursfond	14 719	2 354	
1 982	3 191	Avsatt utbytte	3 191	1 982	
3 155	4 300	Hybridkapital	4 300	3 155	
17 078	17 417	Annen egenkapital	21 041	19 462	
31 176	49 013	Sum balanseført egenkapital	52 637	33 561	
		Fradrag			
-70	-3 569	Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler ¹⁾	-5 677	-1 382	
-1 982	-3 191	Avsatt utbytte	-3 191	-1 982	
-764	-481	Forventet tap IRB fratrukket nedskrivninger	-792	-929	
-4	-6	Utilstrekkelig dekning for misligholdte eksponeringer	-6	-4	
-3 155	-4 300	Hybrid kapital som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-4 300	-3 155	
-	-	Øvrige justeringer som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-166	-	
-	-	Ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-	-	
-277	-496	Ren kjernekapital for ikke vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-409	-243	
-72	-85	Verdijustering som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-95	-89	
24 852	36 884	Sum ren kjernekapital	38 001	25 777	
3 155	4 300	Hybrid kapital	4 712	3 290	
-155	-	Hybrid kapital som ikke kan medregnes i kjernekapital	-	-155	
-48	-78	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-78	-48	
27 804	41 106	Sum kjernekapital	42 635	28 864	
		Tilleggskapital			
2 672	5 617	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	6 215	2 916	
-193	-260	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-260	-193	
2 479	5 357	Sum tilleggskapital	5 955	2 724	
30 283	46 463	Netto ansvarlig kapital	48 589	31 587	

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
		Kredittrisiko		
17 677	16 867	Foretak - SMB	16 885	17 684
21 331	23 581	Foretak - Spesialiserte	27 842	24 867
11 635	12 066	Foretak - Øvrige	12 250	11 953
1 123	1 302	Massemarked - SMB	2 048	1 584
14 392	15 116	Massemarked - Pant i fast eiendom	46 710	37 019
	162	Massemarked - Øvrige SMB	163	161
1 551	1 618	Massemarked - Øvrige	1 689	1 609
13 868	20 823	Egenkapitalposisjoner	-	-
81 577	91 534	Kredittrisiko etter IRB-metoden	107 586	94 878
21	19	Stater og sentralbanker	174	29
82	111	Lokale og regionale myndigheter, Offentlige foretak	285	288
4 716	3 079	Institusjoner	2 593	1 967
11 266	19 288	Foretak	21 240	11 906
3 498	10 140	Massemarked	13 030	4 630
	21 539	Massemarked pant i fast eiendom	22 386	652
1	950	Engasjement i mislighold	1 097	49
-	2 125	Høyrisiko engasjementer	2 601	469
2 557	2 282	Obligasjoner med fortrinnsrett	2 626	2 775
-	-	Andeler i verdipapirfond	2	2
6 000	6 000	Egenkapitalposisjoner	5 928	5 476
8 331	8 075	Øvrige engasjementer ¹⁾	9 295	9 090
36 474	73 606	Kredittrisiko etter standardmetoden	81 257	37 332
		Gjeldsrisiko	6	6
		Egenkapitalrisiko	120	69
		Valutarisiko	12	18
576	930	Risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA)	1 443	753
8 903	14 942	Operasjonell risiko	20 526	13 243
-	-	Øvrige risiko eksponeringer ²⁾	-	74
127 529	181 013	Beregningsgrunnlag (RWA)	210 950	146 371
5 739	8 146	Minimumskrav ren kjernekapital 4,5 %	9 493	6 587
		Bufferkrav		
3 188	4 525	Bevaringsbuffer 2,5 %	5 274	3 659
5 688	8 091	Systemrisikobuffer 4,5 %	9 408	6 528
3 175	4 507	Motsyklisk buffer 2,5 %	5 274	3 659
	1 810	Systemviktig buffer 1,0 %	2 109	-
12 052	18 934	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	22 065	13 847
7 062	9 805	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	6 443	5 344
19,49%	20,38%	Ren kjernekapitaldekning	18,01%	17,61%
21,80%	22,71%	Kjernekapitaldekning	20,21%	19,72%
23,75%	25,67%	Kapitaldekning	23,03%	21,58%
9,46%	10,48%	Uvektet kjernekapital	7,67%	7,19%
		(Regulatorisk krav konsern 17,56%)		
		(Regulatorisk krav konsern 19,51%)		
		(Regulatorisk krav konsern 22,11%)		
		(Regulatorisk krav konsern 3%)		

¹⁾ Ren kjernekapital påvirkes av fradrag knyttet til utsatt skattefordel. I tillegg påvirkes beregningsgrunnlaget i kredittrisiko under posten øvrige eiendeler. Utsatt skattefordel oppstår på grunn av midlertidige forskjell mellom regnskapsmessig og skattemessig resultat. Disse forskjellene vil jevne seg ut over tid, men kan ha betydelig innvirkning på betalbar skatt og utsatt skatt i regnskapet i visse perioder.

²⁾ Risikovekter på boliglån er underlagt et regulatorisk gulv på 20 %.

Note 6 Finansiell risikostyring

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Sør-Norge skal skape finansiell og strategisk merverdi gjennom:

- En god risikokultur
- En tydelig kontroll- og styringsstruktur som fremmer uavhengighet
- En god forståelse og styring av risikoene som driver inntjening og tap
- Å unngå at enkelthendelser skader konsernets finansielle stilling
- Prising av produkter og tjenester basert på underliggende risiko
- Effektiv kapitalanskaffelse og -anvendelse som gjenspeiler valgt risikoprofil

SpareBank 1 Sør-Norge bygger risiko- og kapitalstyringen på følgende hovedprinsipper:

- Konsernets rammeverk for risiko- og kapitalstyring skal være dokumentert og bygge på beste internasjonale praksis
- Konsernet skal ha en kontroll- og styringsstruktur som fremmer forsvarlig og uavhengig styring og kontroll
- Risiko- og kapitalstyringen skal være en integrert del av styrings- og beslutningsprosessen i konsernet
- Risiko- og kapitalstyringen i konsernet skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning
- Konsernet skal ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risiko- og kapitalstyring
- Styret skal minimum årlig vedta konsernets ønskede risikoprofil
- SpareBank 1 Sør-Norge skal ha en risikovilje som gir tilstrekkelig buffer i forhold til konsernets risikoevne, og der ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- Prosessen for risikoidentifikasjon skal gjennomføres jevnlig, være framoverskuende og dekke alle vesentlige risikoområder
- Kvantifiseringen av risiko skal bygge på anerkjente metoder og være tilstrekkelig konservativ, slik at eventuelle modellsvakheter hensyntas på en god måte
- Det skal gjennomføres grundige analyser av de identifiserte risikoene for å forstå risikoenes påvirkning på inntekter, kostnader og tap
- På bakgrunn av risikoanalysen skal det etableres effektive kontroll- og styringstiltak for de enkelte risikoene
- Sannsynlighetsreduserende tiltak skal prioriteres foran konsekvensreduserende tiltak
- Konsernet skal minst årlig gjennomføre en finansiell framskrivning med varighet på minimum fem år, og den skal minimum dekke en forventet finansiell utvikling, samt en periode med et alvorlig økonomisk tilbakeslag. Det alvorlige økonomiske tilbakeslaget skal være strengt, men realistisk
- Avkastningen på regulatorisk kapital skal være et av de viktigste strategiske resultatmålene i den interne styringen av SpareBank 1 Sør-Norge. Risikojustert avkastning skal være grunnlaget for fastsettelse av rammene for EAD i bankens interne markedsdivisjoner
- Konsernet skal ha en oversiktlig og periodisk risikooppfølging og -rapportering

- Konsernet skal i størst mulig grad prise aktiviteter og produkter i tråd med den underliggende risiko for å sikre riktig risikotaking
- Konsernet skal utarbeide robuste gjenopprettelsesplaner for å i best mulig grad kunne håndtere kritiske situasjoner hvis de skulle oppstå
- Konsernet skal ha entydige og klare definisjoner av de ulike risikotypene

SpareBank 1 Sør-Norge eksponeres for ulike typer risiko:

Kredittrisiko: risikoen for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser

Likviditetsrisiko: risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader

Markedsrisiko: risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder

Operasjonell risiko: risikoen for tap av verdier som følge av; menneskelige feil, feil og mangler i systemer og prosesser, tilsiktede handlinger eller eksterne hendelser

Klima- og miljørisiko: risikodriver for økonomiske tap og finansiell ustabilitet som følge av de fysiske klima- og miljøendringene, og samfunnets respons på dem

Eierisiko: risikoen for at SpareBank 1 Sør-Norge blir påført negative resultat fra eierposter i strategisk eide selskap, eller at konsernet må tilføre ny egenkapital til strategisk eide selskap. Eierselskap defineres som selskap hvor SpareBank 1 Sør-Norge har en vesentlig eierandel og innflytelse

Compliancerisiko: risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner, bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av regelverket og/eller brudd på konsesjonsbestemmelser

Pensjonsrisiko: risikoen for økning i fremtidige pensjonsforpliktelser

Regulatorisk risiko: usikkerhet om fremtidige reguleringer

Forretningsrisiko: risikoen for uventede inntekts- og kostnads-svingninger som følge av endringer i eksterne forhold, som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer

Omdømmerisiko: risikoen for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet. Det vil si hos kunder, motparter, aksjemarked og myndigheter

Strategisk risiko: risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger

Konsentrasjonsrisiko: risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot én enkelt kunde, bransje eller geografisk område

Risikoeksponering i SpareBank 1 Sør-Norge

Avdelingen for risikostyring er organisert uavhengig av forretningsenhetene, og rapporterer direkte til konsernsjef. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring, inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer.

Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikoeksponeringen.

SpareBank 1 Sør-Norge eksponeres for ulike typer risiko. Overordnet rammeverk for styring av de viktigste risikoene er beskrevet nedenfor:

Kreditt risiko styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyring. Konsernets kredittstrategi inkluderer overordnede kredittstrategiske rammer for å sikre en diversifisert portefølje og en tilfredsstillende risikoprofil. Hovedfokus i kredittgivingen skal være kundens betjeningsevne, og svak eller manglende betjeningsevne skal ikke kunne kompenseres med god sikkerhet.

De kredittstrategiske rammene setter krav og begrensninger knyttet til henholdsvis overordnet tapsprofil og porteføljekvalitet. Konsernet har et særskilt fokus på konsentrasjonsrisiko knyttet til eksponeringen mot store enkeltkunder, og mot enkeltbransjer. For å unngå uønsket konsentrasjonsrisiko setter de kredittstrategiske rammene også begrensninger knyttet til eksponering og risikoprofil på porteføljenivå, samt for ulike bransjer og enkeltkunder. Disse begrensningene kommer i tillegg til de regulatorisk fastsatte rammene for engasjementsstørrelse.

Det er fastsatt minimumskrav som gjelder for alle typer finansiering, unntatt for engasjementer innvilget som ledd i utøvelse av særskilte kredittsikringsfullmakter. I tillegg til de generelle kravene er det utarbeidet et sett av mer spesifikke krav og føringer knyttet til bransjer eller segmenter som kan innebære en særskilt risiko.

Det legges særlig vekt på at kundenes virksomhet er i samsvar med gjeldende lover og forskrifter, og at virksomheten har et langsiktig perspektiv. Konsernets policy for bærekraft er reflektert i retningslinjene. Herunder stilles det krav til at all finansiering skal tilfredsstillende konsernets retningslinjer knyttet til miljø, samfunn, eierstyring og selskapsledelse. Konsernet har også retningslinjer som understøtter konsernets policy for antihvitvasking (AML).

Styret er ansvarlig for konsernets låne- og kredittinnvilgelser, men delegerer innen visse rammer kredittfullmaktene til konsernsjef, som igjen kan videredelegere disse innenfor egne fullmakter. De delegerede kredittfullmaktene er knyttet opp mot et engasjements misligholdssannsynlighet. Fullmaktene er personlige. Kredittbehandlingsrutinene regulerer i detalj alle forhold knyttet til konsernets kredittgiving og engasjementsoppfølging.

Konsernet bruker kredittmodeller for risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyring. Risikoklassifiseringssystemet baserer seg på følgende hovedkomponenter:

- Sannsynlighet for mislighold (PD):** Kundene blir klassifisert i misligholdsklasser ut fra sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12-måneders periode, basert på et langsiktig utfall i en full tapssyklus. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av historiske data for finansielle nøkkeltall knyttet til inntjening og næring, samt på grunnlag av ikke-finansielle kriterier som atferd og alder. Ved finansiering av næringseiendom for utleie, benyttes det internt en egen kredittmodell som beregner misligholdssannsynligheten på grunnlag av forventet kontantstrøm fra utleievirksomheten, kombinert med kriterier for atferd. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni misligholdsklasser (A-I). I tillegg har konsernet to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
- Eksponering ved mislighold (EAD):** Dette er en beregnet størrelse som angir konsernets eksponering mot kunden ved mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer. Innvilgede, men ikke trukne rammer hos en personmarkedskunde har en konverteringsfaktor lik 1. Dette betyr at rammen forutsettes 100 prosent opptrukket ved mislighold. For bedriftsmarkedet blir innvilgede, men ikke trukne rammer multiplisert med en konverteringsfaktor mellom 60 og 90 prosent, avhengig av kundens misligholdssannsynlighet. For garantier er konverteringsfaktoren en myndighetsfastsatt parameter som er satt til 1 for lånegarantier, og 0,5 for øvrige garantier.
- Tapsgrad ved mislighold (LGD):** Dette er en beregnet størrelse av hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. I vurderingen tas det blant annet hensyn til verdien av underliggende sikkerheter, grad av gjenvinning på usikret del av engasjementet, grad av tilfriskning før realisasjon og inndrivelseskostnader. Konsernet fastsetter realisasjonsverdien på stille sikkerheter på bakgrunn av statistiske data over tid, samt ekspertvurderinger i tilfeller hvor statistiske data ikke har tilstrekkelig utsagnskraft. Realisasjonsverdiene er satt slik at de ut fra en konservativ vurdering reflekterer antatt realisasjonsverdi i en lavkonjunktur. Det benyttes syv klasser (1-7) for klassifisering av engasjementer i henhold til tapsgrad ved mislighold.

Konsernet driver kontinuerlig videreutvikling og etterprøving av risikostyringssystemet og kredittinnvilgelsesprosessen for å sikre at dette holder en god kvalitet over tid. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimer for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. I tillegg analyseres stabiliteten i modellenes estimer og modellenes konjunkturfølsomhet. Den kvantitative valideringen vil i enkelte tilfeller suppleres med mer kvalitative vurderinger. Dette gjelder særlig dersom tilfanget av statistiske data er begrenset.

I tillegg til kredittrisikoen i utlånsporteføljen eksponeres konsernet for kredittisiko gjennom likviditetsreserveporteføljen. Denne porteføljen skal i hovedsak bestå av obligasjoner og

(fortsettelse av note 6)

sertifikater med lav risiko som kvalifiserer for låneadgang i Norges Bank.

For ytterligere informasjon vises til notene 7-13.

Likviditetsrisiko styres gjennom konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstyringen bygger på konservative rammer og gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil. Det er konsernets treasuryavdeling som har ansvaret for likviditetsstyringen, og avdeling for risikostyring overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien.

Konsernets utlån finansieres hovedsakelig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden fordeles på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

For ytterligere informasjon vises til note 16 og 17.

Markedsrisiko styres gjennom markedsrisikostrategien, som definerer konsernets risikovilje. Strategien, med tilhørende spesifikasjon av nødvendige risikorammer, rapporteringslinjer og fullmakter, behandles og godkjennes av styret minimum årlig.

Markedsrisiko i SpareBank 1 Sør-Norge relateres i hovedsak til konsernets langsiktige investeringer i verdipapirer, herunder obligasjoner i likviditetsporteføljen samt aksjer og egenkapitalbevis. I tillegg har konsernet en viss eksponering fra aktiviteter som understøtter ordinær innlåns- og utlånsvirksomhet. Konsernets markedsrisiko måles og overvåkes med bakgrunn i konservative rammer, som fornyes og godkjennes av styret minimum årlig.

Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Konsernets eksponering overfor markedsrisiko er samlet sett moderat.

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Konsernets renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring ved et gitt parallelt skift i rentenivået,

samt rammer for maksimalt uventet tap beregnet med en VaR-modell. Rentebindingen på konsernets instrumenter er i all hovedsak kort, og konsernets renterisiko er lav.

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. SpareBank 1 Sør-Norge skal ikke ta valutarisiko som oppstår gjennom den ordinære bankdriften og finansieringsaktiviteter. Valutaeksponering skal derfor avdekkes.

Samtidig har banken delegert valutarisikorammer til SpareBank 1 Markets. Risikoen som kan tas reguleres av nominelle rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i en enkeltvaluta. SpareBank 1 Markets er ansvarlig for all gevinst og tap som oppstår fra bruk av valutarisikorammene.

Kursrisiko knyttet til verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på konsernets obligasjoner, sertifikater og egenkapitalinstrumenter. Spreadrisiko defineres som risikoen for endringer i markedsverdi av obligasjoner som følge av generelle endringer i kredittspreader. Kredittspreadrisiko uttrykker tapspotensialet på obligasjonsporteføljen som går utover konkursrisikoen. Kvantifisering av risikojustert kapital for spreadrisiko i obligasjonsporteføljen beregnes med utgangspunkt i Finanstilsynets modell for risikobasert tilsyn av markedsrisiko. Konsernets risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer.

For ytterligere informasjon vises til notene 14, 15 og 27.

Operasjonell risiko styres gjennom risikostrategien som fastsettes årlig av styret for å definere konsernets risikovilje. Strategien inneholder kvantitative og kvalitative rammer for tillatt risikoeksponering.

Konsernet har en dynamisk tilnærming til styring av operasjonell risiko, og gjennomfører jevnlig analyse for å avdekke svakheter, og nye eller endrede risikoer. Uønskede hendelser som inntreffer, registreres og følges opp systematisk for å hente ut læringseffekt, og for å unngå gjentakelse. Videre gjennomgår alle vesentlige endringsinitiativer en standardisert

risikovurderingsprosess for å unngå at endringene introduserer uønsket risiko. Risikoreducerende tiltak vurderes og implementeres løpende.

Klima- og miljørisiko og vurdering av dette er en integrert del av konsernets risikostyringsprosesser. SpareBank 1 Sør-Norge identifiserer og vurderer klima- og miljørelaterte risikoer og muligheter som kan påvirke kunder, forretningsområder og drift på ulike nivå. Konsernets utlånsportefølje gjennomgår årlig stresstester og finansielle fremstillinger.

Den største klimarisikoeksponeringen til SpareBank 1 Sør-Norge er i bedriftsmarkedsporteføljen, så håndtering av klimarisiko fra denne delen av virksomheten er prioritert. Bedriftsmarkedet har siden 2019 brukt en risikovurderingsmodul for bærekraft (ESG-score) som en integrert del av kredittprosessen. Sammen med SpareBank 1-alliansen ble det i 2022 utviklet og tatt i bruk et nytt risikorammeverk for vurdering av bærekraftsrisiko (ESG-score). Dette benyttes i forbindelse med kredittinnvilgelse og fornyelse av bedriftskunder med eksponering over 10 mill kroner. Rammeverket inneholder evalueringskriterier for flere spesifikke bransjer, inkludert iboende risiko per bransje.

ESG-risikovurderingen baserer seg på vurderingskriterier innen de fire deltemaene fysisk klimarisiko (Ef), overgangsrisiko (Eo), sosiale forhold (S) samt eier- og selskapsstyring (G), og gir en delscore per deltema samt en totalscore. Vurderingskriteriene tilknyttet overgangsrisiko inkluderer både klima- og miljø, herunder natur- risiko og sirkulærøkonomi. Dersom en kunde får en særlig lav ESG-score, er det et krav om at kunderådgiver skal utarbeide en tiltaksplan for forbedring sammen med kunden.

Erfaringene med rammeverket er god, det fungerer godt i kundedialogen og gir en god rangering av kundene. Målet med scoringen er å vurdere kundens bærekraftsrisiko, samt hjelpe kunderådgiver i dialogen med kunden om bærekraft. Konsernet sin overordnede ambisjon på bærekraft er å være kundens allierte i omstillingen. Derfor er det å knytte bærekraft inn i kundedialogen på en god måte et viktig suksesskriterium.

SpareBank 1 Sør-Norge har siden 2021 gjennomført analyser av CO2-utslipp fra utlånsporteføljen basert på metodikken til PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials).

Eierrisiko styres gjennom aktiv styredeltakelse i en rekke av de deleide selskapene. SpareBank 1 Sør-Norge har i hovedsak eierrisiko gjennom eierandelene i SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 prosent), BN Bank ASA (42,5 prosent), SpareBank 1 Utvikling DA (18,0 prosent), SpareBank 1 Forvaltning AS (41,9 prosent), SpareBank 1 Kreditt AS (27,7 prosent), SpareBank 1 Betaling AS (26,7 prosent), SpareBank 1, Bank og Regnskap AS (35,3 prosent), SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS (30,0 prosent) og SpareBank 1 Markets AS (35,1 prosent).

Compliancerisiko styres gjennom å praktisere rammeverket for compliance som framkommer av bankens compliancepolicy. Rammeverket skal bidra med å sikre at konsernet ikke pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende implementering og etterlevelse av lover og forskrifter. Konsernets compliancepolicy vedtas av styret og beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering i forbindelse med etterlevelse av lovkrav og regler.

Konsernet skal ha en meget lav toleranse for compliancerisiko. Dette innebærer at regelverk skal tolkes med en konservativ tilnærming. Konsernet skal kunne utfordre, men ikke være i brudd med etablerte eller nye rammebetingelser, og rammeverket for compliance skal være tilpasset konsernets omfang.

SpareBank 1 Sør-Norge er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Compliancefokus skal være en integrert del av styrings- og beslutningsprosessen i konsernet.

SpareBank 1 Sør-Norge sin compliancefunksjon er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor complianceområdet. Konserndirektør for compliance rapporterer direkte til konsernsjef og styret. Datterselskaper har egne complianceansvarlige der dette er påkrevd.

Note 7 Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				
1 983	3 054	Fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	3 055	1 995
14 520	4 558	Uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	70	-0
3 541	9 587	Med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	9 587	3 541
20 044	17 199	Sum	12 711	5 536
Gjeld til kredittinstitusjoner				
18 061	15 282	NOK	10 783	3 553
1 983	1 917	Valuta	1 928	1 983
20 044	17 199	Sum	12 711	5 536
Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes				
Gjensalgsavtaler				
1 035	553	Uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	533	663
2 525	162	Med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	162	2 525
3 560	715	Sum	695	3 188
3 540	660	NOK	640	3 169
19	55	Valuta	55	19
3 560	715	Sum	695	3 188
2 023	6 772	Sertifikater og obligasjoner	6 772	2 023
2 023	6 772	Sum mottatte verdipapirer	6 772	2 023
-	-	Herav mottatte verdipapirer som er solgt eller pantsatt	-	-
-	-	Sertifikater og obligasjoner	-	-

Verdipapirer som er kjøpt med en avtale om gjensalg innregnes ikke, da risiko og avkastning forbundet med eierskapet til eiendelene ikke er overført. Slike transaksjoner omfatter i hovedsak rentebærende verdipapirer. Mottatte verdipapirer, inkludert sikkerhetsstillelser, registreres utenfor balansen uavhengig av om konsernet har lov til å selge eller pantsette verdipapiret. Ved salg av mottatte verdipapirer vil konsernet registrere en forpliktelse i balansen. Balanseposten utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner inkluderer fordringer i forbindelse med gjensalgsavtaler.

Note 8 Utlån og andre finansielle forpliktelser til kunder (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Utlån med flytende rente måles til amortisert kost i samsvar med IFRS 9. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstolen tatt hensyn til transaksjonskostnader, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rentemetode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid til utlånets brutto bokførte beløp.

Boliglån som kan kvalifisere for salg til boligkredittforetak holdes både for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og for salg i morbanken. Disse måles derfor til virkelig verdi over OCI, med renteinntekt og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Forretningsmodellen på konsolidert nivå er at slike boliglån holdes for å motta kontantstrømmer og dermed måling til amortisert kost.

Fastrentelån til kunder øremerkes ved førstegangs innregning som vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet i henhold til IFRS 9. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet som verdiendring. Opptjente renter og over/underkurs regnskapsføres som renter. Banken benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrenteutlån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen.

Finansielle utleieavtaler er ført under hovedposten «Netto utlån til kunder» i balansen og regnskapsføres etter amortisert kost prinsippet. Alle faste inntekter innenfor leieavtalens forventede løpetid inngår i beregningen av avtalens effektive rente.

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
109 884	139 145	Utlån til amortisert kost	361 787	264 236
54 250	116 257	Utlån til virkelig verdi over OCI	0	0
7 765	13 891	Utlån til virkelig verdi over resultatet	13 891	7 765
171 900	269 294	Brutto utlån	375 678	272 001
-1 204	-1 520	- Nedskrivning etter amortisert kost	-1 572	-1 244
8	21	- Boliglån til virkelig verdi over utvidet resultat	14	
170 704	267 795	Netto utlån	374 119	270 757
Brutto utlån fordelt på markeder				
64 773	133 540	Personmarkedet	239 612	164 642
86 129	99 208	Storkunde	99 058	85 977
21 242	36 146	Bedriftsmarked og Landbruk	36 609	21 627
884	1 703	Offentlig forvaltning	1 703	884
-1 129	-1 303	Netto konsernkonti valuta ¹⁾	-1 303	-1 129
171 900	269 294	Brutto utlån	375 678	272 001
3 301	3 524	Utlån til ansatte	5 063	4 536
2 090	2 121	Herav lån i SR-Boligkreditt	2 976	2 883
		Vilkårene er ett prosent-poeng under normrenten som fastsettes av Finansdepartementet		
Utlån solgt til Kredittforetak				
100 045	106 323	Utlån overført til SR-Boligkreditt	-	-
	29 385	Utlån overført til SB1 Bolig- og Næringskreditt	29 385	
60	66	Mottatt provisjon fra SR-Boligkreditt	-	-
	29	Mottatt provisjon fra SB1 Bolig- og Næringskreditt	29	
Totalt engasjement fordelt på misligholdssansynlighet PD^{1) 2) 3)}				
101 413	173 008	0,00 - 0,50 %	277 997	195 305
85 020	115 251	0,50 - 2,50 %	126 744	99 084
12 203	15 543	2,50 - 5,00 %	15 356	12 877
8 111	9 619	5,00 - 99,99 %	9 908	8 785
3 291	3 114	Mislighold	2 968	3 357
210 038	316 535	Totalt engasjement	432 972	319 407
-20 356	-28 628	Ubenyttede kreditter til kunder	-38 652	-29 590
-17 782	-18 614	Garantier	-18 643	-17 816
171 900	269 294	Brutto utlån	375 678	272 001

(fortsettelse av note 8)

2023	2024	Brutto utlån fordelt på misligholdssannsynlighet PD ^{1) 2) 3)}	2024	2023
84 640	132 595	0,00 - 0,50 %	234 038	169 450
68 632	107 517	0,50 - 2,50 %	114 009	82 545
9 484	14 857	2,50 - 5,00 %	14 003	10 138
6 704	10 502	5,00 - 99,9 %	10 176	7 367
2 440	3 822	Mislighold	3 453	2 500
171 900	269 294	Totalt	375 678	272 001

Forventet årlig gjennomsnittlig netto nedskrivninger fordelt på misligholdssannsynlighet PD ^{2) 3) 4)}				
18	26	0,00 - 0,50 %	31	21
146	188	0,50 - 2,50 %	191	148
78	85	2,50 - 5,00 %	86	79
155	162	5,00 - 99,9 %	164	156
175	99	Mislighold	99	175
572	561	Totalt	571	579

Næringsfordelt brutto utlån til kunder				
4 924	5 408	Havbruk	5 408	4 924
3 989	5 092	Industri	5 092	3 989
6 370	8 727	Jordbruk/ skogbruk	8 727	6 370
7 376	9 311	Finansiering og forsikringsvirksomhet	9 311	7 376
5 162	5 121	Forretningsmessig tjenesteyting	5 121	5 162
8 168	12 118	Annen tjenesteytende virksomhet	11 967	8 008
3 642	4 455	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 455	3 642
4 405	5 351	Offshore, olje- og gass leting og produksjon	5 351	4 405
2 992	1 476	Oljeservice	1 476	2 992
12 270	13 855	Bygg og anlegg	13 855	12 270
5 094	6 379	Fornybar kraft, vann og renovasjon	6 379	5 094
35 036	52 555	Næringseiendom	52 555	35 036
6 802	7 164	Shipping	7 164	6 802
2 591	3 212	Øvrig transport	3 212	2 591
108 821	140 224	Sum næring	140 072	108 662
63 078	129 070	Personmarked	235 605	163 340
171 900	269 294	Brutto utlån	375 678	272 001

Finansielle forpliktelser ⁵⁾				
17 782	18 614	Garantier kunder	18 643	17 816
20 356	28 628	Ubenyttede kreditter til kunder	38 652	29 590
9 979	18 535	Innvilgede lånetilsagn	18 535	9 979
48 116	65 776	Brutto finansielle forpliktelser	75 829	57 384

Andre stilte garantier og forpliktelser				
5 335	15 299	Ubenyttede kreditter til kredittinstitusjoner	-	-
515	501	Garantier andre	501	515
82	3	Remburser	3	82
5 932	15 803	Sum andre stilte garantier og forpliktelser	504	597

(fortsettelse av note 8)

2023	2024	Forventet årlig gjennomsnittlig nedskrivninger fordelt på sektor og næring ^{2) 3) 5)}	2024	2023
21	18	Havbruk	19	21
22	45	Industri	45	22
3	5	Jordbruk/ skogbruk	5	4
42	43	Finansiering og forsikringsvirksomhet	43	42
19	24	Forretningsmessig tjenesteyting	24	19
40	46	Annen tjenesteytende virksomhet	46	40
33	42	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	42	33
146	6	Offshore, olje- og gass leting og produksjon	6	146
31	24	Oljeservice	24	31
82	93	Bygg og anlegg	93	82
7	12	Fornybar kraft, vann og renovasjon	12	7
100	151	Næringseiendom	152	100
3	5	Shipping	5	3
9	11	Øvrig transport	12	9
558	527	Sum næring	528	558
14	34	Personmarked	43	21
572	561	Totalt	571	579

Brutto utlån fordelt på geografiske områder

76 525	81 090	Rogaland	147 176	141 014
28 249	30 368	Vestland	46 758	43 286
16 141	19 810	Agder	30 555	26 289
33 322	49 620	Oslo/Akershus	60 079	41 287
702	22 597	Vestfold	22 987	1 038
619	21 968	Buskerud	22 405	949
728	23 240	Telemark	23 392	832
6 102	7 464	Utlandet	7 817	6 796
9 511	13 137	Øvrige	14 509	10 510
171 900	269 294	Totalt	375 678	272 001

Utlån til og fordringer på kunder knyttet til finansielle leieavtaler⁷⁾

Bruttoinvesteringer knyttet til finansielle leieavtaler				
3 013	3 285	Inntil 1 år	3 285	3 013
7 478	8 013	Mellom 1 og 5 år	8 013	7 478
751	613	Mer enn 5 år	613	751
11 243	11 911	Totalt	11 911	11 243

Nettoinvesteringer knyttet til finansielle leieavtaler				
2 469	2 733	Inntil 1 år	2 733	2 469
6 651	7 235	Mellom 1 og 5 år	7 235	6 651
708	580	Senere enn 5 år	580	708
9 828	10 549	Totalt	10 549	9 828

Næringsfordelt brutto utlån, trinnvis nedskrivning og netto utlån

Morbank

2024	Brutto utlån til amortisert kost	Utlån til virkelig verdi	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Netto utlån
Havbruk	5 386	23	-13	-6	-14	5 375
Industri	5 019	73	-10	-18	-23	5 041
Jordbruk/ skogbruk	6 318	2 409	-3	-10	-9	8 705
Finansiering og forsikringsvirksomhet	9 304	7	-27	-20	-47	9 218
Forretningsmessig tjenesteyting	5 031	90	-24	-26	-66	5 005
Annen tjenesteytende virksomhet	11 510	608	-40	-45	-74	11 959
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 291	163	-9	-21	-55	4 369
Offshore, olje- og gass leting og produksjon	5 351	-	-8	-4	-	5 339
Oljeservice	1 471	4	-3	-28	-106	1 338
Bygg og anlegg	13 635	220	-28	-49	-95	13 684
Fornybar kraft, vann og renovasjon	6 379	0	-20	-4	-18	6 338
Næringseiendom	52 475	81	-75	-172	-69	52 240
Shipping	7 164	-	-6	-1	-	7 157
Øvrig transport	3 093	119	-8	-23	-2	3 179
Sum Næring	136 428	3 796	-274	-426	-578	138 946
Personmarked	2 718	126 352	-20	-126	-96	128 828
Justering virkelig verdi over utvidet resultat			21			21
Totalt	139 145	130 148	-273	-551	-674	267 795
2023						
Havbruk	4 908	16	-13	-16	-0	4 895
Industri	3 936	53	-9	-10	-115	3 855
Jordbruk/ skogbruk	4 056	2 314	-1	-4	-2	6 363
Finansiering og forsikringsvirksomhet	7 374	2	-19	-48	-67	7 242
Forretningsmessig tjenesteyting	5 106	56	-25	-13	-38	5 086
Annen tjenesteytende virksomhet	7 671	496	-31	-57	-86	7 994
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	3 489	153	-7	-15	-26	3 595
Offshore, olje- og gass leting og produksjon	4 405	0	-3	-15	-19	4 368
Oljeservice	2 992	0	-8	-24	-56	2 904
Bygg og anlegg	12 099	171	-24	-33	-82	12 131
Fornybar kraft, vann og renovasjon	5 085	9	-9	-3	-	5 082
Næringseiendom	34 890	146	-57	-106	-41	34 832
Shipping og øvrig transport	9 305	89	-9	-21	-0	9 363
Sum Næring	105 316	3 505	-216	-365	-531	107 710
Personmarked	4 568	58 510	-9	-31	-52	62 986
Justering virkelig verdi over utvidet resultat			8			8
Totalt	109 884	62 015	-216	-396	-584	170 704

(fortsettelse av note 8)

Konsern							
2024	Brutto utlån til amortisert kost	Utlån til virkelig verdi	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Netto utlån	
Havbruk	5 408	-	-13	-6	-14	5 375	
Industri	5 075	17	-10	-18	-23	5 040	
Jordbruk/ skogbruk	7 928	799	-3	-10	-9	8 705	
Finansiering og forsikringsvirksomhet	9 307	4	-27	-20	-47	9 218	
Forretningsmessig tjenesteyting	5 107	14	-24	-26	-66	5 005	
Annen tjenesteytende virksomhet	11 773	194	-40	-46	-74	11 807	
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 417	37	-9	-21	-55	4 369	
Offshore, olje- og gass leting og produksjon	5 351	-	-8	-4	-	5 339	
Oljeservice	1 476	-	-3	-28	-106	1 338	
Bygg og anlegg	13 812	43	-28	-49	-95	13 684	
Fornybar kraft, vann og renovasjon	6 379	-	-20	-4	-18	6 338	
Næringseiendom	52 512	43	-75	-172	-69	52 240	
Shipping	7 164	-	-6	-1	-	7 157	
Øvrig transport	3 200	13	-8	-23	-2	3 179	
Sum Næring	138 909	1 164	-274	-428	-578	138 792	
Personmarked	222 878	12 727	-29	-165	-97	235 314	
Justering virkelig verdi over utvidet resultat			14			14	
Totalt	361 787	13 891	-304	-593	-675	374 119	
2023							
Havbruk	4 924	-	-13	-16	-0	4 895	
Industri	3 988	1	-9	-10	-115	3 854	
Jordbruk/ skogbruk	5 676	694	-1	-4	-2	6 363	
Finansiering og forsikringsvirksomhet	7 376	-	-19	-48	-67	7 242	
Forretningsmessig tjenesteyting	5 155	7	-25	-13	-38	5 086	
Annen tjenesteytende virksomhet	7 947	61	-31	-57	-86	7 834	
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	3 612	30	-7	-15	-26	3 595	
Offshore, olje- og gass leting og produksjon	4 405	-	-3	-15	-19	4 368	
Oljeservice	2 992	-	-8	-24	-56	2 904	
Bygg og anlegg	12 249	21	-24	-33	-82	12 131	
Fornybar kraft, vann og renovasjon	5 089	5	-9	-3	-	5 082	
Næringseiendom	34 951	85	-57	-106	-41	34 832	
Shipping	6 802	-	-4	-0	-	6 799	
Other transport	2 584	8	-5	-22	-0	2 564	
Sum Næring	107 750	912	-216	-366	-531	107 548	
Personmarked	156 486	6 854	-17	-60	-53	163 209	
Totalt	264 236	7 765	-234	-426	-585	270 757	

Brutto utlån fordelt etter risikoklasse

Morbank	2024			Brutto utlån	2023			Brutto utlån
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
A - C	142 553	3 853	5	146 410	80 149	1 750	6	81 905
D - F	87 001	11 414	58	98 473	62 122	8 258	252	70 632
G - I	10 087	11 592	220	21 899	9 771	7 290	852	17 913
J - K	151	-	2 360	2 511	77	-	1 373	1 450
Totalt	239 792	26 859	2 643	269 294	152 119	17 298	2 483	171 900
Konsern								
A - C	228 522	6 232	5	234 758	162 694	3 899	6	166 599
D - F	101 004	14 130	64	115 198	73 797	10 692	252	84 741
G - I	10 243	12 714	229	23 186	9 961	8 344	853	19 158
J - K	151	-	2 385	2 536	92	-	1 411	1 503
Totalt	339 919	33 076	2 683	375 678	246 544	22 935	2 522	272 001

Brutto utlån og finansielle forpliktelser, trinnvis fordeling**Morbank**

Brutto utlån Storkunde	2024				2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1.1	73 731	10 003	2 151	85 885	68 347	6 878	2 722	77 947
Overført til (fra) Trinn 1	-4 712	4 090	622	-	-4 877	4 798	79	-
Overført til (fra) Trinn 2	1 480	-1 659	179	-	869	-870	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	293	185	-479	-	35	269	-304	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	1 971	511	112	2 593	2 638	674	115	3 426
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	40 315	3 296	438	44 049	33 054	1 185	840	35 078
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-27 841	-3 354	-1 724	-32 919	-26 335	-2 931	-1 300	-30 567
Balanse 31.12	85 236	13 073	1 299	99 608	73 731	10 003	2 151	85 885

Brutto utlån Bedriftsmarked og Landbruk

Balanse 1.1	17 831	3 299	112	21 242	16 163	2 006	161	18 330
Overført til (fra) Trinn 1	-1 966	1 801	164	-0	-1 735	1 719	16	-
Overført til (fra) Trinn 2	695	-757	61	-0	425	-438	13	-
Overført til (fra) Trinn 3	-	4	-4	-	0	8	-8	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	772	190	2	964	424	60	20	505
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	19 084	2 252	401	21 737	6 911	480	12	7 403
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-6 256	-1 462	-79	-7 797	-4 357	-536	-102	-4 996
Balanse 31.12	30 160	5 327	658	36 146	17 831	3 299	112	21 242

Brutto utlån Personmarked

Balanse 1.1	60 558	3 996	220	64 773	49 931	2 205	210	52 346
Overført til (fra) Trinn 1	-1 515	1 382	133	-	-1 871	1 859	12	-
Overført til (fra) Trinn 2	716	-774	58	-	443	-476	33	-
Overført til (fra) Trinn 3	9	2	-10	-	3	13	-17	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	6 679	239	2	6 920	2 753	42	27	2 822
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	99 036	5 809	441	105 286	33 310	1 251	30	34 590
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-41 087	-2 195	-157	-43 439	-24 011	-899	-75	-24 986
Balanse 31.12	124 395	8 459	686	133 540	60 558	3 996	220	64 773

Brutto utlån Totalt

Balanse 1.1	152 119	17 298	2 483	171 900	134 441	11 090	3 093	148 624
Overført til (fra) Trinn 1	-8 192	7 273	919	-	-8 483	8 376	107	-
Overført til (fra) Trinn 2	2 891	-3 189	298	-0	1 737	-1 783	46	0
Overført til (fra) Trinn 3	302	191	-493	-	38	291	-329	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	9 421	940	116	10 477	5 815	776	161	6 753
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	158 435	11 357	1 280	171 072	73 274	2 916	882	77 072
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-75 185	-7 010	-1 960	-84 155	-54 704	-4 367	-1 477	-60 548
Balanse 31.12	239 792	26 859	2 643	269 294	152 119	17 298	2 483	171 900
Her av utlån til virkelig verdi over resultatet	13 891			13 891	7 765			7 765

Brutto finansielle forpliktelser^{5) 6)}

Balanse 1.1	44 499	2 832	785	48 116	46 358	2 515	1 084	49 957
Netto økning / (reduksjon) i perioden	17 710	555	-606	17 660	-1 859	317	-299	-1 841
Balanse 31.12	62 209	3 388	180	65 776	44 499	2 832	785	48 116

Konsern

Brutto utlån Storkunde	2024				2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1.1	73 578	10 003	2 151	85 732	68 130	6 882	2 722	77 734
Overført til (fra) Trinn 1	-4 712	4 090	622	-	-4 877	4 798	79	-
Overført til (fra) Trinn 2	1 480	-1 659	179	-	869	-870	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	293	185	-479	-	35	269	-304	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	1 971	511	112	2 593	2 643	674	115	3 431
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	40 315	3 296	438	44 049	33 061	1 185	840	35 085
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-27 839	-3 354	-1 724	-32 917	-26 283	-2 935	-1 300	-30 519
Balanse 31.12	85 086	13 073	1 299	99 457	73 578	10 003	2 151	85 732

Brutto utlån Bedriftsmarked og Landbruk

Balanse 1.1	18 189	3 323	115	21 627	16 541	2 038	161	18 740
Overført til (fra) Trinn 1	-1 972	1 808	164	-	-1 743	1 724	19	-0
Overført til (fra) Trinn 2	699	-761	61	-	433	-446	13	-
Overført til (fra) Trinn 3	-	4	-4	-	0	8	-8	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	778	190	2	970	443	62	20	525
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	19 233	2 257	401	21 891	7 007	488	12	7 507
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-6 325	-1 472	-82	-7 880	-4 492	-551	-102	-5 145
Balanse 31.12	30 602	5 349	658	36 609	18 189	3 323	115	21 627

Brutto utlån Personmarked

Balanse 1.1	154 778	9 609	255	164 642	150 497	5 757	229	156 483
Overført til (fra) Trinn 1	-3 855	3 706	149	-	-5 149	5 134	15	-
Overført til (fra) Trinn 2	2 224	-2 283	58	0	1 389	-1 445	56	-
Overført til (fra) Trinn 3	27	4	-31	-	7	17	-24	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	9 447	379	2	9 828	6 365	102	27	6 494
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	136 328	7 809	447	144 584	58 778	2 301	32	61 112
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-74 718	-4 570	-155	-79 443	-57 109	-2 256	-81	-59 446
Balanse 31.12	224 231	14 655	726	239 612	154 778	9 609	255	164 642

Brutto utlån Totalt

Balanse 1.1	246 544	22 935	2 522	272 001	235 168	14 677	3 112	252 957
Overført til (fra) Trinn 1	-10 539	9 603	935	0	-11 769	11 655	114	-
Overført til (fra) Trinn 2	4 403	-4 702	299	0	2 691	-2 760	70	0
Overført til (fra) Trinn 3	320	194	-514	-	43	294	-336	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	12 196	1 080	116	13 392	9 450	838	161	10 450
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	195 876	13 362	1 286	210 524	98 847	3 974	884	103 704
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-108 882	-9 396	-1 962	-120 240	-87 884	-5 742	-1 483	-95 109
Balanse 31.12	339 919	33 076	2 683	375 678	246 544	22 935	2 522	272 001

Brutto finansielle forpliktelser^{5) 6)}

Balanse 1.1	53 242	3 353	789	57 384	53 672	2 775	1 086	57 532
Netto økning / (reduksjon) i perioden	18 430	621	-605	18 445	-429	579	-297	-148
Balanse 31.12	71 672	3 974	183	75 829	53 242	3 353	789	57 384

Forbearance på brutto utlån og finansielle forpliktelser, trinnvis fordeling

Forbearance pr trinn	2024				2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Utlån		3 262	1 087	4 349	-	4 042	1 378	5 420
Finansielle forpliktelser		3	31	34	-	55	685	740
Balanse 31.12	-	3 265	1 118	4 383	-	4 097	2 063	6 160

Kontraksregulerte utlån som er underlagt håndhevsaktiviteter

Konsernet har utlån som er konstatert som tap, men som fortsatt følges opp og inndrives gjennom inkasso. Saldo på denne type utlån anses uvesentlig pr 31.12.2024. Slike utlån selges med noen års mellomrom til eksternt selskap som overtar kreditorposisjonen.

⁴⁾ Utlån til kunder med positiv saldo på konsernkonti

²⁾ PD = Probability of Default (misligholdssannsynlighet)

³⁾ Forventet årlig gjennomsnittlig netto nedskrivninger er det beløp som morbanken og konsernet statistisk forventer å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode. Beregningene er basert på et langsiktig snitt gjennom en konjunktursyklus.

⁴⁾ Ved nedskrivning blir kapital på alle utlån uavhengig av tidligere risikoklassifisering flyttet til risikoklassen mislighold.

⁵⁾ Ikke balanseførte Finansielle forpliktelser som er grunnlag for nedskrivninger. Se også note 10

⁶⁾ I andre finansielle forpliktelser ligger garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn

⁷⁾ Inngår i utlån til kunder

Note 9 Utlån solgt til kredittforetak

Regnskapsprinsipper

Kredittforetak

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SR-Boligkreditt AS, SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom Banken og kredittforetakene forestår Banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Vederlaget inntektsføres basert på løpende avregning. Salget er behandlet som rene salg og lånene er fullt ut fjernet fra Banken sin balanse. Viser også til note 8 for utlån solgt til kredittforetak.

Note 10 Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke har inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter og ubenyttet kreditt som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangs balanseføring. Ved første gangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter første gangs balanseføring skal det avsettes for 12 måneders forventet tap. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

For bedriftskunder anses hele kundens engasjement som misligholdt dersom en av kundens lånekonti er i mislighold. For personkunder vil alle konti i samme produktområde anses som misligholdt dersom en av kundens lånekonti er i mislighold.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er objektive bevis for tap ved første gangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv rente som hensyntar forventet kreditttap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter første gangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell

Nedskrivningsanslaget utarbeides kvartalsvis, og bygger på data i banken sitt datavarehus som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene beregnes basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og LGD. Dette danner grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn.

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som på balansedagen har en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis for tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig. En økning i PD med over 150 prosent og som etter økningen gir en PD høyere enn 0,6 prosent er vurdert å være en vesentlig endring i kredittrisiko. I tillegg skal overtrett eller restanse på minimum 30 dager alltid anses som en vesentlig økning i kredittrisiko. Engasjementer med betalingslettelse kan basert på en individuell vurdering også bli ansett som en vesentlig økning i kredittrisiko. Et engasjement migrerer til et lavere trinn når vilkårene for den opprinnelige migreringen ikke lenger er til stede.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er utlån og garantier som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det foreligger en objektiv hendelse som medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, illikviditet eller andre vesentlige finansielle problemer. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Mislighold defineres i to kategorier:

- Betalingsmislighold som er definert som et vesentlig overtrekk av mer enn 90 dagers varighet.
- Manuell misligholdsmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetning på kunden, konkurs/ gjeldsordning, vurderinger av betalingslettelser, henstand over 180 dager, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil være i stand til å oppfylle sine forpliktelser.

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte spesifiserte tapsavsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i tapsavsetningene, samt over eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger resultatføres.

Utstedte finansielle forpliktelser

Konsernet utsteder finansielle forpliktelser som garantier, lånetilsagn og ubenyttede kreditter som ledd i den ordinære virksomheten. Brutto latent forpliktelse framgår av note 8. Nedskrivninger på garantier, lånetilsagn og ubenyttede kreditter skjer som ledd i vurderingen av IFRS 9 og etter de samme prinsipper og rapporteres som gjeld i balansen. Det foretas individuelle nedskrivninger på finansielle forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittisiko siden innvilgelse og hvor det foreligger en objektiv hendelse som medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, illikviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Avsetning for restruktureringsutgifter foretas når Konsernet har en avtalemessig eller rettslig forpliktelse, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet.

Morbank		Endring nedskrivning på utlån	Endring nedskrivning på finansielle forpliktelser	Total 31.12.2024
Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1.1.2024			
Nedskrivning etter amortisert kost - Storkunde	967	-63	-31	874
Nedskrivning etter amortisert kost - Bedriftsmarked og Landbruk	262	220	13	495
Nedskrivning etter amortisert kost - Personmarked	54	60	-2	112
Boliglån til virkelig verdi over utvidet resultat	50	99	-	149
Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1 333	316	-20	1 629
Presentert som:				
Nedskrivning på utlån	1 204	316	-	1 520
Nedskrivninger på finansielle forpliktelser	128	-	-20	109
Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1 333	316	-20	1 629
				Total 31.12.2023
Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1.1.2023			
Nedskrivning etter amortisert kost - Storkunde	1 430	-446	-17	967
Nedskrivning etter amortisert kost - Bedriftsmarked og Landbruk	235	24	2	262
Nedskrivning etter amortisert kost - Personmarked	63	-14	5	54
Boliglån til virkelig verdi over utvidet resultat	57	-8	-	50
Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1 786	-444	-9	1 333
Presentert som:				
Nedskrivning på utlån	1 648	-444	-	1 204
Nedskrivninger på finansielle forpliktelser	138	-	-9	128
Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1 786	-444	-9	1 333

Nedskrivning på utlån Storkunde	2024				2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1.1.	158	243	473	874	210	178	931	1320
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-12	12	0	0	-19	19	0	-0
Overført til (fra) Trinn 2	42	-50	7	0	30	-31	1	-0
Overført til (fra) Trinn 3	3	2	-5	0	2	8	-9	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-56	49	-43	-51	-67	87	-511	-491
Nye utstedte eller kjøpte utlån	97	64	11	172	76	52	62	189
Utlån som har blitt fraregnet	-29	-99	-56	-184	-75	-69	-1	-145
Balanse 31.12	203	221	387	811	158	243	473	874
Nedskrivning på utlån Bedriftsmarked og Landbruk								
Balanse 1.1.	58	120	58	235	54	75	82	211
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-8	7	1	0	-6	6	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	18	-21	4	0	12	-12	1	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	-0	0	0	4	-4	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-17	52	113	148	-9	49	-13	27
Nye utstedte eller kjøpte utlån	43	87	28	159	20	14	0	34
Utlån som har blitt fraregnet	-23	-47	-16	-87	-13	-16	-8	-37
Balanse 31.12	71	198	187	456	58	120	58	235
Nedskrivning på utlån Personmarked								
Balanse 1.1.	9	33	53	95	14	38	64	116
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-1	0	0	0	-1	1	0	-0
Overført til (fra) Trinn 2	4	-7	3	0	9	-11	2	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	-0	0	0	2	-2	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-5	25	37	56	-13	5	-7	-15
Nye utstedte eller kjøpte utlån	16	93	13	123	6	10	1	17
Utlån som har blitt fraregnet	-4	-12	-6	-21	-5	-12	-6	-23
Balanse 31.12	21	133	100	254	9	33	53	95
Nedskrivning på utlån Totalt								
Balanse 1.1.	225	396	584	1204	278	291	1078	1647
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-21	19	1	0	-26	25	0	-0
Overført til (fra) Trinn 2	65	-79	14	0	51	-55	4	0
Overført til (fra) Trinn 3	4	2	-6	0	2	14	-16	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-78	126	106	154	-89	141	-530	-478
Nye utstedte eller kjøpte utlån	157	244	53	454	101	76	62	240
Utlån som har blitt fraregnet	-57	-157	-78	-292	-93	-97	-15	-205
Balanse 31.12	294	551	674	1520	225	396	584	1204
Nedskrivninger på finansielle forpliktelser								
Balanse 1.1.	42	44	43	128	45	59	34	138
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-3	3	0	0	-3	3	0	-0
Overført til (fra) Trinn 2	8	-9	1	0	16	-18	2	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	-0	0	0	1	-1	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-11	15	-8	-4	-29	9	-11	-31
Nye utstedte eller kjøpte utlån	27	12	2	41	25	10	23	57
Utlån som har blitt fraregnet	-18	-16	-23	-57	-13	-20	-3	-36
Balanse 31.12	45	48	15	109	42	44	43	128
Herav nedskrivninger på Storkunde	30	27	6	62	26	29	38	93
Herav nedskrivninger på Bedriftsmarked og Landbruk	8	22	9	39	7	15	5	26
Herav nedskrivninger på Personmarked	7	0	0	7	9	0	0	9

Konsern		Endring nedskrivning på utlån	Endring nedskrivning på finansielle forpliktelser	Total 31.12.2024
Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1.1.2024			
Nedskrivning etter amortisert kost - Storkunde	967	-63	-31	873
Nedskrivning etter amortisert kost - Bedriftsmarked og Landbruk	262	220	13	495
Nedskrivning etter amortisert kost - Personmarked	145	171	-2	313
Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1 373	328	-20	1 682
Presentert som:				
Nedskrivning på utlån	1 244	328		1 572
Nedskrivninger på finansielle forpliktelser	129		-20	109
Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1 373	328	-20	1 681
				Total 31.12.2023
Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1.1.2023			
Nedskrivning etter amortisert kost - Storkunde	1 430	-446	-17	967
Nedskrivning etter amortisert kost - Bedriftsmarked og Landbruk	236	24	2	262
Nedskrivning etter amortisert kost - Personmarked	158	-19	5	145
Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1 823	-441	-9	1 373
Presentert som:				
Nedskrivning på utlån	1 685	-441		1 244
Nedskrivninger på finansielle forpliktelser	138		-9	129
Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	1 823	-441	-9	1 373

Nedskrivning på utlån	2024				2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Nedskrivning på utlån Storkunde								
Balanse 1.1.	158	243	473	874	210	179	931	1 320
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-12	12	0	0	-19	19	0	-0
Overført til (fra) Trinn 2	42	-50	7	0	30	-31	1	-0
Overført til (fra) Trinn 3	3	2	-5	0	2	8	-9	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-56	49	-43	-51	-67	87	-511	-491
Nye utstedte eller kjøpte utlån	97	64	11	172	76	52	62	189
Utlån som har blitt fraregnet	-29	-99	-56	-184	-75	-69	-1	-145
Balanse 31.12	203	221	387	811	158	243	473	874
Nedskrivning på utlån Bedriftsmarked og Landbruk								
Balanse 1.1.	58	120	58	236	54	75	73	202
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-8	7	1	0	-6	6	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	18	-21	4	0	12	-13	1	-0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	-0	0	0	4	-4	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-17	53	113	148	-9	49	-4	36
Nye utstedte eller kjøpte utlån	43	87	28	159	20	14	0	34
Utlån som har blitt fraregnet	-23	-47	-16	-87	-13	-16	-8	-37
Balanse 31.12	71	198	187	456	58	120	58	236
Nedskrivning på utlån Personmarked								
Balanse 1.1.	18	63	54	135	23	64	65	153
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-1	1	0	0	-1	1	0	-0
Overført til (fra) Trinn 2	11	-14	3	0	15	-18	3	0
Overført til (fra) Trinn 3	1	0	-1	0	0	2	-2	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-12	40	37	64	-20	18	-7	-9
Nye utstedte eller kjøpte utlån	21	109	14	144	9	17	1	27
Utlån som har blitt fraregnet	-7	-25	-6	-37	-8	-21	-6	-35
Balanse 31.12	30	174	101	306	18	63	54	135

(fortsettelse av note 10)

Nedskrivning på utlån Totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1.1.	234	426	585	1 244	288	318	1 070	1 676
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-21	20	1	0	-26	26	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	71	-85	14	0	57	-62	5	-0
Overført til (fra) Trinn 3	4	2	-6	0	2	14	-16	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-86	141	106	162	-96	153	-521	-464
Nye utstedte eller kjøpte utlån	162	260	53	475	104	83	62	250
Utlån som har blitt fraregnet	-60	-171	-78	-309	-96	-106	-16	-218
Balanse 31.12	304	593	675	1 572	234	426	585	1 244

Nedskrivninger på finansielle forpliktelser

Balanse 1.1.	42	44	43	129	46	59	34	138
Endringer 1.1. - 31.12.								
Overført til (fra) Trinn 1	-3	3	0	0	-3	3	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	8	-9	1	0	17	-18	2	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	-0	0	0	1	-1	0
Netto ny måling av nedskrivninger	-12	16	-8	-4	-29	9	-11	-31
Nye utstedte eller kjøpte utlån	27	12	2	41	25	10	23	57
Utlån som har blitt fraregnet	-17	-16	-23	-56	-13	-20	-3	-36
Balanse 31.12	45	49	15	109	42	44	43	129

Herav nedskrivninger på Storkunde	30	27	6	62	26	29	38	93
Herav nedskrivninger på Bedriftsmarked og Landbruk	8	22	9	39	7	15	5	26
Herav nedskrivninger på Personmarked	7	0	0	8	10	0	0	10

Morbank			Konsern		
2023	2024		2024	2023	
-444	-18	Periodens endring i nedskrivning utlån	-6	-441	
-9	-31	Periodens endring i nedskrivning finansielle forpliktelser	-31	-9	
370	463	Periodens konstaterte tap	463	370	
6	6	Endring periodiserte renter	6	6	
-1	0	Periodens endring overtatte eiendeler	0	-1	
-157	-45	Inngang på tidligere nedskrivninger	-45	-157	
-235	375	Sum nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	387	-232	

Note 11 Kredittrisikoeksponering for hver interne risikokategori (tall i mill kroner)

Misligholdssannsynlighet PD ¹⁾	2024		2023	
	Gjennomsnittlig usikret eksponering ³⁾	Totalt engasjement	Gjennomsnittlig usikret eksponering	Totalt engasjement
Morbank				
0,00 - 0,50 %	17,5 %	173 008	19,4 %	101 413
0,50 - 2,50 %	22,4 %	115 251	22,1 %	85 020
2,50 - 5,00 %	24,9 %	15 543	30,2 %	12 203
5,00 - 99,99 %	29,9 %	9 619	31,5 %	8 111
Mislighold og nedskrevet	34,9 %	3 114	33,7 %	3 291
Totalt²⁾		316 535		210 038
Konsern				
0,00 - 0,50 %	12,9 %	277 997	13,2 %	195 305
0,50 - 2,50 %	20,8 %	126 744	20,6 %	99 084
2,50 - 5,00 %	24,0 %	15 356	29,2 %	12 877
5,00 - 99,99 %	28,0 %	9 908	29,9 %	8 785
Mislighold og nedskrevet	34,3 %	2 968	33,1 %	3 357
Totalt²⁾		432 972		319 407

¹⁾ PD - Probability of Default (misligholdssannsynlighet). 12 mnd. PIT (Point In Time)

²⁾ Brutto utlån, garantier kunder og ubenyttet kreditter

³⁾ Usikret eksponering er beregnet (pr engasjement) som sum av usikret del, delt på totalt engasjement

Note 12 Maksimal kreditrisikoeksponering (tall i mill kroner)

Maksimal eksponering mot kreditrisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantestillelser og tillatte motregninger.

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
		Eiendeler		
0	0	Fordringer på sentralbanken	0	0
20 044	17 199	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	12 711	5 536
170 704	267 795	Utlån til og fordringer på kunder	374 119	270 757
56 065	60 274	Sertifikater og obligasjoner	60 825	57 681
23 210	17 029	Derivater	11 444	16 179
270 022	362 296	Sum kreditteksponering balanseposter	459 099	350 153
		Finansielle garantistillelser og lånetilsagn		
17 782	18 614	Garantier kunder	18 643	17 816
515	501	Garantier andre	501	515
5 335	15 299	Ubenyttede kreditter til kredittinstitusjoner	0	0
20 356	28 628	Ubenyttede kreditter til kunder	38 652	29 590
9 979	18 535	Lånetilsagn	18 535	9 979
53 967	81 577	Sum finansielle garantistillelser og lånetilsagn	76 331	57 900
323 989	443 873	Total kreditrisikoeksponering	535 430	408 052

Kreditrisikoeksponering knyttet til finansielle eiendeler fordelt på geografiske områder

Morbank			Konsern	
2023	2024	Bank aktiviteter	2024	2023
117 643	120 583	Rogaland	176 721	170 598
20 562	24 549	Agder	36 616	31 733
36 048	37 643	Vestland	56 041	52 301
42 490	61 524	Oslo/Akershus	71 976	49 831
859	28 408	Vestfold	27 944	1 217
789	27 638	Buskerud	27 258	1 147
926	29 163	Telemark	28 384	1 001
11 775	17 977	Utlandet	11 252	10 177
13 621	19 087	Øvrige	26 969	16 188
244 714	366 571	Totalt bank aktiviteter	463 161	334 192
		Sertifikater og obligasjoner		
19 931	17 718	Norge	17 178	20 178
29 846	36 119	Europa/Asia/Afrika	37 210	31 215
6 288	6 437	Nord Amerika/Oseania	6 437	6 288
56 065	60 274	Totalt sertifikater og obligasjoner	60 825	57 681
23 210	17 029	Derivater	11 444	16 179
323 989	443 873	Totalt fordelt på geografiske områder	535 430	408 052

Note 13 Kredittkvalitet pr klasse av finansielle eiendeler (tall i mill kroner)

Kredittkvaliteten av finansielle eiendeler håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittratinger. Tabellen angir kredittkvaliteten pr klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på kunden sin misligholdssannsynlighet i prosent (probability of default, PD).

Morbank

2024	0,00 - 0,50 %	0,50 - 2,50 %	2,50 - 5,00 %	5,00 - 99,99 %	Mislighold	Ned- skrivninger	Totalt
Netto utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	17 199						17 199
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personmarked	98 995	30 005	1 648	2 179	713	-254	133 286
- Storkunde	34 101	53 272	7 060	3 679	1 495	-811	98 796
- Bedriftsmarked og Landbruk	15 003	14 384	3 253	2 792	714	-455	35 691
Sum netto utlån	165 298	97 661	11 961	8 650	2 922	-1 520	284 972
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	3 411	-	-	-	-	-	3 411
Noterte obligasjoner og sertifikater	56 603	260	-	-	-	-	56 863
Sum finansielle investeringer	60 014	260	-	-	-	-	60 274
Sum utlånsrelaterte eiendeler	225 312	97 921	11 961	8 650	2 922	-1 520	345 246
2023							
Netto utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	20 044						20 044
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personmarked	46 762	16 045	773	939	255	-95	64 679
- Storkunde	28 019	44 810	6 938	3 942	2 176	-874	85 011
- Bedriftsmarked og Landbruk	8 072	9 359	1 907	1 754	150	-235	21 007
Sum netto utlån	102 897	70 214	9 618	6 635	2 581	-1 204	190 741
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	2 528	-	-	-	-	-	2 528
Noterte obligasjoner og sertifikater	53 313	224	-	-	-	-	53 537
Sum finansielle investeringer	55 841	224	-	-	-	-	56 065
Sum utlånsrelaterte eiendeler	158 738	70 438	9 618	6 635	2 581	-1 204	246 806

Konsern							
2024	0,00 - 0,50 %	0,50 - 2,50 %	2,50 - 5,00 %	5,00 - 99,99 %	Mislighold	Ned- skrivninger	Totalt
Netto utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	12 711						12 711
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personmarked	188 763	45 075	2 268	2 814	692	-305	239 307
- Storkunde	34 311	52 979	7 021	3 659	1 487	-811	98 646
- Bedriftsmarked og Landbruk	15 984	14 048	3 158	2 726	693	-456	36 153
Sum netto utlån	251 769	112 102	12 447	9 199	2 872	-1 572	386 817
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	3 411	-	-	-	-	-	3 411
Noterte obligasjoner og sertifikater	57 154	260	-	-	-	-	57 414
Unoterte obligasjoner og sertifikater	-	-	-	-	-	-	-
Sum finansielle investeringer	60 565	260	-	-	-	-	60 825
Sum utlånsrelaterte eiendeler	312 334	112 362	12 447	9 199	2 872	-1 572	447 642

2023

Netto utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5 536						5 536
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personmarked	131 451	29 876	1 411	1 596	308	-135	164 507
- Storkunde	27 969	44 730	6 926	3 935	2 172	-874	84 858
- Bedriftsmarked og Landbruk	8 372	9 424	1 918	1 760	154	-235	21 393
Sum netto utlån	173 328	84 030	10 255	7 291	2 634	-1 244	276 294
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	2 528						2 528
Noterte obligasjoner og sertifikater	54 913	224	-	-	-	-	55 137
Unoterte obligasjoner og sertifikater	-	-	-	16	-	-	16
Sum finansielle investeringer	57 441	224	-	16	-	-	57 681
Sum utlånsrelaterte eiendeler	230 768	84 254	10 255	7 307	2 634	-1 244	333 974

Klassifisering av finansielle investeringer:

Obligasjonene allokteres til SpareBank 1 Sør-Norge sitt estimat av PD, basert på en eksterne ratinger. Dersom et verdipapir har en offisiell rating skal denne benyttes, men i tilfeller hvor offisiell rating ikke eksisterer benyttes intern modell som grunnlag for risikoklassifiseringen. Oversikten under illustrerer sammenhengen mellom SpareBank 1 Sør-Norge sin PD og Standard & Poor's ratingmatrise (Long-Term Credit Ratings).

Bankens risikoklassifisering	S&P rating
PD 0,00 - 0,50 %	AAA til BBB-
PD 0,50 - 2,50 %	BB+ til BB-
PD 2,50 - 5,00 %	B+
PD 5,00 - 99,99 %	B og lavere

Note 14 Markedsrisiko knyttet til renterisiko (tall i mill kroner)

Tabellen angir resultateffekten ved et positivt parallellskift i rentekurven på 2 prosentpoeng ved utgangen av de to siste årene før skatt dersom samtlige finansielle instrumenter ble vurdert til virkelig verdi.

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
-163	-174	Sertifikater og obligasjoner	-180	-171
0	-9	Fastrenteutlån til kunder	-9	0
-192	-66	Øvrige utlån og innskudd	-274	-350
337	368	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	608	561
-9	0	Annet	0	-9
-28	119	Total renterisiko	146	31
Løpetidsbånd				
-56	-270	0 - 3 mnd	-243	3
8	391	3 - 6 mnd	391	8
7	0	6 - 9 mnd	0	7
8	-3	9 - 12 mnd	-3	8
0	0	12 - 18 mnd	0	0
3	4	18 - 24 mnd	4	3
2	-4	2 - 10 år	-4	2
0	0	10 år +	0	0
-28	119	Total renterisiko	146	31
Valuta				
-82	155	NOK	182	-23
76	2	EUR	2	76
-14	-36	USD	-36	-14
-2	-2	CHF	-2	-2
-5	-1	Øvrige	-1	-5
-28	119	Total renterisiko	146	31

Renterisiko oppstår ved at konsernet kan ha ulik rentebindingstid på sine eiendeler og forpliktelser. Handel av renteinstrumenter skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter. Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimalt potensielt tap ved et positivt parallellskift i rentekurven på 2 prosentpoeng. Rammen for konsernet er totalt 270 mill kroner med ulike delrammer for angitte løpetidsbånd. Renterisiko kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig. For utlån og innskudd med flytende rente benyttes en forventet rentebindingstid avhengig av rentesjokksscenario.

Renterisikotabellen viser effekt av en umiddelbar parallellforskyvning (økning) av rentekurven på 2 prosentpoeng i konsernets valutaer.

Samtidig har konsernet delegert en renterisikoramme til SpareBank 1 Markets. Rammen definerer kvantitative mål for maksimalt potensielt tap ved et positivt parallellskift i rentekurven på 2 prosentpoeng, og rammen utgjør totalt 70 mill kroner med ulike delrammer for angitte løpetidsbånd. SpareBank 1 Markets er ansvarlig for all gevinst og tap som oppstår fra bruk av den delegerte renterisikorammen, og eksponeringen tilknyttet denne rammen er derfor ikke inkludert i renterisikotabellen for 2024.

Note 15 Markedsrisiko knyttet til valutarisiko (tall i mill kroner)

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. Konsernet tar ikke valutarisiko som oppstår gjennom den ordinære bankdriften og finansieringsaktiviteter. All valutaeksponering blir avdekket.

Samtidig har konsernet delegert valutarisikorammer til SpareBank 1 Markets. Risikoen som kan tas reguleres av nominelle rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i en enkeltvaluta. Overnatten kursrisiko for spothandel i valuta må netto ikke overstige 100 mill kroner pr enkeltvaluta og 225 mill kroner aggregert. SpareBank 1 Markets er ansvarlig for all gevinst og tap som oppstår fra bruk av valutarisikorammen slik at det ikke utgjør en eksponering for konsernet.

Note 16 Likviditetsrisiko (tall i mill kroner)

Tabellen angir kontantstrømmer inklusiv kontraktsmessige renteforfall fram til første calldato.

Morbank ¹⁾

2024	På fore-spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	553	162	-	-	-	715
Innskudd fra kunder	204 434	-	-	-	-	204 434
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	2 306	16 645	86 317	7 820	113 088
Forpliktelse knyttet til leierettigheter	-	31	90	410	605	1 136
Etterstilt gjeld	-	88	771	24 339	-	25 198
Ansvarlig lånekapital	-	80	279	1 501	5 522	7 382
Totale forpliktelser	204 987	2 668	17 785	112 568	13 947	351 954

Derivater

Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		-21 968	-35 014	-123 836	-55 218	-236 036
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		21 726	32 524	116 657	51 085	221 992

2023

Gjeld til kredittinstitusjoner	1 037	2 523	-	-	-	3 560
Innskudd fra kunder	149 309	-	-	-	-	149 309
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	12 234	5 205	40 885	1 761	60 085
Forpliktelse knyttet til leierettigheter	-	23	68	336	529	956
Etterstilt gjeld	-	27	502	18 949	287	19 765
Ansvarlig lånekapital	-	32	130	497	2 866	3 525
Totale forpliktelser	150 346	14 840	5 904	60 667	5 443	237 200

Derivater

Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		-53 320	-24 323	-107 344	-42 044	-227 032
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		51 620	22 739	100 992	37 487	212 839

Konsern ¹⁾

2024	På fore-spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	533	162	-	-	-	695
Innskudd fra kunder	204 006	-	-	-	-	204 006
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	7 769	26 303	128 018	39 889	201 979
Forpliktelse knyttet til leierettigheter	-	25	71	280	129	505
Etterstilt gjeld	-	88	771	24 339	-	25 198
Ansvarlig lånekapital	-	80	279	1 501	5 522	7 382
Totale forpliktelser	204 539	8 125	27 423	154 139	45 540	439 766

Derivater

Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		-21 324	-23 821	-74 917	-26 046	-146 108
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		20 861	22 294	71 238	24 539	138 933

2023

Gjeld til kredittinstitusjoner	665	2 523	-	-	-	3 188
Innskudd fra kunder	149 076	-	-	-	-	149 076
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	12 573	11 594	94 868	35 189	154 224
Forpliktelse knyttet til leierettigheter	0	17	49	203	121	390
Etterstilt gjeld	-	27	502	18 949	287	19 765
Ansvarlig lånekapital	-	32	130	497	2 866	3 525
Totale forpliktelser	149 742	15 172	12 275	114 516	38 463	330 169

Derivater

Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		-52 532	-16 372	-58 425	-10 205	-137 534
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		50 768	15 541	55 410	8 896	130 616

¹⁾ Se også note 6 finansiell risikostyring

Note 17 Forfallsanalyse av eiendeler og gjeld/forpliktelser (tall i mill kroner)

Tabellen angir kontantstrømmer eksklusiv kontraktmessige renteforfall.

Morbank

2024	På fore-spørsel ¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Konter og fordringer på sentralbanken	119	-	-	-	-	119
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7 612	9 192	395	-	-	17 199
Brutto utlån til kunder	37 461	3 285	13 254	77 978	137 316	269 294
- Nedskrivninger etter amortisert kost	-1 520					-1 520
- Boliglån til virkelig verdi over utvidet resultat	21					21
Utlån til kunder	35 963	3 285	13 254	77 978	137 316	267 795
Sertifikater og obligasjoner	-	5 009	6 957	45 525	2 783	60 274
Finansielle derivater	7 226	151	616	4 633	4 403	17 029
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	2 391	-	-	-	-	2 391
Investering i eierinteresser	5 050	-	-	-	-	5 050
Investering i konsernselskaper	7 677	-	-	-	-	7 677
Immaterielle eiendeler	3 569	-	-	-	-	3 569
Utsatt skattefordel	2 287	-	-	-	-	2 287
Varige driftsmidler	581	-	-	-	-	581
Leierettigheter	1 070	-	-	-	-	1 070
Andre eiendeler	569	-	-	-	-	569
Sum eiendeler	74 114	17 636	21 222	128 136	144 502	385 610
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	553	162	-	-	-	715
Innskudd fra kunder	204 434	-	-	-	-	204 434
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	1 260	13 250	55 840	8 291	78 640
Finansielle derivater	1 132	83	2 311	10 027	7 411	20 963
Betalbar skatt	1 020	-	-	-	-	1 020
Forpliktelse knyttet til leierettighet	-	31	90	410	605	1 136
Pensjonsforpliktelse	423	-	-	-	-	423
Nedskrivning på finansielle forpliktelser	109	-	-	-	-	109
Annen gjeld	841	-	-	-	-	841
Etterstilt gjeld	-	-	55	22 484	-	22 539
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	-	5 776	5 776
Sum gjeld	208 511	1 536	15 707	88 761	22 082	336 597

Konsern						
2024	På forespørsel 1)	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanken	119	-	-	-	-	119
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 124	9 192	395	-	-	12 711
Brutto utlån til kunder	60 663	3 286	13 267	78 233	220 230	375 678
- Nedskrivninger etter amortisert kost	-1 572	-	-	-	-	-1 572
- Boliglån til virkelig verdi over utvidet resultat	14	-	-	-	-	14
Utlån til kunder	59 104	3 286	13 267	78 233	220 230	374 119
Sertifikater og obligasjoner	-	5 212	6 957	45 623	3 033	60 825
Finansielle derivater	7 226	151	453	2 221	1 394	11 444
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	2 643	-	-	-	-	2 643
Investering i eierinteresser	8 144	-	-	-	-	8 144
Investering i konsernselskaper	-	-	-	-	-	-
Immaterielle eiendeler	4 074	-	-	-	-	4 074
Utsatt skattefordel	2 404	-	-	-	-	2 404
Varige driftsmidler	1 242	-	-	-	-	1 242
Leierettigheter	478	-	-	-	-	478
Andre eiendeler	1 132	-	-	-	-	1 132
Sum eiendeler	89 691	17 840	21 071	126 077	224 657	479 336
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	533	162	-	-	-	695
Innskudd fra kunder	204 006	-	-	-	-	204 006
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	7 306	22 538	114 474	36 532	180 850
Finansielle derivater	1 132	83	546	3 852	3 726	9 339
Betalbar skatt	1 178	-	-	-	-	1 178
Forpliktelse knyttet til leierettighet	-	25	71	280	129	505
Pensjonsforpliktelse	431	-	-	-	-	431
Nedskrivning på finansielle forpliktelser	109	-	-	-	-	109
Annen gjeld	1 271	-	-	-	-	1 271
Etterstilt gjeld	-	-	55	22 484	-	22 539
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	-	5 776	5 776
Sum gjeld	208 660	7 577	23 210	141 090	46 162	426 699

1) Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) er inkludert i intervallet "På forespørsel". Ikke finansielle eiendeler og gjeld er for presentasjonsformål lagt i kolonne på forespørsel. Innskudd er lagt i kolonne på forespørsel men det forventes ikke at alle innskudd må gjøres opp innen kort tid.

Note 18 Netto renteinntekter (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Renteinntekter og -kostnader knyttet til finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter som måles til virkelig verdi over utvidet resultat, resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Beregningen tar således hensyn til blant annet gebyrer, transaksjonskostnader, overkurs og underkurs.

Renteinntekter på boliglån som kvalifiserer for salg til boligkredittforetak måles til virkelig verdi over OCI i morbanken og til amortisert kost i konsern.

Morbank	2024				2023			
	Andre renteinntekter	Renteinntekt med effektiv renters metode		Totalt	Andre renteinntekter	Renteinntekt med effektiv renters metode		Totalt
	Vurdert til virkelig verdi	Vurdert til virkelig verdi over OCI	Vurdert til amortisert kost		Vurdert til virkelig verdi	Vurdert til virkelig verdi over OCI	Vurdert til amortisert kost	
Renteinntekter								
Renter av fordringer på kredittinstitusjoner			1 379	1 379			1 299	1 299
Renter av utlån til kunder	545	3 843	9 240	13 627	403	2 501	7 473	10 377
Renter av sertifikater og obligasjoner	2 644		426	3 071	2 132		398	2 529
Renter på nedskrevne utlån			89	89			93	93
Sum renteinntekter	3 189	3 843	11 135	18 167	2 534	2 501	9 263	14 299
Rentekostnader								
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner			193	193			213	213
Renter på innskudd fra kunder			6 012	6 012			4 526	4 526
Renter på utstedte verdipapirer	2 172		2 745	4 918	1 698		2 075	3 774
Renter på ansvarlig lånekapital	11		282	293	6		155	161
Avgift til Bankenes sikringsfond			122	122			115	115
Renter på leierettigheter			36	36			31	31
Sum rentekostnader	2 184	0	9 389	11 573	1 704	0	7 115	8 819
Netto renteinntekter	1 005	3 843	1 745	6 594	830	2 501	2 148	5 480
Konsern								
Renteinntekter								
Renter av fordringer på kredittinstitusjoner			906	906			851	851
Renter av utlån til kunder	545		19 128	19 673	403		14 609	15 012
Renter av sertifikater og obligasjoner	2 705		441	3 146	2 148		411	2 559
Renter på nedskrevne utlån			89	89			93	93
Sum renteinntekter	3 250		20 565	23 815	2 551		15 964	18 515
Rentekostnader								
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner			175	175			182	182
Renter på innskudd fra kunder			5 997	5 997			4 512	4 512
Renter på utstedte verdipapirer	5 252		4 431	9 682	4 212		3 168	7 381
Renter på ansvarlig lånekapital	11		282	293	6		155	161
Avgift til Bankenes sikringsfond			138	138			131	131
Renter på leierettigheter			13	13			11	11
Sum rentekostnader	5 263		11 035	16 298	4 218		8 160	12 378
Netto renteinntekter	-2 013		9 530	7 517	-1 668		7 804	6 136

Note 19 Netto provisjons- og andre inntekter (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir levert/mottatt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

Morbank			Konsern		
2023	2024		2024	2023	
116	115	Garantiprovisjon	115	116	
145	156	Sparing og plassering	156	147	
60	97	Provisjon fra kredittforetak	31	-	
446	534	Betalingsformidling	534	444	
261	302	Forsikringstjenester	302	261	
244	253	Tilrettelegging	250	243	
33	33	Andre provisjonsinntekter	33	34	
		Honorar regnskapsføring	432	404	
		Eiendomsomsetning	538	392	
1 305	1 490	Sum provisjonsinntekter	2 392	2 040	
86	102	Betalingsformidling	102	86	
25	14	Andre provisjonskostnader	14	25	
111	116	Sum provisjonskostnader	116	111	
15	16	Driftsinntekter fast eiendom	10	8	
0	0	Andre driftsinntekter	0	0	
16	16	Sum andre driftsinntekter	10	9	
1 210	1 390	Netto provisjons- og andre inntekter	2 286	1 939	

Note 20 Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern		
2023	2024		2024	2023	
166	-7	Netto gevinst/tap på egenkapitalinstrumenter	-76	276	
256	103	Netto gevinst/tap på obligasjoner og sertifikater	98	248	
-379	-213	Netto derivater; obligasjoner og sertifikater	-213	-379	
-1	-0	Netto motpartsrisiko derivater, inkludert CVA	-0	-1	
5	11	Netto derivater; fastrente	11	5	
27	31	Netto derivater; gjeld	15	26	
183	-89	Netto derivater; basisswap spread	-251	-101	
241	264	Netto gevinst valuta	264	241	
0	-130	Andel inntekter til SpareBank 1 Markets	-130	0	
497	-31	Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter	-282	315	

Note 21 Personalkostnader (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
1 058	1 190	Lønn	1 736	1 533
133	156	Pensjonskostnader (note ²³)	193	159
203	236	Sosiale kostnader	322	266
78	95	Øvrige personalkostnader	113	94
1 471	1 676	Sum personalkostnader	2 364	2 053
1 035	1 167	Gjennomsnittlig årsverk	1 764	1 590
1 053	1 616	Antall årsverk pr 31.12.	2 315	1 541
1 107	1 620	Antall ansatte pr 31.12.	2 455	1 728

Ytelser til konsernledelsen (tall i tusen kroner)

2023	2024	
42 650	43 590	Lønn
5 591	7 102	Pensjonskostnader
5 204	5 367	Sosiale kostnader
		Øvrige personalkostnader
53 445	56 059	Sum personalkostnader

Antall aksjer eiet av konsernledelsen ¹⁾

		2024	2023
Konsernsjef	Inge Reinertsen (fra 1.10.2024)	121 904	101 114
Konsernsjef	Benedicte Schilbred Fasmer (til 30.9.2024)		17 474
Visekonsernsjef og Konserndirektør Folk & Integrasjon	Per Halvorsen (fra 1.10.2024)	11 722	
Konstituert Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	Roar Snippen (fra 1.10.2024)	11 951	
Konserndirektør Personmarked	Roger Lund Antonesen	6 207	3 065
Konserndirektør Privat Banking	Lasse Olsen (fra 1.10.2024)	9 639	
Konserndirektør Storkunde	Tore Medhus	67 215	64 000
Konserndirektør Bedriftsmarked og Landbruk	Marianne Bakke	6 420	4 205
Konserndirektør Risikostyring	Frode Bø	19 274	18 800
Konserndirektør Compliance	Signe Helliesen	4 291	1 649
Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon	Ella Skjørestad	14 855	12 686
Konserndirektør Kundeforhold	Tonje Stormoen (fra 1.10.2024)	5 910	
Konserndirektør Teknologitvikling og Forretningsprosesser	Glenn Sæther	37 535	34 810
Konserndirektør Strategi og konserntjenester	Jan Friestad	57 815	54 824
Konserndirektør Folk, Bærekraft og Kommunikasjon	Nina Moi Edvardsen (til 30.9.2024)		12 069

¹⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Aksjeloven § 1-2.

Antall aksjer eiet av styremedlemmer ¹⁾

		2024	2023
Styreleder, leder av godtgjørelsesutvalget, medlem av risikoutvalget og revisjonsutvalget	Finn Haugan (fra 1.10.2024)	75 205	
Nestleder, leder av risikoutvalget og medlem av godtgjørelsesutvalget	Dag Mejdell (styrets leder til 30.09.2024)	49 455	43 000
Styremedlem og medlem av risikoutvalget	Maria Tho (fra 1.10.2024)	350	
Styremedlem og leder av revisjonsutvalget	Trine Sæther Romuld	4 000	-
Styremedlem og medlem av revisjonsutvalget	Heine Wang (fra 01.10.2024)	24 005	
Styremedlem og medlem av godtgjørelsesutvalget	Jan Skogseth	10 000	10 000
Styremedlem og medlem av risikoutvalget	Kjetil Skjæveland ²⁾	78 678 829	78 678 829
Styremedlem og medlem av revisjonsutvalget	Camilla AC Tefers	-	-
Ansattvalgt styremedlem	Hanne Myhre Gravdal (fra 01.10.2024)	4 585	
Ansattvalgt styremedlem og medlem av godtgjørelsesutvalget	Sally Lund-Andersen	4 548	4 053
Ansattvalgt styremedlem	Eirik P.Elholm (fra 18.4.2024)	975	
Ansattvalgt styremedlem	Kristian Kristensen (til 18.4.2024)		4 578
Styremedlem og leder av risikoutvalget og medlem av revisjonsutvalget	Kate Henriksen til (30.09.2024)		1 500

¹⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Aksjeloven § 1-2. I tillegg er det tatt med aksjer fra den institusjonen som vedkommende tillitsmann er valgt på vegne av.

²⁾ Kjetil Skjæveland er daglig leder i Sparebankstiftelsen SR-Bank. Antall egne aksjer er 2 014 og antall eiet av Sparebankstiftelsen SR-Bank er 78 676 815.

For ytterligere opplysninger om godtgjørelse til ledende ansatte og styret vises det til Lederlønsrapport 2024.

Note 22 Andre driftskostnader (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
425	500	IT kostnader	543	456
74	102	Markedsføring	111	86
103	106	Administrasjonskostnader	136	127
40	49	Driftskostnader faste eiendommer	57	46
124	162	Eksterne honorarer	145	137
19	163	Fusjonskostnader	163	19
66	101	Andre driftskostnader	233	228
851	1 184	Sum andre driftskostnader	1 393	1 100

Godtgjørelse til ekstern revisor - spesifisering av revisjonshonorar
(tall i tusen kroner; alle beløp er inklusive merverdiavgift)

3 344	6 220	Lovpålagt revisjon ²⁾	8 419	6 012
703	-	Skatterådgivning ^{1) 2)}	69	826
544	2 227	Andre attestasjonstjenester	2 267	576
2 187	956	Andre tjenester utenfor revisjon ¹⁾	1 425	2 686
6 777	9 404	Sum	12 180	10 101

616	137	¹⁾ Honorar til Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers som inngår i skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen	213	616
-----	-----	---	-----	-----

²⁾ Inkluderer honorar til tidligere revisor KPMG for SpareBank 1 Sørøst-Norge 2,6 mill kroner for arbeid etter fusjonen og for datterselskapene hvor de fortsatt er revisor, samt skatterådgivning med 0,1 mill kroner.

0,85	0,96	Driftskostnader i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital	0,98	0,91
------	------	--	------	------

Note 23 Pensjoner (tall i mill kroner)

SpareBank 1 Sør-Norge konsernet har pr 31.12.2024 innskuddspensjon og lukket ytelsesbaserte pensjon for sine ansatte. I tillegg har Konsernet udekkede ordninger som ikke er lukket.

Den sikrede ytelsesbaserte pensjonsavtalen for tidligere SpareBank 1 SR-Bank var frem til 31.12.2015 dekket av Konsernets pensjonskasse. Ansatte som var med i ytelsesordningen fikk utstedt fripolise på opptjente rettigheter i ytelsesordningen. I tillegg til pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom pensjonskassen, har Konsernet udekkede pensjonsforpliktelser som ikke kan dekkes av midlene i de kollektive ordningene. Den sikrede ytelsesbaserte pensjonsavtalen for Konsernet ble lukket for nye medlemmer fra og med 1.4.2011 og for eksisterende medlemmer fra 1.1.2016.

Fripoliser forvaltes av pensjonskassen som fra 1.1.2016 ble en fripolisekasse. Det er opprettet en rammeavtale mellom SpareBank 1 Sør-Norge og pensjonskassen som blant annet omhandler finansiering, kapitalforvaltning mv. På grunn av ansvaret SpareBank 1 Sør-Norge fremdeles har, vil fremtidig forpliktelse måtte innarbeides i regnskapet. Styret i pensjonskassen skal være sammensatt av representanter fra konsernet og deltakere i pensjonsordningene i henhold til vedtektene i pensjonskassen.

De lukkede kollektive ytelsesbaserte pensjonsavtalene for tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge er avvirket i forkant av fusjonen, og alle ansatte fra tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge fikk utstedt fripolise fra SpareBank 1 Forsikring på opptjente rettigheter i ytelsesordningen frem til avviklingsåret. Fripoliser forvaltes av SpareBank 1 Forsikring.

I tillegg til pensjonsforpliktelsene fra SpareBank 1 Sørøst-Norge som forvaltes gjennom SpareBank 1 Forsikring, har Konsernet ved fusjon overtatt udekkede pensjonsforpliktelser som ikke kan dekkes av midlene i de kollektive ordningene.

Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Lukket ytelsesbasert pensjonsavtale og udekkede pensjonsforpliktelser

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningen er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengig aktuar som anvender lineærmetoden («unit credit method») ved beregningene. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets bedriftsobligasjoner, og med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen. Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår. Virkningen av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart.

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet (foretaksobligasjon eller OMF obligasjon med fortrinnsrett) i den samme valuta og med løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen. Bruk av foretaksobligasjonsrente som utgangspunkt for diskonteringsrenten krever at det finnes foretaksobligasjoner med lang løpetid og høy kvalitet i samme valuta, og at det er et dypt marked for slike obligasjoner. Markedsaktører har fremholdt at OMF-markedet er tilstrekkelig dypt og at prisingen i markedet er pålitelig. Analyser utført av aktuar Lumera AS samt bankens egen analyse hensyntatt rentebytteavtaler underbygger at det finnes et dypt og likvid marked for foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet, konsentrert til OMF. Det norske markedet for OMF har blitt mer velutviklet etter finanskrisen og har høy kredittrating. Banken og konsernet har derfor valgt å legge til grunn OMF renten som diskonteringsrente for beregning av pensjonsforpliktelsen.

AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1.1.2011, er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning fram til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at banken og konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Bankens og konsernets forpliktelse er dermed ikke balanseført som gjeld pr. 31.12.2023.

Innskuddsbasert driftspensjon for lønn over 12G (plassert i Storebrand Asset Management AS)

Deler av nåværende og tidligere medlemmer av konsernledelsen har hatt en sikret driftspensjonsavtale for lønn over 12G. Disse avtalene er endret fra 1.1.2022. Øvrige medlemmer av konsernledelsen 1.1.2022 har fått tilsvarende ordning fra samme tidspunkt. Nye medlemmer i konsernledelsen etter fusjon med SpareBank 1 Sørøst-Norge er med i ordningern fra 1.10.2024. Dermed har en samlet konsernledelse usikret innskuddsbasert pensjonsordning for lønn over 12G. Ordningene er nærmere beskrevet i lederlønnsrapporteringen for 2024.

SpareBank 1 Sør-Norge innbetaler et avtalt månedlig tilskudd for avtalt innskuddsbasert driftspensjon for lønn over 12G. Tilskuddet plasseres i verdipapirfond i Storebrand Asset Management AS, der medlemmene har investeringsvalg. Medlemmene har all investeringsrisiko. All avkastning tilføres pensjonskapitalen netto etter fradrag for forvaltningskostnader. SpareBank 1 Sør-Norge eier pensjonskapitalen i verdipapirfondene som føres som en eiendel i balansen. Tilsvarende føres pensjonsforpliktelsen som gjeld. SpareBank 1 Sør-Norge har plassert midler tilsvarende 137 mill kroner for å dekke fremtidig pensjonsforpliktelse for driftspensjonsordningene. Ikke utbetalt pensjonsforpliktelse utgjør 163 mill kroner (inklusive arbeidsgiveravgift). Differanse på 26 mill kroner mellom pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsen består av avsetning til arbeidsgiveravgift og finansskatt på forpliktelsen.

Sum balanseførte ytelsesbaserte pensjonsordninger og innskuddsbaserte ordninger

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
		Netto pensjonsforpliktelse i balansen		
-24	-32	Nåverdi pensjonsforpliktelseytelsesbasert pensjon ¹⁾	-29	-17
113	137	Innskuddsbasert driftspensjon for lønn over 12 G	137	113
89	105	Sum	108	96
124	269	Øvre grense for balanseføring av eiendelen ytelsesbasert pensjon ²⁾	273	122
40	49	Arbeidsgiveravgift	50	43
253	423	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12	431	261
		Periodens pensjonskostnad		
1	1	Pensjonsforpliktelse ytelsesbasert pensjon	25	1
7	8	Innskuddsbasert driftspensjon for lønn over 12 G	8	7
125	147	Innskuddsbasert pensjonskostnad og fellesordning AFP	160	151
133	156	Periodens pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	193	159

¹⁾ Herav økt pensjonsforpliktelse ved fusjon 141 mill kroner

²⁾ Konsernet har overdekning (verdi av pensjonsmidler overstiger beregnet pensjonsforpliktelser) knyttet til den lukkede ytelsesbaserte pensjonsordningen som ikke er balanseført da overdekningen ikke medfører økonomiske fordeler i fremtiden i form av redusert premieinnbetaling eller tilbakebetaling

Note 24 Skatt (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
6 475	4 898	Driftsresultat før skatt	6 415	5 677
-1 874	-641	Permanente forskjeller ¹⁾	-1 732	-1 049
-50	-	Konsernbidrag	-	-
5 673	-1 343	Endring i midlertidige forskjeller	-1 106	6 190
6	2	Endring i midlertidige forskjeller ført direkte mot egenkapitalen	2	6
10 230	2 916	Årets skattegrunnlag/skattepliktige inntekt	3 579	10 824
2 557	729	Herav betalbar skatt	895	2 706
13	8	Skatteeffekt konsernbidrag	-	-
-1 418	334	Endring utsatt skatt	326	-1 510
6	7	Betalbar skatt ført direkte mot egenkapital	7	6
-	-6	For mye/lite betalbar skatt avsatt tidligere år	-6	-
1 158	1 072	Sum skattekostnad	1 222	1 202
		Avstemming av skattekostnad mot driftsresultat før skatt		
1 619	1 224	Skatt av resultat før skatt	1 604	1 419
-467	-160	Skatt av permanente forskjeller ¹⁾	-433	-262
-	7	Endring utsatt fra tidligere år	50	39
6	7	Betalbar skatt ført direkte mot egenkapital	7	6
-	-6	For mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	-6	-
1 158	1 072	Beregnet skattekostnad	1 222	1 202
		Betalbar skatt		
2 557	729	- betalbar skatt årets resultat	887	2 706
	291	- betalbar skatt overtatt ved fusjon	291	
2 557	1 020	Sum betalbar skatt	1 178	2 706
		Utsatt skattefordel		
-66	-41	- utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 mnd	-163	-65
-2 734	-2 558	- utsatt skattefordel som reverserer innen 12 mnd	-2 567	-2 804
-2 800	-2 599	Sum utsatt skattefordel	-2 730	-2 869
		Utsatt skatt		
249	303	- utsatt skatt som reverserer om mer enn 12 mnd	326	255
13	9	- utsatt skatt som reverserer innen 12 mnd	-	2
262	312	Sum utsatt skatt	326	257
-2 539	-2 287	Netto utsatt skatt/utsatt skattefordel	-2 404	-2 612
		Endring utsatt skatt		
-1 436	252	Årets endring utsatt skatt i balansen	208	-1 537
-	84	Endring utsatt skatt oppkjøp og salg	128	28
19	-	Endring utsatt skatt på konsernbidrag i balansen	-	-
-1	-2	Endring i utsatt skatt som ikke føres over resultatregnskapet	-10	-1
-1 418	334	Endring i utsatt skatt som føres over resultat	326	-1 510
		Spesifikasjon over midlertidige forskjeller		
-3	-17	Gevinst og tapskonto	-16	-3
-10 936	-9 753	Forskjeller knyttet til finansposter	-10 245	-11 202
-	-146	Utlån	-148	-6
-253	-480	Pensjonsforpliktelser	-487	-260
44	37	Regnskapsmessige avsetninger	-23	8
954	1 159	Leasing driftsmidler	1 156	953
-8	54	Varige driftsmidler	149	65
50	-	Avgitt konsernbidrag	-	-
-	-	Underskudd til fremføring	-1	-4
-10 152	-9 146	Sum midlertidige forskjeller	-9 615	-10 449
25%	25%	Anvendt skattesats	22% - 25%	22% - 25%

¹⁾ Inkluderer skattefritt utbytte, ikke fradragsberettigede kostnader, netto skattefri gevinst ved realisasjon av aksjer innenfor EØS området, samt fradrag for resultatandel knyttet til tilknyttede selskaper (resultatandel trekkes ut ettersom den allerede er skattlagt hos det enkelte selskap)

Note 25 Klassifisering av finansielle instrumenter (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Aksjer, sertifikater, obligasjoner og derivater klassifiseres til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle derivater presenteres som en eiendel når virkelig verdi er positiv og som en forpliktelse når virkelig verdi er negativ.

Sikringsbokføring

SpareBank 1 Sør-Norge gjennomfører sikringsbokføring etter reglene for verdisikring.

Morbank	2024				2023			
	Regnskapsført til virkelig verdi ³⁾	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Sum	Regnskapsført til virkelig verdi ³⁾	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Sum
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanken			119	119			88	88
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			17 199	17 199			20 044	20 044
Utlån til kunder ³⁾	130 148		137 647	267 795	62 015		108 688	170 704
Sertifikater og obligasjoner	52 268		8 006	60 274	47 418		8 646	56 065
Finansielle derivater	10 643	6 386		17 029	16 200	7 010		23 210
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	2 391			2 391	381			381
Sum eiendeler	195 450	6 386	162 971	364 806	126 014	7 010	137 466	270 491
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner			715	715			3 560	3 560
Innskudd fra kunder			204 434	204 434			149 309	149 309
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ¹⁾			78 640	78 640			55 146	55 146
Finansielle derivater	14 438	6 526		20 963	14 272	8 203		22 475
Etterstilt gjeld ¹⁾			22 539	22 539			17 017	17 017
Ansvarlig lånekapital ¹⁾			5 776	5 776			2 784	2 784
Sum gjeld	14 438	6 526	312 105	333 068	14 272	8 203	227 816	250 291

Opplysninger om virkelig verdi

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- **Nivå 1:** Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- **Nivå 2:** Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen
- **Nivå 3:** Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger)

Morbank	2024				2023			
	Verdsettelse etter priser i aktivt marked	Verdsettelse etter observerbare markedsdata	Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata	Sum	Verdsettelse etter priser i aktivt marked	Verdsettelse etter observerbare markedsdata	Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata	Sum
Eiendeler								
Utlån kunder			130 148	130 148			62 015	62 015
Sertifikater og obligasjoner	28 637	23 631		52 268	26 704	20 715		47 418
Finansielle derivater		17 029		17 029		23 210		23 210
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	496	96	1 799	2 391	319	13	49	381
Gjeld								
Finansielle derivater		20 963		20 963		22 475		22 475

Ingen overføring mellom nivå 1 og 2.

Beholdningsendring i regnskapsåret på eiendeler verdsatt etter annet enn observerbare markedsdata (nivå 3)

Morbank	2024		2023	
	Utlån til kunder	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	Utlån til kunder	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser
Saldo 1.1.	62 015	49	49 488	69
Tilgang fusjon	59 140	1 773		
Tilgang	9 179	0	12 457	2
Overført fra eller til verdsettelse etter priser i aktivt marked eller observerbare markedsdata				
Verdiendring ²⁾	-186	-23	71	-22
Saldo 31.12.	130 148	1 799	62 015	49
Nominell verdi/kostpris	130 595	1 813	62 276	38
Virkelig verdi justering	-447	-14	-261	11
Saldo 31.12.	130 148	1 799	62 015	49

Konsern	2024				2023			
	Regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Sum	Regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Sum
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanken			119	119			88	88
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			12 711	12 711			5 536	5 536
Utlån til kunder	13 891		360 229	374 119	7 765		262 992	270 757
Sertifikater og obligasjoner	52 513		8 312	60 825	48 724		8 956	57 681
Finansielle derivater	4 218	7 226		11 444	3 006	13 173		16 179
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	2 643			2 643	680			680
Sum eiendeler	73 264	7 226	381 371	461 861	60 177	13 173	277 571	350 921
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner			695	695			3 188	3 188
Innskudd fra kunder			204 006	204 006			149 076	149 076
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ¹⁾			180 850	180 850			138 353	138 353
Finansielle derivater	8 207	1 132		9 339	13 052	645		13 697
Etterstilt gjeld ¹⁾			22 539	22 539			17 017	17 017
Ansvarlig lånekapital ¹⁾			5 776	5 776			2 784	2 784
Sum gjeld	8 207	1 132	413 866	423 205	13 052	645	310 418	324 115

¹⁾ Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, etterstilt gjeld og ansvarlig lånekapital inneholder sikret gjeld²⁾ Verdiendringer er resultatført under netto inntekter fra finansielle instrumenter.³⁾ Herav målt til virkelig verdi over utvidet resultat 116.257 (54.250) mill kroner

Opplysninger om virkelig verdi**Konsern**

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- **Nivå 1:** Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- **Nivå 2:** Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen
- **Nivå 3:** Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger)

	2024				2023			
	Verdsettelse etter priser i aktivt marked	Verdsettelse etter observerbare markedsdata	Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata	Sum	Verdsettelse etter priser i aktivt marked	Verdsettelse etter observerbare markedsdata	Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata	Sum
Eiendeler								
Utlån kunder			13 891	13 891			7 765	7 765
Sertifikater og obligasjoner	29 998	22 514		52 513	27 959	20 765		48 724
Finansielle derivater		11 444		11 444		16 179		16 179
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	496	96	2 051	2 643	319	13	349	680
Gjeld								
Finansielle derivater		9 339		9 339		13 697		13 697

Ingen overføring mellom nivå 1 og 2.

Beholdningsendring i regnskapsåret på eiendeler verdsatt etter annet enn observerbare markedsdata (nivå 3)

Konsern	2024		2023	
	Utlån til kunder	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	Utlån til kunder	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser
Saldo 1.1.	7 765	349	7 861	420
Tilgang fusjon med SpareBank 1 Sørøst Norge	3 853	1 773		
Tilgang	4 361	46	1 347	36
Avgang	-1 902	-37	-1 513	-29
Overført fra eller til verdsettelse etter priser i aktivt marked eller observerbare markedsdata				
Verdiendring ²⁾	-186	-80	70	-78
Saldo 31.12.	13 891	2 051	7 765	349
Nominell verdi/kostpris	14 338	2 118	8 026	336
Virkelig verdi justering	-447	-67	-261	13
Saldo 31.12.	13 891	2 051	7 765	349

Andre eierandeler er vurdert ved ulike metoder som siste kjente transaksjonskurs, resultat pr aksje, utbytte pr aksje, EBITDA og ned-diskonterte kontantstrømmer.

Verdsettelsen av fastrentelånene er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve hensyntatt ett markedspåslag, som er justert for fortjenestemargin. Gjennomført sensitivitetsanalyse indikerer at en økning i diskonteringsrenten på 10 basispunkter ville medført en negativ resultat effekt på 36 mill kroner.

Morbank

Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

(tall i mill kroner)

	2024		2023	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler				
Konter og fordringer på sentralbanken	119	119	88	88
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	17 199	17 199	20 044	20 044
Utlån til kunder ¹⁾	137 647	137 647	108 688	108 688
Sertifikater og obligasjoner ³⁾	8 006	8 005	8 646	8 651
Sum eiendeler til amortisert kost	162 971	162 970	137 466	137 471
Gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	715	715	3 560	3 560
Innskudd fra kunder ¹⁾	204 434	204 434	149 309	149 309
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ³⁾	78 640	79 022	55 146	55 251
Etterstilt gjeld	22 539	22 846	17 017	17 118
Ansvarlig lånekapital ³⁾	5 776	6 185	2 784	2 959
Sum gjeld til amortisert kost	312 105	313 203	227 816	228 197

Konsern

Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

	2024		2023	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler				
Konter og fordringer på sentralbanken	119	119	88	88
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	12 711	12 711	5 536	5 536
Utlån til kunder ¹⁾	360 228	360 228	262 992	262 992
Sertifikater og obligasjoner ³⁾	8 312	8 311	8 956	8 932
Sum eiendeler til amortisert kost	381 371	381 369	277 571	277 547
Gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	695	695	3 188	3 188
Innskudd fra kunder ¹⁾	204 006	204 006	149 076	149 076
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ³⁾	180 850	180 319	138 353	137 661
Etterstilt gjeld	22 539	22 846	17 017	17 118
Ansvarlig lånekapital ³⁾	5 776	6 185	2 784	2 959
Sum gjeld til amortisert kost	413 866	414 051	310 418	310 003

¹⁾ For utlån og innskudd til kunder til amortisert kost, utgjør bokført verdi beste estimat på virkelig verdi

²⁾ Verdiendringer er resultatført under netto inntekter fra finansielle instrumenter

³⁾ Virkelig verdi er i hovedsak utledet gjennom observerbare priser i et aktivt marked

Note 26 Certifikater og obligasjoner (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024	Sertifikater og obligasjoner	2024	2023
47 418	52 268	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	52 513	48 724
8 646	8 006	Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	8 312	8 956
56 065	60 274	Sum sertifikater og obligasjoner	60 825	57 681
		Stat		
2 700	3 626	pålydende	3 626	2 700
2 528	3 411	bokført verdi	3 411	2 528
		Annen offentlig utsteder		
3 573	7 769	pålydende	8 139	3 943
3 610	7 852	bokført verdi	8 227	3 984
		Obligasjoner med fortrinnsrett		
25 396	22 596	pålydende	20 704	24 662
25 555	22 816	bokført verdi	20 914	24 817
		Øvrige finansielle foretak,		
		herunder multilaterale utviklingsbanker		
24 073	25 899	pålydende	27 949	26 023
24 149	25 958	bokført verdi	28 036	26 128
		Ikke-finansielle foretak		
227	236	pålydende	236	227
224	237	bokført verdi	237	224
55 968	60 126	Sum sertifikater og obligasjoner til pålydende	60 654	57 554
56 065	60 274	Sum sertifikater og obligasjoner	60 825	57 681

Note 27 Finansielle derivater

Regnskapsprinsipper

Derivater består av valuta- og renteinstrumenter. Derivater føres til virkelig verdi over resultatet. Virkelig verdi av derivater inkluderer verdi av motpartsrisiko (CVA).

Konsernet benytter derivater i operasjonell og regnskapsmessig sikringsøyemed (innlån) for å minimere renterisiko på fastrente-instrumenter (fastrenteinnlån, fastrenteutlån), obligasjoner (eiendel og gjeld) og sertifikater (eiendel og gjeld). Sikringens effektivitet vurderes og dokumenteres både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkeligverdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi, men for sikringsobjektet regnskapsføres endringer i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen, i resultat og mot sikringsobjektet. Banken benytter basisswapper og rente- og valutaswapper til å konvertere innlån i valuta til ønsket valuta. Når en basisswap er utpekt som et sikringsinstrument i sikring av et spesifikt identifisert lån, føres endring i verdi på sikringsinstrumentet knyttet til endringer i «basisspread» via utvidet resultatregnskap.

Generell beskrivelse:

Virkelig verdi av finansielle derivater framkommer ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis rente og valuta innhentes i markedet. I de tilfeller konsernets risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil normalt kjøpskurs bli anvendt i prising. Med nøytral risikoposisjon menes for eksempel at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps- eller salgskurs for å vurdere nettoposisjon. Det tas utgangspunkt i netto positive markedsverdier pr motpart ved vurdering av CVA (Credit Valuation Adjustment) for derivattransaksjoner. For motparter med løpende utveksling av sikkerheter og for norske kommuner anses CVA-risikoen å være marginal. For øvrige motparter er CVA-beregningen basert på misligholdssannsynlighet sammenholdt med restløpetid på derivatposisjonene og forventet tap gitt mislighold.

Konsernet gjennomfører en verdisikring av fastrenteinnlån. Hver enkelt sikring er dokumentert med en henvisning til konsernets risikostyringsstrategi, en entydig identifikasjon av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet, en entydig beskrivelse av den sikrede risikoen, en beskrivelse av hvorfor sikringen er forventet å være svært sannsynlig og en beskrivelse av når og hvordan konsernet skal dokumentere at sikringen har vært effektiv i regnskapsperioden og forventes å være svært effektiv i neste regnskapsperiode. Konsernet har definert den sikrede risikoen som verdiendringer knyttet til NIBOR-komponenten av de sikrede fastrentene i NOK og verdiendringen knyttet til LIBOR komponentene av de sikrede fastrentene i utenlandsk valuta.

(fortsettelse av note 27)

Banken benytter basisswapper og rente- og valutaswapper til å konvertere innlån i valuta til ønsket valuta. Et typisk eksempel er at banken tar opp et lån i euro som byttes til norske kroner gjennom en basisswap. Det kan være betydelige endringer i verdien på basisswappene fra dag til dag, på grunn av endringer i marginer. Denne risikoen er usikret og medfører urealiserte gevinster og tap.

Pr 31.12.2024 var virkelig verdi av sikringsinstrumentene netto -4 801 mill kroner (1 403 mill kroner eiendeler og 6 205 mill kroner forpliktelse). Tilsvarende tall for 2023 var -8 019 mill kroner (184 mill kroner eiendeler og 8 203 mill kroner forpliktelse). Ineffektivt i resultatet på sikringsinstrumenter i 2024 var tilnærmet null.

Sentral clearing og ISDA-avtaler med CSA-tillegg regulerer motpartsrisikoen gjennom innbetaling av marginer i henhold til eksponeringsgrenser. Slike avtaler utgjør en kontraktssum på 367,1 mrd kroner og det er stilt og mottatt sikkerhet tilsvarende hhv 7 226 mill kroner og 1 132 mill kroner pr 31.12.2024. Konsernet har ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

Konsern

(tall i mill kroner)

Til virkelig verdi over resultatet	2024			2023		
	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer (forwards)	4 387	163	29	4 069	75	100
Valutabytteavtaler (swap)	11 703	91	170	41 170	190	1 440
Valutabytteavtaler (basisswap)	79 523	398	305	64 094	403	1 637
Valutabytteavtaler (basisswap sikring)	41 784	-72	270	22 747	164	622
Sum valutainstrumenter	137 397	581	774	132 080	832	3 798
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler	88 600	2 190	1 184	69 876	1 913	974
Andre rentekontrakter	7 997	44	44	6 827	77	77
Sum renteinstrumenter	96 597	2 234	1 228	76 703	1 989	1 051
Renteinstrumenter, sikring						
Rentebytteavtaler	161 554	1 403	6 205	153 389	184	8 203
Sum renteinstrumenter sikring	161 554	1 403	6 205	153 389	184	8 203
Sikkerhetstillemser						
Sikkerhetstillemser		7 226	1 132		13 173	645
Sum sikkerhetstillemser		7 226	1 132		13 173	645
Sum valutainstrumenter	137 397	581	774	132 080	832	3 798
Sum renteinstrumenter	258 151	3 637	7 433	230 091	2 174	9 254
Sum sikkerhetstillemser		7 226	1 132		13 173	645
Sum valuta- og renteinstrumenter	395 548	11 444	9 339	362 171	16 179	13 697
Motpartsrisiko:						
Nettingavtaler		2 900			2 275	
Hensyntatt sikkerhetstillemser		8 358			13 817	
Sum eksponering finansielle derivater		186			86	

Motpartsrisiko tilknyttet derivater reduseres gjennom ISDA-avtaler og CSA-tillegg. CSA-tillegget regulerer motpartsrisikoen gjennom innbetaling av marginer i henhold til eksponeringsgrenser.

IBOR-reform

De senere årene har reform av og alternativer til IBOR-renter blitt et prioritert område for myndigheter verden over. Det er imidlertid usikkerhet rundt tidspunkt og metodikk for eventuelle endringer. Samtlige av SpareBank 1 Sør-Norge sine rentederivater har IBOR-renter som referanse, og vil således kunne bli påvirket av endringer. De vesentligste posisjonene foreligger i EURIBOR og NIBOR. Banken følger utviklingen i markedet tett, og deltar i flere prosjekt for å overvåke endringene og tilrettelegge for eventuelle endringer. Tabellen nedenfor viser nominelt beløp og vektet gjennomsnittlig gjenværende løpetid for derivater i sikringsforhold, eiendeler og gjeld som kan bli berørt av IBOR-reform, herunder splittet på aktuell IBOR-rente.

Finansielle derivater	2024		2023	
	Kontraktssum	Vektet forfall	Kontraktssum	Vektet forfall
Renteinstrumenter				
CIBOR DKK (3 mnd)	1 229	7	1 054	7
CIBOR DKK (6 mnd)	1 577	3	1 056	2
EURIBOR EUR (3 mnd)	150 471	4	134 476	4
EURIBOR EUR (6 mnd)	437	4	416	5
LIBOR USD (3 mnd)	283	1	1 178	1
NIBOR NOK (1 mnd)	15	2	29	3
NIBOR NOK (3 mnd)	95 815	4	76 089	4
NIBOR NOK (6 mnd)	740	1	740	2
STIBOR SEK (3 mnd)	154	4	303	3
Sum renteinstrumenter	250 720		215 341	
Valutainstrumenter				
EURIBOR EUR (3 mnd)	4 719	0	3 274	0
EURIBOR EUR (3 mnd) to LIBOR USD (3 mnd)	5 900	1	11 124	1
EURIBOR EUR (3 mnd) to NIBOR NOK (3 mnd)	89 035	4	49 090	3
EURIBOR EUR (3 mnd) to SOFR USD	10 620	1	3 068	0
LIBOR USD (3 mnd) to NIBOR NOK (3 mnd)			111	2
LIBOR USD (6 mnd) to FIXED NOK	71	1	10 128	2
NIBOR NOK (3 months) to SOFR USD	10 962	1	-	
STIBOR SEK (3 mnd) to NIBOR NOK (3 mnd)			10 047	2
Sum valutainstrumenter	121 307		86 841	
Sum eksponering finansielle derivater	372 027		302 182	
Eiendeler				
Sertifikater og obligasjoner				
NIBOR NOK (3 mnd)	32 106	2	33 096	3
Sum eksponering sertifikater og obligasjoner	32 106		33 096	
Gjeld				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				
EURIBOR EUR (3 months)	2 832	1	3 713	1
EURIBOR EUR (6 months)	590	6	563	7
LIBOR USD (6 months)	-	0	-	0
NIBOR NOK (3 months)	55 551	8	25 050	9
STIBOR SEK (3 months)	1 781	2	254	2
Sum eksponering gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	60 754		29 580	

Banken har i tillegg utlån til kunder i hhv GBP og USD LIBOR, SOFR og EURIBOR samt utlån og innskudd til kunder tilknyttet NIBOR.

(fortsettelse av note 27)

Virkelig verdisikring av renterisiko 2024	Balanseført verdi	Akkumulert virkelig verdi justering	Verdiendring for beregning av ineffektivt resultat i perioden		
Sikringsinstrument					
Rentebytteavtaler	-4 801				-2 543
Sikringsobjekt					
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	154 204	5 351			2 556
Sikringsobjekt	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	708	20 923	100 265	37 659	159 555
Virkelig verdisikring av renterisiko 2023	Balanseført verdi	Akkumulert virkelig verdi justering	Verdiendring for beregning av ineffektivt resultat i perioden		
Sikringsinstrument					
Rentebytteavtaler	-8 087				-4 431
Sikringsobjekt					
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	132 429	8 017			4 453
Sikringsobjekt	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 322	6 664	38 635	85 825	140 446

Note 28 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipp

Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser klassifiseres som virkelig verdi over resultatet.

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
		Til virkelig verdi over resultatet		
319	496	- Børsnoterte	496	319
-	29	- Hybridkapital	29	-
62	1 866	- Unoterte	2 118	362
381	2 391	Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	2 643	680

Plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Morbank 31.12.2024

(beløp i tusen kroner)	Selskapets aksjekapital	Eierandel i %	Antall aksjer /andeler	Anskaffelseskost	Bokført verdi/ markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet					
Rogaland Sparebank	250 289	13,9 %	3 485 009	149 477	439 111
Dnb Aktiv 50			63 032	20 570	29 285
Dnb Aktiv 30			125 787	20 570	26 250
Øvrige børsnoterte selskaper				7 676	964
Børsnoterte selskaper				198 293	495 611
Sum unoterte selskaper					
SpareBank 1 Næringskreditt	1 623 556	9,4 %	1 518 945	192 128	189 868
SpareBank 1 Boligkreditt	9 297 349	9,6 %	8 890 811	1 335 091	1 333 622
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	1 350 000	12,2 %	16 470	189 954	203 372
Øvrige ikke børsnoterte selskaper				126 363	139 507
Sum unoterte selskaper				1 843 536	1 866 369
Hybridkapital				28 400	28 771
Sum til virkelig verdi over resultatet aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				2 070 229	2 390 750

Konsern 31.12.2024

Til virkelig verdi over resultatet					
Børsnoterte selskaper morbank				198 293	495 611
Sum unoterte selskaper morbank				1 843 536	1 866 369
Sum unoterte selskaper i datterselskap				300 438	252 135
Sum unoterte selskaper konsern				2 143 974	2 118 504
Hybridkapital konsern				28 400	28 771
Sum til virkelig verdi over resultatet aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				2 370 667	2 642 886

Note 29 Immaterielle eiendeler (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern			
Goodwill	Totalt	2024	Totalt	Goodwill	Kunde kontrakter	Forskning og utvikling
70	70	Anskaffelseskost 1.1.2024	399	345	48	6
3 499	3 499	Tilgang ¹⁾	3 713	3 705	8	-
	-	Avgang	1	-	-	1
3 569	3 569	Anskaffelseskost 31.12.2024	4 111	4 050	56	5
	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.2024	31	-	28	3
	-	Årets avgang	-	-	-	-
	-	Årets avskrivning og nedskrivning	6	-	6	-
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2024	37	-	34	3
3 569	3 569	Immaterielle eiendeler 31.12.2024	4 074	4 050	22	2
Fordeling av immaterielle eiendeler						
3 499	3 499	Fusjon SpareBank 1 SR-Bank og Sparbank 1 Sørøst 2024 ¹⁾	3 565	3 565	-	-
		Merverdi ved fusjon	18	18	-	-
		EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS - kjøp av meglervirksomheter ¹⁾	112	112	-	-
		SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner - kjøp av regnskapskontor	307	285	22	-
		Aktivert FOU kostnader i datterselskaper	2		-	2
70	70	SpareBank 1 Sør-Norge - Grundervirksomhet	70	70	-	-
3 569	3 569	Immaterielle eiendeler 31.12.2024	4 074	4 050	22	2
2023						
70	70	Anskaffelseskost 1.1.2023	485	423	47	15
		Tilgang	3	-	1	2
	-	Avgang	89	78	-	11
70	70	Anskaffelseskost 31.12.2023	399	345	48	6
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.2023	31	-	23	8
-	-	Årets avgang	5	-	-	5
-	-	Årets avskrivning og nedskrivning	5	-	5	-
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2023	31	-	28	3
70	70	Immaterielle eiendeler 31.12.2023	368	345	20	3
Fordeling av immaterielle eiendeler						
		SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner - kjøp av regnskapskontor	295	275	20	
		Aktivert FOU kostnader i datterselskaper	3			3
70	70	SpareBank 1 Sør-Norge - Grundervirksomhet	70	70		
70	70	Immaterielle eiendeler 31.12.2023	368	345	20	3

1) Ytterligere informasjon i note 41 Oppkjøp av virksomheter og virksomhetssammenslutninger

Goodwill framkommer som differanse mellom identifiserbare eiendeler inklusive merverdi og kostpris for de identifiserbare eiendele-
lene. Goodwill postens elementer relaterer seg til framtidig inntjening i selskapet, og underbygges av nåverdberegninger av framtidig
forventet inntjening, som dokumenterer en framtidig økonomisk fordel ved kjøp av selskapet. Goodwill postens elementer verdivurde-
res årlig og nedskrives dersom det etter en konkret vurdering er grunnlag for det.

Note 30 Varige driftsmidler (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er bokført til kostpris fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Tomter er bokført til kostpris fratrukket nedskrivninger. Tomter avskrives ikke. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris fratrukket eventuell restverdi over driftsmidlenes brukstid

Bygninger og fast eiendom	Morbank	Totalt	2024	Totalt	Konsern	Bygninger og fast eiendom1)
	Mask, inv. og transp. midl.				Mask, inv. og transp. midl.	
150	709	859	Anskaffelseskost 1.1.2024	1 647	878	769
160	196	356	Tilgang ²⁾	415	217	198
-	-	-	Justering kostpris	-	-	-
-	44	44	Avgang	47	43	4
310	861	1 171	Anskaffelseskost 31.12.2024	2 015	1 052	963
48	510	558	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.2024	699	624	75
-	75	75	Årets avskrivning	117	92	25
-	-	-	Årets nedskrivning	-	-	-
-	43	43	Årets avgang	43	43	-
48	542	590	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2024	773	673	100
262	319	581	Varige driftsmidler 31.12.2024	1 242	379	863
283			Virkelig verdi¹⁾			1 180
2023						
142	621	763	Anskaffelseskost 1.1.2023	1 521	760	761
8	88	96	Tilgang	126	118	8
-	-	-	Justering kostpris	-	-	-
-	-	-	Avgang	-	-	-
150	709	859	Anskaffelseskost 31.12.2023	1 647	878	769
46	444	490	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.2023	598	550	48
2	66	68	Årets avskrivning	101	74	27
-	-	-	Årets nedskrivning	-	-	-
-	-	-	Årets avgang	-	-	-
48	510	558	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2023	699	624	75
102	199	301	Varige driftsmidler 31.12.2023	948	254	694
273			Virkelig verdi ¹⁾			943

¹⁾ Virkelig verdi bygninger og fast eiendom er fastsatt ved takst

²⁾ Tilgang som følge av fusjon utgjør 195 mill kroner for mor og 231 mill kroner for konsern

³⁾ Inkludert i årets avgang er 43 mill kroner relatert til utrangerte driftsmidler

Sikkerhetsstillelse

Konsernet har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Omvurderinger/avskrivning

Konsernet foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler. I forbindelse med første gangs implementering av IFRS ble bygninger vurdert til kostpris med fradrag for akkumulerte avskrivninger i henhold til dagens norske regelverk. Prosentstørrelse for ordinære avskrivninger er 10 til 33 prosent for maskiner, inventar og transportmidler og 2 prosent for bankbygg og annen fast eiendom.

Bygninger og fast eiendom

Av samlet bokført verdi på bygninger og fast eiendom konsern er 917 mill kroner til bruk i bankvirksomheten. Virkelig verdi på bygningsmassen er fastsatt ved takst.

Note 31 Leierettigheter og leieforpliktelser (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Etter IFRS 16 skal leietaker balanseføre en bruksrett (en rett-til-bruk eiendel) og en leieforpliktelse for alle sine leieavtaler med noen få praktiske unntak. SpareBank 1 Sør-Norge har valgt å ikke innregne kortsiktige leieavtaler (12 måneder eller mindre) samt leieavtaler der den underliggende eiendelen har lav verdi. Ved kontraktinngåelse blir det også vurdert om deler av kontrakten gjelder komponenter som ikke er leie.

Måling og innregning

Ved førstegangsinnregning måles leieforpliktelsen som nåverdi av avtalte leiebetalinger, mens bruksrettseiendelen måles til anskaffelseskost.

Ved etterfølgende målinger måles leieforpliktelsen til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, mens bruksretteiendelen måles ved anvendelse av en anskaffelseskostmodell.

Konsernet bruker implisitt renteberegning for leasede biler. For alle andre leieavtaler brukes marginal lånerente.

Konsernet sine leieavtaler består hovedsakelig av husleieavtaler med forskjellig løpetid og opsjonsstruktur.

Avtaler med kortsiktig varighet eller lav verdi som ikke er inkludert i IFRS 16 beregning utgjør 0,6 (0,5) mill kroner i årlig leie i 2024.

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
		Balanse		
900	1 070	Leierettigheter	478	366
956	1 136	Forpliktelser knyttet til leierettigheter	505	390
		Resultatregnskap		
62	74	Avskrivninger på leierettigheter	64	58
31	36	Renter på leieforpliktelser	13	11
93	110	Sum kostnader etter IFRS 16	77	69
		Leierettigheter		
857	900	Leierettigheter 1.1.	366	314
125	244	Tilgang i perioden ¹⁾	177	144
20	-	Avgang i perioden	0	34
62	74	Avskrivninger	64	58
900	1 070	Leierettigheter ved utgangen av perioden	478	366
		Forpliktelser knyttet til leierettigheter		
903	956	Forpliktelser knyttet til leierettigheter 1.1.	390	336
125	246	Tilgang i perioden	177	142
20	-	Avgang i perioden	0	34
83	101	Avdrag i perioden	75	66
31	36	Renter	13	11
956	1 136	Leieforpliktelser ved utgangen av perioden	505	390

1) Tilgang som følge av fusjon utgjør 144 mill kroner

Note 32 Andre eiendeler (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
4	14	Opptjente ikke mottatte inntekter	19	9
15	36	Forskuddsbetalte kostnader	61	33
113	137	Verdipapirfond i Storebrand Asset Management AS ¹⁾	137	113
200	200	Kapitalinnskudd SR-Bank Pensjonskasse	200	200
0	3	Uoppgjorte handler	3	0
220	179	Andre eiendeler	713	616
553	569	Sum andre eiendeler	1 132	971

¹⁾ Knyttet til innskuddsbasert driftspensjon for lønn over 12G, jfr note 23.

Note 33 Innskudd fra kunder (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Innlån regnskapsføres første gang til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag for transaksjonsutgifter. Innlån måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/ underkurs blir periodisert over løpetiden. Innlån med fast rente er gjenstand for verdiskring som resulterer i vurdering til virkelig verdi med neddiskontering etter gjeldende rentekurve, dog ikke hensyntatt endringer i egne kredittspreader. Innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner vurderes til amortisert kost.

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
116 018	167 925	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	167 525	115 806
33 290	36 510	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	36 482	33 270
149 309	204 434	Sum innskudd fra kunder	204 006	149 076
		Innskudd fordelt på sektor og næring		
628	1 243	Havbruk	1 243	628
1 472	2 690	Industri	2 690	1 472
1 701	2 586	Jordbruk, skogbruk	2 586	1 701
4 926	6 807	Finansiering og forsikringsvirksomhet	6 379	4 693
2 782	3 118	Forretningsmessig tjenesteyting	3 118	2 782
35 095	40 007	Annen tjenesteytende virksomhet	40 007	35 095
3 736	6 158	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	6 158	3 736
8 531	1 777	Offshore, olje- og gass leting og produksjon	1 777	8 531
2 700	2 342	Oljeservice	2 342	2 700
5 773	6 990	Bygg og anlegg	6 990	5 773
5 263	6 198	Fornybar kraft, vann og renovasjon	6 198	5 263
6 988	10 773	Næringseiendom	10 773	6 988
3 670	3 668	Shipping	3 668	3 670
1 246	1 794	Øvrig transport	1 794	1 246
84 511	96 151	Sum næring	95 723	84 278
64 798	108 283	Personmarked	108 283	64 798
149 309	204 434	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	204 006	149 076
		Innskudd fordelt på geografiske områder		
93 775	90 966	Rogaland	90 538	93 543
17 936	21 212	Vestland	21 212	17 936
12 839	11 821	Agder	11 821	12 839
14 576	17 876	Oslo/Akershus	17 876	14 576
729	17 191	Vestfold	17 191	729
1 343	16 144	Buskerud	16 144	1 343
675	17 543	Telemark	17 543	675
5 016	3 846	Utlandet	3 846	5 016
2 419	7 836	Øvrige	7 836	2 419
149 309	204 434	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	204 006	149 076

Note 34 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og etterstilt gjeld (tall i mill kroner)

Morbank				Konsern		
NOK	Valuta	Sum		Sum	Valuta	NOK
31 321	47 319	78 640	Obligasjoner og sertifikater ¹⁾	78 640	47 319	31 321
		-	Obligasjoner med fortrinnsrett ¹⁾	102 211	75 453	26 757
31 321	47 319	78 640	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	180 850	122 772	58 078

Forfallstidspunkt på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

NOK	Valuta	Sum		Sum	Valuta	NOK
6 303	8 212	14 515	2025	28 699	17 502	11 198
5 907	8 140	14 047	2026	19 720	13 813	5 907
5 799	12 394	18 193	2027	38 939	21 829	17 110
5 165	-	5 165	2028	22 326	17 161	5 165
5 869	12 588	18 457	2029	34 587	21 225	13 361
697	224	920	2030	6 184	5 487	697
-	-	-	2031	10 415	10 415	-
1 581	5 760	7 342	2032 og forfall etter	19 981	15 340	4 641
31 321	47 319	78 640	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	180 850	122 772	58 078

¹⁾ Egne obligasjoner og sertifikater er fratrukket

Etterstilt gjeld

NOK	Valuta	Sum		Sum	Valuta	NOK
10 032	12 506	22 539	Etterstilte obligasjoner	22 539	12 506	10 032
10 032	12 506	22 539	Sum etterstilt gjeld	22 539	12 506	10 032

Forfallstidspunkt på etterstilt gjeld

NOK	Valuta	Sum		Sum	Valuta	NOK
55	-	55	2025	55	-	55
706	298	1 003	2026	1 003	298	706
2 554	5 687	8 241	2027	8 241	5 687	2 554
6 718	6 236	12 954	2028	12 954	6 236	6 718
-	285	285	2029 og forfall etter	285	285	-
10 032	12 506	22 539	Sum etterstilte obligasjoner	22 539	12 506	10 032

Konsern

	Balanse 31.12.2024	Emitert 2024	Forfalt/ innløst 2024	Valutakurs- og andre endringer 2024	Balanse 31.12.2023
Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					
Obligasjoner og sertifikater, nominell verdi	78 057	35 050	-14 665	2 088	55 584
Obligasjoner med fortrinnsrett, nominell verdi	105 451	19 947	-7 029	3 931	88 603
Verdijusteringer og opptjente renter	-2 658	-	-	3 176	-5 835
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	180 850	54 996	-21 694	9 195	138 353
Herav fusjon SpareBank 1 Sørøst-Norge 1.10.2024		14 822			
Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av etterstilt gjeld					
Senior etterstilte obligasjoner, nominell verdi	22 530	4 755	-	563	17 212
Verdijusteringer og opptjente renter	9	-	-	204	-194
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av etterstilt gjeld	22 539	4 755	-	767	17 017
Herav fusjon SpareBank 1 Sørøst-Norge 1.10.2024		4 755			

Note 35 Annen gjeld og andre forpliktelser (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
60	47	Leverandørgjeld	96	93
51	69	Skattetrekk	108	71
78	49	Uoppgjorte handler	49	78
192	206	Annen gjeld	267	210
108	165	Påløpte feriepenge	229	157
250	304	Øvrige påløpte kostnader	521	415
739	841	Sum annen gjeld	1 271	1 024
Pantstillelser				
21 780	21 153	Verdipapir klargjort for pantstillelse i Norges Bank	21 153	21 780
2 703	160	Pantstillelser årsslutt	160	2 703
24 483	21 313	Sum pantstillelser	21 313	24 483

Pågående rettsvister

Konsernet er part i flere rettsaker med et samlet økonomisk omfang som ikke vurderes å ha vesentlig betydning. Konsernet har foretatt avsetninger i de saker hvor det antas å være sannsynlighetsovervekt for at konsernet vil lide tap som følge av rettsakene.

Note 36 Bundne midler (tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
51	69	Skattetrekk	108	71
51	69	Sum bundne midler	108	71

Note 37 Ansvarlig lånekapital (tall i mill kroner)

Morbank				Konsern				
2023	2024	Hovedstol	Betingelser	Forfall	Første forfalls-tidspunkt	2024	2023	
Tidsbegrenset								
705		700 NOK	3 mnd Nibor + 1,45 % p.a.	2029	2024		705	
304	297	300 NOK	4,94 % til 15.08.2029, deretter 3 mnd NIBOR + 1,93 % p.a	2034	2029	297	304	
504	504	500 NOK	3 mnd NIBOR + 1,93% p.a	2033	2028	504	504	
706	706	700 NOK	3 mnd NIBOR + 1,93% p.a	2034	2029	706	706	
564	591	50 EUR	6 mnd Euribor + 1,725 % p.a.	2030		591	564	
	1 412	1 400 NOK	3 mnd NIBOR + 1,80%	2034	2029	1 412		
	610	600 NOK	3 mnd NIBOR + 2,00%	2036	2031	610		
	904	900 NOK	3 mnd NIBOR + 1,58%	2035	2029	904		
	150	150 NOK	3 mnd NIBOR + 0,95%	2031	2026	150		
	355	350 NOK	3 mnd NIBOR + 1,35%	2032	2027	355		
	45	45 NOK	3 mnd NIBOR + 1,25%	2031	2026	45		
	201	200 NOK	3 mnd NIBOR + 2,35%	2033	2028	201		
2 784	5 776	Sum ansvarlig lånekapital				5 776	2 784	

Ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta inngår i konsernets totale valutaposisjon slik at det ikke er valutarisiko knyttet til lånene. Av totalt 5 776 mill kroner i ansvarlig lånekapital teller 5 617 mill kroner som tidsbegrenset ansvarlig kapital. Aktiverte kostnader ved låneopptak blir reflektert i beregning av amortisert kost.

Konsern

Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av ansvarlig lån ¹⁾	Balanse 31.12.2024	Emitert/ salg egne 2024	Forfalt/ innløst 2024	Valutakurs- og andre endringer 2024	Balanse 31.12.2023
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	5 735	3 645	-700	27	2 763
Verdijusteringer og renter	41			20	21
Sum ansvarlig lånekapital	5 776	3 645	-700	47	2 784
Herav fusjon SpareBank 1 Sørøst-Norge 1.10.2024		745			

¹⁾ Noter er identisk for morbank

Note 38 Investeringer i eierinteresser (tall i mill kroner)

Regnskapsprinsipper

Datterselskap

I morbank regnskapet blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av generalforsamlingen. Overstiger utbyttet eller konsernbidraget andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, men er i henhold til IAS 27 inntektsført i utbetalingsåret.

Avhending av datterselskaper

Ved tap av kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel.

Tilknyttet foretak

Tilknyttet foretak er enheter der Konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Normalt foreligger det betydelig innflytelse når Konsernet har en eierandel på mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Investering i tilknyttede foretak regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

I konsernregnskapet føres nyinvesteringer til anskaffelseskost. Investeringer i tilknyttet selskap inkluderer goodwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere nedskrivninger.

Felleskontrollerte ordninger

SpareBank 1 Sør-Norge har vurdert sine felleskontrollerte ordninger opp mot rettigheter og forpliktelser i avtalene, og kommet til at de er felleskontrollerte virksomheter. Felleskontrollerte virksomheter regnskapsføres ved bruk av egenkapitalmetoden i Konsernet og kostmetoden i selskapsregnskapet.

Urealisert gevinst på transaksjoner mellom Konsernet og dets felleskontrollerte virksomheter elimineres i henhold til eierandelen i virksomheten. Urealiserte tap elimineres også med mindre transaksjonen gir bevis for et verdifall på den overførte eiendelen. Beløp rapportert fra felleskontrollerte virksomheter omarbeides om nødvendig for å sikre sammenfall med regnskapsprinsippene til Konsernet.

Datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Firma	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel i prosent ¹⁾
Investeringer i datterselskaper			
Aksjer eid av morbanken			
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS	1990	Stavanger	100,00
EiendomsMegler 1 Telemark AS	1994	Skien	51,00
Rygir Industrier konsern	2000	Stavanger	100,00
EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS	2001	Nøtterøy	100,00
Tufte Eiendom AS	2004	Porsgrunn	100,00
FinStart Nordic konsern	2005	Oslo	100,00
Sparebankgården AS	2006	Porsgrunn	100,00
Imingen Holding AS	2006	Kongsberg	100,00
SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner AS	2007	Stavanger	100,00
SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS	2012	Drammen	100,00
Finansparken Bjergsted AS	2014	Stavanger	100,00
SR-Boligkreditt AS	2015	Stavanger	100,00
Aksjer eid av datterselskaper			
Jærmegleren AS	2007	Stavanger	100,00
Torgallmenningen Eiendomsmegling AS	2007	Bergen	100,00
Vestland Eiendomsmegling AS	2008	Bergen	100,00
Vestkanten Eiendomsmegling AS	2010	Bergen	100,00
Rygir Tomteutvikling AS	2013	Stavanger	100,00
Kaland & Partners Holding AS	2014	Bergen	100,00
Kaland & Partners Media AS	2017	Bergen	100,00
Fana Eiendomsmegling AS	2019	Bergen	100,00
Kaland & Partners Nybygg AS	2020	Bergen	100,00
Meierigaarden B1 AS	2023	Stavanger	100,00
Investeringer i tilknyttede selskaper			
BN Bank ASA ²⁾	2008	Trondheim	42,48
SpareBank 1 Kreditt AS	2012	Trondheim	27,65
SpareBank 1 Betaling AS	2015	Oslo	26,69
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS	2018	Trondheim	35,30
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS	2020	Oslo	30,08
SpareBank 1 Forvaltning AS	2021	Oslo	41,99
SpareBank 1 Markets AS	2023	Oslo	35,06
Folkeinvest AS ³⁾	2023	Trondheim	0,00
Investeringer i tilknyttede selskaper i FinStart Nordic konsern			
Beaufort Solutions AS	2019	Oslo	46,89
Investeringer i felleskontrollert virksomhet			
SpareBank 1 Gruppen AS	1996	Oslo	19,50
SpareBank 1 Utvikling DA	2004	Oslo	18,00

Datterselskap**Aksjer i datterselskap morbank**

Investeringer er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet.

(tall i tusen kroner)

2024	Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi
SR-Boligkreditt	6 000 000	100,00	6 000 000	6 000 000	120 710 623	114 406 601	404 558	16 048	303 017	6 000 150
Sum investeringer i kredittinstitusjoner				6 000 000	120 710 623	114 406 601	404 558	16 048	303 017	6 000 150
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	16 500	100,00	150	1 650	388 020	200 470	505 184	471 379	26 218	222 205
EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge	532	100,00	10 436	532	130 362	47 237	56 574	57 673	-1 330	84 629
EiendomsMegler 1 Telemark	1 228	51,00	6 267	627	113 126	101 418	22 321	20 571	1 364	1 464
FinStart Nordic konsern	75 000	100,00	7 500	75 000	466 933	2 797	-26 303	3 677	-32 009	391 475
SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner	3 300	100,00	33 000	3 300	582 051	146 428	442 116	413 588	22 471	320 125
SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge	2 720	100,00	3 200	2 720	81 379	27 583	18 495	21 634	-2 448	40 760
Rygir Industrier konsern	14 400	100,00	90 000	14 400	114 655	2 554	-4	11 572	1 401	126 310
Finansparken Bjergsted	76 000	100,00	8 000	76 000	586 288	158 533	28 618	26 590	1 582	456 416
Sparebankgården	3 000	100,00	3 000	3 000	29 708	3 963	1 743	835	708	21 558
Tufte Eiendom	300	100,00	150	300	10 604	2 341	336	123	225	9 254
Imingen Holding ⁴⁾	1 100	100,00	100	1 100						2 250
Sum andre investeringer				178 629	2 503 127	693 326	1 049 081	1 027 644	18 180	1 676 445
Sum investeringer i datterselskap morbank				6 178 629	123 213 750	115 099 927	1 453 639	1 043 691	321 197	7 676 595
2023										
SR-Boligkreditt	6 000 000	100,00	6 000 000	6 000 000	111 793 066	105 654 061	184 280	6 994	138 283	6 000 150
Sum investeringer i kredittinstitusjoner				6 000 000	111 793 066	105 654 061	184 280	6 994	138 283	6 000 150
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1 500	100,00	150	1 500	170 216	99 500	404 801	399 561	3 921	97 205
FinStart Nordic konsern	75 000	100,00	7 500	75 000	496 519	374	-48 553	3 313	-39 387	353 975
SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner	3 300	100,00	33 000	3 300	649 882	236 730	423 514	395 413	21 909	320 125
Rygir Industrier konsern	14 400	100,00	90 000	14 400	124 790	4 342	2 634	38 095	-25 647	126 310
Finansparken Bjergsted	76 000	100,00	8 000	76 000	592 507	166 335	24 739	26 398	-1 294	456 416
Monio ⁵⁾	45 056						5 075	53 666	-40 837	
Sum andre investeringer				170 200	2 033 915	507 281	812 210	916 445	-81 335	1 354 031
Sum investeringer i datterselskap morbank				6 170 200	113 826 981	106 161 342	996 490	923 439	56 948	7 354 181

¹⁾ Stemmeandel og eierandel er lik for alle selskaper

²⁾ Avgitt garanti på vegne av BN Bank til Sparebank 1 Næringskreditt

³⁾ Aksjer i Folkeinvest er realisert pr 31.12.2024. Eierandel før realisasjon var 36,87 %.

⁴⁾ Selskapet er under avvikling

⁵⁾ Solgt til Folkeinvest 31.12.2023

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
2 593	3 895	Balanseført verdi 01.01.	6 000	5 242
1 301	98	Tilgang/avgang	-31	1 290
	1 058	Tilgang ved fusjon med SpareBank 1 Sørøst-Norge	1 187	
		Resultatført verdijustering	10	-
		Egenkapitalendringer	-63	-191
		Resultatandel	1 140	288
		Utbetalt utbytte	-99	-629
3 895	5 050	Balanseført verdi 31.12.	8 144	6 000
		Resultatandel fra SpareBank 1 Gruppen ¹⁾	678	-41
		Resultatandel fra SpareBank 1 Forvaltning	95	61
		Resultatandel fra BN Bank	317	257
		Resultatandel fra SpareBank 1 Utvikling	2	6
		Resultatandel fra SpareBank 1 Kreditt	-12	-12
		Resultatandel fra SpareBank1 Bank og Regnskap	11	1
		Resultatandel fra SpareBank 1 Betaling	-18	-33
		Resultatandel fra SpareBank1 Markets	76	51
		Resultatandel i FinStart Nordic konsern	0	-8
		Resultatandel fra Rygir konsern	0	5
		Resultatandel fra Folkeinvest	-9	
505	0	Utbytte fra SpareBank 1 Gruppen	-	-
0	51	Utbytte fra SpareBank 1 Markets	-	-
54	48	Utbytte fra SpareBank 1 Forvaltning	-	-
70	0	Utbytte fra BN Bank	-	-
629	99	Sum inntekter	1 140	288

¹⁾ I januar 2024 ble det inngått en avtale om å slå sammen forsikringsselskapene Fremtind og Eika. Sammenslåingen ble godkjent av finanstillsynet og transaksjonen ble gjennomført 1.juli 2024. Fra denne dato eies Fremtind Holding av følgende selskap: Sparebank 1 Gruppen (51,44%), DNB Bank ASA (28,46%) og Eika Gruppen (20,10%). Transaksjonen medfører en resultatføring på 452 mill kroner, som utgjør SpareBank 1 Sør-Norges forholdsvis andel. Resultatføringen av gevinsten reflekterer substansen i transaksjonen og er i samsvar med vår praksis fra tidligere transaksjoner av lik karakter.

Investeringene i alle selskap vurderes etter kostmetoden i morbanken og egenkapitalmetoden i konsernet. Investeringer i felleskontrollert og tilknyttet virksomhet i konsernet 31.12.2024 inkluderer goodwill på 415 (390) mill kroner.

Konsernets eierandeler i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

(tall i mill kroner)

						Bokført verdi		Eierandel		Antall aksjer
2024		Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat	31.12	i %		
SpareBank 1 Gruppen	Oslo	32 546	28 258	4 750	4 190	678	2 424	19,50	464 061	
SpareBank 1 Utvikling	Oslo	213	63	397	395	2	150	18,00	-	
BN Bank	Trondheim	22 310	19 289	647	150	317	2 851	42,48	5 996 682	
SpareBank 1 Kreditt	Trondheim	3 367	2 654	164	184	-12	717	27,65	2 025 583	
SpareBank 1 Betaling	Oslo	337	0	-27	1	-18	405	26,69	8 742 259	
SpareBank 1 Bank og Regnskap	Trondheim	-4	0	16	0	11	65	35,30	7 060	
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon	Oslo	3	0	0	0	-0	3	30,08	144 517 244	
SpareBank 1 Forvaltning	Oslo	711	181	452	314	95	617	41,99	1 937 016	
SpareBank 1 Markets	Oslo	1 052	389	416	321	76	837	35,06	1 880 198	
Folkeinvest ¹⁾	Trondheim					-9	0	0,00	0	
Andre investeringer							74			
Sum		60 536	50 835	6 815	5 554	1 140	8 144			
2023										
SpareBank 1 Gruppen	Oslo	25 762	23 363	3 441	3 400	-41	1 759	19,50	381 498	
SpareBank 1 Utvikling	Oslo	214	66	353	347	6	148	18,00	-	
BN Bank	Trondheim	16 796	14 685	472	110	257	2 041	35,02	4 943 072	
SpareBank 1 Kreditt	Trondheim	1 626	1 318	82	59	-12	307	16,68	847 906	
SpareBank 1 Betaling	Oslo	240	0	33	0	-33	240	19,10	5 965 090	
SpareBank 1 Bank og Regnskap	Trondheim	44	0	2	0	1	44	25,00	5 000	
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon	Oslo	2	0	0	0	0	1	18,26	85 543 049	
SpareBank 1 Forvaltning	Oslo	616	204	317	235	61	461	35,85	1 320 804	
SpareBank 1 Markets	Oslo	980	374	284	225	51	776	33,34	1 787 761	
Folkeinvest	Trondheim	40	4	0	0	0	137	36,87	890 618	
Andre investeringer						-3	85			
Sum		46 319	40 014	4 984	4 377	288	6 000			

¹⁾ Aksjer i Folkeinvest er realisert pr 31.12.2024. Eierandel før realisasjon var 36,87 %.

Note 39 Vesentlige transaksjoner med nærstående parter (tall i mill kroner)

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet, datterselskaper og nærstående til ledende ansatte og styremedlemmer. Bankens mellomværende med ledende ansatte og medlemmer av styret er beskrevet i rapport om lønn til ledende personer i SpareBank 1 Sør-Norge.

Datterselskap

2024	Utlån 31.12.	Innskudd 31.12.	Fordringer	Gjeld	Rente- inntekter	Rente- kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	-	97	-	-	5	-	-	16	11
FinStart Nordic konsern	-	176	-	-	6	-	-	0	-
SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner	-	93	-	-	3	-	-	22	26
SR-Boligkreditt ¹⁾	4 558	32	7 908	6 040	473	26	66	-	1
Rygir Industrier konsern	-	23	-	-	-	-	-	-	-
Finansparken Bjergsted	151	40	-	-	2	9	-	1	36
EiendomsMegler 1 Sørøst- Norge	-	47	-	-	0	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Telemark	-	12	-	0	0	-	-	0	-
SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst- Norge	9	5	-	-	0	0	-	-	-
Sparebankgården	3	4	-	-	0	0	-	0	2
Tufte Eiendom	0	1	-	-	0	0	-	0	0
Sum datterselskaper	4 721	530	7 908	6 040	488	36	66	40	76

¹⁾ Overførte lån, solgt 20 000 mill kroner og kjøpt 100 mill kroner.

2023

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	-	41	-	-	10	4	-	10	10
FinStart Nordic	-	84	-	-	-	3	-	0	-
SpareBank 1 Sør-Norge ForretningsPartner	-	56	-	-	13	3	-	7	17
SR-Boligkreditt ¹⁾	14 520	372	7 785	8 778	522	35	60	1	-
Rygir Industrier konsern	-	28	-	-	2	-	-	-	-
Finansparken Bjergsted	160	24	-	-	11	2	-	1	45
Monio	-	-	-	-	0	2	-	1	-
Sum datterselskaper	14 679	604	7 785	8 778	558	49	60	21	72

¹⁾ Overførte lån, solgt 44 000 mill kroner og kjøpt 200 mill kroner.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

2024	Utlån 31.12.	Innskudd 31.12.	Fordringer	Gjeld	Rente- inntekter	Rente- kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader
SpareBank 1 Gruppen	935	-	309	-	60	-	334	-	18
SpareBank 1 Utvikling	-	-	-	-	-	-	-	-	406
SpareBank 1 Kreditt	2 511	-	-	-	89	-	54	-	-
SpareBank 1 Forvaltning	-	-	-	-	-	-	124	-	33
SpareBank 1 Markets	-	-	-	9	-	7	-112	-	48
Sum tilknyttede og felles- kontrollerte selskaper	3 446	-	309	9	149	7	399	-	505
2023									
SpareBank 1 Gruppen	980	-	241	-	44	-	294	-	10
SpareBank 1 Utvikling	-	-	-	-	-	-	-	-	383
SpareBank 1 Kreditt	1 210	-	-	-	64	-	42	-	-
SpareBank 1 Forvaltning	-	-	-	-	-	-	112	-	-
SpareBank 1 Markets	-	-	-	12	-	-	-12	-	-
Folkeinvest	-	30	-	-	-	-	-	-	-
Sum tilknyttede og felles- kontrollerte selskaper	2 190	30	241	12	108	-	436	-	393

Transaksjoner med nærstående til konsernledelsen og styret

Nærstående til styremedlem Kjetil Skjæveland er styremedlem i selskaper hvor SpareBank 1 Sør-Norge er selskapets bankforbindelse.

Det er kun ordinære banktransaksjoner med de aktuelle selskapene.

Det har ikke vært transaksjoner med nærstående til konsernledelsen eller til styret.

Note 40 Aksjekapital og eierstruktur (tall i mill kroner)

Aksjekapital

SpareBank 1 Sør-Norge sin aksjekapital utgjør 9 386 407 675 kroner fordelt på 375 456 307 aksjer, hver pålydende 25 kroner.

Aksjekapitalen (tidligere eierandelskapitalen) er tatt opp på følgende måte/tidspunkt:

År		Endring i aksjekapital	Total aksjekapital	Antall aksjer
1994	Offentlig emisjon	744,0	744,0	7 440 000
2000	Ansatt emisjon	5,0	749,0	7 489 686
2001	Ansatt emisjon	4,8	753,8	7 538 194
2004	Fondsemisjon	150,8	904,6	9 045 834
2005	Fondsemisjon/splitt	226,1	1 130,7	22 614 585
2007	Rettet emisjon	200,0	1 330,7	26 613 716
2007	Fondsemisjon/splitt	443,5	1 774,2	70 969 909
2008	Utbytteemisjon	91,7	1 866,0	74 638 507
2008	Ansatt emisjon	6,6	1 872,6	74 903 345
2009	Fondsemisjon/splitt	374,5	2 247,1	89 884 014
2009	Rettet emisjon	776,2	3 023,3	120 933 730
2010	Ansatt emisjon	7,8	3 031,1	121 243 427
2010	Emisjon Kvinnherad	151,7	3 182,8	127 313 361
2012	Omdanning aksjebank	1 804,4	4 987,2	199 489 669
2012	Rettet emisjon	1 406,5	6 393,7	255 751 082
2023	Rettet emisjon	212,9	6 606,7	264 268 969
2024	Emisjon ifm fusjon ¹⁾	2 779,7	9 386,4	375 456 307

¹⁾ For mer informasjon henvises til note 41

Foruten aksjekapital består egenkapitalen av overkursfond, hybridkapital og annen egenkapital.

Omsetning av egne aksjer i 2024

(tall i tusen kroner)	Antall aksjer	Pålydende verdi
Beholdning pr 31.12.2023	46 244	1 156
Omsatt i 2024	42 815	1 070
Beholdning pr 31.12.2024	89 059	2 226

De 20 største aksjeeierne pr 31.12.2024

Eier	Aksjer	Prosent-andel
Sparebankstiftelsen SR-Bank	78 676 815	21,0%
SpareBank 1 Stiftelsen BV	32 666 869	8,7%
Sparebankstiftelsen Telemark	25 033 916	6,7%
Folketrygdfondet	19 801 839	5,3%
Sparebankstiftelsen Modum	15 623 606	4,2%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 526 583	1,7%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	6 217 616	1,7%
Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg	5 262 839	1,4%
Sparebankstiftelsen Nome	4 948 876	1,3%
JPMorgan Chase Bank, N.A., London	4 730 985	1,3%
J.P.Morgan SE, Luxembourg	4 208 503	1,1%
Skandinaviska Enskilda Banken AB	4 040 218	1,1%
Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	3 992 124	1,1%
Verdipapirfond Odin Norge	3 735 571	1,0%
Verdipapirfondet Alfred Berg Gambak	3 597 783	1,0%
J.P.Morgan SE, Luxembourg	3 560 914	0,9%
Brown Brothers Harriman & Co, U.S.A.	3 475 787	0,9%
Swedbank AB	3 398 708	0,9%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	2 465 951	0,7%
J.P.Morgan SE, Luxembourg	2 298 937	0,6%
Sum 20 største	234 264 440	62,4%
Øvrige eiere	141 191 867	37,6%
Utstedte aksjer	375 456 307	100,0 %

Totalt antall aksjeeiere pr 31.12.2024 er 23 524. Dette er en økning på 4 831 fra årskiftet 2023. Andelen aksjer på utenlandske eiere er 17,4 prosent. Det vises forøvrig til oversikt over aksjeeiere i styret i note 21, samt i Lederlønnsrapporten 2024. For flere detaljer vedrørende SpareBank 1 Sør-Norge ASA aksjen, henvises til Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse.

De 20 største aksjeeierne pr 31.12.2023

Eier	Aksjer	Prosent-andel
Sparebankstiftelsen SR-Bank	78 676 815	29,8%
Folketrygdfondet	18 501 741	7,0%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 526 583	2,5%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	5 416 295	2,0%
Brown Brothers Harriman & Co, U.S.A.	4 590 485	1,7%
Pareto Aksje Norge	3 946 295	1,5%
JPMorgan Chase Bank NA, U.S.A.	3 899 308	1,5%
Swedbank AB	3 398 708	1,3%
Verdipapirfondet Alfred Berg Gambak	3 302 027	1,2%
Odin Norge	3 299 112	1,2%
Danske Invest Norske Instit. II	2 837 553	1,1%
J.P.Morgan SE, Luxembourg	2 642 829	1,0%
Pareto Invest Norge AS	2 357 830	0,9%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	2 308 698	0,9%
AS Clipper	2 233 800	0,8%
Westco AS	1 956 687	0,7%
KLP AksjeNorge Indeks	1 911 673	0,7%
Vpf Nordea Norge Verdi	1 882 964	0,7%
BNP Paribas, Luxembourg	1 653 339	0,6%
J.P.Morgan SE, Luxembourg	1 548 678	0,6%
Sum 20 største	152 891 420	57,9%
Øvrige eiere	111 377 549	42,1%
Utstedte aksjer	264 268 969	100,0 %

Totalt antall aksjeeiere pr 31.12.2023 er 18 693. Dette er en økning på 872 fra årskiftet 2022. Andel aksjer på utenlandske eiere er 21,6 prosent. Det vises forøvrig til oversikt over aksjeeiere i styret i note 21, samt i Lederlønnsrapporten 2023. For flere detaljer vedrørende SpareBank 1 Sør-Norge ASA aksjen, henvises til Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse.

Regnskapsprinsipper

Fondsobligasjoner som er evigvarende, og hvor Konsernet har en ensidig rett til ikke å betale renter til investorene under gitte vilkår, tilfredsstillende ikke definisjonen av finansielle forpliktelser i henhold til IAS 32. Slike obligasjoner klassifiseres som egenkapital i balansen (hybridkapital) og renten presenteres som reduksjon i annen egenkapital.

Hybridkapital

(tall i mill kroner)

Konsern¹⁾

	Hovedstol	Betingelser	Forfall	Første forfalls tidspunkt	2024	2023
Hybridkapital	450	NOK 3 mnd NIBOR + 3,50%	Ingen forfallsdato	2024		155
Hybridkapital	250	NOK 3 mnd NIBOR + 3,35%	Ingen forfallsdato	2024		250
Hybridkapital	600	NOK 3 mnd NIBOR + 3,25%	Ingen forfallsdato	2025	600	600
Hybridkapital	400	NOK 3 mnd Nibor + 3,25 %	Ingen forfallsdato	2028	400	400
Hybridkapital	500	NOK 3 mnd Nibor + 4,00 %	Ingen forfallsdato	2028	500	500
Hybridkapital	200	NOK 7,79 % til 21.12.2028, deretter 3 mnd NIBOR + 4,00 %	Ingen forfallsdato	2028	200	200
Hybridkapital	300	NOK 3 mnd Nibor + 3,40 %	Ingen forfallsdato	2029	300	300
Hybridkapital	250	NOK 7,50 % til 07.06.2029, deretter 3 mnd NIBOR + 3,40 %	Ingen forfallsdato	2029	250	250
Hybridkapital	500	NOK 3 mnd Nibor+ 3,20%	Ingen forfallsdato	2028	500	500
Hybridkapital	525	NOK 3 mnd NIBOR + 3,07%	Ingen forfallsdato	2029	525	-
Hybridkapital	675	NOK 3 mnd NIBOR + 3,00%	Ingen forfallsdato	2029	675	-
Hybridkapital	100	NOK 3 mnd NIBOR + 3,15%	Ingen forfallsdato	2025	100	-
Hybridkapital	100	NOK 3 mnd NIBOR + 3,70%	Ingen forfallsdato	2027	100	-
Hybridkapital	150	NOK 3 mnd NIBOR + 3,10%	Ingen forfallsdato	2029	150	-
Sum hybridkapital					4 300	3 155

Endring av hybridkapital	Balanse 31.12.2024	Emitert 2024	Forfalt/ innløst 2024	Valutakurs- og andre endringer 2024	Balance sheet 31.12.2023
Sum hybridkapital	4 300	1 550	-405	-	3 155
Herav fusjon SpareBank 1 Sørøst-Norge 1.10.2024		350			

1) Noten er identisk for morbank

Note 41 Oppkjøp av virksomheter og virksomhets sammenslutninger

Oppkjøp av meglerforetak

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS har i 2024 overtatt samtlige aksjer i Ullevål Eiendomsmegling AS og Kaland & Partners Holding AS med datterselskaper. Beslutning om fusjon av Ullevål Eiendomsmegling AS, ble vedtatt i september 2024, og gjennomføringen ble gjort i desember 2024. I 4. kvartal er beslutning om fusjon for Kaland & Partners Holding AS og dets datterselskaper meldt, og endelig beslutning vil skje i begynnelsen av 2025. Forskjellen mellom konsernets anskaffelseskost og bokført verdi av netto eiendeler i selskapene er allokert til goodwill på konsern. Det er vurdert at bokført verdi er beste estimat på virkelig verdi på eiendelene. Goodwill på Ullevål Eiendomsmegling AS og Kaland & Partners Holding utgjør henholdsvis 32 mill kroner og 80 mill kroner, totalt 112 mill kroner. Transaksjonen er behandlet etter oppkjøpsmetoden i samsvar med IFRS 3. Andel av resultat knyttet til oppkjøpene av meglerforetakene i perioden etter oppkjøp anses som uvesentlige.

Fusjon med SpareBank 1 Sørøst-Norge

Sammenslåingen av SpareBank 1 SR-Bank ASA og SpareBank 1 Sørøst-Norge ASA (inkludert datterselskaper) ble gjennomført 1. oktober 2024 med regnskapsmessig effekt fra samme dato. SpareBank 1 SR-Bank ASA var overtakende bank, og endret samtidig med fusjonen navn til SpareBank 1 Sør-Norge ASA. SpareBank 1 Sørøst-Norge er overdragende bank i transaksjonen og er en sparebank som tilbyr finansielle tjenester til privatpersoner og bedrifter i Sørøst-Norge, med hovedkontor i Sandefjord. Fusjonen er behandlet etter oppkjøpsmetoden i samsvar med IFRS 3. Den sammenslåtte banken har sitt hovedkontor i Stavanger.

Styrene i SpareBank 1 SR-Bank ASA og SpareBank 1 Sørøst-Norge vedtok 26. oktober 2023 en plan for sammenslåing av bankene (fusjonsplan) og danne SpareBank 1 Sør-Norge ASA. Fusjonsplanen ble endelig vedtatt i bankenes representantskap/ generalforsamling 5. desember 2023.

20. juni 2024 ga Finanstilsynet de nødvendige tillatelser til gjennomføring av sammenslåingen av bankene i samsvar med vedtak truffet i bankenes representantskap/generalforsamling den 5. desember 2023. Finansdepartementet fattet vedtak 25. juni 2024 om at gjennomføring av sammenslåingen av bankene kan skje uten umiddelbar skattlegging av gevinst ved overføring av sparebankvirksomheten i SpareBank 1 Sørøst-Norge og uten umiddelbar skattlegging av eiere av egenkapitalbevis i SpareBank 1 Sørøst-Norge, inkludert de fem sparebankstiftelsene som eier egenkapitalbevis i SpareBank 1 Sørøst-Norge.

Sammenslåingen gir økt konkurransekraft, økt tilstedeværelse og banken vil være attraktiv for kunder, medarbeidere og eiere.

SpareBank 1 Sør-Norge blir en sparebank og et finanskonsern som vil kunne øke samlet kredittgivning til norsk næringsliv, med større løfteevne, kompetanse og nettverk for lokale bedrifter og arbeidsplasser.

Bankene var enige om et bytteforhold som ble satt til 68,88 prosent til SpareBank 1 SR-Bank og 31,12 prosent til SpareBank 1 Sørøst-Norge, tilsvarende et bytteforhold på 0,481702 aksjer per egenkapitalbevis, i tillegg til kontantvederlag på 4,33235 kroner per egenkapitalbevis eid på gjennomføringstidspunktet i SpareBank 1 Sørøst-Norge.

SpareBank 1 SR-Bank utstedte, basert på det avtalte bytteforholdet, i alt 111.187.338 aksjer som vederlag for eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen i SpareBank 1 Sørøst-Norge, hvorav 67.485.793 aksjer var vederlag til egenkapitalbeviserne i SpareBank 1 Sørøst-Norge og 43.701.545 aksjer var vederlag til de tre sparebankstiftelsene for grunnfondskapitalen i SpareBank 1 Sørøst-Norge. Det innebar at ett egenkapitalbevis i SpareBank 1 Sørøst-Norge ga 0,481702 aksjer i SpareBank 1 SR-Bank.

I tillegg til vederlag i form av aksjer i SpareBank 1 SR-Bank mottok egenkapitalbeviserne i SpareBank 1 Sørøst-Norge et kontantvederlag på 4,33235 kroner pr egenkapitalbevis, eller totalt 606 956 000 kroner. Tilsvarende mottok de tre sparebankstiftelsene, i tillegg til aksjer i SpareBank 1 SR-Bank, et samlet kontantvederlag på totalt 393 044 263 kroner som vederlag for grunnfondskapitalen i SpareBank 1 Sørøst-Norge.

Etter utstedelsen av nye aksjer utgjør total aksjekapital 9.386 mill kroner fordelt på 375.456.307 aksjer pålydende 25 kroner per aksje.

Virkelig verdi av de 111.187.338 aksjene som er utstedt som vederlag for eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen i SpareBank 1 Sørøst-Norge utgjør 16.144 mill kroner eller 136,20 kroner per aksje som tilsvarende siste omsetningskurs 30. september 2024. Differansen mellom virkelig verdi av vederlaget til egenkapitalbeviserne i SpareBank 1 Sørøst-Norge og grunnfondskapitalen før sammenslåingen og deres andel av netto egenkapital i henhold til oppkjøpsanalysen, utgjør en goodwill, og innregnes i balansen på gjennomføringstidspunktet (1. oktober 2024) i samsvar med IFRS 3. Goodwill består i hovedsak av verdi av fremtidige drifts- og kapitalsynergier i den sammenslåtte banken.

I tabellen nedenfor vises vederlaget, virkelig verdi av eiendeler og gjeld fra SpareBank 1 Sørøst-Norge samt beregning av goodwill pr 1. oktober 2024 (gjennomføringstidspunktet).

Vederlag	Antall	Kurs	Kontantvederlag (mill kr)	Vederlag (mill kr)
Konvertering egenkapitalbevis	67 485 793	136,2	607	9 799
Konvertering grunnfondskapital	43 701 545	136,2	393	6 345
Sum vederlag	111 187 338		1 000	16 144

SB1 Sørøst-Norge konsern (mill kroner)

Virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser	30/9/2024	Mer-/min- dre-verdier	Virkelig verdi 30.9.2024
Kontantbeholdning og fordringer på sentralbanker	97		97
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 154		2 154
Brutto utlån til og fordringer på kunder	78 514		78 514
Tapsavsetninger	-256	-79	-335
Netto utlån til og fordringer på kunder	78 258	-79	78 179
Rentebærende verdipapirer	6 245		6 245
Aksjer og andre egenkapitalinteresser	2 491	21	2 512
Investeringer i eierinteresser (TS og FKV)	1 523	50	1 573
Investeringer i konsernselskaper	0		0
Varige driftsmidler	219	53	271
Imaterielle eiendeler/ Goodwill	465	-465	0
Utsatt skattefordel	63	14	77
Leierettigheter	140		140
Andre eiendeler	434		434
Sum eiendeler	92 088	-406	91 681
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	79		79
Innskudd fra kunder og gjeld til kunder	57 036		57 036
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14 865	39	14 904
Forpliktelse knyttet til leierettigheter	140		140
Betalbar skatt	310	-13	298
Annen gjeld og forpliktelser	752	29	781
Etterstilt gjeld (SNP)	4 755		4 755
Ansvarlig lånekapital	751		751
Sum gjeld	78 689	56	78 744
Hybridkapital	350		350
Minoritet	8		8
Netto egenkapital	13 041	-462	12 579

Beregnet egenkapital basert på sluttkurs 30.9.2024 NOK 136,20

16 144

Beregnet goodwill**3 565****Proformaresultat**

Proformaresultat er resultat for SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge samlet som om sammenslåingen hadde funnet sted 1.1.2024 (mill kroner)

2024

Renteinntekter	27 731
Resultat etter skatt	6 439

SB1 Sørøst-Norge sin andel av renteinntektene utgjorde 1 182 mill kroner i perioden etter 1.10.2024.

Resultatet i 4. kvartal er for øvrig fullt integrert i SpareBank 1 Sør-Norge, og vi vil derfor ikke kunne skille ut hvor stor andel av dette som kan allokere til tidligere SB1 Sørøst-Norge.

Note 42 Hendelser etter balansedagen (tall i mill kroner)**Regnskapsprinsipper**

Utbytte bokføres som egenkapital i perioden fram til det er vedtatt av generalforsamlingen.

Det har ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 31.12.2024 som påvirker det avlagte årsregnskapet.

Foreslått utbytte er kr 8,50 pr aksje og vil totalt utgjøre 3 191 mill kroner.

Til generalforsamlingen i SpareBank 1 Sør-Norge ASA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 Sør-Norge ASA, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi ble første gang valgt som revisor for SpareBank 1 Sør-Norge ASA i 2002 og har vært konsernets revisor sammenhengende i 23 år.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

SpareBank 1 SR-Bank ASA gjennomførte i 2024 en fusjon med SpareBank 1 Sørøst-Norge og endret samtidig navn til SpareBank 1 Sør-Norge ASA. *Regnskapsføring av virksomhetsoverdragelse* beror på skjønnsmessige vurderinger som har vesentlig innvirkning på regnskapet, og har derfor vært et fokusområde i årets revisjon. Det har forøvrig ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av betydning som har ledet til nye fokusområder.

PricewaterhouseCoopers AS, Kanalsletta 8, Postboks 8017, NO-4068 Stavanger
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Sentrale forhold ved revisjonen

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Nivået av misligholdte og tapsutsatte engasjementer er høyere enn i fjor, blant annet på grunn av fusjonen med SpareBank 1 Sørøst-Norge i 2024 ved at banken fikk tilført en betydelig utlånsportefølje. Konsernet har i 2024 arbeidet med å samordne prosesser og vurderinger for den samlede utlånsporteføljen.

Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønsmessige parametere.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

Bruk av tapsmodeller for å beregne forventet kredittap innebærer bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment,
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn, og
- ulike parametere som sannsynlighet for mislighold, tap ved mislighold og tapsscenarioer.

I tillegg foretas individuelle tapsavsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Vurderingene krever at ledelsen bruker skjønn.

Se notene 6, 8, 10, 11, 12, 13 og 14 til regnskapet for en beskrivelse av konsernets kredittrisiko, ledelsens prosess knyttet til nedskrivning av utlån til kunder og forutsetninger for verdsettelse.

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

For utlån hvor det ikke forelå objektive indikasjoner på verdifall ble nedskrivningsbeløp beregnet for grupper av utlån basert på en nedskrivningsmodell. Vi testet nedskrivningsmodellen og tok stilling til relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger som var benyttet i beregningen.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og utførte revisjonshandlinger rettet mot:

- om modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket og virket som den skulle,
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen, og
- om konsistente vurderinger er gjennomført for den samlede utlånsporteføljen etter fusjonen.

Virkingen av den generelle makroøkonomiske usikkerheten, herunder påvirkningen på modellavsetninger, ble diskutert med ledelsen og vurdert. Vi utfordret også ledelsen på hvorvidt klimarelatert risiko påvirker verdsettelsen av bankens utlån.

Vi vurderte nivået på de gruppevise nedskrivningene mot andre sammenlignbare banker og kalibrerte mot bankens øvrige utlånsportefølje.

Våre kontrollhandlinger ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller vesentlig avvik fra IFRS 9.

Vi har løpende gjennom 2024 avholdt møter med Kreditt & Juridisk i banken for å gjennomgå nedskrivningsvurderinger og risikoutsatte engasjementer. Vi vurderte og testet utformingen og effektiviteten av kontroller knyttet til nedskrivning av tap på utlån.

Vi utfordret bankens vurderinger av om det foreligger objektive bevis for tap for utlånsengasjementer hvor dette ennå ikke er konstatert. Vi testet et utvalg av engasjementer basert på faktorer som bransje, størrelse og risiko. For utlån hvor objektive bevis for tap var identifisert, utfordret vi banken og vurderte relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger og metoden som var benyttet i beregning av realisasjonsverdi. Vi sammenlignet forutsetningene

med ekstern dokumentasjon der dette var tilgjengelig. Vår gjennomgang viste at bankens vurderinger var rimelige.

Vårt arbeid omfattet tester rettet mot konsernets rapporteringssystemer for utlån til kunder. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale av disse IT-systemene. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for konsernets rapportering av utlån til kunder. Som en del av vårt arbeid vurderte vi revisorens kompetanse, objektivitet og deres konklusjoner.

Vi vurderte og fant at tilleggsopplysningene om verdsettelse av lån og garantier på en hensiktsmessig måte beskriver risikoen i porteføljen og at informasjonen i notene er i henhold til krav for avleggelse av regnskapet.

Regnskapsføring av virksomhetsoverdragelse

SpareBank 1 SR-Bank ASA gjennomførte 1.oktober 2024 en fusjon med SpareBank 1 Sørøst-Norge. SpareBank 1 SR-Bank ASA var den overtakende banken og endret navn til SpareBank 1 Sør-Norge ASA. Det avtalte vederlaget for transaksjonen var NOK 16 144 millioner.

Ledelsen har utarbeidet en oppkjøpsanalyse, hvor eiendeler og forpliktelser hos overdragende bank ble målt til virkelig verdi på anskaffelsestidspunktet. Differansen mellom netto eiendeler og vederlaget ble regnskapsført som goodwill.

Verdsettelsen av eiendeler og forpliktelser i oppkjøpsanalysen krevde skjønnsmessige vurderinger som har en betydelig innvirkning på konsernets eiendeler, forpliktelser og fremtidige inntjening. En virksomhetsoverdragelse kan være kompleks, og rapporteringen av transaksjonen avhenger både av oppkjøpsavtalens utforming og ledelsens skjønnsutøvelse. Regnskapsføring av virksomhetsoverdragelse har derfor vært et viktig fokusområde i årets revisjon.

I note 41 beskriver ledelsen regnskapsmessig behandling av virksomhetsoverdragelsen og verdsettelse av goodwill.

Vi innhentet og gjennomgikk fusjonsavtalen, vurderte vilkårene og holdt diskusjoner med ledelsen for å forstå detaljene i transaksjonen. Vi avstemte sentrale elementer i transaksjonen mot underliggende avtale.

Vi gjennomgikk oppkjøpsanalysen og utfordret ledelsen på hvordan eiendeler ble identifisert for allokering av kjøpesummen, inkludert beregning av goodwill.

Vi fant at oppkjøpsanalysen brukte anerkjente metoder, og at de estimerte verdiene var basert på hensiktsmessige data og rimelige forutsetninger.

Vi leste note 41 og fant at informasjonen om virksomhetsoverdragelsen var i henhold til krav for avleggelse av regnskapet.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om foretaksstyring.

Vår uttalelse om at årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, dekker ikke bærekraftsrapporten, hvor det avgis en separat attestasjonsuttalelse.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgis en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har aneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om iverksatte tiltak for å eliminere trusler eller iverksatte forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for SpareBank 1 Sør-Norge ASA har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn sb1sornorgeasa-2024-12-31-0-nb i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

For beskrivelse av revisors oppgaver og plikter ved attestasjonen av ESEF-rapporteringen, vises det til: <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Stavanger, 12. mars 2025
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gunnar Slettebø', written in a cursive style.

Gunnar Slettebø
Statsautorisert revisor

Til generalforsamlingen i SpareBank 1 Sør-Norge ASA

Uavhengig bærekraftsrevisors attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet

Konklusjon med moderat sikkerhet

Vi har utført et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet for den konsoliderte bærekraftsrapporteringen til SpareBank 1 Sør-Norge ASA («selskapet») inkludert i seksjon «Bærekraft i SpareBank 1 Sør-Norge» i årsberetningen («bærekraftsrapporten»), per 31. desember 2024 og for året avsluttet per denne datoen.

Basert på handlingene vi har utført og bevis vi har innhentet, har vi ikke blitt oppmerksom på forhold som gir oss grunn til å tro at bærekraftsrapporten ikke, i det alt vesentlige, er utarbeidet i samsvar med § 2-3 i regnskapsloven, inkludert:

- samsvar med de europeiske standardene for bærekraftsrapportering (ESRS), herunder at prosessen som selskapet har gjennomført for å identifisere den rapporterte informasjonen («Prosessten») er i samsvar med beskrivelsen i delkapittelet «1.4.1 Dobbel vesentlighetsanalyse (IRO-1)», og
- at opplysningene i delkapittelet «2.2 EUs taksonomiforordning» i bærekraftsrapporten er i samsvar med kravene i artikkel 8 i EU-forordning 2020/852 («taksonomiforordningen»).

Grunnlaget for konklusjonen

Vi utførte vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med den internasjonale standarden for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 (revidert) – Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon («ISAE 3000 (revidert)») fra International Auditing and Assurance Standards Board.

Innhentede bevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon. Våre oppgaver og plikter i henhold til denne standarden er beskrevet nedenfor under *Bærekraftsrevisors oppgaver og plikter*.

Vår uavhengighet og kvalitetsstyring

Vi har overholdt kravene til uavhengighet og øvrige etiske forpliktelser i relevante lover og forskrifter i Norge og i International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), som er basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, profesjonell kompetanse og aktsomhet, konfidensialitet og profesjonell adferd.

Revisjonsforetaket anvender den internasjonale standarden for kvalitetsstyring (ISQM 1) som krever at revisjonsforetaket utformer, implementerer og drifter et system for kvalitetsstyring, inkludert retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, profesjonsstandarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Andre forhold

Sammenligningstallene som inngår i bærekraftsrapporten har ikke vært gjenstand for et attestasjonsoppdrag. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon.

Ansvar for bærekraftsrapporten

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for å utforme og implementere en prosess for å identifisere informasjonen som er rapportert i bærekraftsrapporten i samsvar med ESRS, og for å opplyse om denne Prosessen i delkapittelet «1.4.1 Dobbel vesentlighetsanalyse (IRO-1)» i bærekraftsrapporten. Dette ansvaret inkluderer å:

PricewaterhouseCoopers AS, Kanalsletta 8, Postboks 8017, NO-4068 Stavanger
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

- forstå konteksten der konsernets aktiviteter og forretningsmessige forbindelser foregår, og å opparbeide en forståelse av dets berørte interessenter,
- identifisere de faktiske og potensielle påvirkningene (både negative og positive) knyttet til bærekraftsforhold, så vel som risikoer og muligheter som påvirker, eller som med rimelighet kan forventes å påvirke, konsernets finansielle stilling, finansielle resultater, kontantstrømmer, tilgang til finansiering eller kapitalkostnad på kort, mellomlang eller lang sikt,
- vurdere vesentligheten av de identifiserte påvirkningene, risikoene og mulighetene knyttet til bærekraftsforhold ved å velge og anvende hensiktsmessige terskler, og
- ta forutsetninger som er rimelige etter omstendighetene.

Ledelsen er også ansvarlig for å utarbeide bærekraftsrapporten, i samsvar med regnskapsloven § 2-3, inkludert:

- samsvar med ESRS, og
- å utarbeide opplysningene i delkapittelet "2.2 EUs taksonomiforordning" i bærekraftsrapporten, i samsvar med taksonomiforordningen,
- å utforme, gjennomføre og opprettholde slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en bærekraftsrapport som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og
- å velge og anvende hensiktsmessige metoder for bærekraftsrapportering, og ta forutsetninger og utarbeide estimater som er rimelige etter omstendighetene.

Iboende begrensninger ved utarbeidelse av bærekraftsrapporten

Ved rapportering av fremtidsrettet informasjon i samsvar med ESRS, kreves det at ledelsen utarbeider den fremtidsrettede informasjonen på grunnlag av angitte forutsetninger om hendelser som kan oppstå i fremtiden og mulige fremtidige tiltak fra konsernet. Faktiske utfall vil sannsynligvis avvike ettersom fremtidige hendelser ofte ikke inntreffer som forventet.

Bærekraftsrevisors oppgaver og plikter

Vårt ansvar er å planlegge og utføre attestasjonsoppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for at bærekraftsrapporten ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil, og å avggi en uttalelse med moderat sikkerhet som inneholder vår konklusjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil og er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av bærekraftsrapporten som helhet.

Som del av et oppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med ISAE 3000 (revidert) utøver vi profesjonelt skjønn og opprettholder profesjonell skepsis under hele oppdraget.

Våre oppgaver og plikter med hensyn til Prosessen for bærekraftsrapporten inkluderer å

- oppnå forståelse av Prosessen, men ikke for å avggi en konklusjon om effektiviteten av Prosessen, inkludert utfallet av Prosessen,
- vurdere om den identifiserte informasjonen adresserer de relevante opplysningskravene i ESRS, og
- utforme og utføre handlinger for å evaluere om Prosessen er i samsvar med selskapets beskrivelse av Prosessen, som opplyst om i delkapittelet "1.4.1 Dobbelt vesentlighetsanalyse (IRO-1)".

Våre andre oppgaver og plikter med hensyn til bærekraftsrapporten inkluderer:

- å identifisere hvor vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter eller utilsiktede feil sannsynligvis kan forekomme, og
- å utforme og utføre handlinger rettet mot opplysninger i bærekraftsrapporten der det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme. Risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter er høyere enn risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, ettersom misligheter kan innebære fordekt samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

Sammendrag av utført arbeid

Et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis om bærekraftsrapporten. Handlingene ved et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet varierer i type og tidspunkt fra handlingene ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet, og de er også av et mindre omfang enn handlingene ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet. Følgelig er graden av sikkerhet som er oppnådd ved et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet, betydelig lavere enn sikkerheten som ville ha vært oppnådd ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet.

Typen, tidspunktet for og omfanget av valgte handlinger er gjenstand for profesjonelt skjønn, inkludert identifiseringen av opplysninger der det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme i bærekraftsrapporten, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil.

Ved gjennomføring av vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet har vi, med hensyn til Prosessen,

- opparbeidet oss en forståelse av Prosessen ved å
 - foreta forespørsler for å forstå kildene til informasjonen som er brukt av ledelsen (f.eks. involvering av interessenter, forretningsplaner og strategidokumenter), og
 - gjennomgå selskapets interne dokumentasjon av Prosessen, og
- vurdert om bevis, innhentet gjennom våre handlinger rettet mot Prosessen som er implementert av selskapet, er i samsvar med beskrivelsen av Prosessen i delkapittelet "1.4.1 Dobbel vesentlighetsanalyse (IRO-1)".

Ved gjennomføring av vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet har vi, med hensyn til bærekraftsrapporten,

- opparbeidet oss en forståelse av konsernets rapporteringsprosesser som er relevante for utarbeidelsen av bærekraftsrapporten, ved å
 - opparbeide en forståelse av konsernets kontrollmiljø, prosesser, kontrollaktiviteter og informasjonssystemer som er relevante for utarbeidelsen av bærekraftsrapporten, men ikke med formål om å gi en konklusjon om effektiviteten av konsernets interne kontroll, og
 - opparbeidet oss en forståelse av konsernets risikovurderingsprosess,
- vurdert om informasjonen identifisert gjennom Prosessen er inkludert i bærekraftsrapporten,
- vurdert om strukturen og presentasjonen i bærekraftsrapporten er i samsvar med ESRS,
- rettet forespørsler til relevante personer og utført analytiske handlinger på utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten,

- utført substanshandlinger på utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten,
- sammenlignet opplysninger i bærekraftsrapporten mot tilsvarende opplysninger i regnskapet og andre deler av årsberetningen, når det er aktuelt,
- vurdert metodene, forutsetningene og dataene for utarbeidelse av estimater og fremtidsrettet informasjon,
- opparbeidet oss en forståelse av selskapets prosess for å identifisere økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomiforordningen, og de tilhørende opplysningene i bærekraftsrapporten,
- vurdert om informasjon om økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomiforordningen, er inkludert i bærekraftsrapporten, og
- rettet forespørsler til relevante personer og utført substanshandlinger på utvalgte opplysninger etter taksonomien inkludert i bærekraftsrapporten.

Stavanger, 12. mars 2025
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Per Arvid Gimre', written in a cursive style.

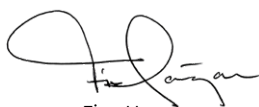
Per Arvid Gimre
Statsautorisert revisor - Bærekraftsrevisor

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2024 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Stavanger 12. mars 2025

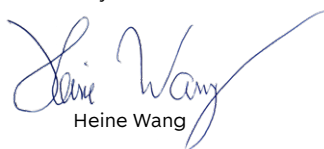
Finn Haugan
Styreleder

Maria Tho

Trine Sæther Romuld

Heine Wang

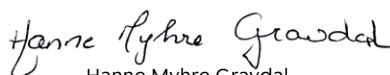
Jan Skogseth

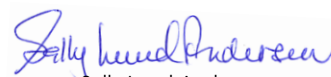
Kjetil Skjæveland

Camilla AC Tefers

Hanne Myhre Gravdal
Ansattvalgt styremedlem

Sally Lund-Andersen
Ansattvalgt styremedlem

Eirik P. Elholm
Ansattvalgt styremedlem

Inge Reinertsen
Konsernsjef

Nøkkeltall siste 5 år

(beløp i mill kroner)

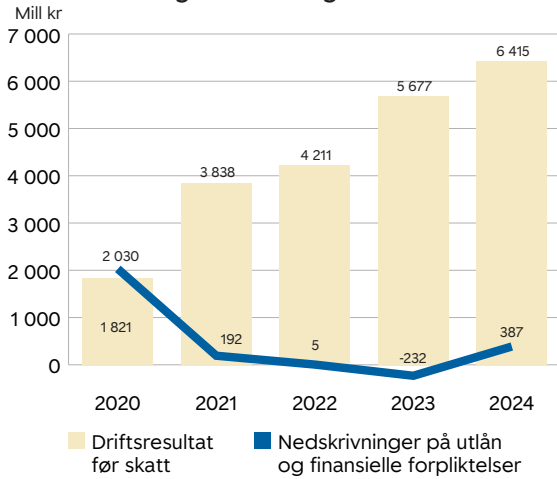
SpareBank 1 Sør-Norge konsern	2024	2023	2022	2021	2020
Resultatsammendrag					
Netto renteinntekter	7 517	6 136	4 516	4 001	4 142
Netto provisjons- og andre inntekter	2 286	1 939	1 770	1 717	1 396
Netto inntekter fra finansielle investeringer	937	669	756	1 026	699
Sum netto inntekter	10 739	8 745	7 042	6 744	6 237
Sum driftskostnader	3 936	3 299	2 825	2 714	2 386
Driftsresultat før nedskrivninger	6 803	5 445	4 216	4 030	3 851
Nedskrivninger på utlån og finansielle forpliktelser	387	-232	5	192	2 030
Driftsresultat før skatt	6 415	5 677	4 211	3 838	1 821
Skattekostnad	1 222	1 202	834	682	231
Resultat etter skatt	5 193	4 475	3 378	3 156	1 590
Balansetall					
Utlån Personmarked ¹⁾	266 801	164 642	153 198	143 307	137 074
Utlån Storkunde ¹⁾²⁾	99 801	85 732	81 020	70 807	82 525
Utlån Bedriftsmarked og Landbruk ¹⁾²⁾	38 078	21 627	18 739	16 185	
Innskudd Personmarked	108 283	64 798	61 627	57 862	53 399
Innskudd Storkunde ²⁾	57 666	62 393	66 241	63 762	64 771
Innskudd Bedriftsmarked og Landbruk ²⁾	38 057	21 885	20 232	16 040	
Utlånsvekst Personmarked %	62,0	6,6	6,9	4,5	10,2
Utlånsvekst Storkunde % ²⁾	16,4	7,4	14,4	5,4	-0,6
Utlånsvekst Bedriftsmarked og Landbruk % ²⁾	76,1	15,4	15,8		
Innskuddsvekst Personmarked %	67,1	5,1	6,5	8,4	10,4
Innskuddsvekst Storkunde % ²⁾	-7,6	-5,8	3,9	23,2	18,3
Innskuddsvekst Bedriftsmarked og Landbruk % ²⁾	73,9	8,2	26,1		
Forvaltningskapital	479 336	362 186	345 730	304 402	287 049
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	401 406	362 417	321 176	295 753	275 235
Utlån og finansielle forpliktelser i Trinn 2 og Trinn 3					
Nedskrivninger i % av brutto utlån ³⁾	0,11	-0,09	0,00	0,09	0,94
Utlån og finansielle forpliktelser i Trinn 2 i % av brutto utlån og finansielle forpliktelser ³⁾	8,21	7,98	5,62	4,98	6,20
Utlån og finansielle forpliktelser i Trinn 3 i % av brutto utlån og finansielle forpliktelser ³⁾	0,60	1,01	1,35	1,46	1,90
Egenkapital					
Aksjekapital	9 386	6 607	6 394	6 394	6 394
Overkursfond	14 719	2 354	1 587	1 587	1 587
Annen egenkapital	24 232	21 444	19 006	17 348	16 562
Hybridkapital	4 300	3 155	1 700	1 850	1 850
Sum egenkapital	52 637	33 561	28 687	27 179	26 393
Lønnsomhet, soliditet og bemanning					
Egenkapitalavkastning %	14,1	15,3	12,6	12,6	6,4
Egenkapitalavkastning justert for goodwill ved fusjon %	14,4				
Kostnadsprosent	36,7	37,7	40,1	40,2	38,3
Kostnadsprosent bankkonsern	34,2	33,7	37,6	40,3	
Driftskostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital	0,98	0,91	0,88	0,92	0,87
Gjennomsnittlig rentemargin %	1,87	1,69	1,41	1,35	1,50
Gjennomsnittlig rentemargin inkl. overført til kredittforetak % ¹⁾	1,85	1,69	1,41	1,35	1,50
Ren kjernekapitaldekning %	18,01	17,61	17,42	17,39	18,29
Kjernekapitaldekning %	20,21	19,72	18,76	18,88	19,90
Kapitaldekning %	23,03	21,58	20,31	20,48	21,72
Antall årsverk	2 309	1 637	1 543	1 505	1 283

1) For året 2024 inkluderer utlån lån solgt til SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt

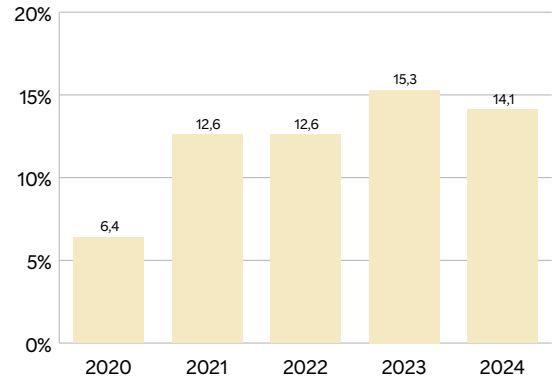
2) Fra 2021 ble bedriftsporteføljen delt i BM Storkunde og SMB og Landbruk.
For tidligere år inkluderer tallene på BM Storkunde hele bedriftsmarkedsporføljen

3) Tall for 2024 og 2020 inkluderer SB1 Bolig- og Næringskreditt

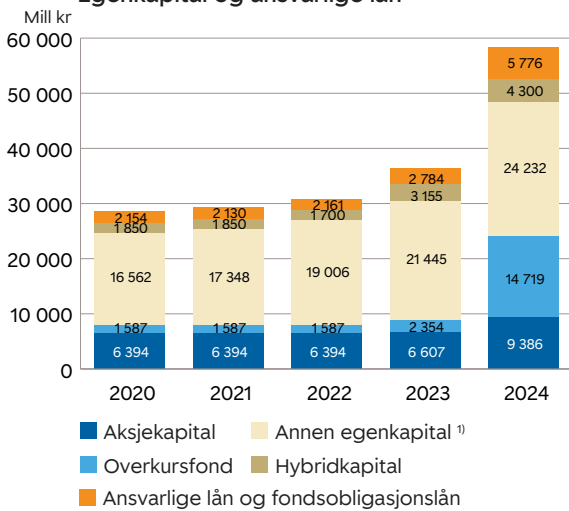
Resultat og nedskrivninger

Egenkapitalavkastning

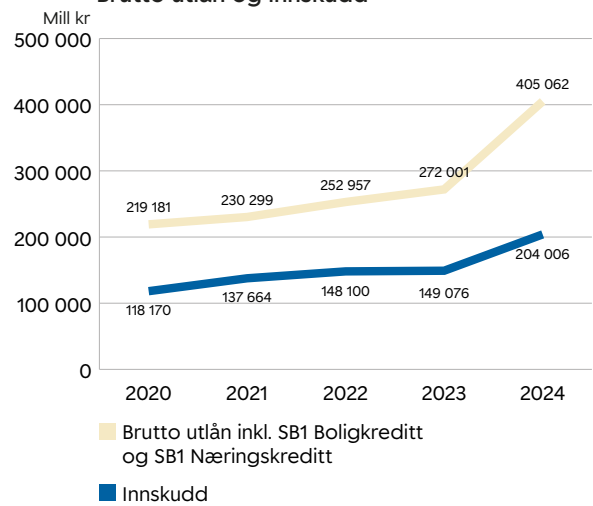

Egenkapital og ansvarlige lån

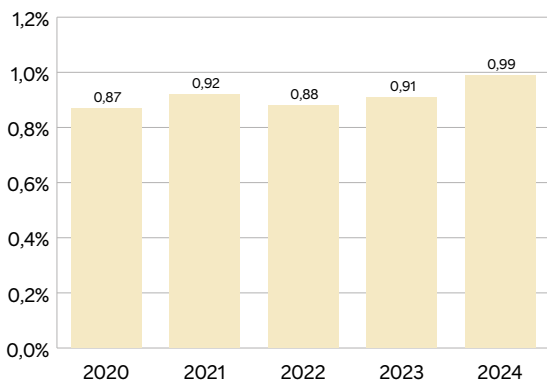

1) 2022 er korrigert etter prinsippendringen som følge av implementeringen av IFRS 17/IFRS 9 (jfr. note 2)

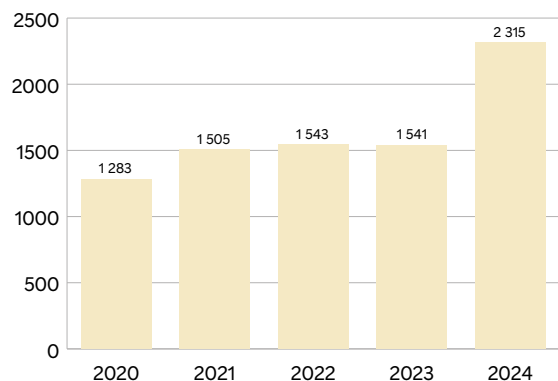
Brutto utlån og innskudd

Driftskostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Årsverk, konsern

Vi skal gi kraft til vekst og utvikling

Hovedkontor

Christen Tranes Gate 35
4007 Stavanger

Postadresse:
Postboks 250
4068 Stavanger

sb1sornorge.no

SpareBank **1**
SØR-NORGE